

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-30-04

Do druku nr 2557

Warszawa, 24 lutego 2004 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o zmianie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz o zmianie ustawy o zmianie ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych oraz o zmianie niektórych ustaw** wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych,

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 regulaminu Sejmu, przekazuję, **przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Zdrowia.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW

DO

**PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O POWSZECHNYM UBEZPIECZENIU
W NARODOWYM FUNDUSZU ZDROWIA ORAZ O ZMIANIE USTAWY O ZMIANIE USTAWY O ZASADACH
UZNAWANIA NABYTYCH W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ KWALIFIKACJI DO
WYKONYWANIA ZAWODÓW REGULOWANYCH ORAZ O ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW**

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 10 lutego 2004 r.

Obszar Negocjacyjny: „Swobodny przepływ osób”
Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa Polski w Unii Europejskiej:
Rozdział 2, priorytet 2.3

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem jego dostosowawczego charakteru
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem i projektami podstawowych aktów wykonawczych
3.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowanej ustawy z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej (tabela zgodności)
4.	Opinia Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 10 lutego 2004 r.
5.	Tłumaczenia zweryfikowane następujących aktów prawa Unii Europejskiej: <ol style="list-style-type: none"> 1) rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 149 z 5.07.1971, str. 2 i n.), 2) rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 74 z 27.03.1972, str. 1 i n.), 3) rozporządzenia Rady (WE) nr 859/2003 z dnia 14 maja 2003 r. rozszerzającego przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo (Dz. Urz. WE L 124 z 20.05.2003, str. 1 i n.), 4) dyrektywy Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnoszącej się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi (Dz. Urz. WE L 209 z 24.07.1992, str. 1 i n.), 5) dyrektywy Rady 93/36/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. koordynującej procedury udzielania zamówień publicznych na dostawy (Dz. Urz. WE L 199 z 09.08.1993, str. 1 i n.), 6) dyrektywy Rady 93/37/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane (Dz. Urz. WE L 199 z 09.08.1992, str. 54 i n.).

ROZPORZĄDZENIE RADY (EWG) NR 1408/71

z dnia 14 czerwca 1971 r.

w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie

Spis treści:

TYTUŁ I:	PRZEPISY OGÓLNE (art. 1-12).....	418
TYTUŁ II:	OKREŚLENIE WŁAŚCIWEGO USTAWODAWSTWA (art. 13-17)	422
TYTUŁ III:	PRZEPISY SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE RÓŻNYCH GRUP ŚWIADCZEŃ	425

Rozdział 1: **Choroba i Macierzyństwo**

Sekcja 1:	Przepisy wspólne (art. 18).....	425
Sekcja 2:	Pracownicy oraz członkowie ich rodzin (art.19-24)	425
Sekcja 3:	Bezrobotni oraz członkowie ich rodzin (art. 25).....	426
Sekcja 4:	Osoby ubiegające się o emeryturę lub rentę oraz członkowie ich rodzin (art. 26).....	427
Sekcja 5:	Emeryci i renciści oraz członkowie ich rodzin (art. 27-34)	427
Sekcja 6:	Przepisy różne (art. 35)	429
Sekcja 7:	Zwroty między instytucjami (art. 36) ..	429

Rozdział 2: **Inwalidztwo**

Sekcja 1:	Pracownicy podlegający wyłącznie ustawodawstwu, zgodnie z którym wysokość świadczeń inwalidzkich nie zależy od długości okresów ubezpieczenia (art. 37-39).....	429
Sekcja 2:	Pracownicy podlegający wyłącznie ustawodawstwu, zgodnie z którymi wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa zależy od długości	

	okresów ubezpieczenia, albo ustawodawstwu podobnego rodzaju i ustawodawstwu rodzaju określonego w sekcji 1 (art. 40).....	430
	Sekcja 3: Pogłębienie się stanu inwalidztwa (art. 41).....	430
	Sekcja 4: Wznowienie wypłaty świadczeń po ich zawieszeniu lub zniesieniu - Zamiana świadczeń z tytułu inwalidztwa na świadczenia z tytułu starości (art. 42 i 43)	431
Rozdział 3:	Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne) (art. 44-51).....	432
Rozdział 4:	Wypadki przy pracy i choroby zawodowe	
	Sekcja 1: Prawo do świadczeń (art. 52-59).....	435
	Sekcja 2: Pogłębienie się choroby zawodowej, z tytułu której wypłacane jest odszkodowanie (art. 60).....	437
	Sekcja 3: Przepisy różne (art. 61 i 62).....	438
	Sekcja 4: Zwroty między instytucjami (art. 63) ..	438
Rozdział 5:	Świadczenia z tytułu śmierci (art. 64-66)	438
Rozdział 6:	Bezrobocie	
	Sekcja 1: Przepisy wspólne (art. 67 i 68).....	439
	Sekcja 2: Bezrobotni udający się do Państwa Członkowskiego, innego niż państwo właściwe (art. 69 i 70).....	440
	Sekcja 3: Bezrobotni, którzy w trakcie ostatniego zatrudnienia zamieszkiwali w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe (art. 71).....	440
Rozdział 7:	Świadczenia rodzinne i zasiłki rodzinne dla pracowników i bezrobotnych	
	Sekcja 1: Przepisy wspólne (art. 72).....	441

	Sekcja 2: Pracownicy i bezrobotni, których rodziny zamieszkują w innym Państwie Członkowskim niż państwo właściwe (art. 73-76).....	441
	Rozdział 8: Świadczenia dla dzieci pozostających na utrzymaniu emerytów lub rencistów oraz dla sierot (art. 77-79)	442
TYTUŁ IV:	KOMISJA ADMINISTRACYJNA DS. ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRACOWNIKÓW MIGRUJĄCYCH (art. 80 i 81).....	444
TYTUŁ V:	KOMITET DORADCZY DS. ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRACOWNIKÓW MIGRUJĄCYCH (art. 82 i 83).....	445
TYTUŁ VI:	PRZEPISY RÓŻNE (art. 84-93).....	446
TYTUŁ VII:	PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE (art. 94-99).....	447

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 2, 7 i 51,

uwzględniając wniosek Komisji, sporządzony po konsultacji z Komisją Administracyjną ds. zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących¹,

uwzględniając opinię Zgromadzenia²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

korzyść z ogólnej zmiany rozporządzenia Rady nr 3 w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących⁴ staje się stopniowo coraz bardziej oczywista, zarówno w świetle doświadczeń w jego wykonywaniu od 1959 r., jak również jako rezultat zmian wprowadzonych do ustawodawstw krajowych;

istniejące zasady koordynacji mogą być w całości, w tym samym czasie rozwijane i ulepszone, jak również do pewnego stopnia upraszczane, uwzględniając znaczące różnice istniejące między krajowymi ustawodawstwami dotyczącymi zabezpieczenia społecznego;

¹ Dz.U. nr 194 z 28.10.1966, str. 3333/66 oraz Dz.U. nr C 95 z 21.09.1968, str. 18.

² Dz.U. nr C 10 z 14.2.1968, str. 30 oraz Dz.U. nr C 135 z 14.12.1968, str. 4.

³ Dz.U. nr 64 z 5.4.1967, str. 1009/67 oraz Dz.U. nr C 21 z 20.2.1969, str. 18.

⁴ Dz.U. nr 30 z 16.12.1958, str. 561/58.

w tym czasie, właściwym jest połączenie poszczególnych instrumentów wszystkich przepisów podstawowych w celu wykonania postanowień art. 51 Traktatu na rzecz pracowników, pracowników przygranicznych, pracowników sezonowych i marynarzy;

z powodu istniejących znaczących różnic między ustawodawstwami krajowymi, co do ich zakresu stosowania *ratione personae*, preferuje się ustanowienie zasady, zgodnie z którą rozporządzenie stosuje się do wszystkich obywateli Państw Członkowskich objętych systemami zabezpieczenia społecznego pracowników najemnych;

przepisy mające na celu koordynację w zakresie zabezpieczenia społecznego wpisują się w ramy swobodnego przepływu pracowników będących obywatelami Państw Członkowskich, oraz powinny z tego tytułu przyczyniać się do podniesienia poziomu życia tych osób i warunków ich zatrudnienia, gwarantując we Wspólnocie, z jednej strony, równe traktowanie obywateli Państw Członkowskich wobec różnych ustawodawstw krajowych, a z drugiej strony, prawo do świadczeń z tytułu zabezpieczenia społecznego pracowników i osób pozostających na ich utrzymaniu bez względu na ich miejsce zatrudnienia lub zamieszkania;

cele te muszą zostać osiągnięte w szczególności poprzez sumowanie wszystkich okresów uwzględnianych przez różne ustawodawstwa krajowe, dla potrzeb nabycia i zachowania prawa do świadczeń, podobnie jak i w celu obliczenia ich wysokości, jak i w celu udzielania świadczeń różnym grupom osób objętych rozporządzeniem, bez względu na miejsce ich zamieszkania we Wspólnocie;

przepisy mające na celu koordynację przyjęte w celu wykonania postanowień art. 51 Traktatu muszą zapewnić pracownikom przemieszczającym się w granicach Wspólnoty nabyte prawa i korzyści, o ile nie będą stanowiły nieuzasadnionego zbiegu świadczeń;

w tym celu osoby uprawnione do świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytura i renta) muszą mieć możliwość korzystania ze wszystkich świadczeń nabytych w różnych Państwach Członkowskich; celem uniknięcia nieuzasadnionego zbiegu świadczeń, który może wynikać w szczególności z nałożenia się okresów ubezpieczenia i okresów równorzędnych konieczne jest ograniczenie świadczeń do najwyższej kwoty, która byłaby wymagalna od jednego z państw, jeżeli tam miała miejsce cała jego działalność zawodowa;

aby zapewnić mobilność siły roboczej w najlepszych warunkach, należy w przyszłości zapewnić pełniejszą koordynację między systemami ubezpieczeń i systemami pomocy w razie bezrobocia wszystkich Państw Członkowskich; w tym duchu, w celu ułatwienia poszukiwania zatrudnienia w różnych Państwach Członkowskich, należy szczególnie przyznać pracownikowi pozbawionemu zatrudnienia możliwość korzystania przez określony okres zasiłków dla bezrobotnych, przewidzianych przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, któremu ostatnio podlegał;

byłoby pożądane, aby poprawić system świadczeń rodzinnych w ramach rozporządzenia nr 3 w przypadku rozproszenia rodziny, zarówno jeżeli dotyczy to kategorii osób uprawnionych do takiego świadczenia, jak i do mechanizmów stosowania;

mając na uwadze problemy związane z bezrobociem, właściwe jest rozszerzenie uprawnień do świadczeń rodzinnych dla członków rodzin osób bezrobotnych zamieszkujących w

Państwie Członkowskim, innym niż państwo zobowiązane do wypłaty zasiłku dla bezrobotnych;

ponadto obecne ograniczenia w zakresie przyznawania świadczeń rodzinnych powinny być zniesione i w celu zapewnienia wypłat rodzinom rozproszonym świadczeń przeznaczonych na utrzymanie członków tej rodziny, pomijając te świadczenia, które mają na celu zachęcania do wzrostu zaludnienia, byłoby właściwe ustanowienie wspólnych zasad dla wszystkich Państw Członkowskich i wszelkie wysiłki powinny zmierzać w tym celu, jednakże, w związku z dużymi różnicami między ustawodawstwami krajowymi powinno przyjąć się rozwiązania, z uwzględnieniem następujących sytuacji: wypłaty świadczeń rodzinnych kraju zatrudnienia w przypadku pięciu krajów, wypłaty zasiłków rodzinnych kraju zamieszkania członków rodziny, jeżeli krajem zatrudnienia jest Francja;

poprzez analogię do rozwiązań zawartych w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 1612/68 w sprawie swobodnego przepływu pracowników we Wspólnocie⁵, byłoby pożądane powołanie Komitetu Doradczy pracowników i pracodawców w celu badania problemów, z którymi spotyka się Komisja Administracyjna;

niniejsze rozporządzenie może zastąpić postanowienia przewidziane w art. 69 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ 1

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Definicje

Do celów stosowania niniejszego rozporządzenia:

- a) określenie „pracownik” oznacza:
 - (i) z zastrzeżeniem ograniczeń zawartych w załączniku V każdą osobę, która jest ubezpieczona z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego lub fakultatywnego kontynuowanego na wypadek jednego lub kilku ryzyk, odpowiadających działom systemu zabezpieczenia społecznego dla pracowników najemnych,
 - (ii) każdą osobę, która jest ubezpieczona obowiązkowo na wypadek jednego albo kilku ryzyk, odpowiadających działom systemu, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, w ramach systemu zabezpieczenia społecznego dla wszystkich mieszkańców albo do całej ludności zawodowo czynnej jeśli:
 - sposoby zarządzania albo finansowania tego systemu pozwalają na uznanie jej za pracownika najemnego, albo

⁵ Dz.U. nr L 257 z 19.10.1968, str. 2.

- niespełniając tych kryteriów, jest ona ubezpieczona z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego lub fakultatywnego kontynuowanego z innego tytułu, wyszczególnionego w załączniku V, w ramach systemu dla pracowników najemnych,
- (iii) każdą osobę, która jest ubezpieczona dobrowolnie na wypadek jednego lub kilku ryzyk odpowiadających działom, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, w ramach systemu zabezpieczenia społecznego Państwa Członkowskiego, dla pracowników najemnych lub wszystkich mieszkańców lub niektórych grup mieszkańców, jeżeli taka osoba była uprzednio ubezpieczona na wypadek tego samego ryzyka w ramach systemu dla pracowników najemnych tego samego Państwa Członkowskiego;
- b) określenie „pracownik przygraniczny” oznacza każdego pracownika wykonującego pracę zawodową na terytorium Państwa Członkowskiego i zamieszkującego na terytorium innego Państwa Członkowskiego, gdzie co do zasady powraca każdego dnia lub co najmniej raz w tygodniu; jednakże pracownik przygraniczny, który jest skierowany na terytorium tego samego Państwa Członkowskiego lub innego Państwa Członkowskiego przez przedsiębiorstwo, w którym jest zwykle zatrudniony, i z powodu takiego skierowania nie powraca każdego dnia albo co najmniej raz w tygodniu do miejsca swojego zamieszkania zachowuje charakter pracownika przygranicznego przez okres nieprzekraczający czterech miesięcy,
 - c) określenie „pracownik sezonowy” oznacza pracownika, który udaje się na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym zamieszkuje, w celu wykonywania tam na rachunek przedsiębiorstwa lub pracodawcy z tego państwa pracy o charakterze sezonowym, której okres wykonywania nie może przekraczać w żadnym przypadku ośmiu miesięcy, i który przebywa on na terytorium wymienionego państwa przez okres wykonywania swojej pracy; przez pracę o charakterze sezonowym rozumie się pracę zależną od następstwa pór roku i powtarzającą się automatycznie każdego roku;
 - d) określenie „uchodźcy” ma znaczenie nadane mu w art. 1 Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, sporządzonej w Genewie, dnia 28 lipca 1951 r.;
 - e) określenie „bezpaństwowiec” ma znaczenie nadane mu w art. 1 Konwencji dotyczącej statusu bezpaństwowców, sporządzonej w Nowym Jorku, dnia 28 września 1954 r.;
 - f) określenie „członek rodziny” oznacza każdą osobę określoną lub uznaną za członka rodziny lub określoną jako członek gospodarstwa domowego przez ustawodawstwo, na mocy którego udzielane są świadczenia lub, w przypadkach określonych w przepisach art. 22 ust. 1 lit. a) oraz w art. 39, przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkuje; jednakże, jeżeli to ustawodawstwo uznaje za członka rodziny lub członka gospodarstwa domowego jedynie osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące z pracownikiem, warunek ten uważa się za spełniony, jeżeli osoba, o której mowa, znajduje się głównie na utrzymaniu wspomnianego pracownika;
 - g) określenie „pozostały przy życiu” oznacza każdą osobę określoną lub uznaną za pozostałą przy życiu przez ustawodawstwo, na podstawie którego przyznawane są świadczenia; jednakże, jeżeli to ustawodawstwo uznaje za pozostałą przy życiu jedynie osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą ze zmarłym pracownikiem, warunek ten

uważa się za spełniony, jeżeli osoba, o której mowa, pozostawała głównie na utrzymaniu zmarłego pracownika;

- h) określenie „zamieszkanie” oznacza zwykły pobyt;
- i) określenie „pobyt” oznacza pobyt czasowy;
- j) określenie „ustawodawstwo” oznacza, w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, przepisy ustawowe, wykonawcze i inne oraz obowiązujące albo przyszłe środki wykonawcze odnoszące się do działów systemu zabezpieczenia społecznego, określonego w art. 4 ust. 1 i 2.

Określenie to nie obejmuje postanowień obowiązujących lub przyszłych umów, niezależnie od tego, czy władze publiczne nadadzą im charakter obligatoryjny lub czy rozszerzą ich zakres stosowania. Jednakże jeżeli chodzi o umowy służące wprowadzeniu w życie obowiązku ubezpieczenia, wynikającego z przepisów ustawowych lub wykonawczych, określonych w poprzednim ustępie, ograniczenie to może zostać uchylone w każdej chwili, w drodze oświadczenia złożonego przez zainteresowane Państwo Członkowskie, w którym wymienione zostaną systemy tego rodzaju, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie. Oświadczenie to jest notyfikowane i ogłaszane zgodnie z przepisami art. 96.

Przepisy poprzedniego ustępu nie mogą spowodować wyłączenia z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia systemów, do których stosowano rozporządzenie nr 3.

- k) określenie „konwencja o zabezpieczeniu społecznym” oznacza każdy instrument dwustronny lub wielostronny, który wiąże lub będzie wiązać wyłącznie dwa lub więcej Państw Członkowskich oraz każdy dokument wielostronny, który wiąże lub będzie wiązać co najmniej dwa Państwa Członkowskie i jedno lub kilka innych państw w zakresie zabezpieczenia społecznego, dotyczący wszystkich lub niektórych działów i systemów, określonych w art. 4 ust. 1 i 2 oraz porozumieniach wszelkiego rodzaju, zawartych na mocy tych instrumentów;
- l) określenie „właściwa władza” oznacza w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, ministra, ministrów lub inną odpowiednią władzę, której podlegają na całym terytorium danego Państwa lub jego części, systemy zabezpieczenia społecznego;
- m) określenie „Komisja Administracyjna” oznacza komisję, określoną w art. 80;
- n) określenie „instytucja” oznacza w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, organ lub władze powołane do stosowania całości lub części ustawodawstwa;
- o) określenie „instytucja właściwa” oznacza:
 - (i) instytucję, której zainteresowany podlega w chwili składania wniosku o świadczenia, albo
 - (ii) instytucję, od której zainteresowany ma prawo uzyskać świadczenia lub miałby prawo do uzyskania świadczeń, gdyby on sam lub członkowie jego rodziny

zamieszkiwali na terytorium Państwa Członkowskiego, gdzie znajduje się ta instytucja, albo

- (iii) instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę danego Państwa Członkowskiego, albo
 - (iv) w przypadku systemu dotyczącego obowiązków pracodawcy w zakresie świadczeń określonych w art. 4 ust. 1, lub pracodawcy lub ubezpieczyciela zastępczego, lub, w przypadku ich braku, organu lub władzy, określonych przez właściwą władzę danego Państwa Członkowskiego;
- p) określenia „instytucja miejsca zamieszkania” oraz „instytucja miejsca pobytu” oznaczają odpowiednio, instytucję właściwą do udzielania świadczeń w miejscu zamieszkania zainteresowanego oraz instytucję właściwą do udzielania świadczeń w miejscu pobytu zainteresowanego, zgodnie ze stosowanym przez nie ustawodawstwem lub jeżeli taka instytucja nie istnieje, instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę danego Państwa Członkowskiego;
- q) określenie „państwo właściwe” oznacza Państwo Członkowskie, na terytorium którego znajduje się instytucja właściwa;
- r) określenie „okresy ubezpieczenia” oznacza okresy składkowe lub zatrudnienia, tak jak je określa lub uznaje za okresy ubezpieczenia ustawodawstwo, w ramach którego zostały spełnione lub zostały uznane za spełnione, oraz wszelkie okresy zrównane, o ile są uznane przez to ustawodawstwo za równorzędne z okresami ubezpieczenia;
- s) określenia „okresy zatrudnienia” oznaczają okresy określone lub uznane za takie przez ustawodawstwo, w ramach którego zostały spełnione oraz wszelkie okresy z nimi zrównane, o ile są one uznane przez to ustawodawstwo za równorzędne z okresami zatrudnienia;
- t) określenia „świadczenia”, „emerytury” i „renty” oznaczają wszelkie świadczenia, emerytury i renty, w tym wszystkie składniki obciążające fundusze publiczne, podwyżki spowodowane rewaloryzacją lub świadczenia uzupełniające, z zastrzeżeniem przepisów tyt. III, oraz świadczenia zryczałtowane, które mogą zastąpić emerytury i renty oraz wypłaty z tytułu zwrotu składek;
- u) (i) określenie „świadczenia rodzinne” oznacza wszelkie świadczenia rzeczowe lub pieniężne wyrównujące koszty utrzymania rodziny na mocy ustawodawstwa określonego w art. 4 ust. 1 lit. h), z wyłączeniem specjalnych zasiłków porodowych wymienionych w załączniku I;
- (ii) określenie „zasiłki rodzinne” oznacza okresowe świadczenia pieniężne przyznawane wyłącznie w zależności od liczby oraz w odpowiednim przypadku, od wieku członków rodziny;
- (v) określenie „świadczenie z tytułu śmierci” oznacza każde świadczenie wypłacone jednorazowo w razie zgonu, z wyłączeniem świadczeń zryczałtowanych, przewidzianych w lit. t).

Artykuł 2

Zakres podmiotowy

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do pracowników, którzy podlegają lub podlegali ustawodawstwu jednego lub kilku Państw Członkowskich i są obywatelami jednego z tych państw albo są bezpaństwowcami, lub uchodźcami, zamieszkującymi na terytorium jednego z Państw Członkowskich, jak i do członków ich rodzin oraz do osób pozostałych przy życiu.
2. Ponadto niniejsze rozporządzenie stosuje się do osób pozostałych przy życiu po zmarłych pracownikach, którzy podlegali ustawodawstwu jednego lub kilku Państw Członkowskich, niezależnie od obywatelstwa tych pracowników, o ile pozostali przy życiu są obywatelami jednego z Państw Członkowskich lub bezpaństwowcami, lub uchodźcami, zamieszkującymi na terytorium jednego z Państw Członkowskich.
3. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do urzędników służby cywilnej i do personelu, który zgodnie z właściwym ustawodawstwem, jest z nimi zrównany, o ile podlegają lub podlegali oni ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, do którego stosuje się niniejsze rozporządzenie.

Artykuł 3

Zasada równego traktowania

1. Z zastrzeżeniem przepisów szczególnych, zawartych w niniejszym rozporządzeniu Osoby zamieszkujące terytorium jednego z Państw Członkowskich, do których stosują się przepisy niniejszego rozporządzenia podlegają obowiązkom i korzystają z praw wynikających z ustawodawstwa każdego Państwa Członkowskiego na tych samych warunkach, co obywatele tego Państwa,.
2. Przepisy ust. 1 stosuje się do prawa wybierania członków organów instytucji zabezpieczenia społecznego lub do uczestniczenia w ich mianowaniu, nie naruszając jednak ustawodawstw Państw Członkowskich, dotyczących warunków wybieralności i trybu mianowania członków tych organów.
3. Postanowienia konwencji o zabezpieczeniu społecznym, które pozostają w mocy na podstawie art. 7 ust. 2 lit. c) oraz postanowienia porozumień zawartych na podstawie art. 8 ust. 1, stosuje się do wszystkich osób, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, o ile załącznik II nie stanowi inaczej.

Artykuł 4

Zakres przedmiotowy

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do wszystkich ustawodawstw odnoszących się do działów zabezpieczenia społecznego, które dotyczą:
 - a) świadczeń w razie choroby i macierzyństwa;
 - b) świadczeń z tytułu inwalidztwa, włącznie ze świadczeniami służącymi zachowaniu albo zwiększeniu zdolności do zarobkowania;

- c) emerytur;
- d) rent rodzinnych
- e) świadczeń z tytułu wypadku przy pracy i choroby zawodowej;
- f) świadczeń z tytułu śmierci;
- g) zasiłków dla bezrobotnych;
- h) świadczeń rodzinnych.

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do powszechnych i specjalnych systemów zabezpieczenia społecznego, składkowych i nieskładkowych, jak również do systemów dotyczących obowiązków pracodawcy lub armatora, w zakresie świadczeń określonych w ust. 1.

3. Jednakże przepisy tytułu III nie naruszają ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących obowiązków armatora.

4. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do pomocy społecznej i opieki zdrowotnej, ani do systemów świadczeń dla ofiar wojny lub jej skutków, ani do systemów specjalnych dla urzędników służby cywilnej i personelu równorzędnego.

Artykuł 5

Oświadczenia Państw Członkowskich w sprawie zakresu niniejszego rozporządzenia

Państwa Członkowskie wskazują ustawodawstwa i systemy, określone w art. 4 ust. 1 i 2, świadczenia minimalne, określone w art. 50, jak również świadczenia określone w art. 77 i 78, w oświadczeniach notyfikowanych i opublikowanych zgodnie z art. 96.

Artykuł 6

Konwencje o zabezpieczeniu społecznym, które zostają zastąpione przez niniejsze rozporządzenie

Z zastrzeżeniem przepisów art. 7, 8 oraz art. 46 ust. 4 niniejsze rozporządzenie, w odniesieniu do podmiotowego i przedmiotowego zakresu obowiązywania, zastępuje ono, każdą konwencję o zabezpieczeniu społecznym wiążącą:

- a) wyłącznie dwa lub więcej Państw Członkowskich;
- b) albo co najmniej dwa Państwa Członkowskie i jedno lub kilka innych państw, w przypadku których rozporządzenie nie wymaga udziału instytucji jednego z tych ostatnich Państw.

Artykuł 7

Postanowienia międzynarodowe, których nie narusza niniejsze rozporządzenie

1. Niniejsze rozporządzenie nie narusza zobowiązań wyływających:
 - a) z jakiejkolwiek konwencji przyjętej przez Międzynarodową Konferencję Pracy i która, po ratyfikacji przez jedno lub kilka Państw Członkowskich, weszła w życie w odniesieniu do nich;
 - b) z europejskich umów tymczasowych z dnia 11 grudnia 1953 r., dotyczących zabezpieczenia społecznego, zawartych między Państwami Członkowskimi Rady Europy.
2. Nie naruszając przepisów art. 6, nadal stosuje się:
 - a) postanowienia układu z dnia 27 lipca 1950 r., zmienionego w dniu 13 lutego 1961 r., dotyczącego zabezpieczenia społecznego przewoźników na Renie;
 - b) postanowienia europejskiej umowy z dnia 9 lipca 1956 r., dotyczącej zabezpieczenia społecznego pracowników zatrudnionych w transporcie międzynarodowym;
 - c) postanowienia konwencji o zabezpieczeniu społecznym, wymienione w załączniku II.

Artykuł 8

Zawieranie umów między Państwami Członkowskimi

1. Dwa lub więcej Państw Członkowskich może zawrzeć między sobą, o ile jest to niezbędne, umowy oparte na zasadach i w duchu niniejszego rozporządzenia.
2. Każde Państwo Członkowskie notyfikuje, zgodnie z przepisami art. 96 ust. 1, każdą umowę zawartą między nim, a innym Państwem Członkowskim na podstawie przepisów ust. 1.

Artykuł 9

Objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym

1. Przepisów ustawodawstwa danego Państwa Członkowskiego, które uzależniają objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym od zamieszkiwania na terytorium tego państwa, nie stosuje się wobec osób, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, zamieszkujących terytorium innego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem, że w jakiejkolwiek chwili w przebiegu ich pracy zawodowej podlegały ustawodawstwu pierwszego z tych Państw.
2. Jeżeli ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego uzależnia objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym od spełnienia okresów ubezpieczenia, okresy ubezpieczenia spełnione na mocy ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego są zaliczane w danym zakresie, jak gdyby chodziło o okresy ubezpieczenia spełnione na mocy ustawodawstwa pierwszego Państwa.

Artykuł 10

Uchylenie klauzul zamieszkania – Wpływ ubezpieczenia obowiązkowego na zwrot składek

1. O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, świadczenia pieniężne z tytułu inwalidztwa, emerytalne lub renty rodzinne, renty z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej oraz świadczenia z tytułu śmierci uzyskane na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich, nie podlegają zmniejszeniu, zmianie, zawieszeniu, zniesieniu ani przypadkowi z tego tylko powodu, że uprawniony zamieszkuje terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, gdzie znajduje się instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń.

Poprzedni akapit stosuje się również do świadczeń zryczałtowanych, przyznawanych w razie ponownego zawarcia małżeństwa przez współmałżonka pozostałego przy życiu, który był uprawniony do renty rodzinnej.

2. Jeżeli ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego uzależnia zwrot składek od warunku, zgodnie z którym zainteresowany przestał podlegać ubezpieczeniu obowiązkowemu, warunek ten nie jest uważany za spełniony tak długo, jak długo zainteresowany podlega ubezpieczeniu obowiązkowemu jako pracownik na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 11

Rewaloryzacja świadczeń

Zasady rewaloryzacji przewidziane przez ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego, stosuje się do świadczeń należnych na podstawie tego ustawodawstwa, na mocy przepisów niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 12

Zakaz kumulacji świadczeń

1. Na podstawie niniejszego rozporządzenia nie można przyznać ani zachować prawa do kilku świadczeń tego samego rodzaju za ten sam okres ubezpieczenia obowiązkowego. Jednakże tego przepisu nie stosuje się do świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości, (emerytur i rent) lub z tytułu chorób zawodowych, które są przyznawane przez instytucje dwóch lub więcej Państw Członkowskich, zgodnie z przepisami art. 41, art. 43 ust. 2 i 3, art. 46, 50 i 51 lub art. 60 ust. 1 lit. b).

2. Klauzule zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia, przewidziane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, w przypadku zbiegu świadczenia z innymi świadczeniami zabezpieczenia społecznego lub z innymi dochodami stosuje się do uprawnionego, nawet prawo do takich świadczeń zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego lub dochody takie uzyskane zostały na terytorium innego Państwa Członkowskiego. Jednakże nie stosuje się tego przepisu, gdy zainteresowany korzysta ze świadczeń o takim samym charakterze jak świadczenia z tytułu inwalidztwa, starości, śmierci (emerytury i renty) lub choroby zawodowej, które są ustanowione przez instytucje dwóch lub

więcej Państw Członkowskich, zgodnie z przepisami art. 46, art. 50, 51 lub art. 60 ust. 1 lit. b).

3. Klauzule zmniejszenia, zawieszenia lub zniesienia, przewidziane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, w przypadku, gdy uprawniony do świadczeń z tytułu inwalidztwa lub do wcześniejszej emerytury prowadzi działalność zawodową lub handlową, stosuje się wobec takiej osoby nawet wówczas, gdy prowadzi on działalność na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

4. Renta inwalidzka należna na podstawie niderlandzkiego ustawodawstwa, w przypadku, gdy instytucja niderlandzka jest zobowiązana, zgodnie z przepisami art. 57 ust. 3 lit. c) lub art. 60 ust. 2 lit. b), do udziału w ponoszeniu kosztów świadczenia z tytułu choroby zawodowej, przyznanego na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, ulega zmniejszeniu o kwotę należną od instytucji innego Państwa Członkowskiego zobowiązanej do wypłaty świadczenia z tytułu choroby zawodowej.

TYTUŁ II

OKREŚLENIE WŁAŚCIWEGO USTAWODAWSTWA

Artykuł 13

Zasady ogólne

1. Pracownik, do którego stosuje się niniejsze rozporządzenie podlega wyłącznie ustawodawstwu jednego Państwa Członkowskiego. Przepisy niniejszego tytułu określają ustawodawstwo właściwe.
2. Z zastrzeżeniem przepisów art. 14-17:
 - a) pracownik zatrudniony na terytorium Państwa Członkowskiego podlega ustawodawstwu tego państwa, nawet jeżeli zamieszkuje na terytorium innego Państwa Członkowskiego lub jeżeli przedsiębiorstwo lub pracodawca, który go zatrudnia ma swoją statutową siedzibę, miejsce prowadzenia działalności lub znajduje się na terytorium innego Państwa Członkowskiego;
 - b) pracownik, zatrudniony na statku pływającym pod banderą Państwa Członkowskiego, podlega ustawodawstwu tego państwa;
 - c) urzędnicy służby cywilnej i personel równorzędny podlegają ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, któremu podlega administracja, która ich zatrudnia;
 - d) pracownik powołany lub ponownie powołany do wojska Państwa Członkowskiego, utrzymuje status pracownika i podlega ustawodawstwu tego Państwa; jeżeli podleganie temu ustawodawstwu uzależnione jest od spełnienia okresów ubezpieczenia przed rozpoczęciem lub po zakończeniu takiej służby, bierze się pod uwagę okresy ubezpieczenia spełnione z na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego w niezbędnym zakresie, tak jak gdyby chodziło o okresy ubezpieczenia spełnione na podstawie ustawodawstwa pierwszego Państwa.

Artykuł 14

Zasady szczególne

1. Art. 13 ust. 2 lit. a), stosuje się z zastrzeżeniem następujących wyjątków i okoliczności:
 - a) (i) pracownik zatrudniony na terytorium Państwa Członkowskiego przez przedsiębiorstwo, w którym jest zwykle zatrudniony i przez które został skierowany do wykonywania pracy na terytorium innego Państwa Członkowskiego podlega nadal ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego, pod warunkiem, że przewidywany okres wykonywania tej pracy nie przekracza dwunastu miesięcy i że nie został on skierowany w miejsce innej osoby, której okres skierowania upłynął;
 - (ii) jeżeli okres pracy przedłuża się poza początkowo zakładany z powodu niedających się przewidzieć okoliczności i przekracza okres dwunastu miesięcy, ustawodawstwo pierwszego Państwa Członkowskiego stosuje się nadal, aż do zakończenia pracy, pod warunkiem, że wyrażą na to zgodę właściwe władze Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zainteresowany jest skierowany, lub organ przez te władze wyznaczony; o zgodę należy wystąpić przed upływem początkowego okresu dwunastu miesięcy. Jednakże zgody tej nie można udzielić na okres dłuższy niż dwanaście miesięcy.
- b) pracownik zatrudniony w transporcie międzynarodowym, będący członkiem personelu drogowego lub latającego, na terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich, pracujący dla przedsiębiorstwa dokonującego, za wynagrodzeniem lub na własny rachunek, międzynarodowych przewozów osób lub towarów kolejną, drogą lądową, powietrzną lub rzeczną, mającego swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium Państwa Członkowskiego, podlega ustawodawstwu tego ostatniego Państwa, z następującymi ograniczeniami:
 - (i) pracownik zatrudniony w oddziale lub w stałym przedstawicielstwie, które przedsiębiorstwo posiada na terytorium Państwa Członkowskiego, innego niż to, na którym ma swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na terytorium którego znajduje się oddział lub stałe przedstawicielstwo;
 - (ii) jeżeli pracownik jest zatrudniony w przeważającej mierze na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje, podlega ustawodawstwu tego Państwa, nawet jeżeli zatrudniające go przedsiębiorstwo nie posiada zarejestrowanej siedziby, miejsca prowadzenia działalności oddziału, ani stałego przedstawicielstwa na tym terytorium;
- c) pracownik inny niż zatrudniony w transporcie międzynarodowym, który zwykle prowadzi działalność terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich, podlega:
 - (i) ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, terytorium którego zamieszkuje, jeżeli wykonuje część swojej działalności na tym terytorium lub jeżeli jest związany z kilkoma przedsiębiorstwami, lub z kilkoma pracodawcami mającymi

zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium różnych Państw Członkowskich;

- (ii) ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na terytorium którego przedsiębiorstwo lub pracodawca, który go zatrudnia, ma zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności, jeżeli nie zamieszkuje on na terytorium jednego z Państw Członkowskich, gdzie prowadzi swoją działalność;
- d) pracownik zatrudniony na terytorium Państwa Członkowskiego, w przedsiębiorstwie, które ma zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium innego Państwa Członkowskiego, i które znajduje się na terenie, leżącym po obu stronach granicy tych Państw, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na terytorium którego przedsiębiorstwo ma swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności..

2. Art. 13 ust. 2 lit. b) stosuje się z zastrzeżeniem następujących wyjątków i okoliczności:

- a) pracownik zatrudniony przez przedsiębiorstwo, z którym jest zwykle związany, zarówno na terytorium Państwa Członkowskiego lub na pokładzie statku, który pływa pod banderą Państwa Członkowskiego, który został skierowany przez to przedsiębiorstwo na pokład statku pływającego pod banderą innego Państwa Członkowskiego w celu wykonywania tam pracy na rzecz tego przedsiębiorstwa, z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 1 lit a), nadal podlega ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego;
- b) pracownik, który nie będąc na stałe zatrudnionym na morzu, jest zatrudniony na wodach terytorialnych lub w porcie Państwa Członkowskiego na statku pływającym pod banderą innego Państwa Członkowskiego nie jest członkiem załogi, podlega ustawodawstwu pierwszego państwa;
- c) pracownik zatrudniony na pokładzie statku pływającego pod banderą Państwa Członkowskiego i wynagradzany przez takie przedsiębiorstwo lub osobę, której siedziba lub miejsce statutowa siedziba lub miejsce prowadzenia działalności znajduje się na terytorium innego Państwa Członkowskiego, podlega ustawodawstwu tego ostatniego państwa, o ile jego miejsce zamieszkania znajduje się na terytorium tego Państwa; przedsiębiorstwo lub osobę, wypłacającą wynagrodzenie uważa się za pracodawcę do celów tego ustawodawstwa.

3. Przepisy ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, które przewidują, że emeryci lub renciści prowadzący działalność zawodową lub handlową nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu z tytułu takiej działalności, stosuje się również do emerytów i rencistów, których świadczenia zostały nabyte zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 15

Zasady dotyczące ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego

1. Przepisów art. 13, 14 nie stosuje się do ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego.

2. W przypadku, gdy stosowanie ustawodawstw dwóch lub więcej Państw Członkowskich powoduje zbieg ubezpieczenia:

- z zakresu systemu ubezpieczenia obowiązkowego oraz jednego lub kilku systemów ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego, zainteresowany podlega wyłącznie systemom ubezpieczenia obowiązkowego;
- z zakresu dwóch lub więcej systemów ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego, zainteresowany podlega tylko wybranemu przez siebie systemowi ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego.

3. Jednakże w zakresie ubezpieczenia z tytułu inwalidztwa, starości i śmierci (emerytury i renty), zainteresowany może być objęty ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym Państwa Członkowskiego, nawet jeżeli obowiązkowo podlega ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, o ile taki zbieg jest w sposób wyraźny lub domniemany dopuszczalny w pierwszym Państwie Członkowskim.

Zainteresowany, który wnioskuje o przystąpienie do systemu ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego w Państwie Członkowskim, którego ustawodawstwo przewiduje, poza tym ubezpieczeniem, ubezpieczenie uzupełniające fakultatywne może przystąpić tylko do tego ostatniego.

Artykuł 16

Zasady szczególne dotyczące osób zatrudnionych przez placówki dyplomatyczne i konsularne oraz personelu pomocniczego Wspólnot Europejskich

1. Przepisy art. 13 ust. 2 lit. a), stosuje się do osób zatrudnionych przez placówki dyplomatyczne i konsularne oraz do prywatnej służby domowej zatrudnionej przez pracowników tych placówek.

2. Jednakże pracownicy określani w ust. 1, którzy są obywatelami Państwa Członkowskiego akredytującego lub Państwa Członkowskiego wysyłającego, mogą wybrać podleganie ustawodawstwu tego Państwa. Prawo wyboru przysługuje ponownie w końcu każdego roku kalendarzowego i nie ma mocy wstecznej.

3. Pracownicy pomocniczy Wspólnot Europejskich mogą wybrać podleganie ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na terytorium którego są zatrudnieni, lub podleganie ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, któremu ostatnio podlegali, lub ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, którego są obywatelami, jeżeli chodzi o przepisy inne niż te, które dotyczą zasiłków rodzinnych, których przyznawanie jest regulowane systemem mającym zastosowanie do tych pracowników. Prawo wyboru przysługuje tylko jeden raz i nabiera ono mocy począwszy od chwili podjęcia pracy.

Artykuł 17

Wyjątki od przepisów art. 13-16

Dwa albo kilka Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw mogą przewidzieć, za wspólnym porozumieniem, w interesie niektórych pracowników lub niektórych grup pracowników, wyjątki od przepisów art. 13-16.

TYTUŁ III

PRZEPISY SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE RÓŻNYCH GRUP ŚWIADCZEŃ

ROZDZIAŁ 1

CHOROBA I MACIERZYŃSTWO

Sekcja 1

Przepisy wspólne

Artykuł 18

Sumowanie okresów ubezpieczenia

1. Właściwa instytucja Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od spełnienia okresów ubezpieczenia uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia spełnione na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby chodziło o okresy spełnione na podstawie jej własnego ustawodawstwa.
2. Przepisy ust. 1 stosuje się do pracownika sezonowego, nawet jeżeli chodzi o okresy poprzedzające przerwę w ubezpieczeniu przekraczającą okres dopuszczalny ustawodawstwo właściwego Państwa, jednakże pod warunkiem, że dany pracownik nie przestał być ubezpieczony przez okres dłuższy niż cztery miesiące.

Sekcja 2

Pracownicy oraz członkowie ich rodzin

Artykuł 19

Zamieszkanie w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwie - Zasady ogólne

1. Pracownikowi, który zamieszkuje terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Państwo właściwe i który spełnia warunki przewidziane przez ustawodawstwo Państwa właściwego do nabycia prawa do świadczeń, z uwzględnieniem w odpowiednim przypadku przepisów art. 18, otrzymuje w państwie zamieszkania:
 - a) świadczenia rzeczowe, realizowane przez instytucję miejsca na rachunek instytucji właściwej, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez nią, tak jakby był w niej ubezpieczony;
 - b) świadczenia pieniężne wypłacane przez instytucję właściwą, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez nią. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą a instytucją miejsca zamieszkania, świadczenia te mogą być

udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej instytucji, zgodnie z ustawodawstwem Państwa właściwego.

2. Przepisy ust. 1 lit. a) stosuje się odpowiednio do członków rodziny, którzy zamieszkują na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Państwo właściwe, jeżeli nie mają prawa do tych świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa, na terytorium którego zamieszkują.

Artykuł 20

Pracownicy przygraniczni i członkowie ich rodzin - Zasady szczególne

Pracownik przygraniczny może również otrzymywać świadczenia na terytorium Państwa właściwego. Świadczenia te udzielane są przez instytucję właściwą, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa, tak jakby zainteresowany zamieszkiwał na terytorium tego Państwa. Członkowie jego rodziny mogą uzyskać świadczenia na tych samych warunkach; jednakże korzystanie z tych świadczeń jest uzależnione, z wyjątkiem przypadków nagłych, od porozumienia między zainteresowanymi Państwami lub między właściwymi władzami tych Państw lub w przypadku braku takiego porozumienia, uprzedniej zgody instytucji właściwej.

Artykuł 21

Pobyt w państwie właściwym lub przeniesienie miejsca zamieszkania do państwa właściwego

1. Pracownikowi i członkom jego rodziny, określonym w art. 19, który przebywa na terytorium państwa właściwego, przysługują świadczenia, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jakby zamieszkiwali w tym państwie, nawet jeżeli korzystali już ze świadczeń w tym samym przypadku choroby lub macierzyństwa przed rozpoczęciem pobytu. Jednakże tego przepisu nie stosuje się do pracownika przygranicznego i członków jego rodziny.

2. Pracownik oraz członkowie jego rodziny, określeni w art. 19, którzy przenoszą swoje miejsce zamieszkania na terytorium Państwa właściwego, korzystają ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa, nawet jeżeli korzystali już ze świadczeń w tym samym przypadku choroby lub macierzyństwa przed przeniesieniem miejsca zamieszkania.

Artykuł 22

Pobyt poza państwem właściwym - Powrót lub przeniesienie miejsca zamieszkania do innego Państwa Członkowskiego w okresie choroby lub macierzyństwa - Konieczność udania się do innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania tam odpowiedniej opieki

1. Pracownik, który spełnia warunki wymagane przez ustawodawstwo państwa właściwego w celu uzyskania prawa do świadczeń, z uwzględnieniem, w danym przypadku, przepisów art. 18 oraz:

- a) którego stan wymaga natychmiastowego udzielenia świadczeń w trakcie pobytu na terytorium innego Państwa Członkowskiego, albo

- b) który, po uzyskaniu prawa do świadczeń udzielanych na rachunek instytucji właściwej, uzyskał zgodę tej instytucji na powrót na terytorium Państwa Członkowskiego, gdzie zamieszkuje lub na przeniesienie swojego miejsca zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego, albo
- c) któremu instytucja właściwa udzieliła zgody na udanie się na terytorium innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania tam odpowiedniej opieki, właściwej w jego stanie, jest uprawniony:
 - (i) do świadczeń rzeczowych udzielanych przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania na rachunek instytucji właściwej, zgodnie z stosowanym przez nią ustawodawstwem, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony, przy czym okres udzielania świadczeń jest określany przez ustawodawstwo państwa właściwego;
 - (ii) do świadczeń pieniężnych wypłacanych przez instytucję właściwą zgodnie stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą a instytucją miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania, świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej instytucji, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego.

2. Udzielenia zgody wymaganej zgodnie z ust. 1 lit. b) można odmówić jedynie w przypadku, gdy zostanie ustalone, że przeniesienie się zainteresowanego może ujemnie wpłynąć na stan jego zdrowia lub przebieg prowadzonego leczenia.

Udzielenia zgody wymaganej na podstawie ust. 1 lit. c) nie można odmówić, jeżeli zabiegi znajdują się wśród świadczeń przewidzianych przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkuje zainteresowany.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do członków rodziny pracownika w odniesieniu do świadczeń rzeczowych.

4. Fakt stosowania do pracownika z przepisów ust. 1 nie wpływa na prawo członków rodziny do uzyskania świadczeń.

Artykuł 23

Ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewidują, że ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych opiera się na średnim wynagrodzeniu, ustala to średnie wynagrodzenie wyłącznie na podstawie stwierdzonych zarobków osiągniętych w okresach ubezpieczenia, spełnionych na podstawie tego ustawodawstwa.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych opiera się na wynagrodzeniu zryczałtowanym, bierze wyłącznie pod uwagę wynagrodzenie zryczałtowane lub, w odpowiednim przypadku, średnią zryczałtowanych wynagrodzeń, odpowiadającą okresom ubezpieczenia, spełnionym na podstawie tego ustawodawstwa.

3. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że wysokość świadczeń pieniężnych zależy od liczby członków rodziny, bierze również pod uwagę członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali oni na terytorium Państwa właściwego.

Artykuł 24

Świadczenia rzeczowe o znacznej wartości

1. Jeżeli instytucja Państwa Członkowskiego przyznała pracownikowi lub członkowi jego rodziny prawo do protezy, sprzętu dużych rozmiarów lub prawo do innych świadczeń rzeczowych o znacznej wartości, zanim został on objęty ubezpieczeniem w instytucji innego Państwa Członkowskiego, to przysługują mu świadczenia na koszt pierwszej instytucji, nawet jeżeli świadczenia te zostały faktycznie udzielone w chwili, kiedy ten pracownik był już ubezpieczony w drugiej instytucji.

2. Komisja Administracyjna ustala wykaz świadczeń, do których stosują się przepisy ust. 1.

Sekcja 3

Bezrobotni oraz członkowie ich rodzin

Artykuł 25

1. Bezrobotnemu, do którego stosują się przepisy art. 69 ust. 1 lub art. 71 ust. 1 lit. b) (ii) zdanie drugie, oraz który spełnia warunki przewidziane przez ustawodawstwo Państwa właściwego dla przyznania prawa do świadczeń rzeczowych i pieniężnych, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 18, przysługują przez okres przewidziany w przepisach art. 69 ust. 1 lit. c):

- a) świadczenia rzeczowe, przyznawane na rachunek instytucji właściwej przez instytucję Państwa Członkowskiego, w którym poszukuje zatrudnienia, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę ostatnią instytucję, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony;
- b) świadczenia pieniężne, wypłacane przez instytucję właściwą, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą a instytucją Państwa Członkowskiego, w którym bezrobotny poszukuje zatrudnienia, świadczenia mogą być udzielane przez tę instytucję na rachunek instytucji pierwszej, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego. Zasiłków dla bezrobotnych przewidzianych w przepisach art. 69 ust. 1, nie przyznaje się przez okres pobierania świadczeń pieniężnych.

2. Bezrobotnemu, do którego stosują się przepisy art. 71 ust. 1 lit. a) (ii) lub lit. b) (ii) zdanie pierwsze, przysługują świadczenia rzeczowe i pieniężne, zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, terytorium którego zamieszkuje, tak jak gdyby podlegał temu ustawodawstwu w okresie ostatniego zatrudnienia, z uwzględnieniem, w odpowiednim

przypadku, przepisów art. 18; świadczenia te udzielane są na rachunek instytucji kraju zamieszkania.

3. W przypadku, gdy bezrobotny spełnia warunki wymagane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na którym spoczywa ciężar udzielania zasiłków dla bezrobotnych, do przyznania prawa do świadczeń rzeczowych, z uwzględnieniem, w danym przypadku, przepisów art. 18, to członkom rodziny bezrobotnego przysługują te świadczenia niezależnie od tego, na terytorium którego Państwa Członkowskiego zamieszkują lub przebywają. Świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania lub pobytu, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem na rachunek instytucji właściwej Państwa Członkowskiego, na którym spoczywa ciężar zasiłków dla bezrobotnych.

4. Bez uszczerbku dla jakichkolwiek przepisów ustawodawstwa Państwa Członkowskiego zezwalających na przyznawanie świadczeń w razie choroby przez okres dłuższy, okres przewidziany w ust.1, może w przypadku siły wyższej zostać przedłużony przez instytucję właściwą, w granicach ustalonych przez stosowane przez nią ustawodawstwo.

Sekcja 4

Osoby ubiegające się o emeryturę lub rentę oraz członkowie ich rodzin

Artykuł 26

Prawo do świadczeń rzeczowych w przypadku ustania prawa do świadczeń od instytucji ostatnio właściwej

1. Pracownikowi, członkom jego rodziny oraz osobom pozostałym przy życiu po zmarłym pracowniku, którzy w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie emerytury lub renty tracą prawo do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, które było ostatnio właściwe, przysługują jednak z tych świadczeń na podstawie następujących warunków: świadczenia rzeczowe udzielane są zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, terytorium którego zainteresowany lub zainteresowani zamieszkują, o ile mieli do nich prawo na podstawie tego ustawodawstwa lub mieliby to prawo z tytułu ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, gdyby zamieszkiwali na terytorium tego Państwa, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 18.

2. Ubiegający się o emeryturę lub rentę, którego prawo do świadczeń rzeczowych wynika z ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, które zobowiązuje zainteresowanego do samodzielnego opłacania składek na ubezpieczenie na wypadek choroby w okresie rozpatrywania wniosku o przyznanie emerytury, traci prawo do świadczeń rzeczowych po upływie drugiego miesiąca, za który nie uiścił należnych składek.

3. Świadczenia rzeczowe, udzielane na podstawie przepisów ust. 1, ciążą na instytucji, która, zgodnie z przepisami ust. 2, pobrała składki; w przypadku, gdy nie są opłacane składki zgodnie z przepisami ust. 2, instytucja, na której ciążą świadczenia rzeczowe, po ustaleniu wysokości emerytury lub renty na podstawie przepisów art. 28, zwraca instytucji miejsca zamieszkania kwotę stanowiącą równowartość udzielonych świadczeń.

Sekcja 5

Emeryci i renciści oraz członkowie ich rodzin

Artykuł 27

Emerytury lub renty należne na podstawie ustawodawstwa kilku Państw Członkowskich, gdy prawo do świadczeń rzeczowych przysługuje w państwie miejsca zamieszkania

Emeryt lub rencista, który jest uprawniony do świadczeń na podstawie ustawodawstwa dwóch lub kilku Państw Członkowskich, w tym państwa właściwego, na którego terytorium zamieszkuje i który jest uprawniony do świadczeń rzeczowych na podstawie prawa ostatniego z tych państw, uwzględniając, w odpowiednim przypadku, przepisy art. 18 oraz załącznika V, jak i członkowie jego rodziny, otrzymują te świadczenia od instytucji miejsca zamieszkania i na rachunek tej instytucji, tak jak gdyby zainteresowany pobierał emeryturę lub rentę należną zgodnie z ustawodawstwem jedynie tego ostatniego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 28

Emerytury lub renty należne na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw, gdy prawo do świadczeń nie przysługuje w państwie miejsca zamieszkania

1. Emeryt lub rencista, który jest uprawniony do świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego lub na podstawie ustawodawstwa dwóch lub kilku Państw Członkowskich, który nie ma prawa do świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, terytorium którego zamieszkuje, otrzymuje jednak te świadczenia dla siebie i dla członków swojej rodziny, o ile miałby do tego prawo na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego lub co najmniej jednego z Państw Członkowskich właściwego w sprawie emerytury, uwzględniając, w danym przypadku, przepisy art. 18 i załącznika V, jeżeli zamieszkiwał na terytorium danego państwa. Świadczenia te udzielane są na rachunek instytucji, określonej w ust. 2, przez instytucję miejsca zamieszkania, tak jak gdyby zainteresowany otrzymywał emeryturę lub rentę na podstawie ustawodawstwa Państwa, na terytorium którego zamieszkuje oraz tak jakby miał prawo do świadczeń rzeczowych.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, ciężar świadczeń rzeczowych spoczywa na instytucji określonej zgodnie z następującymi zasadami:

- a) jeżeli uprawniony ma prawo do tych świadczeń na podstawie ustawodawstwa jednego Państwa Członkowskiego, ich ciężar spoczywa na instytucji właściwej tego państwa;
- b) jeżeli uprawniony ma prawo do wymienionych świadczeń na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich, ciężar ich spoczywa na instytucji właściwej Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu uprawniony podlegał najdłużej; w przypadku, gdy stosowanie tej zasady spowodowałoby nałożenie ciężaru świadczeń na kilka instytucji, ciężar ten spoczywa na tej z wymienionych instytucji, której ustawodawstwu uprawniony podlegał ostatnio.

Artykuł 29

Miejsce zamieszkania członków rodziny w państwie innym niż to, w którym zamieszkuje uprawniony - przeniesienie miejsca zamieszkania do państwa, w którym zamieszkuje uprawniony

1. Członkowie rodziny emeryta lub rencisty, uprawnionego na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego lub, któremu świadczenie przysługuje na podstawie ustawodawstwa dwóch lub kilku Państw Członkowskich, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym zamieszkuje uprawniony, korzystają ze świadczeń rzeczowych, tak jak gdyby uprawniony zamieszkiwał to same, co oni terytorium, o ile miałby on prawo do tych świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego. Świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny, zgodnie ze stosowanymi przez nią ustawodawstwem, na rachunek instytucji miejsca zamieszkania uprawnionego.
2. Członkowie rodziny, określani w ust. 1, przenoszący swoje miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje uprawniony do świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa, otrzymują świadczenia, nawet jeżeli uzyskiwali już świadczenia z tytułu tego samego w przypadku choroby lub macierzyństwa przed przeniesieniem miejsca swojego zamieszkania.

Artykuł 30

Świadczenia rzeczowe o znacznej wartości

Przepisy art. 24 stosuje się odpowiednio do emerytów lub rencistów.

Artykuł 31

Pobyt uprawnionego i/lub członków jego rodziny w państwie innym niż to, w którym mają miejsce zamieszkania

Emerytowi lub renciście, który jest uprawniony do świadczenia na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, lub któremu świadczenia przysługują zgodnie z ustawodawstwem dwóch lub kilku Państw Członkowskich, który ma prawo do świadczeń na podstawie ustawodawstwa jednego z tych Państw Członkowskich, jak i członkom jego rodziny, którzy przebywają na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym zamieszkują, przysługują świadczenia w Państwie Członkowskim pobytu innymi niż państwo, w którym zamieszkują. Świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca pobytu zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, na rachunek instytucji miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty.

Artykuł 32

Przepisy szczególne dotyczące przejęcia świadczeń udzielanych byłym pracownikom przygranicznym, członkom rodzin lub osobom, które pozostały przy życiu

Ciężar świadczeń udzielanych na podstawie art. 27 emerytom lub rencistom byłym pracownikom przygranicznym lub osobom pozostałym przy życiu po śmierci pracownika przygranicznego, , jak również członkom ich rodzin na podstawie przepisów art. 27 lub 31, rozkłada się po połowie między instytucję miejsca zamieszkania uprawnionego i instytucję, w

której był ostatnio ubezpieczony, o ile pracował jako pracownik przygraniczny przez trzy miesiące w okresie bezpośrednio poprzedzającym dzień, w którym uzyskał prawo do emerytury lub do renty lub w dniu jego śmierci.

Artykuł 33

Składki obciążające emerytów lub rencistów

Institucja Państwa Członkowskiego zobowiązana do wypłacania emerytury lub renty, która stosuje ustawodawstwo przewidujące potrącanie składek od emerytów lub rencistów, z tytułu świadczeń rzeczowych, uprawniona jest do dokonywania tych potrąceń, których wysokość ustalana jest zgodnie z wymienionym ustawodawstwem, z emerytury lub renty należnej od niej, o ile świadczenia udzielane zgodnie z art. 27-29 i 31-32, obciążają instytucję wymienionego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 34

Przepisy ogólne

Art. 27-33 nie mają zastosowania do emeryta lub rencisty ani do członków jego rodziny, którzy mają prawo do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, z tytułu wykonywania działalności zawodowej lub handlowej. W takim przypadku, w celu stosowania przepisów niniejszego rozdziału, zainteresowanego uważa się za pracownika lub członka rodziny pracownika.

Sekcja 6

Przepisy różne

Artykuł 35

System mający zastosowanie w przypadku istnienia wielu systemów w państwie zamieszkania lub pobytu - Choroba uprzednio istniejąca - Maksymalny okres udzielania świadczeń

1. Jeżeli ustawodawstwo państwa pobytu lub zamieszkania przewiduje więcej systemów ubezpieczenia w razie choroby lub macierzyństwa, stosuje się na podstawie przepisów art. 19, art. 21 ust. 1, art. 22, 25, 26, art. 28 ust. 1, art. 29 ust. 1 lub art. 31 przepisy systemu, któremu podlegają robotnicy przemysłu stalowego. Jednakże, jeżeli to ustawodawstwo przewiduje szczególny system dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw równorzędnych, przepisy tego systemu stosuje się do tej grupy pracowników i członków ich rodzin, o ile instytucja miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania, do której się zwracają, jest instytucją właściwą do stosowania tego systemu.

2. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia przyznanie świadczeń od warunku dotyczącego przyczyny choroby, warunku tego nie stosuje się do pracowników ani do członków ich rodzin, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, niezależnie od tego, na terytorium którego Państwa Członkowskiego zamieszkują.

3. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego ustala maksymalny okres, w którym udzielane są świadczenia, instytucja stosująca te przepisy może uwzględnić, w odpowiednim przypadku, okres, w czasie którego świadczenia były już udzielane przez instytucję innego Państwa Członkowskiego w tym samym przypadku choroby lub macierzyństwa.

Sekcja 7

Zwroty między instytucjami

Artykuł 36

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 32 świadczenia rzeczowe udzielane przez instytucję Państwa Członkowskiego na rachunek instytucji innego Państwa Członkowskiego, na podstawie przepisów niniejszego rozdziału, podlegają zwrotowi w całości..

2. Zwroty określone w ust. 1, są ustalane i dokonywane zgodnie z procedurą przewidzianą przez rozporządzenie wykonawcze, określone w art. 98, na podstawie udokumentowanych rzeczywistych wypłat albo na podstawie ryczałtu.

W tym ostatnim przypadku ryczałty te powinny zapewniać zwrot kwot możliwie najbliższych rzeczywiście poniesionym wydatkom.

3. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw mogą przewidzieć inne sposoby dokonywania zwrotów lub zrezygnować z dokonywania jakichkolwiek zwrotów między instytucjami podlegającymi ich właściwości.

ROZDZIAŁ 2

INWALIDZTWO

Sekcja 1

Pracownicy podlegający wyłącznie ustawodawstwu, zgodnie z którym wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa nie zależy od długości okresów ubezpieczenia

Artykuł 37

Przepisy ogólne

1. Pracownik, który podlegał kolejno lub na przemian ustawodawstwu dwóch lub kilku Państw Członkowskich i który spełnił okresy ubezpieczenia wyłącznie na podstawie ustawodawstwa, zgodnie z którymi kwota świadczeń z tytułu inwalidztwa nie zależy od długości okresów ubezpieczenia, korzysta ze świadczeń zgodnie z przepisami art. 39. Artykuł ten nie dotyczy podwyżek emerytury lub dodatków na dzieci, które przyznaje się zgodnie z przepisami rozdziału 8.

2. Załącznik III wymienia, w odniesieniu do każdego zainteresowanego Państwa Członkowskiego, ustawodawstwo obowiązujące na jego terytorium określone w ust. 1.

Artykuł 38

Zliczanie okresów ubezpieczeń

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od spełnienia okresów ubezpieczenia uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia spełnione na podstawie ustawodawstw wszystkich innych Państw Członkowskich, jak gdyby chodziło o okresy spełnione na podstawie stosowanych przez nią ustawodawstwa.
2. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia przyznanie niektórych świadczeń od warunku, by okresy ubezpieczenia spełnione zostały wyłącznie w zawodzie podlegającym systemowi szczególnemu, lub, w odpowiednim przypadku, w okresie wykonywania określonego zatrudnienia, okresy spełnione z uwzględnieniem ustawodawstwa innych Państw Członkowskich są zaliczane, do celów przyznawania tych świadczeń, jedynie w przypadku, gdy zostały spełnione w ramach odpowiedniego systemu, lub w przypadku braku takiego systemu, w tym samym zawodzie, lub w danym przypadku, w okresie wykonywania takiego samego zatrudnienia. Jeżeli, uwzględniając tak spełnione okresy, zainteresowany nie spełnia warunków wymaganych do korzystania z wymienionych świadczeń, okresy te są uwzględniane, do celów przyznania świadczeń z tytułu systemu powszechnego, lub w przypadku jego braku, z tytułu systemu stosowanego do robotników i urzędników, zależnie od przypadku, pod warunkiem, że zainteresowany podlegał któremuś z tych systemów.

Artykuł 39

Ustalanie wysokości świadczeń

1. Instytucja Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo było właściwe w chwili, gdy wystąpiła niezdolność do pracy, po której nastąpiło inwalidztwo, ustala zgodnie z tymi ustawodawstwem, czy zainteresowany spełnia warunki dla nabycia prawa do świadczeń, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 38.
2. Osoba, która spełnia warunki określone w ust. 1, uzyskuje świadczenia wyłącznie od wymienionej instytucji, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.
3. Osobie, która nie spełnia warunków określonych w ust. 1ust. 1, przysługują świadczenia, do których jest jeszcze uprawniona na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 38.
4. Jeżeli ustawodawstwo właściwe na mocy ust. 2 lub 3, przewiduje, że kwota świadczeń ustalana jest z uwzględnieniem istnienia członków rodziny innych niż dzieci, instytucja właściwa bierze również pod uwagę tych członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali oni na terytorium Państwa właściwego.

Sekcja 2

Pracownicy podlegający wyłącznie ustawodawstwu, zgodnie z którymi wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa zależy od długości okresów ubezpieczenia, albo ustawodawstwu podobnego rodzaju i ustawodawstwu rodzaju określonego w sekcji 1

Artykuł 40

Przepisy ogólne

1. Pracownik, który podlegał kolejno lub przemiennie ustawodawstwu dwóch lub kilku Państw Członkowskich, z których co najmniej jedno nie było ustawodawstwem rodzaju określonego w przepisach art. 37 ust. 1, korzysta ze świadczeń zgodnie z przepisami rozdziału 3, które stosuje się odpowiednio, z uwzględnieniem przepisów ust. 3.
2. Jednakże pracownik, którego dotknęła niezdolność do pracy, po której następuje inwalidztwo w okresie podlegania ustawodawstwu wymienionemu w załączniku III, korzysta ze świadczeń, zgodnie z przepisami art. 37 ust. 1, pod dwoma warunkami:
 - spełnia warunki wymagane przez to ustawodawstwo lub przez inne ustawodawstwo tego samego rodzaju, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 38, ale bez konieczności uwzględniania okresów ubezpieczenia spełnionych z uwzględnieniem ustawodawstwa niewymienionych w załączniku III, oraz
 - nie spełnia warunków wymaganych do powstania prawa do świadczeń z tytułu inwalidztwa na podstawie ustawodawstwa niewymienionych w załączniku III.
3. Decyzja podjęta przez instytucję Państwa Członkowskiego dotycząca stopnia inwalidztwa wnioskującego wiąże instytucje innych zainteresowanych Państw Członkowskich, pod warunkiem, że zgodność między ustawodawstwami tych Państw w sprawie warunków odnoszących się do stopni inwalidztwa jest potwierdzona w załączniku IV.

Sekcja 3

Pogłębienie się stanu inwalidztwa

Artykuł 41

1. W razie pogłębienia się stanu inwalidztwa, z powodu którego pracownik korzysta ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa tylko jednego Państwa Członkowskiego, stosuje się następujące przepisy:
 - a) jeżeli zainteresowany, od chwili gdy korzysta ze świadczeń, nie podlegał ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa pierwszego Państwa zobowiązana jest do przyznania świadczeń, z uwzględnieniem pogłębienia się stanu inwalidztwa, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez nią;
 - b) jeżeli zainteresowany, od chwili gdy korzysta ze świadczeń, podlegał ustawodawstwu jednego lub kilku innych Państw Członkowskich, świadczenia są mu przyznawane z uwzględnieniem pogłębienia się stanu inwalidztwa, zgodnie z przepisami określonymi w art. 37 ust. 1 lub w art. 40 ust. 1 lub 2, w zależności od przypadku;
 - c) jeżeli całkowita kwota świadczenia lub świadczeń należnych, zgodnie z lit. b) jest niższa od kwoty świadczenia, które zainteresowany otrzymywał na koszt instytucji

wcześniej zobowiązanej do wypłaty świadczeń, to instytucja ta jest zobowiązana do wypłaty dodatku stanowiącego różnicę między wspomnianymi kwotami;

- d) jeżeli, w przypadku określonym w lit. b), instytucją właściwą dla rozpatrzenia sprawy początkowej niezdolności do pracy jest instytucja niderlandzka oraz jeżeli:
- (i) schorzenie, które spowodowało pogłębienie się stanu, jest takie samo jak to, które dało podstawę do przyznania świadczeń na podstawie ustawodawstwa niderlandzkiego,
 - (ii) schorzenie jest chorobą zawodową w rozumieniu ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, któremu zainteresowany podlegał ostatnio i które daje prawo do wypłaty dodatku, określonego w art. 60 ust. 1 lit. b), oraz
 - (iii) ustawodawstwo lub ustawodawstwa, którym zainteresowany podlegał od chwili, kiedy korzystał ze świadczeń są ustawodawstwem lub ustawodawstwami, określonymi w załączniku III,

instytucja niderlandzka wypłaca nadal, po pogłębieniu się stanu inwalidztwa, świadczenie początkowe, a wysokość świadczenia należnego na podstawie ustawodawstwa ostatniego Państwa Członkowskiego, któremu zainteresowany podlegał, jest pomniejszana o kwotę świadczenia niderlandzkiego;

- e) jeżeli w przypadku, określonym pod lit. b), zainteresowany nie jest uprawniony do świadczeń udzielanych na koszt instytucji innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa pierwszego państwa zobowiązana jest do przyznania świadczeń, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, z uwzględnieniem pogłębienia się stanu inwalidztwa oraz w odpowiednim przypadku, przepisów art. 38.

2. W przypadku pogłębienia się stanu inwalidztwa, z powodu którego pracownik korzysta ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich, świadczenia są mu przyznawane, z uwzględnieniem pogłębienia się stanu inwalidztwa, zgodnie z przepisami art. 40 ust. 1.

Sekcja 4

Wznowienie wypłaty świadczeń po ich zawieszeniu lub zniesieniu - Zamiana świadczeń z tytułu inwalidztwa na świadczenia z tytułu starości

Artykuł 42

Określenie instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń w przypadku wznowienia udzielania świadczeń z tytułu inwalidztwa

1. Jeżeli po zawieszeniu świadczeń należy ich udzielanie ma być wznowione, zapewnia je instytucja lub instytucje, które były zobowiązane do udzielania tych świadczeń w chwili ich zawieszenia, bez uszczerbku dla przepisów art. 43.

2. Jeżeli po zawieszeniu udzielania świadczeń, stan zainteresowanego uzasadnia przyznanie nowych świadczeń, przyznawane są one zgodnie z przepisami art. 37 ust. 1 lub w

art. 40 ust. 1 lub 2, zależnie od przypadku.

Artykuł 43

Zamiana świadczeń z tytułu inwalidztwa na świadczenia z tytułu starości

1. Świadczenia z tytułu inwalidztwa zamienia się, w odpowiednim przypadku, na świadczenia z tytułu starości, na warunkach przewidzianych przez ustawodawstwo lub ustawodawstwa, na podstawie których zostały one przyznane oraz zgodnie z przepisami rozdziału 3.
2. Każda instytucja zobowiązana do udzielania świadczeń z tytułu inwalidztwa na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, kontynuuje wypłacanie osobie pobierającej świadczenie z tytułu inwalidztwa, która uprawniona jest do ubiegania się o przyznanie świadczenia z tytułu starości na podstawie ustawodawstw innych Państw Członkowskich, zgodnie z przepisami art. 49, świadczeń z tytułu inwalidztwa, do których zainteresowany ma prawo na podstawie stosowanego przez tę instytucję ustawodawstwa, aż do chwili, gdy przepisy ust. 1 będą stosować się do tej instytucji.
3. Jednakże w przypadku określonym w ust. 2, świadczenia z tytułu inwalidztwa ustalane są zgodnie z przepisami art. 39, instytucja, która zobowiązana do tych świadczeń, może stosować przepisy art. 49 ust. 1 lit a) tak jakby uprawniony do świadczeń spełnił warunki ustawodawstwa Państwa Członkowskiego dla nabycia prawa do świadczeń z tytułu starości, przez zastąpienie teoretycznej kwoty określonej na podstawie art. 46 ust. 2 lit. a), kwotą świadczenia z tytułu inwalidztwa należnego od wspomnianej instytucji.

ROZDZIAŁ 3

STAROŚĆ I ŚMIERĆ (EMERYTURY I RENTY RODZINNE)

Artykuł 44

Przepisy ogólne dotyczące ustalania świadczeń dla pracownika, który podlegał ustawodawstwu dwóch lub kilku Państw Członkowskich

1. Prawa do świadczeń pracownika, który podlegał ustawodawstwu dwóch lub kilku Państw Członkowskich oraz osób pozostałych przy życiu są ustalane zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału.
2. Z zastrzeżeniem przepisów art. 49 ustalanie uprawnień w rozumieniu wszystkich ustawodawstw, którym podlegał pracownik, musi rozpocząć się z chwilą wniesienia wniosku przez zainteresowanego. Odstępuje się od tej zasady, jeżeli zainteresowany wyraźnie wystąpi o odroczenie ustalenia prawa do świadczeń z tytułu starości, do których byłby uprawniony na podstawie ustawodawstw jednego lub kilku Państw Członkowskich i o ile okresów spełnionych na podstawie tych ustawodawstw nie bierze się pod uwagę w celu nabycia prawa do świadczeń w innym Państwie Członkowskim.
3. Niniejszy rozdział nie dotyczy ani podwyżek, ani dodatków do emerytur na dzieci, ani rent sierocych, które są przyznawane zgodnie z przepisami rozdziału 8.

Artykuł 45

Uwzględnianie okresów ubezpieczenia spełnionych z uwzględnieniem ustawodawstwa, którym pracownik podlegał w celu nabycia, zachowania lub odzyskania prawa do świadczeń

1. Instytucja Państwa Członkowskiego, której ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od spełnienia okresów ubezpieczenia, bierze pod uwagę, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia spełnionego z uwzględnieniem ustawodawstwa każdego Państwa Członkowskiego tak jak gdyby chodziło o okresy spełnione z uwzględnieniem stosowanych przez nią ustawodawstwa.

2. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia przyznanie niektórych świadczeń od warunku dotyczącego spełnienia okresów ubezpieczenia wyłącznie w zawodzie objętym ubezpieczeniem w systemie szczególnym lub, w odpowiednim przypadku, w określonym rodzaju zatrudnienia, okresy spełnione z uwzględnieniem ustawodawstw innych Państw Członkowskich zaliczone są, do celów przyznania tych świadczeń, jedynie wtedy, gdy zostały spełnione w ramach odpowiedniego systemu, lub w przypadku jego braku, w tym samym zawodzie lub w tym samym rodzaju zatrudnienia. Jeżeli po uwzględnieniu tak spełnionych okresów zainteresowany nie spełnia warunków wymaganych dla otrzymania tych świadczeń, okresy te są uwzględniane do celów przyznania świadczeń z tytułu systemu powszechnego, lub w przypadku jego braku, z tytułu systemu mającego zastosowanie do robotników i urzędników, w zależności od przypadku.

3. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, uzależniające przyznanie niektórych świadczeń od warunku, by pracownik podlegający tym ustawodawstwom w chwili realizacji ryzyka, nie wymagają żadnych okresów ubezpieczenia do nabycia prawa ani do wyliczenia świadczeń, każdy pracownik, który przestał podlegać temu ustawodawstwu, jest, w celu stosowania przepisów niniejszego rozdziału, traktowany jakby ciągle podlegał temu ustawodawstwu w chwili realizacji ryzyka, o ile w tym czasie podlegał ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego lub, jeżeli to nie wystarczy, może wnioskować o świadczenia zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego. Jednakże ten ostatni warunek powinien być traktowany jako spełniony w przypadku określonym w art. 48 ust. 1.

Artykuł 46

Przyznawanie świadczeń

1. Jeżeli pracownik podlegał ustawodawstwu Państwa Członkowskiego i jeżeli spełnia warunki wymagane do przyznania świadczeń, bez konieczności zastosowania przepisów art. 45, właściwa instytucja tego Państwa Członkowskiego zgodnie z ustawodawstwem, które stosuje, ustala wysokość świadczeń odnoszącą się do długości okresów ubezpieczenia, uwzględnianych zgodnie z tym ustawodawstwem.

Ta instytucja zlicza także wysokość świadczeń, które otrzymanoby dzięki zastosowaniu zasad ustanowionych w ust. 2 lit. a)-b). Uwzględnia się kwotę wyższą.

2. Jeżeli pracownik podlegał ustawodawstwu Państwa Członkowskiego i spełnia warunki do przyznania świadczeń wyłącznie uwzględniając art. 45, właściwa instytucja Państwa Członkowskiego stosuje następujące zasady:

- a) instytucja właściwa ustala teoretyczną wysokość świadczenia, o które zainteresowany mógłby się ubiegać, gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia, spełnione z uwzględnieniem ustawodawstw Państw Członkowskich, którym podlegał, zostały spełnione w danym Państwie Członkowskim na podstawie ustawodawstwa, które stosuje w dniu przyznania świadczenia. Jeżeli zgodnie z tymi ustawodawstwem, wysokość świadczenia nie zależy od długości okresów spełnionych, wysokość ta zostaje uznana za wysokość teoretyczną, określoną w niniejszej literze;
- b) instytucja właściwa ustala następnie rzeczywistą wysokość świadczenia na podstawie wysokości teoretycznej, określonej w lit. a), proporcjonalnie do długości okresów ubezpieczenia, spełnionych przed realizacją ryzyka na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, w stosunku do całkowitej długości okresów ubezpieczenia, spełnionych przed realizacją ryzyka na podstawie ustawodawstw wszystkich zainteresowanych Państw Członkowskich;
- c) jeżeli całkowita długość okresów ubezpieczenia, spełnionych na podstawie ustawodawstw wszystkich zainteresowanych Państw Członkowskich przed realizacją ryzyka jest dłuższa niż maksymalny okres, wymagany przez ustawodawstwo jednego z tych Państw Członkowskich w celu otrzymania świadczeń w całości, instytucja właściwa tego państwa stosując przepisy niniejszego ustępu rozważa maksymalny okres zamiast długości całkowitej tych okresów;; ta metoda obliczania nie może skutkować obciążeniem instytucji kosztami świadczeń większymi niż świadczenia w całości przewidziane przez ustawodawstwo, które stosuje;
- d) procedury uwzględniania okresów, które nakładają się, w celu zastosowania zasad obliczania określonych w niniejszym ustępie ustanawia się w rozporządzeniu wykonawczym, określonym w art. 97.

3. Zainteresowany ma prawo do całkowitej sumy świadczeń, obliczonych zgodnie z przepisami ust. 1-2, w granicach najwyższej teoretycznej kwoty świadczeń, obliczonej zgodnie z ust. 2 lit. a).

Jeżeli kwota określona w poprzednim akapicie jest wyższa, każda instytucja stosująca ust. 1 dostosowuje swoje świadczenie poprzez kwotę odnoszącą się do proporcji, według której wysokość danego świadczenia ciąży na całości świadczeń ustalonych zgodnie z ust. 1.

4. O ile w zakresie emerytur lub rent inwalidzkich, emerytur lub rent rodzinnych, kwota świadczeń należna od właściwych instytucji dwóch lub kilku Państw Członkowskich, na podstawie postanowień wielostronnej konwencji o zabezpieczeniu społecznym, określonej w przepisach art. 6 lit. b), nie jest wyższa od kwoty, która byłaby należna od tych Państw Członkowskich na podstawie ust. 1-3, zainteresowany korzysta z przepisów niniejszego rozdziału.

Artykuł 47

Przepis dodatkowe dotyczące obliczania świadczeń

1. W celu obliczenia teoretycznej kwoty, o której mowa w art. 46 ust. 2 obowiązują następujące zasady:

- a) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń przeprowadzane jest na podstawie przeciętnego wynagrodzenia, przeciętnej składki lub przeciętnej podwyżki, lub na podstawie stosunku istniejącego, w okresach ubezpieczenia, między wynagrodzeniem brutto zainteresowanego, a średnią wynagrodzeń brutto wszystkich ubezpieczonych, z wyjątkiem praktykantów, ustala te średnie lub proporcjonalne wysokości jedynie na podstawie okresów ubezpieczenia na podstawie ustawodawstwa wymienionego Państwa lub wynagrodzenia brutto, uzyskanego przez zainteresowanego jedynie w tych okresach;
- b) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń przeprowadzane jest na podstawie wysokości wynagrodzenia, składek lub podwyżek, ustala wynagrodzenia, składki lub podwyżki, które należy uwzględnić z tytułu okresów ubezpieczenia spełnionych na podstawie ustawodawstw innych Państw Członkowskich, na podstawie średniej wynagrodzeń, składek lub podwyżek, stwierdzonej w okresach ubezpieczenia spełnionych na podstawie ustawodawstwa stosowanych przez tę instytucję;
- c) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń przeprowadzane jest na podstawie wynagrodzenia lub kwoty zryczałtowanej, przyjmuje, że wynagrodzenie lub kwota, jaką należy uwzględnić z tytułu okresów ubezpieczenia, spełnionych z na podstawie ustawodawstwa innych Państw Członkowskich, równa jest wynagrodzeniu lub kwocie zryczałtowanej lub , w odpowiednim przypadku, równa jest średniej wynagrodzeń lub kwot zryczałtowanych, odpowiadających okresom ubezpieczenia, spełnionym z uwzględnieniem ustawodawstwa stosowanych przez tę instytucję;
- d) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń przeprowadzane jest, w odniesieniu do pewnych okresów, na podstawie wysokości wynagrodzeń, a w odniesieniu do innych okresów na podstawie wynagrodzenia lub kwoty zryczałtowanej, uwzględnia z tytułu okresów ubezpieczenia, spełnionych na podstawie ustawodawstwa innych Państw Członkowskich, wynagrodzenia lub kwoty określone zgodnie z przepisami w lit. b) lub c), lub średnią tych wynagrodzeń i kwot, zależnie od przypadku; jeżeli w odniesieniu do wszystkich okresów spełnionych na podstawie ustawodawstwa stosowanych przez tę instytucję, ustalenie wysokości świadczeń opiera się na wynagrodzeniu lub kwocie zryczałtowanej, instytucja ta przyjmuje, że wynagrodzenie, jakie należy uwzględnić z tytułu okresów ubezpieczenia, spełnionych na podstawie ustawodawstw innych Państw Członkowskich, jest równe wynagrodzeniu fikcyjnemu, odpowiadającemu temu wynagrodzeniu lub kwocie zryczałtowanej;

2. Przepisy ustawodawstwa danego Państwa Członkowskiego, dotyczące rewaloryzacji składników uwzględnianych w celu wyliczenia świadczeń, stosuje się do składników, w odpowiednim przypadku, jakie uwzględnia instytucja właściwa tego Państwa, zgodnie z przepisami ust. 1, z tytułu okresów ubezpieczenia lub zamieszkania spełnionych na podstawie ustawodawstwa innych Państw Członkowskich.

3. Jeżeli na podstawie ustawodawstwa danego Państwa Członkowskiego kwotę świadczeń ustala się uwzględniając istnienie członków rodziny innych niż dzieci, instytucja właściwa tego Państwa uwzględnia również tych członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali na terytorium Państwa właściwego.

Artykuł 48

Okresy ubezpieczenia krótsze niż jeden rok

1. Nie naruszając przepisów art. 46 ust. 2, jeżeli łączna długość okresów ubezpieczenia spełnionych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego nie osiąga jednego roku oraz uwzględniając wyłącznie te okresy, żadne prawo do świadczeń nie zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa, instytucja Państwa Członkowskiego nie jest zobowiązana do przyznania świadczeń z tytułu okresów spełnionych.

2. Instytucja właściwa innych zainteresowanych Państw Członkowskich uwzględnia okresy, określone w ust. 1, do celów stosowania przepisów art. 46 ust. 2 z wyjątkiem lit. b).

3. W przypadku, gdy stosowanie ust. 1 spowodowałoby zwolnienie ze zobowiązań wszystkich instytucji zainteresowanych Państw Członkowskich, świadczenia są przyznawane wyłącznie na podstawie ustawodawstwa ostatniego z tych państw, którego warunki są spełnione, tak jak gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia, spełnione i uwzględnione zgodnie z przepisami art. 45 ust. 1 i 2, zostały spełnione na podstawie ustawodawstwa tego państwa.

Artykuł 49

Ustalanie wysokości świadczeń w przypadku, gdy zainteresowany nie spełnia jednocześnie warunków ustanowionych przez wszystkie ustawodawstwa, na podstawie których zostały spełnione okresy ubezpieczenia

1. Jeżeli zainteresowany nie spełnia, w danej chwili, warunków wymaganych w celu udzielenia świadczeń, przewidzianych przez ustawodawstwa Państw Członkowskich, którym podlegał, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 45, a spełnia jedynie warunki jednego lub kilku spośród tych ustawodawstw, stosuje się następujące przepisy:

- a) każda z instytucji właściwych, stosująca ustawodawstwo, którego warunki są spełnione, ustala wysokość należnego świadczenia, zgodnie z przepisami art. 46;
- b) jednakże:
 - (i) jeżeli zainteresowany spełnia warunki wymagane przez co najmniej dwa ustawodawstwa i nie zachodzi potrzeba sumowania okresów ubezpieczenia, spełnionych na podstawie ustawodawstwa, którego warunki nie są spełnione, okresy te nie są uwzględniane, dla celów stosowania przepisów art. 46 ust. 2;
 - (ii) jeżeli zainteresowany spełnia warunki wymagane przez tylko jedno ustawodawstwo i nie zachodzi potrzeba zliczenia okresów ubezpieczenia, spełnionych na podstawie ustawodawstwa, którego warunki nie są spełnione,

wysokość należnego świadczenia jest ustalana, zgodnie z ustawodawstwem, którego warunki są spełnione i z uwzględnieniem jedynie okresów spełnionych na podstawie tego ustawodawstwa.

2. W przypadku określonym w ust. 1, świadczenie lub świadczenia na mocy jednego lub kilku odnośnych ustawodawstw, są z urzędu przedmiotem nowego ustalenia wysokości zgodnie z przepisami art. 46, w miarę jak zostają spełnione warunki wymagane przez jedno lub kilka innych ustawodawstw, którym podlegał zainteresowany, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku art. 45.

3. Ponownego ustalenia wysokości świadczeń dokonuje się z urzędu, zgodnie z przepisami ust. 1 i bez uszczerbku dla art. 40 ust. 2, gdy warunki wymagane przez jedno lub kilka ustawodawstw, o które chodzi, przestają być spełniane.

Artykuł 50

Przyznanie dodatku, jeżeli kwota świadczeń należnych na podstawie ustawodawstw różnych Państw Członkowskich nie osiąga minimum przewidzianego przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkuje uprawniony

Uprawniony do świadczeń, wobec którego zastosowano przepisy niniejszego rozdziału nie może w Państwie, terytorium którego zamieszkuje, i na podstawie ustawodawstwa, zgodnie z którymi należne jest mu świadczenie, otrzymać kwoty świadczenia niższej od kwoty minimalnego świadczenia ustalonej przez to ustawodawstwo za okres ubezpieczenia, równy wszystkim okresom uwzględnianym, w celu przyznawania świadczenia, zgodnie z przepisami artykułów poprzedzających. Instytucja właściwa tego Państwa wypłaca mu, jeśli to konieczne, przez cały okres pobytu na terytorium tego Państwa dodatek równy różnicy między kwotą świadczeń należnych na podstawie przepisów niniejszego rozdziału, a wysokością świadczenia minimalnego.

Artykuł 51

Rewaloryzacja i ponowne ustalenie wysokości świadczeń

1. Jeżeli z powodu wzrostu kosztów utrzymania, wahaniami poziomu wynagrodzeń lub czynników stanowiących przyczynę przystosowań, świadczenia należne od zainteresowanych Państw ulegają określonej zmianie procentowej lub kwotowej, to procent ten lub kwota musi być stosowana bezpośrednio do świadczeń ustalonych, zgodnie z przepisami art. 46, bez dokonywania ponownego ustalenia wysokości zgodnie z tym artykułem.

2. Natomiast w przypadku zmiany sposobu ustalania lub zasad ustalania wysokości świadczeń, dokonuje się ponownego ustalenia zgodnie z przepisami art. 46.

ROZDZIAŁ 4

WYPADKI PRZY PRACY I CHOROBY ZAWODOWE

Sekcja 1

Prawo do świadczeń

Artykuł 52

Zamieszkanie w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe - Zasady ogólne

Pracownik, zamieszkujący terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, który uległ wypadkowi przy pracy lub zapadł na chorobę zawodową, korzysta w państwie w którym zamieszkuje:

- a) ze świadczeń rzeczowych udzielanych na rachunek instytucji właściwej przez instytucję miejsca zamieszkania, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony;
- b) ze świadczeń pieniężnych udzielanych przez instytucję właściwą, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą, a instytucją miejsca zamieszkania, świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek instytucji pierwszej, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego.

Artykuł 53

Pracownicy przygraniczni - zasada szczególna

Pracownik przygraniczny może uzyskać świadczenia również na terytorium państwa właściwego. Świadczenia te udzielane są przez instytucję właściwą, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jak gdyby pracownik w nim zamieszkiwał.

Artykuł 54

Pobyt lub przeniesienie miejsca zamieszkania do państwa właściwego

1. Pracownik określony w art. 52, który przebywa na terytorium państwa właściwego, korzysta ze świadczeń, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, nawet jeżeli korzystał już ze świadczeń przed swym pobytom. Niniejszego przepisu nie stosuje się do pracownika przygranicznego.
2. Pracownik określony w art. 52, który przenosi miejsce swojego zamieszkania na terytorium państwa właściwego, korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, nawet jeżeli korzystał już ze świadczeń przed przeniesieniem swojego miejsca zamieszkania.

Artykuł 55

Pobyt poza państwem właściwym - Powrót lub przeniesienie miejsca zamieszkania do innego Państwa Członkowskiego po wypadku lub chorobie zawodowej - Konieczność udania się do innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania właściwej opieki

1. Pracownik, który uległ wypadkowi przy pracy lub zapadł na chorobę zawodową:

- a) który przebywa na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, albo
- b) który po uzyskaniu prawa do świadczeń udzielanych na koszt instytucji właściwej, uzyska zgodę tej instytucji na powrót na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje lub na przeniesienie swojego miejsca zamieszkania do innego Państwa Członkowskiego, albo
- c) któremu instytucja właściwa udzieliła zgody na udanie się na terytorium innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania zabiegów, właściwych w jego stanie zdrowia,

jest uprawniony:

- (i) do świadczeń rzeczowych udzielanych na rachunek instytucji właściwej przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony; jednakże okres udzielania świadczeń jest określony przez ustawodawstwo państwa właściwego;
- (ii) do świadczeń pieniężnych wypłacanych przez instytucję właściwą, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże na podstawie porozumienia między instytucją właściwą, a instytucją miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania, świadczenia te mogą być udzielane przez tę ostatnią instytucję na rachunek pierwszej instytucji, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego.

2. Zgody wymaganej na podstawie ust. 1 lit. b), można odmówić jedynie w przypadku, gdy zostanie ustalone, że przeniesienie się zainteresowanego może pogorszyć stan jego zdrowia lub stosowane leczenie.

Zgody wymaganej na podstawie ust. 1 lit. c) nie można odmówić, jeżeli udzielenie zabiegów leczniczych, o które chodzi, nie jest możliwe na terytorium Państwa Członkowskiego, które zamieszkuje zainteresowany.

Artykuł 56

Wypadek w drodze do lub z pracy

Wypadek zaistniały w drodze do lub z pracy, który nastąpił na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, uważa się za wypadek, który nastąpił na terytorium państwa właściwego.

Artykuł 57

Świadczenia w razie choroby zawodowej, jeżeli zainteresowany narażony był na takie samo ryzyko w kilku Państwach Członkowskich

1. Jeżeli osoba, która zapadła na chorobę zawodową, wykonywała z uwzględnieniem ustawodawstwa dwóch lub kilku Państw Członkowskich pracę, która poprzez swój charakter mogła spowodować tę chorobę, świadczenia, o które ta osoba lub osoby pozostałe przy życiu po jej śmierci mogą się ubiegać, przyznawane są wyłącznie na podstawie ustawodawstwa

ostatniego z tych państw, którego warunki są spełnione, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów ust. 2 i 3.

2. Jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego zależy od spełnienia warunku, by dana choroba została po raz pierwszy stwierdzona przez lekarza na terytorium tego państwa, warunek ten uważa się za spełniony, o ile wymieniona choroba została stwierdzona po raz pierwszy na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

3. W przypadku sklerogennej pylicy płuc, stosuje się następujące przepisy:

- a) jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego zależy od spełnienia warunku, by dana choroba została stwierdzona w określonym terminie po zaprzestaniu wykonywania ostatniej pracy mogącej spowodować tę chorobę, instytucja właściwa tego państwa ustalając, kiedy była wykonywana ta ostatnia praca, uwzględnia, w koniecznym zakresie, prace o tym samym charakterze wykonywane z na podstawie ustawodawstwa każdego innego państwa, tak jak gdyby były one wykonywane z uwzględnieniem ustawodawstwa pierwszego państwa;
- b) jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego zależy od tego, czy praca mogąca spowodować tę chorobę była wykonywana przez pewien określony okres, instytucja właściwa tego państwa uwzględnia, w koniecznym zakresie, okresy w trakcie których praca taka była wykonywana na podstawie ustawodawstwa każdego innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby była ona wykonywana na podstawie ustawodawstwa pierwszego państwa;
- c) ciężar świadczeń pieniężnych, w tym rent, dzielony jest między instytucje właściwe Państw Członkowskich, na terytoriach których dana osoba wykonywała pracę mogącą spowodować tę chorobę. Podział ten dokonywany jest proporcjonalnie do długości okresów ubezpieczenia na wypadek starości, spełnionych na podstawie ustawodawstw każdego z tych państw, w stosunku do łącznej długości okresów ubezpieczenia emerytalnego w chwili, gdy podjęto wypłatę świadczeń.

4. Na wniosek Komisji, Rada określa jednomyślnie choroby zawodowe, w odniesieniu do których zostaje rozszerzone stosowanie ust. 3.

Artykuł 58

Ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych na podstawie przeciętnego wynagrodzenia, ustala ich wysokość wyłącznie na podstawie wynagrodzeń uzyskanych w trakcie okresów spełnionych na podstawie wymienionego ustawodawstwa.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że ustalanie wysokości świadczeń pieniężnych opiera się na wynagrodzeniu zryczałtowanym, określa je wyłącznie na podstawie w odpowiednim przypadku, średniej wynagrodzeń zryczałtowanych, za okresy spełnione na podstawie tego ustawodawstwa.

3. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że wysokość świadczeń pieniężnych zmienia się w zależności od liczby członków rodziny, bierze również pod uwagę tych członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali na terytorium właściwego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 59

Koszty przewozu osoby, która uległa wypadkowi przy pracy, lub która zapadła na chorobę zawodową

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ponoszenie kosztów przewozu osoby, która uległa wypadkowi przy pracy, lub która zapadła na chorobę zawodową do miejsca zamieszkania albo do szpitala, ponosi koszty przewozu do odpowiedniego miejsca na terytorium innego Państwa Członkowskiego, w którym osoba zamieszkuje, pod warunkiem, że instytucja wyraziła wstępną zgodę na ten przewóz, uwzględniając uzasadniające go powody. Zgoda ta nie jest wymagana w przypadku, gdy chodzi o pracownika przygranicznego.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ponoszenie kosztów przewozu zwłok ofiary do miejsca pochówku, ponosi koszty przewozu do odpowiedniego miejsca na terytorium innego Państwa Członkowskiego, w którym osoba zamieszkiwała w chwili wypadku, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.

Sekcja 2

Pogłębienie się choroby zawodowej, z tytułu której wypłacane jest odszkodowanie

Artykuł 60

1. W przypadku pogłębienia się choroby zawodowej, z powodu której pracownik otrzymał lub otrzymuje odszkodowanie na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, stosuje się następujące przepisy:

- a) jeżeli pracownik od czasu, kiedy korzysta ze świadczeń, nie wykonywał na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego pracy zawodowej, mogącej spowodować lub pogłębić daną chorobę, instytucja właściwa pierwszego państwa obowiązana jest ponosić koszty świadczeń, z uwzględnieniem pogłębienia się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem;
- b) jeżeli pracownik, od czasu kiedy korzysta ze świadczeń, wykonywał taką na podstawie ustawodawstwa obowiązującego w innym Państwie Członkowskim, instytucja właściwa pierwszego Państwa Członkowskiego zobowiązana jest ponosić koszty świadczeń nie uwzględniając pogłębienia się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanymi przez nią ustawodawstwem. Instytucja właściwa drugiego Państwa Członkowskiego przyznaje zainteresowanemu dodatek, którego wysokość jest równa różnicy między wysokością świadczeń należnych po pogłębieniu się choroby zawodowej, a wysokością tych świadczeń, które należałyby się przed pogłębieniem się choroby zawodowej, zgodnie ze

stosowanym przez nią ustawodawstwem, jeżeli dana choroba wystąpiła na terenie tego Państwa Członkowskiego stosownie do ustawodawstwa tego państwa;

- c) jeżeli w przypadku, określonym w lit. b), pracownik, cierpiący na sklerogenną pylicę płuc lub na inną chorobę, określoną, zgodnie z przepisami art. 57 ust. 4, nie ma prawa do świadczeń na podstawie ustawodawstwa drugiego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa pierwszego państwa jest obowiązana do udzielania świadczeń, z uwzględnieniem pogłębienia się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Jednakże instytucja właściwa drugiego Państwa Członkowskiego ponosi ciężar różnicy między wysokością świadczeń pieniężnych, w tym również rent należnych od instytucji właściwej pierwszego Państwa Członkowskiego, z uwzględnieniem pogłębienia się choroby zawodowej, a wysokością świadczeń, które były należne przed pogłębieniem się choroby zawodowej.

2. W przypadku pogłębienia się choroby zawodowej, które dało podstawę do zastosowania przepisów art. 57 ust. 3 lit. c) stosuje się następujące przepisy:

- a) instytucja właściwa, która przyznała świadczenia na podstawie przepisów art. 57 ust. 1 zobowiązana jest udzielać świadczeń, z uwzględnieniem tego pogłębienia się choroby zawodowej, zgodnie z przepisami stosowanego przez nią ustawodawstwa;
- b) ciężar świadczeń pieniężnych, w tym rent, pozostaje podzielony między instytucje, które uczestniczyły w kosztach świadczeń poprzednio udzielanych, zgodnie z przepisami art. 57 ust. 5. Jednakże, jeżeli poszkodowany ponownie wykonywał pracę, która mogła spowodować lub pogłębić daną chorobę zawodową, bądź na podstawie ustawodawstwa jednego z Państw Członkowskich wykonywał już pracę tego samego rodzaju, bądź na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa tego państwa ponosi ciężar różnicy między wysokością należnych świadczeń, na podstawie pogłębienia się choroby zawodowej, a wysokością świadczeń, które były należne przed pogłębieniem się choroby zawodowej.

Sekcja 3

Przepisy różne

Artykuł 61

Zasady dotyczące uwzględniania odrębności poszczególnych ustawodawstw

1. Jeżeli w Państwie Członkowskim, na terytorium którego przebywa pracownik, nie istnieje ubezpieczenie od wypadków przy pracy lub od chorób zawodowych, lub jeżeli takie ubezpieczenie istnieje, ale nie przewiduje instytucji odpowiedzialnej za udzielanie świadczeń rzeczowych, świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania, odpowiedzialną za udzielanie świadczeń rzeczowych w przypadku choroby.

2. Jeżeli ustawodawstwo państwa właściwego uzależnia całkowicie bezpłatność świadczeń rzeczowych od korzystania z opieki lekarskiej, organizowanej przez pracodawcę, świadczenia rzeczowe udzielane w przypadkach, określonych w art. 52 i w art. 55 ust. 1 uważa się za udzielone w ramach takiej opieki lekarskiej.

3. Jeżeli ustawodawstwo państwa właściwego przewidują system dotyczący obowiązków pracodawcy, świadczenia rzeczowe udzielane w przypadkach określonych w art. 52 i w art. 55 ust. 1 uważa się za udzielone na wniosek instytucji właściwej.

4. Jeżeli system Państwa Członkowskiego dotyczący odszkodowania za wypadki przy pracy nie ma charakteru ubezpieczenia obowiązkowego, świadczenia rzeczowe udzielane są bezpośrednio przez pracodawcę lub przez ubezpieczyciela zastępczego.

5. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego przewiduje, wyraźnie lub w sposób domniemany, że wypadki przy pracy lub choroby zawodowe, które zdarzyły się, lub które zostały stwierdzone uprzednio, są uwzględniane w celu dokonania oceny stopnia niezdolności, powstania prawa do świadczeń lub ustalenia wysokości tych świadczeń, instytucja właściwa tego państwa bierze również pod uwagę wypadki przy pracy lub choroby zawodowe, które zdarzyły się, lub które zostały stwierdzone uprzednio, na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zdarzyły się lub zostały stwierdzone na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa.

Artykuł 62

System mający zastosowanie w przypadku istnienia wielu systemów w kraju zamieszkania lub pobytu - Maksymalny okres udzielania świadczeń

1. Jeżeli ustawodawstwo kraju pobytu lub zamieszkania przewidują kilka systemów ubezpieczeniowych, do pracowników określonych w art. 52 lub art. 55 ust. 1, stosuje się przepisy systemu, któremu podlegają robotnicy przemysłu stalowego. Jeżeli jednak wymienione ustawodawstwo przewidują system szczególny dla pracowników górnictwa i podobnych przedsiębiorstw, przepisy tego systemu stosuje się do tej grupy pracowników, o ile instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania, do której się zwracają, jest właściwa do celów stosowania tego systemu.

2. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego określają maksymalny okres, w czasie którego przyznawane są świadczenia, instytucja stosująca te przepisy może uwzględnić okres, w czasie którego świadczenia były już udzielane przez instytucję innego Państwa Członkowskiego.

Sekcja 4

Zwroty między instytucjami

Artykuł 63

1. Instytucja właściwa zobowiązana jest do zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych, udzielonych na jej rachunek na podstawie przepisów art. 52 i art. 55 ust. 1.

2. Zwroty określone w ust. 1, określane i dokonywane są zgodnie z warunkami przewidzianymi w rozporządzeniu wykonawczym, określonym w art. 98, na podstawie dowodów faktycznie poniesionych wydatków.

3. Dwa lub kilka Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą przewidzieć inne sposoby dokonywania zwrotów lub zaniechać dokonywania wszelkich zwrotów między instytucjami podlegającymi ich właściwości.

ROZDZIAŁ 5

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU ŚMIERCI

Artykuł 64

Sumowanie okresów ubezpieczenia

Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabywanie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczenia z tytułu śmierci od spełnienia okresów ubezpieczenia, uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia spełnione na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby chodziło o okresy spełnione na podstawie ustawodawstwa stosowanego przez tę instytucję.

Artykuł 65

Prawo do świadczeń w przypadku, gdy śmierć nastąpiła lub, gdy uprawniony zamieszkuje w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. Jeżeli pracownik, emeryt lub rencista, lub ubiegający się o emeryturę lub o rentę, lub członek jego rodziny umrze na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, uważa się, że śmierć nastąpiła na terytorium tego ostatniego państwa.
2. Instytucja właściwa zobowiązana jest do przyznania świadczeń z tytułu śmierci należnych na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, nawet jeżeli odbiorca świadczenia zamieszkuje na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również w przypadku, gdy śmierć nastąpiła z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Artykuł 66

Udzielanie świadczeń w przypadku śmierci emeryta lub rencisty, który zamieszkiwał w Państwie innym niż to, w którym znajduje się instytucja, na której ciążył obowiązek udzielania świadczeń rzeczowych

W przypadku śmierci emeryta lub rencisty, któremu świadczenie przysługiwało na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich, jeżeli emeryt lub rencista ten zamieszkuje na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się instytucja, na której ciążył obowiązek udzielania temu emerytowi lub renciście świadczeń rzeczowych na podstawie przepisów art. 28, świadczenia śmierci należne na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa udzielane są przez tę instytucję i na jej koszt, tak jak gdyby emeryt lub rencista w chwili śmierci zamieszkiwał terytorium Państwa Członkowskiego, w którym instytucja się znajduje.

Przepisy poprzedniego ustępu stosuje się odpowiednio do członków rodziny osoby emeryta lub rencisty.

ROZDZIAŁ 6

BEZROBOCIE

Sekcja 1

Przepisy wspólne

Artykuł 67

Sumowanie okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od spełnienia okresów ubezpieczenia, uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia spełnione, na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby chodziło o okresy ubezpieczenia spełnione na podstawie stosowanego przez tę instytucję ustawodawstwa, jednakże pod warunkiem, że okresy zatrudnienia byłyby uznane za okresy ubezpieczenia, jakby zostały spełnione na podstawie tego ustawodawstwa.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń od spełnienia okresów zatrudnienia, uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia spełnione, na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby chodziło o okresy zatrudnienia spełnione na podstawie stosowanego przez tę instytucję ustawodawstwa.

3. Z wyjątkiem przypadków określonych w art. 71 ust. 1 lit. a) (ii) oraz lit. b) (ii), przepisy ust. 1 i 2 stosuje się pod warunkiem, że zainteresowany spełnił ostatnio:

- w przypadku ust. 1, okresy ubezpieczenia,
- w przypadku ust. 2, okresy zatrudnienia,

zgodnie z przepisami ustawodawstwa, na podstawie których występuje o przyznanie świadczeń.

4. O ile okres, przez który przyznawane są świadczenia, zależy od długości okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 albo 2, w zależności od przypadku.

Artykuł 68

Ustalanie wysokości świadczeń

1. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje ustalanie wysokości świadczeń na podstawie wysokości poprzedniego wynagrodzenia, bierze wyłącznie pod uwagę wynagrodzenie, które zainteresowany otrzymywał w okresie swojego

ostatniego zatrudnienia na terytorium tego państwa. Jednakże jeżeli zainteresowany nie był ostatnio zatrudniony przez co najmniej cztery tygodnie na tym terytorium, wysokość świadczenia ustalana jest na podstawie zwyczajowego wynagrodzenia w miejscu zamieszkania lub pobytu bezrobotnego, odpowiadającego zatrudnieniu takiemu samemu lub podobnemu do tego, jakie wykonywał ostatnio na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

2. Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo przewiduje, że wysokość świadczeń zmienia się w zależności od liczby członków rodziny, uwzględnia członków rodziny zainteresowanego, którzy zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego, tak jak gdyby zamieszkiwali na terytorium państwa właściwego. Niniejszego przepisu nie stosuje się, jeżeli w kraju zamieszkania członków rodziny inna osoba ma prawo do zasiłków dla bezrobotnych, o ile członkowie rodziny są brani pod uwagę przy ustalaniu wysokości świadczeń.

Sekcja 2

Bezrobotni udający się do Państwa Członkowskiego, innego niż państwo właściwe

Artykuł 69

Warunki i zakres zachowania prawa do świadczeń

1. Bezrobotny w pełnym wymiarze, który spełnia warunki wymagane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego w celu uzyskania prawa do świadczeń i który udaje się do jednego lub kilku Państw Członkowskich w celu poszukiwania tam zatrudnienia, zachowuje prawo do tych świadczeń, na warunkach i w granicach niżej określonych:

- a) przed swoim wyjazdem musi być zarejestrowany jako poszukujący pracy i pozostawać w dyspozycji służb zatrudnienia państwa właściwego, co najmniej przez cztery tygodnie od chwili utraty pracy. Jednakże właściwe urzędy lub instytucje mogą wyrazić zgodę na jego wyjazd przed upływem tego terminu;
- b) musi zarejestrować się jako poszukujący pracy w urzędach zatrudnienia każdego z Państw Członkowskich, do których się udaje i podporządkować się organizowanej przez nie kontroli. Warunek ten uważa się za spełniony w odniesieniu do okresu poprzedzającego rejestrację, jeżeli dokona jej w ciągu siedmiu dni, licząc od dnia, w którym przestał pozostawać w dyspozycji urzędów zatrudnienia państwa, z którego wyjechał. W wyjątkowych przypadkach termin ten może być przedłużony przez właściwe urzędy lub instytucje;
- c) prawo do świadczeń zachowywane jest przez okres najwyżej trzech miesięcy, licząc od chwili, gdy zainteresowany przestał pozostawać w dyspozycji służb zatrudnienia państwa, które opuścił, przy czym łączny okres, przez który przyznawane są świadczenia, nie może przekraczać okresu udzielania świadczeń, do których był uprawniony na podstawie ustawodawstwa tego państwa. W przypadku pracownika sezonowego, okres ten ograniczony jest do czasu, jaki pozostaje do końca sezonu, na jaki został zatrudniony.

2. Jeżeli zainteresowany powraca do państwa właściwego przed upływem okresu, przez który jest uprawniony do świadczeń na podstawie przepisów ust. 1 lit. c), jest nadal uprawniony do świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa; traci natomiast prawo do świadczeń na podstawie ustawodawstwa państwa właściwego, o ile nie powróci tam przed upływem tego okresu. W wyjątkowych przypadkach okres ten może być przedłużony przez właściwe urzędy lub instytucje.

3. Z przepisów ust. 1 zainteresowany może skorzystać tylko jeden raz między dwoma okresami zatrudnienia.

4. W przypadku, gdy państwem właściwym jest Belgia bezrobotny, który do tego państwa powróci po wygaśnięciu trzymiesięcznego okresu, przewidzianego w ust. 1 lit. c), odzyskuje prawo do świadczeń należnych w tym państwie wyłącznie po co najmniej trzymiesięcznym zatrudnieniu w nim.

Artykuł 70

Udzielanie świadczeń i zwroty

1. W przypadkach określonych w przepisach art. 69 ust. 1, świadczenia udzielane są przez instytucję każdego z państw, do którego bezrobotny udaje się w celu poszukiwania pracy.

Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał pracownik w okresie ostatniego wykonywania pracy, zobowiązana jest do zwrotu kosztów tych świadczeń.

2. Zwroty określone w ust. 1, są ustalane i dokonywane zgodnie z warunkami przewidzianymi w rozporządzeniu określonym w przepisach art. 97, na podstawie udokumentowanych rzeczywistych wydatków albo w kwocie zryczałtowanej.

3. Dwa lub kilka Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą przewidzieć inne sposoby dokonywania zwrotów lub wypłat, lub też mogą zrezygnować z dokonywania jakichkolwiek zwrotów między instytucjami podlegającymi ich kompetencji.

Sekcja 3

Bezrobotni, którzy w trakcie ostatniego zatrudnienia zamieszkiwali w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

Artykuł 71

1. Bezrobotny, który w okresie swojego ostatniego zatrudnienia zamieszkiwał na terytorium Państwa Członkowskiego, innego niż państwo właściwe, korzysta ze świadczeń zgodnie z następującymi przepisami:

- a) (i) pracownik przygraniczny bezrobotny w niepełnym wymiarze lub okazjonalnie w zatrudniającym go przedsiębiorstwie, korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego, tak jak gdyby zamieszkiwał na terytorium tego państwa; świadczenia te udzielane są przez instytucję właściwą;

- (ii) pracownik przygraniczny bezrobotny w pełnym wymiarze korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje, tak jak gdyby podlegał temu ustawodawstwu w okresie swojego ostatniego zatrudnienia; świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania i na jej koszt;
- b)
- (i) pracownik, niebędący pracownikiem przygranicznym, bezrobotny w niepełnym wymiarze lub okazjonalnie lub bezrobotny w pełnym wymiarze, który pozostaje w dyspozycji swojego pracodawcy lub służb zatrudnienia na terytorium państwa właściwego, korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jak gdyby zamieszkiwał na jego terytorium; świadczenia te udzielane są przez instytucję właściwą;
 - (ii) pracownik, niebędący pracownikiem przygranicznym, bezrobotny w pełnym wymiarze i który oddaje się do dyspozycji służb zatrudnienia na terytorium Państwa Członkowskiego, gdzie zamieszkuje lub, który powraca na to terytorium, korzysta ze świadczeń zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, tak jak gdyby był tam ostatnio zatrudniony; świadczenia te udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania i na jej koszt. Jednakże, jeżeli jednak pracownik uzyskał prawo do korzystania ze świadczeń udzielanych na rachunek instytucji właściwej Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ostatnio podlegał, korzysta ze świadczeń zgodnie z przepisami art. 69. Korzystanie ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa państwa miejsca zamieszkania zostaje zawieszane na okres, przez który bezrobotny może ubiegać się, zgodnie z przepisami art. 69, o świadczenia na podstawie ustawodawstwa, któremu ostatnio podlegał.
2. Tak długo, jak bezrobotny ma prawo do świadczeń na podstawie przepisów ust. 1 lit. a) (i) lub lit. b) (i), nie może ubiegać się o świadczenia na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkuje.

ROZDZIAŁ 7

ŚWIADCZENIA RODZINNEJ ZASIŁKI RODZINNE DLA PRACOWNIKÓW I BEZROBOTNYCH

Sekcja 1

Przepisy ogólne

Artykuł 72

Sumowanie okresów zatrudnienia

Instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo uzależnia nabycie prawa do świadczeń od spełnienia okresów zatrudnienia, uwzględnia w tym celu, w koniecznym zakresie, okresy zatrudnienia spełnione na terytorium innych Państw Członkowskich, tak jak gdyby chodziło o okresy spełnione na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa.

Sekcja 2

Pracownicy i bezrobotni, których rodziny zamieszkują w innym Państwie Członkowskim niż państwo właściwe

Artykuł 73

Pracownicy

1. Pracownik podlegający ustawodawstwu innego niż Francja Państwa Członkowskiego jest uprawniony odnośnie członków swojej rodziny zamieszkujących na terytorium innego Państwa Członkowskiego, do świadczeń rodzinnych przewidzianych przez ustawodawstwo tego pierwszego państwa, tak jak gdyby zamieszkiwali oni na terytorium tego państwa.
2. Pracownik podlegający ustawodawstwu francuskiemu jest uprawniony, odnośnie członków swojej rodziny, którzy zamieszkują terytorium innego niż Francja Państwa Członkowskiego, do zasiłków rodzinnych, przewidzianych przez ustawodawstwo państwa, na którego terytorium przebywają wspomniani członkowie rodziny; pracownik musi spełnić warunki dotyczące zatrudnienia, od którego francuskie ustawodawstwo uzależniaja przyznanie świadczeń.
3. Jednakże pracownik, który podlega ustawodawstwu francuskiemu na mocy przepisów art. 14 ust. 1 lit. a) jest uprawniony, odnośnie członków swojej rodziny, którzy towarzyszą mu w miejscu, gdzie jest skierowany, do świadczeń rodzinnych, przewidzianych przez ustawodawstwo francuskie i określonych w załączniku V.

Artykuł 74

Bezrobotni

1. Bezrobotny, korzystający zasiłków dla bezrobotnych na podstawie ustawodawstw innych niż francuskie Państw Członkowskich, ma jest uprawniony odnośnie członków swojej rodziny zamieszkujących na terytorium innego Państwa Członkowskiego, do świadczeń rodzinnych przewidzianych przez ustawodawstwo pierwszego państwa, tak jak gdyby zamieszkiwali oni na terytorium tego państwa.
2. Bezrobotny, który korzysta z zasiłków dla bezrobotnych, na podstawie ustawodawstwa francuskiego ma prawo, odnośnie członków swojej rodziny, którzy zamieszkują terytorium innego niż Francja Państwa Członkowskiego, do zasiłków rodzinnych przewidzianych przez ustawodawstwo państwa, na terenie którego zamieszkują wspomniani członkowie jego rodziny.

Artykuł 75

Udzielanie świadczeń i zwroty

1. a) Świadczenia rodzinne udzielane są, w przypadkach, określonych w art. 73 ust. 1 i 3, przez instytucję właściwą państwa, którego ustawodawstwu podlega pracownik, a w przypadkach, o których mowa w przepisach art. 74 ust. 1, przez instytucję właściwą Państwa na podstawie ustawodawstwa, na podstawie którego bezrobotny pracownik korzysta z zasiłków dla bezrobotnych. Udzielane są one z

przepisami stosowanymi przez te instytucje, niezależnie od tego, czy osoba fizyczna lub prawna, której mają być wypłacane świadczenia, przebywa zamieszkuje lub mieści się na terytorium państwa właściwego lub innego Państwa Członkowskiego;

- b) jednakże, jeżeli świadczenia rodzinne nie są przeznaczone na utrzymanie członków rodziny przez osobę, której powinny być udzielane, instytucja właściwa wypłaca wymienione świadczenia ze skutkiem uwalniającym osobie fizycznej lub prawnej, która faktycznie utrzymuje członków rodziny, na wniosek i za pośrednictwem instytucji miejsca ich zamieszkania lub instytucji określonej, lub organu wskazanego w tym celu przez właściwą władzę kraju ich zamieszkania;
 - c) dwa lub kilka Państw Członkowskich może uzgodnić między sobą, zgodnie z przepisami art. 8, że instytucja właściwa udzielać będzie świadczeń rodzinnych należnych na podstawie ustawodawstw tych państw lub jednego z tych państw osobie fizycznej lub prawnej, która rzeczywiście utrzymuje członków rodziny, bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem organu instytucji miejsca ich zamieszkania.
- 2.
- a) W przypadkach, określonych w art. 73 ust. 2 i art. 74 ust. 2, zasiłki rodzinne udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę instytucję;
 - b) jednakże jeśli zgodnie ze stosowanym ustawodawstwem, zasiłki muszą być udzielone pracownikowi, instytucja określona w poprzednim akapicie, przekazuje te świadczenia osobie fizycznej lub prawnej, która obecnie utrzymuje członków rodziny w miejscu ich zamieszkania lub, w poszczególnych przypadkach, bezpośrednio członkom rodziny;
 - c) instytucja właściwa zwraca pełną kwotę świadczeń udzielanych na podstawie przepisów poprzednich ustępów. Zwroty są ustalone i dokonane zgodnie z procedurą przewidzianą w rozporządzeniu wykonawczym, określonym w art. 97.

Artykuł 76

Zasady pierwszeństwa w przypadku zbiegu praw do świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych na podstawie przepisów art. 73 i 74 ze względu na wykonywanie działalności zawodowej w państwie zamieszkania członków rodziny

Prawo do świadczeń lub zasiłków rodzinnych należnych na podstawie przepisów art. 73 i 74 zostaje zawieszane jeżeli, ze względu na wykonanie działalności zawodowej, świadczenia rodzinne lub zasiłki rodzinne są należne również na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego na terytorium, na którym zamieszkują członkowie rodziny.

ROZDZIAŁ 8

ŚWIADCZENIA DLA DZIECI POZOSTAJĄCYCH NA UTRZYMANIU EMERYTÓW LUB RENCISTÓW ORAZ DLA SIEROT

Artykuł 77

Dzieci pozostające na utrzymaniu emerytów lub rencistów

1. Określenie „świadczenia”, w rozumieniu niniejszego artykułu, oznacza zasiłki rodzinne przewidziane dla osób pobierających świadczenia z tytułu starości, inwalidztwa, z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej oraz podwyżki lub dodatki do emerytur lub rent na dzieci emeryta lub rencisty, z wyjątkiem dodatków przyznawanych z tytułu ubezpieczenia w razie wypadków przy pracy lub chorób zawodowych.

2. Świadczenia przyznawane są zgodnie z niżej podanymi zasadami, niezależnie od tego, na terytorium którego Państwa Członkowskiego zamieszkuje emeryt lub rencista lub zamieszkują jego dzieci:

- a) emerytowi lub renciście, któremu świadczenie przysługuje na podstawie ustawodawstwa tylko jednego Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego do celów przyznania emerytury lub renty;
- b) emerytowi lub renciście, któremu świadczenie przysługuje na podstawie ustawodawstwa kilku Państw Członkowskich:
 - (i) zgodnie z ustawodawstwem państwa, na terytorium którego zamieszkuje emeryt lub rencista, jeżeli prawo do jednego ze świadczeń, określonych w ust. 1, przysługuje na podstawie ustawodawstwa tego państwa, uwzględniając w odpowiednim przypadku, przepisy art. 79 ust. 1 lit. a), albo
 - (ii) w innych przypadkach, zgodnie z ustawodawstwem tego z Państw Członkowskich, w którym zainteresowany spełnił najdłuższy okres ubezpieczenia, jeżeli prawo do jednego ze świadczeń, określonych w ust. 1, przysługuje na podstawie tych ustawodawstw, uwzględniając, w odpowiednim przypadku, przepisy art. 79 ust. 1 lit. a); jeżeli żadne prawo nie przysługuje na podstawie tych ustawodawstw, warunki przyznania prawa są rozpatrywane w świetle ustawodawstw innych zainteresowanych Państw Członkowskich, w porządku malejącej długości okresów ubezpieczenia spełnionych zgodnie z ustawodawstwem tych Państw Członkowskich.

Artykuł 78

Sieroty

1. Określenie „świadczenia”, w rozumieniu niniejszego artykułu, oznacza zasiłki rodzinne, i w odpowiednim przypadku, zasiłki dodatkowe lub specjalne, przewidziane dla sierot oraz renty sieroce, z wyjątkiem rent sierocych przyznawanych z tytułu ubezpieczenia od wypadków przy pracy lub chorób zawodowych.

2. Świadczenia dla sierot przyznawane są zgodnie z niżej podanymi zasadami, niezależnie od tego, na terytorium którego Państwa Członkowskiego zamieszkuje sierota lub osoba fizyczna lub prawna, która faktycznie ją utrzymuje:

- a) dla sieroty po zmarłym pracowniku, który podlegał ustawodawstwu jednego Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa;
- b) dla sieroty po zmarłym pracowniku, który podlegał ustawodawstwu kilku Państw Członkowskich:
 - (i) zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, na terytorium którego zamieszkuje sierota, jeżeli prawo do jednego ze świadczeń, określonych w ust. 1, przysługuje na podstawie ustawodawstwa tego państwa, z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 79 ust. 1 lit. a), albo
 - (ii) w innych przypadkach, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego, w którym zainteresowany spełnił najdłuższy okres ubezpieczenia, jeżeli prawo do jednego ze świadczeń, określonych w ust. 1, przysługuje na podstawie ustawodawstwa, na podstawie, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 79 ust. 1 lit. a); jeżeli żadne prawo nie przysługuje na podstawie tych ustawodawstw, warunki przyznania prawa są rozpatrywane w świetle ustawodawstw innych zainteresowanych Państw Członkowskich, w porządku malejącej długości okresów ubezpieczenia spełnionych na podstawie ustawodawstwa tych państw.

Jednakże ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, stosowane w odniesieniu do udzielania świadczeń, określonych w przepisach art. 77, na rzecz dzieci emeryta lub rencisty, mają nadal zastosowanie po śmierci wymienionego emeryta lub rencisty, w odniesieniu do udzielania świadczeń dla pozostałych po nim sierot.

Artykuł 79

Przepisy wspólne dla świadczeń na dzieci pozostających na utrzymaniu emeryta lub rencisty oraz świadczeń na rzecz sierot

1. Świadczenia w rozumieniu art. 77 i 78, udzielane są zgodnie z ustawodawstwem, określonym zgodnie z przepisami wyżej wymienionych artykułów, przez instytucję zobowiązaną do ich stosowania i na jej koszt, tak jak gdyby emeryt lub rencista, lub zmarły pracownik podlegali wyłącznie ustawodawstwu państwa właściwego.

Jednakże:

- a) jeżeli ustawodawstwo to przewiduje, że nabycie, zachowanie lub przywrócenie prawa do świadczeń zależy od długości okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia, długość ta ten jest określana z uwzględnieniem, w odpowiednim przypadku, przepisów art. 45 lub 72, zależnie od przypadku;
- b) jeżeli ustawodawstwo to przewiduje, że kwota świadczeń jest ustalana w zależności od wysokości emerytury lub zależy od długości okresów ubezpieczenia, wysokość tych świadczeń jest ustalana w zależności od wysokości teoretycznej, ustalonej zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2.

2. W przypadku, gdy zastosowanie zasady ustalonej w art. 77 ust. 2 lit. b) (ii) i 78 ust. 2 lit. b) (ii), spowodowałoby, iż kilka Państw Członkowskich okaże się właściwymi, przy jednakowej długości okresów ubezpieczenia, świadczenia w rozumieniu art. 77 lub 78,

zależnie od przypadku, przyznawane są zgodnie z ustawodawstwem tego spośród Państw Członkowskich, któremu pracownik podlegał ostatnio.

3. Prawo do świadczeń należnych wyłącznie na podstawie ustawodawstwa, przepisów ust. 2 oraz art. 77 i 78, zostaje zawieszane, jeżeli dzieci otrzymują prawo do świadczeń lub zasiłków rodzinnych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, z tytułu wykonywania działalności zawodowej lub handlowej. W takim przypadku zainteresowani są uważani za członków rodziny pracownika.

TYTUŁ IV

KOMISJA ADMINISTRACYJNA DS. ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRACOWNIKÓW MIGRUJĄCYCH

Artykuł 80

Skład i metody działania

1. W skład Komisji Administracyjnej ds. zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących, zwanej dalej „Komisją Administracyjną”, utworzonej przy Komisji Wspólnot Europejskich, wchodzi przedstawiciele rządowi każdego z Państw Członkowskich, którym towarzyszą, jeśli to konieczne, doradcy techniczni. W posiedzeniach Komisji Administracyjnej bierze udział w charakterze doradczym przedstawiciel Komisji Wspólnot Europejskich.

2. Komisja Administracyjna korzysta z pomocy technicznej Międzynarodowego Biura Pracy, w ramach porozumień zawartych w tym celu między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Międzynarodową Organizacją Pracy.

3. Statut Komisji Administracyjnej uchwalają za wspólnym porozumieniem jej członkowie.

Decyzje dotyczące spraw wykładni, o których mowa w art. 81 lit. a), mogą być podejmowane wyłącznie jednomyślnie. Decyzje stanowią przedmiot koniecznego ogłoszenia.

4. Obsługę sekretariatu Komisji Administracyjnej zapewniają służby Komisji Wspólnot Europejskich.

Artykuł 81

Zadania Komisji Administracyjnej

Komisja ma następujące zadania:

a) rozpatrywanie wszelkich spraw administracyjnych lub dotyczących wykładni, wynikających z przepisów niniejszego rozporządzenia oraz rozporządzeń późniejszych, jak i każdej umowy lub uzgodnień, zawartych w ramach tych rozporządzeń, bez uszczerbku dla uprawnień władz, instytucji i osób zainteresowanych do korzystania z procedur i sądownictwa przewidzianych przez ustawodawstwo Państw Członkowskich, przez niniejsze rozporządzenie i przez Traktat;

- b) zlecenie dokonywania na wniosek właściwych władz, instytucji i sądów Państw Członkowskich, wszelkich tłumaczeń dokumentów dotyczących stosowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności tłumaczeń wniosków wnoszonych przez osoby, które mogą być uprawnione do świadczeń na podstawie niniejszego rozporządzenia;
- c) wspieranie i rozwijanie współpracy między Państwami Członkowskimi w zakresie zabezpieczenia społecznego, w szczególności w celu prowadzenia działań na rzecz ochrony zdrowia lub ochrony socjalnej, stanowiącej przedmiot wspólnego zainteresowania;
- d) wspieranie i rozwój współpracy między Państwami Członkowskimi w celu przyspieszenia, uwzględniając rozwój technik zarządzania administracyjnego, przyznawania świadczeń, w szczególności należnych na podstawie niniejszego rozporządzenia z tytułu inwalidztwa, starości i śmierci (emerytury i renty);
- e) rejestrację elementów, które należy uwzględnić w celu sporządzania rachunków dotyczących kosztów przypadających na instytucje Państw Członkowskich na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia oraz przyjmowanie dorocznych rozliczeń między tymi instytucjami;
- f) wykonywanie wszelkich innych czynności zgodnie ze swoimi kompetencjami na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia i rozporządzeń późniejszych oraz umów lub uzgodnień zawartych w ich ramach;
- g) przedstawianie Komisji Wspólnot Europejskich wniosków w celu opracowywania późniejszych rozporządzeń oraz zmiany niniejszego i późniejszych rozporządzeń.

TYTUŁ V

KOMITET DORADCZY DS. ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRACOWNIKÓW MIGRUJĄCYCH

Artykuł 82

Utworzenie, skład i metody działania

1. Ustanawia się Komitet Doradczy ds. zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących, zwany dalej „Komitetem Doradczym”, składający się z 36 członków, wśród których każde Państwo Członkowskie jest reprezentowane przez:
 - a) dwóch przedstawicieli rządu, z których co najmniej jeden musi być członkiem Komisji Administracyjnej,
 - b) dwóch przedstawicieli związków zawodowych,
 - c) dwóch przedstawicieli organizacji pracodawców.

W odniesieniu do każdej z wymienionych grup mianuje się po jednym zastępcy członka w stosunku do każdego Państwa Członkowskiego.

2. Członkowie Komitetu Doradczego oraz ich zastępcy mianowani są przez Radę, która dąży by, w odniesieniu do przedstawicieli organizacji związków zawodowych pracowników i pracodawców, w składzie Komitetu znalazła się sprawiedliwa reprezentacja różnych sektorów.

Rada ogłasza wykaz członków oraz ich zastępców w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

3. Mandat członków oraz ich zastępców trwa dwa lata. Mandat ich może być odnowiony. Z chwilą wygaśnięcia mandatu członkowie oraz ich zastępcy pełnią nadal swoje funkcje do chwili, kiedy zostaną zastąpieni przez nowomianowanych członków lub do chwili odnowienia ich mandatu.

4. Komitetowi Doradczemu przewodniczy przedstawiciel Komisji. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.

5. Komitet Doradczy zbiera się co najmniej raz do roku. Posiedzenie Komitetu zwołuje jego przewodniczący z własnej inicjatywy bądź na wniosek pisemny skierowany do niego przez co najmniej jedną trzecią członków. Wniosek musi zawierać konkretne propozycje dotyczące porządku dziennego.

6. Na podstawie propozycji przewodniczącego, Komitet Doradczy może w drodze wyjątku podjąć decyzję w sprawie wysłuchania wszelkich osób lub wszelkich przedstawicieli organizacji, posiadających rozległe doświadczenie w zakresie zabezpieczenia społecznego. Ponadto Komitet korzysta na tych samych warunkach, co Komisja Administracyjna, z pomocy technicznej Międzynarodowego Biura Pracy, w ramach porozumień zawartych między Wspólnotą Europejską a Międzynarodową Organizacją Pracy.

7. Opinie i wnioski Komitetu Doradczego wymagają uzasadnienia. Opinie i propozycje są uchwalane absolutną większością ważnie oddanych głosów.

Komitet uchwala, większością głosów członków swój regulamin wewnętrzny, który jest zatwierdzany przez Radę, po zapoznaniu się z opinią Komisji.

8. Obsługę Sekretariatu Komitetu Doradczego zapewniają służby Komisji Wspólnot Europejskich.

Artykuł 83

Zadania Komitetu Doradczego

Na wniosek Komisji, Komisji Administracyjnej lub z własnej inicjatywy, Komitet Doradczy jest uprawniony:

- a) do badania spraw ogólnych lub zasadniczych oraz problemów związanych ze stosowaniem rozporządzenia wynikających ze stosowania postanowień art. 51 Traktatu;
- b) do zgłaszania Komisji Administracyjnej opinii w tym zakresie i wniosków zmierzających do ewentualnych zmian rozporządzeń.

TYTUŁ VI

PRZEPISY RÓŻNE

Artykuł 84

Współpraca właściwych władz

1. Właściwe władze Państw Członkowskich przekazują sobie wszelkie informacje dotyczące:

- a) środków podjętych w celu realizacji niniejszego rozporządzenia;
- b) zmian w ich ustawodawstwie, które mogą mieć wpływ na stosowanie niniejszego rozporządzenia.

2. Do celów wykonania niniejszego rozporządzenia, władze i instytucje Państw Członkowskich współpracują, tak jak gdyby chodziło o stosowanie ich ustawodawstwa. Administracyjna pomoc tych władz i instytucji powinna być w zasadzie wolna od opłat. Jednakże właściwe władze Państw Członkowskich mogą postanowić o zwrocie niektórych kosztów.

3. Do celów wykonania, władze i instytucje Państw Członkowskich mogą porozumiewać się między sobą bezpośrednio, jak i z osobami zainteresowanymi lub z ich pełnomocnikami.

4. Władze, instytucje i sądy Państwa Członkowskiego nie mogą odrzucić wniosków lub innych dokumentów skierowanych do nich z powodu tego, że są sporządzone w urzędowym języku innego Państwa Członkowskiego. W odpowiednim przypadku stosuje się przepisy art. 81 lit. b).

Artykuł 85

Zwolnienia od opłat lub ich obniżenie - zwolnienia z obowiązku uwierzytelniania

1. Przywilej zwolnienia lub obniżenia opłat, opłat znaczków, opłat skarbowych lub opłat rejestracyjnych, przewidzianych przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego w odniesieniu do pism i dokumentów, które należy przedstawić zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, rozciąga się na odpowiednie dokumenty lub pisma, które należy przedstawić zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego lub zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

2. Wszelkie oświadczenia, dokumenty i pisma, jakie należy przedstawić do celów rozporządzenia, zwolnione są z obowiązku uwierzytelniania przez władze dyplomatyczne i konsularne.

Artykuł 86

Wnioski, oświadczenia i odwołania przedkładane władzom, instytucjom lub sądom Państw Członkowskich innych niż państwo właściwe

Wnioski, oświadczenia i odwołania, które zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego powinny zostać wniesione w określonym terminie do władz, instytucji lub sądu zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, są dopuszczalne, jeżeli zostaną wniesione w tym samym terminie do odpowiednich władz, instytucji lub sądu innego Państwa Członkowskiego. W takim przypadku władza, instytucja lub sąd, do których zostały wniesione przekazuje bezzwłocznie te wnioski, oświadczenia lub odwołania właściwym władzom, instytucji lub sądowi tego pierwszego Państwa, bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem właściwych władz zainteresowanych Państw Członkowskich. Data wniesienia wniosków, oświadczeń lub odwołań do władz, instytucji lub sądu innego Państwa przyjmowana jest za datę wniesienia do właściwych władz, instytucji lub sądu w celu ich rozpoznania.

Artykuł 87

Badania lekarskie

1. Badania lekarskie przewidziane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego mogą być przeprowadzane na wniosek instytucji właściwej na terytorium innego Państwa Członkowskiego, przez instytucję miejsca pobytu lub zamieszkania osoby korzystającej ze świadczeń, na warunkach ustanowionych przez rozporządzenie wykonawcze, określone w art. 98 lub zamiast tego, w sposób uzgodniony przez właściwe władze zainteresowanych Państw Członkowskich.

2. Badania lekarskie przeprowadzone na warunkach określonych w ust. 1, uważa się za przeprowadzone na terytorium Państwa właściwego.

Artykuł 88

Przekazywanie z jednego Państwa Członkowskiego do drugiego kwot należnych na mocy niniejszego rozporządzenia

Z zastrzeżeniem postanowień art. 106 Traktatu, przekazywanie kwot na mocy niniejszego rozporządzenia dokonywane jest zgodnie z umowami obowiązującymi w tym zakresie między Państwami Członkowskimi w chwili dokonywania przekazu. W przypadku, gdy nie obowiązują takie umowy między dwoma Państwami Członkowskimi, właściwe władze tych Państw lub władze, którym podlegają wypłaty międzynarodowe ustalają za obopólną zgodą niezbędne środki, jakie podejmą w celu dokonywania tych przekazów.

Artykuł 89

Szczególne warunki wykonywania niektórych ustawodawstw

Szczególne warunki wykonywania ustawodawstw niektórych Państw Członkowskich wymienione są w załączniku V.

Artykuł 90

Zasiłki mieszkaniowe i świadczenia rodzinne wprowadzone po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia

Zasiłki mieszkaniowe i, w przypadku Luksemburga, świadczenia rodzinne, które zostały wprowadzone po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia z powodów demograficznych, nie powinny przysługiwać osobom zamieszkującym na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe.

Artykuł 91

Składki obciążające pracodawców lub przedsiębiorstwa nieustanowione w państwie właściwym

Pracodawca nie jest zobowiązany do opłacania podwyższonych składek z tego tylko tytułu, że jego zarejestrowana siedziba lub miejsce prowadzenia działalności znajduje się na terytorium państwa innego niż państwo właściwe.

Artykuł 92

Ściąganie składek

1. Składki należne instytucji Państwa Członkowskiego mogą być ściągane na terytorium innego Państwa Członkowskiego, zgodnie z procedurą administracyjną oraz z zachowaniem gwarancji i przywilejów dotyczących ściągania składek należnych odpowiedniej instytucji tego ostatniego państwa.

2. Procedura wykonania ust. 1 podlega, w niezbędnym zakresie, rozporządzeniu wykonawczemu, określone w art. 98, lub w drodze porozumień między Państwami Członkowskimi. Ta procedura wykonania może obejmować również procedurę przymusowego ściągania składek.

Artykuł 93

Prawa instytucji zobowiązanych do wypłaty w stosunku do stron trzecich ponoszących odpowiedzialność

1. Jeżeli osoba korzysta ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, z tytułu wynagrodzenia szkody powstałej na skutek zdarzeń zaistniałych na terytorium innego Państwa Członkowskiego, ewentualne prawa instytucji zobowiązanej do wypłaty w stosunku do osoby trzeciej, zobowiązanej do wynagrodzenia szkody, uregulowane są następująco:

- a) jeżeli instytucja zobowiązana do wypłaty uzyskała, na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, prawa, jakie przysługują świadczeniobiorcy w stosunku do osób trzecich, subrogację uznaje każde Państwo Członkowskie;
- b) jeżeli instytucja zobowiązana do wypłaty ma bezpośrednie roszczenie wobec osoby trzeciej, roszczenie to jest uznawane przez każde Państwo Członkowskie.

2. Jeżeli osoba korzysta ze świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego z tytułu wynagrodzenia szkody powstałej na skutek zdarzeń zaistniałych na terytorium innego Państwa Członkowskiego, ustawodawstwo określające przypadki, w

których wyłączona jest odpowiedzialność cywilna pracodawców lub ich pracowników, stosuje się wobec wymienionej osoby lub instytucji właściwej.

Przepisy ust. 1 stosuje się również do wszelkich praw instytucji zobowiązanej do wypłaty w stosunku do pracodawcy lub jego pracowników w przypadku, gdy odpowiedzialność ich nie jest wyłączona.

TYTUŁ VII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 94

Przepisy różne

1. Niniejsze rozporządzenie nie daje podstawy dla nabycia jakichkolwiek praw za okres poprzedzający datę jego wejścia w życie.
2. Każdy okres ubezpieczenia, jak również w odpowiednim przypadku, każdy okres zatrudnienia lub zamieszkania, spełniony zgodnie z ustawodawstwem Państw Członkowskich przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia jest uwzględniany dla celów ustalenia praw do świadczeń, na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia.
3. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1, prawo nabywa się na podstawie niniejszego rozporządzenia nawet jeżeli odnosi się ono do zdarzenia, które nastąpiło przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.
4. Każde świadczenie, które nie zostało ustalone lub, którego udzielanie zostało zawieszona ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania zainteresowanego zostaje na jego wniosek ustalone lub przywrócone od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, o ile uprzednio ustalone świadczenia nie zostały wypłacone w formie zryczałtowanej.
5. Prawa osób, które przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia uzyskały emeryturę lub rentę, mogą zostać zmienione na ich wniosek, na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia. Przepis ten ma również zastosowanie do innych świadczeń, określonych w art. 78.
6. Jeżeli wniosek, określony w ust. 4 lub w ust. 5, zostaje przedłożony w terminie dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, prawa nabyte na podstawie niniejszego rozporządzenia nabywa się począwszy od tej daty, przy czym ustawodawstwo każdego Państwa Członkowskiego dotyczące utraty lub przedawnienia nie mogą być powoływane wobec zainteresowanych.
7. Jeżeli wniosek, określony w ust. 4 lub w ust. 5, zostaje wniesiony po upływie terminu dwóch lat, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, prawa nieutracone lub prawa nieprzedawnione, są nabywane począwszy od daty przedłożenia wniosku, z wyjątkiem sytuacji, gdy stosuje się korzystniejsze przepisy ustawodawstwa któregośkolwiek Państwa Członkowskiego.

8. W przypadku sklerogennej pylicy płuc, art. 57 ust. 3 stosuje się do świadczeń pieniężnych z tytułu choroby zawodowej, których koszt, w przypadku braku umowy między zainteresowanymi instytucjami, nie mógł zostać podzielony między te instytucje przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

9. Wykonanie art. 73 ust. 2 nie może skutkować osłabieniem żadnego z praw istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Jeżeli dotyczy to osób, które z tą datą otrzymały bardziej korzystne świadczenia na mocy dwustronnych porozumień zawartych z Francją, te porozumienia stosuje się do takich osób tak długo jak długo podlegają ustawodawstwu francuskiemu. Nie uwzględnia się przerw trwających mniej niż miesiąc lub okresów, w których przysługiwał zasiłek dla bezrobotnych lub świadczenie z tytułu choroby. Procedurę wykonania tych przepisów ustanawia się poprzez rozporządzenie wykonawcze określone w art. 97.

Artykuł 95

Załączniki do niniejszego rozporządzenia

Na wniosek jednego lub kilku zainteresowanych Państw Członkowskich i po zasięgnięciu opinii Komisji Administracyjnej, załączniki do niniejszego rozporządzenia mogą być zmienione przez rozporządzenie uchwalone przez Radę na wniosek Komisji.

Artykuł 96

Notyfikacje dotyczące niektórych przepisów

1. Notyfikacje, określone w art. 1 lit. j), art. 5 i art. 8 ust. 2 są kierowane do przewodniczącego Rady Wspólnot Europejskich. Wskazują one datę wejścia w życie odpowiednich ustaw i systemów, lub jeżeli chodzi o notyfikacje określone w art. 1 lit. j), datę, od której niniejsze rozporządzenie stosuje się do systemów określonych w oświadczeniach Państw Członkowskich.

2. Notyfikacje otrzymane zgodnie z przepisami ust. 1 zostają opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 97

Rozporządzenie wykonawcze

Późniejsze rozporządzenie ustanowi procedurę wykonania rozporządzenia.

Artykuł 98

Ponowne badanie problemu wypłaty świadczeń rodzinnych

Przed dniem 1 stycznia 1973 r. Rada na wniosek Komisji zbada ponownie całość problemu wypłaty świadczeń rodzinnych członkom rodziny niezamieszkującym na terytorium właściwego państwa, w celu uzyskania rozwiązania jednolitego dla wszystkich Państw Członkowskich.

Artykuł 99

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia siódmego miesiąca po opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* rozporządzenia wykonawczego, określonego w art. 97. Te dwa rozporządzenia te uchylają następujące rozporządzenia:

- rozporządzenie Rady nr 3 dotyczące zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących,
- rozporządzenie Rady nr 4 ustanawiające procedurę wykonania i przepisy uzupełniające w odniesieniu do rozporządzenia nr 3⁶, oraz
- rozporządzenie Rady nr 36/63/EWG z dnia 2 kwietnia 1963 r. dotyczące zabezpieczenia społecznego pracowników przygranicznych⁷.

Jednakże przepisy art. 82-83 w sprawie utworzenia Komitetu Doradczego stosuje się od dnia ogłoszenia rozporządzenia wykonawczego, określonego w art. 97.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 14 czerwca 1971 r.

W imieniu Rady

M. COINTAT

Przewodniczący

⁶ Dz.U. nr 30 z 16.12.1958, str. 597/58.

⁷ Dz.U. nr 62 z 20.04.1963, str. 1314/63.

ZAŁĄCZNIK I

(art. 1 lit. u) rozporządzenia)

Specjalne zasiłki porodowe wyłączone z zakresu rozporządzenia na mocy art. 1 lit. u)

A. BELGIA

Zasiłek porodowy.

B. NIEMCY

Żadne

C. FRANCJA

a) Zasiłki dla kobiet w ciąży.

b) Świadczenia macierzyńskie wynikające z Kodeksu ubezpieczeń społecznych (code de la sécurité sociale)

.

D. WŁOCHY

Żadne

E. LUKSEMBURG

Zasiłki porodowe.

F. NIDERLANDY

Żadne.

ZAŁĄCZNIK II

(art. 7 ust. 2 lit. c) i art. 3 ust. 3 rozporządzenia)

Postanowienia konwencji o zabezpieczeniu społecznym, które pozostają w mocy nie naruszając przepisów art. 6 rozporządzenia - Postanowienia konwencji, których nie stosuje się do wszystkich osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie
UWAGI OGÓLNE

1. Jeśli przepisy wskazane w niniejszym załączniku przewidują odwołanie się do postanowień innych konwencji, odwołania te zastępuje się odwołaniami do odpowiednich przepisów rozporządzenia, o ile rozpatrywane postanowienia konwencji same nie są wskazane w niniejszym załączniku.
2. Klauzula wypowiedzenia przewidziana w konwencjach o zabezpieczeniu społecznym, których niektóre postanowienia są wskazane w niniejszym załączniku stosuje się nieprzerwanie w odniesieniu do wspomnianych postanowień.

A.

Postanowienia konwencji o zabezpieczeniu społecznym, które pozostają w mocy nie naruszając przepisów art. 6 rozporządzenia

(art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia)

1. BELGIA - NIEMCY
 - a) Art. 3 i 4 Protokołu końcowego z dnia 7 grudnia 1957 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, w wersji zamieszczonej w Protokole dodatkowym z dnia 10 listopada 1960 r.;
 - b) Umowa dodatkowa nr 3 z dnia 7 grudnia 1957 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, w wersji zamieszczonej w Protokole dodatkowym z dnia 10 listopada 1960 r. (wypłata rent i emerytur należnych za okres poprzedzający wejście w Konwencji ogólnej).
2. BELGIA - FRANCJA
 - a) Art. 13, 16 i 23 Umowy dodatkowej z dnia 17 stycznia 1948 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw równorzędnych);
 - b) wymiana listów z dnia 27 lutego 1953 r. (stosowanie art. 4 ust. Konwencji ogólnej z dnia 17 stycznia 1948 r.);
 - c) wymiana listów z dnia 29 lipca 1953 r. w sprawie zasiłku dla starszych pracowników najemnych.
3. BELGIA - WŁOCHY

Art. 29 konwencji z dnia 30 kwietnia 1948 r.

4. BELGIA - LUKSEMBURG

Art. 3-7 Konwencji z dnia 16 listopada 1959 r. w wersji zamieszczonej w Konwencji z dnia 12 lutego 1964 r. (pracownicy przygraniczni).

5. BELGIA - NIDERLANDY

Brak.

6. NIEMCY - FRANCJA

- a) Art. 11 ust. 1, art. 16 akapit drugi i art. 19 Konwencji ogólnej z dnia 10 lipca 1950 r.;
- b) art. 9 Umowy dodatkowej nr 1 z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych);
- c) Umowa dodatkowa nr 4 z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, w wersji zamieszczonej w załączniku nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r.;
- d) tytuły I i III załącznika nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r.;
- e) pkt. 6-8 Protokołu ogólnego z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia;
- f) tytuły II, III i IV umowy z dnia 20 grudnia 1963 r. (zabezpieczenie społeczne w landzie Saary).

7. NIEMCY - WŁOCHY

- a) Art. 3 ust. 2, art. 23 ust. 2, art. 26 i art. 36 ust. 3 Konwencji z dnia 5 maja 1953 r. (ubezpieczenia społeczne);
- b) Umowa dodatkowa z dnia 12 maja 1953 r. do Konwencji z dnia 5 maja 1953 r. (wypłata emerytur i rent należnych za okres poprzedzający wejście w życie Konwencji).

8. NIEMCY - LUKSEMBURG

Art. 4-7 Traktatu z dnia 11 lipca 1959 r. (rozstrzygnięcie sporów niemiecko - luksemburskich) i art. 11 ust. 2 lit. b) umowy z dnia 14 lipca 1960 r. (świadczenia w razie choroby i macierzyństwa dla osób, które wybrały stosowanie ustawodawstwa Państwa pochodzenia).

9. NIEMCY - NIDERLANDY

- a) Artykuł 3 ustęp 2 umowy z 29 marca 1951 r.;

- b) Art. 2-3 Umowy dodatkowej nr 4 z dnia 21 grudnia 1956 r. do umowy z dnia 29 marca 1951 r. (rozstrzygnięcie o sprawach praw nabytych w niemieckim systemie ubezpieczenia społecznego przez pracowników niderlandzkich między dniem 13 maja 1940 r. i dniem 1 września 1945 r.).

10. FRANCJA - WŁOCHY

- a) Art. 20 i 24 Konwencji ogólnej z dnia 31 marca 1948 r.;
- b) Wymiana listów z dnia 3 marca 1956 r. (świadczenia chorobowe dla pracowników sezonowych zatrudnionych w rolnictwie).

11. FRANCJA - LUKSEMBURG

Art. 11 i 14 Umowy dodatkowej z dnia 12 listopada 1949 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych).

12. FRANCJA - NIDERLANDY

Art. 11 Umowy dodatkowej z dnia 1 czerwca 1954 r. do Konwencji ogólnej z dnia 7 stycznia 1950 r. (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw równorzędnych).

13. WŁOCHY - LUKSEMBURG

Art. 18 ust. 2 i art. 24 Konwencji ogólnej z dnia 29 maja 1951 r.

14. WŁOCHY - NIDERLANDY

Art. 21 ust. 2 Konwencji ogólnej z dnia 28 października 1952 r.

15. LUKSEMBURG - NIDERLANDY

Brak

B.

Postanowienia konwencji, których nie stosuje się do wszystkich osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie

(art. 3 ust. 3 rozporządzenia)

1. BELGIA - NIEMCY

- a) Art. 3-4 Protokołu końcowego z dnia 7 grudnia 1957 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, w wersji zamieszczonej w protokole dodatkowym z dnia 10 listopada 1960 r.;
- b) Umowa dodatkowa nr 3 z dnia 7 grudnia 1957 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, w wersji zamieszczonej w protokole dodatkowym z dnia 10

listopada 1960 r. (wyplata emerytur i rent należnych za okres poprzedzający wejście w życie Konwencji ogólnej).

2. BELGIA - FRANCJA

- a) Wymiana listów z dnia 29 lipca 1953 r. w sprawie zasiłku dla starszych pracowników najemnych;
- b) art. 23 Umowy dodatkowej z dnia 17 stycznia 1948 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia (pracownicy kopalń i przedsiębiorstw równorzędnych);
- c) wymiana listów z dnia 27 lutego 1953 r. (zastosowanie art. 4 ust. 2 Konwencji ogólnej z dnia 17 stycznia 1948 r.).

3. BELGIA - WŁOCHY

Brak.

4. BELGIA - LUKSEMBURG

Brak.

5. BELGIA - NIDERLANDY

Brak.

6. NIEMCY - FRANCJA

- a) Art. 16 akapit drugi i art. 19 Konwencji ogólnej z dnia 10 lipca 1950 r.;
- b) Umowa dodatkowa nr 4 z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia, w wersji zamieszczonej w załączniku nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r.;
- c) tytuły I i III załącznika nr 2 z dnia 18 czerwca 1955 r.
- d) pkt. 6-8 Protokołu ogólnego z dnia 10 lipca 1950 r. do Konwencji ogólnej z tego samego dnia;
- e) tytuły II, III i IV umowy z dnia 20 grudnia 1963 r. (zabezpieczenie społeczne w landzie Saary).

7. NIEMCY - WŁOCHY

- a) Art. 3 ust. 2 i art. 26 Konwencji z dnia 5 maja 1953 r. (ubezpieczenia społeczne);
- b) Umowa dodatkowa z dnia 12 maja 1953 r. do umowy z dnia 5 maja 1953 r. (wyplata emerytur i rent należnych za okres poprzedzający wejście w życie konwencji).

8. NIEMCY - LUKSEMBURG

Art. 4-7 Traktatu z dnia 11 lipca 1959 r. (rozstrzygnięcie sporów niemiecko - luksemburskich).

9. NIEMCY - NIDERLANDY

a) Art. 3 ust. 2 umowy z dnia 29 marca 1951 r.;

b) art. 2 i 3 Umowy dodatkowej nr 4 z dnia 21 grudnia 1956 r. do Konwencji z dnia 29 marca 1951 r. (rozstrzygnięcie o sprawach praw nabytych w niemieckim systemie ubezpieczeń społecznych przez pracowników niderlandzkich między dniem 13 maja 1940 r. i dniem 1 września 1945 r.).

10. FRANCJA - WŁOCHY

a) Art. 20 i 24 Konwencji ogólnej z dnia 31 marca 1948 r.;

b) wymiana listów z dnia 3 marca 1956 r. (świadczenia chorobowe dla pracowników sezonowych zatrudnionych w rolnictwie).

11. FRANCJA - LUKSEMBURG

Brak.

12. FRANCJA - NIDERLANDY

Brak.

13. WŁOCHY - LUKSEMBURG

Brak.

14. WŁOCHY - NIDERLANDY

Brak.

15. LUKSEMBURG - NIDERLANDY

Brak.

ZAŁĄCZNIK III

(art. 37 ust. 2 rozporządzenia)

Ustawodawstwa, o których mowa w art. 37 ust. 1 rozporządzenia, zgodnie z którymi wysokość świadczeń z tytułu inwalidztwa nie zależy od długości okresów ubezpieczenia

A. BELGIA

Ustawodawstwo dotyczące powszechnego systemu rentowego, specjalnego systemu rentowego robotników kopalnianych i specjalnego systemu marynarzy marynarki handlowej.

B. NIEMCY

Żadne

C. FRANCJA

Całość ustawodawstwa dotyczącego ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa z wyłączeniem ustawodawstwa w zakresie ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w systemie górniczym ubezpieczenia społecznego.

D. WŁOCHY

Żadne

E. LUKSEMBURG

Żadne

F. NIDERLANDY

Ustawa z dnia 18 lutego 1966 r. o ubezpieczeniu od niezdolności do pracy.

ZALĄCZNIK IV

(art. 40 ust. 3 rozporządzenia)

Zgodność między ustawodawstwami Państw Członkowskich w sprawie warunków odnoszących się do stopnia inwalidztwa

BELGIA

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje belgijskie, dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności		
		System powszechny	Inwalidztwo ogólne	Inwalidztwo zawodowe
FRANCJA	1. System ogólny: - III grupa (stała opieka) - II grupa - I grupa	Zgodność	Zgodność	Zgodność
	2. System rolniczy: - Inwalidztwo całkowite ogólne - Inwalidztwo ogólne w dwóch trzecich - Stała opieka	Zgodność	Zgodność	Zgodność

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje belgijskie dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności	Systemy stosowane przez instytucje belgijskie dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności			System marynarski
		System powszechny	Inwalidztwo ogólne	Inwalidztwo zawodowe	
Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	3. System górniczy: - inwalidztwo ogólne częściowe - stała opieka	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Zgodność
		Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności
4. System marynarski: - inwalidztwo ogólne - stała opieka	- inwalidztwo zawodowe	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Zgodność
		Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje belgijskie zmuszone do podjęcia decyzji w przypadku zgodności	Systemy stosowane przez instytucje belgijskie zmuszone do podjęcia decyzji w przypadku zgodności			System marynarski
		System powszechny	Inwalidztwo ogólne	Inwalidztwo zawodowe	
WŁOCHY	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa 1. System powszechny: - inwalidztwo robotników - inwalidztwo urzędników 2. System marynarski: - niezdatność do żeglugi	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Zgodność
		Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
		Zgodność	Zgodność	Zgodność	Zgodność
LUKSEMBURG	Inwalidztwo robotników Inwalidztwo urzędników	Zgodność	Zgodność	Zgodność	Zgodność

FRANCJA

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje francuskie, dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności	Systemy stosowane przez instytucje francuskie, dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności											
		System powszechny			System rolniczy			System górniczy			System marynarski		
		1 grupa	2 grupa	3 grupa osoby trzeciej	Inwalidztwo 2/3	Inwalidztwo całkowite	Stała opieka	Inwalidztwo ogólne 2/3	Stała opieka	Inwalidztwo zawodowe	Inwalidztwo ogólne 2/3	Inwalidztwo zawodowe całkowite	Osoba trzecia
BELGIA	1. System ogólny:	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	2. System górniczy:	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	3. System marynarski	Zgodność ¹	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność ¹	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność ¹	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności ²	Brak zgodności	Brak zgodności

Państwo Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje francuskie, dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności											
	System ogólny			System rolniczy			System górniczy			System marynarski		
	1 grupa	2 grupa	3 grupa osoby trzeciej	Inwalidztwo wo 2/3	Inwalidztwo całkowite	Staća opieka	Inwalidztwo wo ogólne 2/3	Staća opieka	Inwalidztwo zawodowe	Inwalidztwo wo ogólne 2/3	Inwalidztwo zawodowe całkowite	Osoba trzecia
WŁOCHY	1. System powszechny:											
	- inwalidztwo robotników	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	- inwalidztwo urzędników	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	2. System marynarski:											
LUKSEMBURG	Inwalidztwo robotników	Zgodność	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
	Inwalidztwo urzędników	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności

¹ O ile inwalidztwo uznane przez instytucję belgijską jest ogólne.

² Jedynie wtedy, kiedy instytucja belgijska uznała niezdatność do pracy w głębi i na powierzchni.

WŁOCHY

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje włoskie dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności		
		System powszechny		Marynarze niezdatni do żeglugi
		Robotnicy	Urzędnicy	
BELGIA	1. System ogólny	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	2. System górniczy: - inwalidztwo ogólne częściowe - inwalidztwo zawodowe	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	3. System marynarski - niezdatność do żeglugi	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
		Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
FRANCJA	1. System powszechny: - III grupa (stała opieka) - II grupa - I grupa	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
		Zgodność	Zgodność	Brak zgodności

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje włoskie dla których decyzje mają charakter wiążącyw przypadku zgodności		
		System ogólny		Marynarze niezdatni do żeglugi
		Robotnicy	Urzednicy	
FRANCJA	2. System rolniczy: - inwalidztwo ogólne całkowite - inwalidztwo ogólne częściowe - stała opieka	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	3. System górniczy: - inwalidztwo ogólne częściowe - stała opieka	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	-inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje włoskie dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności	Systemy stosowane przez instytucje włoskie dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności		
		System ogólny		Marynarze niezdatni do żeglugi
		Robotnicy	Urzednicy	
Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa			
	4. System marynarski: - inwalidztwo ogólne częściowe - stała opieka - inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności
LUKSEMBURG	Inwalidztwo robotników	Zgodność	Zgodność	Brak zgodności
	Inwalidztwo urzedników	Brak zgodności	Brak zgodności	Brak zgodności

LUKSEMBURG

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzje o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje luksemburskie dla których decyzje mają charakter wiążący w przypadku zgodności	
		Inwalidztwo robotników	Inwalidztwo urzędników
BELGIA	1. System powszechny	Zgodność	Zgodność
	2. System górniczy: - inwalidztwo ogólne częściowe - inwalidztwo zawodowe	Zgodność	Zgodność
	3. System marynarski	Brak zgodności	Brak zgodności
		Zgodność ¹	Zgodność ¹
FRANCJA	1. System ogólny: - III grupa (stała opieka) - II grupa - I grupa	Zgodność	Zgodność

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzję o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje luksemburskie dla których decyzje mają charakter wiążącyw przypadku zgodności	Inwalidztwo robotników	Inwalidztwo urzędników
FRANCJA	2. System rolniczy: - inwalidztwo ogólne całkowite - inwalidztwo ogólne w 2/3 - stała opieka	Zgodność	Zgodność	
	3. System górniczy: - inwalidztwo ogólne w 2/3 - stała opieka	Zgodność	Zgodność	
	- inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności	
	4. System marynarski: - inwalidztwo ogólne częściowe - stała opieka	Zgodność	Zgodność	

Państwa Członkowskie	Systemy stosowane przez instytucje Państw Członkowskich, które podjęły decyzje o uznawaniu stopnia inwalidztwa	Systemy stosowane przez instytucje luksemburskie zmuszone do podjęcia decyzji w przypadku zgodności	
		Inwalidztwo robotników	Inwalidztwo urzędników
	- inwalidztwo zawodowe	Brak zgodności	Brak zgodności
WŁOCHY	1. System ogólny: - inwalidztwo robotników - inwalidztwo urzędników	Zgodność Brak zgodności	Zgodność
	2. System marynarski: - niezdatność do żeglugi		

¹ O ile inwalidztwo uznane przez instytucję belgijską będzie ogólne.

ZAŁĄCZNIK V

(art. 89 rozporządzenia)

Szczególne warunki stosowania ustawodawstw niektórych Państw Członkowskich

A. BELGIA

1. Przepisu art. 1 lit. a) (i) rozporządzenia nie stosuje się w przypadku osób pracujących na własny rachunek i innych osób korzystających z usług służby zdrowia stosownie do ustawy z dnia 9 sierpnia 1963 r., ustanawiającej i organizującej system obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego i inwalidzkiego, o ile nie korzystają oni w przypadku tych usług służby zdrowia z ochrony identycznej z ochroną przyznaną pracownikom.
2. W celu stosowania przez właściwą instytucję belgijską przepisów rozdziałów 7 i 8 tytułu III rozporządzenia za dziecko wychowywane w Państwie Członkowskim uważa się dziecko zamieszkuje na jego terytorium.
3. Do celów stosowania przepisów art. 46 ust. 2 rozporządzenia, okresy ubezpieczenia emerytalnego, spełnione pod rządami ustawodawstwa belgijskiego przed dniem 1 stycznia 1945 r. uważa się za okresy ubezpieczenia spełnionego zgodnie belgijskim ustawodawstwem dotyczącym powszechnego systemu inwalidztwa i systemu marynarskiego.

B. NIEMCY

1. a) Jeżeli ustawodawstwo niemieckie w dziedzinie ubezpieczenia wypadkowego już o tym nie decyduje, instytucje niemieckie wypłacają również odszkodowania, zgodnie z tym ustawodawstwem, za wypadki przy pracy (i choroby zawodowe), jakie miały miejsce w Alzacji-Lotaryngii przed 1 stycznia 1919 r., których nie przejęły instytucje francuskie na podstawie decyzji Rady Ligi Narodów z dnia 21 czerwca 1921 r. (Reichsgesetzblatt, str. 1289), o ile ofiara albo jej osoby bliskie pozostałe przy życiu zamieszkują na terytorium Państwa Członkowskiego;
 - b) Art. 10 rozporządzenia nie narusza przepisów, na podstawie których wypadki (i choroby zawodowe), które nastąpiły poza terytorium Republiki Federalnej Niemiec, a także okresy spędzone poza tym terytorium, nie powodują albo powodują tylko pod pewnymi warunkami, wypłatę świadczeń, jeśli uprawnieni zamieszkują poza terytorium Republiki Federalnej Niemiec.
2. a) W celu ustalenia, czy okresy uznane przez niemieckie ustawodawstwo za okresy przerwy (Ausfallzeiten) albo okresy uzupełniające (Zurechnungszeiten) powinny zostać uwzględnione jako takie, obowiązkowe składki wpłacone na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego i przystąpienie do ubezpieczenia rentowego innego Państwa Członkowskiego, są zrównane ze składkami obowiązkowymi zapłaconymi na podstawie niemieckiego

ustawodawstwa i po przystąpieniu do niemieckiego ubezpieczenia rentowego.

Przy zliczaniu liczby miesięcy kalendarzowych, jakie upłynęły między przystąpieniem do ubezpieczenia a realizacją ryzyka, okresów zaliczonych na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, które są zawarte między tymi dwiema datami, nie uwzględnia się, tak jak i okresów, w czasie których zainteresowany korzystał z renty albo emerytury;

- b) Przepisów lit. a) nie stosuje się do ryczałtowego trwania przerwy (pauschale Ausfallzeit). Jest ona określona wyłącznie w zależności od okresów ubezpieczenia spełnionych w Niemczech;
 - c) Uwzględniając okres dodatkowy (Zurechnungszeit) na podstawie niemieckiego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczenia rentowego pracowników kopalń jest, poza tym, uzależnione od warunku, że ostatnia składka zapłacona na podstawie niemieckiego ustawodawstwa została zapłacona na ubezpieczenie rentowe pracowników kopalń;
 - d) Przy uwzględnianiu niemieckich okresów zastępczych (Ersatzzeiten) stosuje się wyłącznie niemieckie ustawodawstwo;
 - e) W drodze odstępstwa od przepisu ustanowionego w lit. d), do osób, które przystąpiły do niemieckiego ubezpieczenia rentowego i które w okresie od 1 stycznia 1948 r. do 31 lipca 1963 r. zamieszkiwały na terytoriach niemieckich pozostających pod zarządem niderlandzkim, ma zastosowanie następujący przepis; w celu uwzględnienia niemieckich okresów zastępczych (Ersatzzeiten), w rozumieniu art. 1251 ust. 2 niemieckiego prawa w zakresie ubezpieczenia społecznego (RVO) lub przepisów równorzędnych, zapłata składki w niderlandzkim systemie ubezpieczenia w tym okresie jest powiązana z zatrudnieniem lub wykonywaniem działalności, podlegających ubezpieczeniu obowiązkowemu w rozumieniu niemieckich ustawodawstwa.
3. Jeśli chodzi o wpłaty, jakich należy dokonać do niemieckich kas ubezpieczenia chorobowego, obowiązek zapłaty składek, określony w art. 26 ust. 2 rozporządzenia, jest zawieszony aż do podjęcia decyzji związanej wnioskiem o przyznanie renty.
 4. W celu określenia, czy korzysta z renty sieroczej, fakt korzystania z jednego ze świadczeń wymienionych w art. 78 lub innego świadczenia rodzinnego przyznanego na podstawie ustawodawstwa francuskiego małoletniemu zamieszkującemu we Francji, jest związany z faktem korzystania z renty sieroczej na podstawie niemieckiego ustawodawstwa.
 5. Jeśli stosowanie niniejszego rozporządzenia lub rozporządzeń późniejszych w zakresie ubezpieczenia społecznego powoduje powstanie dodatkowych kosztów dla instytucji zajmujących się ubezpieczeniami chorobowymi, koszty te mogą być w całości lub częściowo zwrócone. Stowarzyszenie federalne

regionalnych kas chorych, jako instytucja integrująca (ubezpieczenie chorobowe) decyduje o tym zwrocie poprzez porozumienie z innymi centralnymi federacjami kas chorych. Środki niezbędne do realizacji zwrotu są dostarczane z tytułu podatków nałożonych na całość ubezpieczeń chorobowych, proporcjonalnie do średniej liczby członków w roku poprzednim, włącznie z emeryturami.

6. Jeśli instytucja niemiecka jest instytucją właściwą do przyznawania świadczeń rodzinnych zgodnie z tytułem III rozdziałem 7 rozporządzenia, za pracownika uważa się (art. 1 lit. a) rozporządzenia) osobę ubezpieczoną obowiązkowo od ryzyka bezrobocia lub osobę, która otrzymuje, w wyniku tego ubezpieczenia, świadczenia gotówkowe z tytułu ubezpieczenia chorobowego lub świadczenia równorzędne.

C. FRANCJA

1. a) Zasiłek dla starszych pracowników najemnych przyznaje się, w warunkach przewidzianych dla pracowników francuskich przez francuskie ustawodawstwo, wszystkim pracownikom będącym obywatelami innych Państw Członkowskich, którzy w chwili składania wniosku zamieszkują na terytorium Francji;
b) Tak samo jest w przypadku uchodźców i bezpaństwowców;
c) Przepisy rozporządzenia nie naruszają francuskiego ustawodawstwa, na podstawie którego zostały uwzględnione, w celu uzyskania prawa do zasiłku dla dawnych pracowników najemnych, wyłącznie okresy pracy lub równorzędne na terytorium departamentów europejskich i departamentów zamorskich (Gwadelupa, Gujana, Martynika i wyspa Reunion) Republiki Francuskiej.
2. Zasiłek specjalny i odszkodowanie kumulujące się, przewidziane przez szczególne ustawodawstwo zabezpieczenia społecznego w kopalniach, są wypłacane tylko pracownikom zatrudnionym w kopalniach francuskich.
3. Ustawę nr 65-655 z dnia 10 lipca 1965 r., przyznającą obywatelom francuskim, wykonującym lub tym, którzy wykonywali za granicą działalność zawodową lub handlową, prawo do przystąpienia do systemu dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego, stosuje się wobec obywateli innych Państw Członkowskich w następujących warunkach:
 - działalność zawodowa lub handlową, uprawniająca do dobrowolnego ubezpieczenia zgodnie z systemem francuskim, nie musi być prowadzona, lub nie musiała być prowadzona ani na terytorium francuskim, ani na terytorium Państwa Członkowskiego, którego pracownik jest obywatelem;
 - pracownik musi, z dniem wystąpienia z roszczeniem, udowodnić fakt zamieszkiwania we Francji, przez co najmniej dziesięć kolejnych lat,

lub obowiązkowego lub dobrowolnego podlegania francuskiemu ustawodawstwu, kontynuowanemu przez taki sam okres.

4. W rozumieniu art. 73 ust. 3 rozporządzenia, określenie „świadczenia rodzinne” obejmuje:
 - a) zasiłki dla kobiet w ciąży, przewidziane w art. L 516 Kodeksu ubezpieczenia społecznego;
 - b) zasiłki rodzinne przewidziane w art. L 524 i L 531 Kodeksu ubezpieczenia społecznego;
 - c) odszkodowanie wyrównawcze do proporcjonalnego podatku dochodowego, przewidziane w art. L 532 Kodeksu ubezpieczenia społecznego.

Jednakże świadczenie to może być wypłacone tylko wtedy, kiedy wynagrodzenie otrzymywane z powodu rozłąki podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym we Francji;

- d) dodatek na niepracującego współmałżonka przewidziany w art. L 533 Kodeksu ubezpieczenia społecznego.

D. WŁOCHY

Żadne.

E. LUKSEMBURG

W drodze odstępstwa od przepisów art. 94 ust. 2 rozporządzenia, okresy ubezpieczenia lub równorzędne, spełnione przed 1 stycznia 1946 r. zgodnie z luksemburskim ustawodawstwem w zakresie ubezpieczenia emerytalnego, na wypadek inwalidztwa, śmierci, są uwzględniane przy stosowaniu tego ustawodawstwa tylko o tyle, o ile prawa w trakcie nabywania zostaną utrzymane 1 stycznia 1959 r. lub odzyskane tylko zgodnie z tym ustawodawstwem lub obowiązującymi lub zawieranymi umowami dwustronnymi. W przypadku, gdy zastosowanie ma kilka porozumień dwustronnych, uwzględnia się okresy ubezpieczenia lub równorzędne liczone od najstarszej daty.

F. NIDERLANDY

1. *Ubezpieczenie chorobowe dla emerytów*

- a) Osoba otrzymująca emeryturę na podstawie niderlandzkiego ustawodawstwa i rentę przyznaną na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, jest uważany, stosownie do przepisów art. 27 i/lub 28, za uprawnionego do świadczeń rzeczowych, o ile spełnia, uwzględniając przypadek określony w art. 9, warunki wymagane przy przystępowaniu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego osób starszych;

- b) Składka z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego osób starszych wynosi, dla zainteresowanych zamieszkujących w jednym z pozostałych Państw Członkowskich, tyle co połowa średnich kosztów ponoszonych w Niderlandach na świadczenia zdrowotne osoby starszej i członków jej rodziny.

2. *Zastosowanie niderlandzkiego ustawodawstwa do powszechnego ubezpieczenia emerytalnego*

- a) Za okresy ubezpieczenia spełnionego zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem, dotyczącym powszechnego ubezpieczenia emerytalnego, uważa się także okresy przed 1 stycznia 1957 r., w czasie których beneficjent niespełniający warunków pozwalających na uzyskanie zaliczenia tych okresów do okresów ubezpieczenia, zamieszkiwał na terytorium Niderlandów po ukończeniu 15 roku życia albo w czasie których, o ile zamieszkując na terytorium innego Państwa Członkowskiego, wykonywał działalność jako osoba zatrudniona w Niderlandach na rzecz pracodawcy mającego siedzibę w tym Państwie;
- b) Nie uwzględnia się okresów, jakie należy wziąć pod uwagę na podstawie lit. a), które zbiegają się z okresami przyjętymi do zliczenia emerytury lub renty należnej zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego w zakresie ubezpieczenia emerytalnego;
- c) Jeśli chodzi o kobiety zamężną, której mąż ma prawo do emerytury na podstawie niderlandzkiego ustawodawstwa w sprawie powszechnego ubezpieczenia emerytalnego, uwzględnia się również jako okresy ubezpieczenia, okresy trwania małżeństwa sprzed daty ukończenia przez zainteresowaną 65 roku życia i w czasie których zamieszkiwała ona w jednym lub wielu Państwach Członkowskich, o ile te okresy zbiegają się z okresami ubezpieczenia, spełnionego przez jej małżonka zgodnie z ustawodawstwem i z tymi, jakie należy uwzględnić na podstawie lit. a);
- d) Nie uwzględnia się okresów, jakie powinny być uwzględnione na podstawie przepisów lit. c), które zbiegają się z okresami uwzględnionymi przy wyliczaniu emerytury należnej danej zamężnej kobiecie z tytułu ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego dotyczących ubezpieczenia emerytalnego lub z okresami, w których korzystała ona z emerytury na podstawie tych ustawodawstwa;
- e) Jeśli chodzi o kobietę zamężną, której mąż podlegał niderlandzkiemu ustawodawstwu o ubezpieczeniu z emerytalnym lub uważa się, że spełnił okresy ubezpieczenia na podstawie przepisów lit. a), przepisy dwóch poprzednich liter stosuje się *mutatis mutandis*;
- f) Okresy, o których mowa w lit. a) i c), uwzględnia się przy zliczaniu emerytury tylko wtedy, kiedy zainteresowany zamieszkiwał przez sześć lat terytorium jednego lub kilku Państw Członkowskich po ukończeniu

59 lat i o ile zamieszkuje na terytorium jednego z tych Państw Członkowskich.

3. *Stosowanie niderlandzkiego ustawodawstwa do powszechnego ubezpieczenia dla wdów i sierot*
 - a) zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia, za okresy ubezpieczenia spełnionego zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem dotyczącym powszechnego ubezpieczenia dla wdów i sierot, uważa się także okresy przed 1 października 1959 r., w których pracownik zamieszkiwał na terytorium Niderlandów po ukończeniu 15 roku życia lub w których, zamieszkując na terytorium innego Państwa Członkowskiego, wykonywał działalność jako osoba zatrudniona w Niderlandach na rzecz pracodawcy mającego siedzibę w tym Państwie;
 - b) Nie uwzględnia się okresów, jakie powinny być uwzględnione na podstawie przepisów lit. a), które zbiegają się z okresami ubezpieczenia spełnionego zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego w zakresie rent rodzinnych
4. *Stosowanie niderlandzkiego ustawodawstwa do ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy*
 - a) Do celów art. 46 ust. 2 rozporządzenia za okresy ubezpieczenia spełnionego zgodnie z niderlandzkim ustawodawstwem dotyczącym ubezpieczenia od niezdolności do pracy, uważa się także okresy wykonywania pracy wynagradzanej i okresy równorzędne spełnione w Niderlandach przed 1 lipca 1967 r.;
 - b) Okresy, jakie należy uwzględnić na podstawie przepisów lit. a) są uważane za okresy ubezpieczenia spełnionego zgodnie z ustawodawstwem rodzaju, określonego w art. 37 ust. 1 rozporządzenia.

ROZPORZĄDZENIE RADY (EWG) NR 574/72

z dnia 21 marca 1972 r.

w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 2, 7 i 51,

uwzględniając rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie¹, w szczególności jego art. 97,

uwzględniając wniosek Komisji, po konsultacji z Komisją Administracyjną ds. zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących,

uwzględniając opinię Zgromadzenia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego,

a także mając na uwadze, co następuje:

rozporządzenie nr 3 w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących², zastąpione rozporządzeniem (EWG) nr 1408/71, którego art. 99 uchylił także rozporządzenie nr 4 ustanawiające procedury wykonania i uzupełniania przepisów rozporządzenia nr 3 w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących³, należy przewidzieć warunki stosowania przyjęte zgodnie z nowymi zasadami podstawowymi i doświadczeniem nabytym w ciągu dwunastu lat obowiązywania tych aktów;

w szczególności należy sprecyzować władze i instytucje właściwe Państw Członkowskich, dokumenty do dostarczenia i formalności do wypełnienia przez zainteresowanych w celu korzystania ze świadczeń, sposoby kontroli administracyjnej i medycznej, jak również warunki dokonywania zwrotów świadczeń udzielonych przez instytucję Państwa Członkowskiego na rachunek instytucji innego Państwa Członkowskiego, jak i uprawnienia Komisji Obrachunkowej,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

¹ Dz.U. nr L 149 z 5.7.1971, str. 2.

² Dz.U. nr 30 z 16.12.1958, str. 561/58.

³ Dz.U. nr 30 z 16.12.1958, str. 597/58.

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia:

- a) określenie „rozporządzenie” oznacza rozporządzenie (EWG) nr 1408/71;
- b) określenie „rozporządzenie wykonawcze” oznacza niniejsze rozporządzenie;
- c) definicje określone w przepisach art. 1 rozporządzenia mają takie znaczenie, które im nadano w tym artykule.

Artykuł 2

Wzory druków - Informacje dotyczące przepisów prawnych – Przewodniki

1. Wzory świadectw, zaświadczeń, deklaracji, wniosków i innych dokumentów niezbędnych w celu stosowania rozporządzenia i rozporządzenia wykonawczego ustalane są przez Komisję Administracyjną

Dwa Państwa Członkowskie lub ich właściwe władze mogą, za obopólną zgodą i po zaopiniowaniu przez Komisję Administracyjną, przyjąć wzory uproszczone do stosowania w ich wzajemnych stosunkach.

2. Komisja Administracyjna może zbierać, z przeznaczeniem dla właściwych władz każdego Państwa Członkowskiego, informacje o przepisach krajowych ustawodawstw, które mieszczą się w zakresie stosowania rozporządzenia.

3. Komisja Administracyjna przygotowuje przewodniki mające na celu zapoznanie zainteresowanych z ich prawami, jak również z formalnościami administracyjnymi, jakich należy dopełnić w celu dochodzenia tych praw.

Przed przygotowaniem przewodników Komisja zasięga opinii Komitetu Doradczego.

Artykuł 3

Instytucje łącznikowe – Komunikowanie się instytucji oraz beneficjentów i instytucji

1. Właściwe władze mogą wyznaczyć instytucje łącznikowe, upoważnione do bezpośredniego komunikowania się między sobą.

2. Każda instytucja Państwa Członkowskiego oraz każda osoba zamieszkująca lub przebywająca na terytorium Państwa Członkowskiego może zwracać się do instytucji innego Państwa Członkowskiego bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem instytucji łącznikowych.

Artykuł 4

Załączniki

1. Załącznik 1 wymienia właściwą władzę lub właściwe władze każdego Państwa Członkowskiego.
2. Załącznik 2 wymienia instytucje właściwe każdego Państwa Członkowskiego.
3. Załącznik 3 wymienia instytucje miejsca zamieszkania i instytucje miejsca pobytu każdego Państwa Członkowskiego.
4. Załącznik 4 wymienia instytucje łącznikowe wyznaczone na podstawie przepisów art. 3, ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.
5. Załącznik 5 wymienia przepisy, określone w art. 5, w art. 53 ust. 3, w art. 104, w art. 105 ust. 2, w art. 116 oraz w art. 120 rozporządzenia wykonawczego.
6. Załącznik 6 wymienia procedury dotyczące wypłacania świadczeń, wybrane przez instytucje każdego Państwa Członkowskiego zobowiązane do wypłaty, zgodnie z przepisami art. 53 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego,
7. Załącznik 7 wymienia nazwy i siedziby banków, określonych w art. 55 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.
8. Załącznik 8 wymienia Państwa Członkowskie, których wzajemne stosunki określają przepisy art. 10 ust. 2 lit. d) rozporządzenia wykonawczego.
9. Załącznik 9 wymienia systemy, które uwzględnia się przy ustalaniu średnich kosztów rocznych świadczeń rzeczowych, zgodnie z przepisami art. 94 ust. 3 lit. a) i art. 95 ust. 3 lit. a) rozporządzenia wykonawczego.
10. Załącznik 10 wymienia instytucje lub organy wyznaczone przez właściwe władze, w szczególności na podstawie art. 6 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 13 ust. 2 i 3, art. 14 ust. 1, 2 i 3, art. 38 ust. 1, art. 70 ust. 1, art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2, art. 85 ust. 2, art. 89 ust. 1, art. 91 ust. 2, art. 102 ust. 2, art. 110, art. 113 ust. 2. rozporządzenia wykonawczego.

TYTUŁ II

WYKONYWANIE PRZEPISÓW OGÓLNYCH ROZPORZĄDZENIA

Wykonywanie art. 6 i 7 rozporządzenia

Artykuł 5

Zastąpienie rozporządzeniem wykonawczym uzgodnień dotyczących wykonywania konwencji

Przepisy rozporządzenia wykonawczego zastępują przepisy uzgodnień dotyczących wykonywania konwencji wymienionych w przepisach art. 6 rozporządzenia; zastępują one również przepisy, o ile nie są one wymienione w załączniku 5, odnoszące się do wykonywania postanowień konwencji, określonych w art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia.

Wykonywanie art. 9 rozporządzenia

Artykuł 6

Objęcie ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym

1. Zainteresowany, który z uwzględnieniem przepisów art. 9 i art. 15 ust. 3 rozporządzenia, spełnia warunki wymagane w celu objęcia ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym na wypadek inwalidztwa, starości i śmierci (odpowiednio i renty) w kilku systemach, zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, i jeżeli nie podlegał ubezpieczeniu obowiązkowemu w ramach jednego z tych systemów z tytułu swojego ostatniego zatrudnienia, może, na podstawie tych artykułów, zostać objętym ubezpieczeniem dobrowolnym lub fakultatywnym kontynuowanym w systemie wskazanym przez ustawodawstwo tego Państwa Członkowskiego lub, zamiast tego, w systemie przez niego wybranym.

2. W celu skorzystania z przepisów art. 9 ust. 2 rozporządzenia, zainteresowany jest obowiązany przedstawić instytucji danego Państwa Członkowskiego, zaświadczenie odnoszące się do okresów ubezpieczenia spełnionych zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego. Zaświadczenie takie wydaje, na wniosek zainteresowanego, instytucja lub instytucje, stosujące ustawodawstwo, zgodnie z którym spełnił on okresy ubezpieczenia.

Wykonywanie art. 12 rozporządzenia

Artykuł 7

Zasady ogólne dotyczące zakazu kumulacji świadczeń w odniesieniu do inwalidztwa, starości i śmierci (emerytury i renty)

1. Jeżeli osoba uprawniona do świadczeń na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego jest również uprawniony do świadczeń na podstawie jednego lub kilku innych Państw Członkowskich, stosuje się następujące zasady:

- a) jeżeli stosowanie przepisów art. 12 ust. 2 lub 3 rozporządzenia pociąga za sobą równoległe obniżenie lub zawieszenie świadczeń, żadne z nich nie może być obniżone lub zawieszane o kwotę wyższą niż kwota otrzymana poprzez dzielenie kwoty, która podlega obniżce lub zawieszeniu, zgodnie z ustawodawstwem, na podstawie którego świadczenie jest należne, poprzez liczbę świadczeń podlegających obniżeniu lub zawieszeniu, do których beneficjent jest uprawniony;
- b) w przypadku świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty) obliczonych przez instytucję Państwa Członkowskiego zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia, instytucja ta uwzględnia różne świadczenia rzeczowe, dochody lub wynagrodzenia mogące pociągać za sobą obniżenie lub zawieszenie świadczeń zgodnie z nimi, nie w celu obliczenia teoretycznej wysokości określonej w art. 46 ust. 2 lit. a) rozporządzenia, ale wyłącznie w celu obniżenia lub zawieszenia kwoty określonej w art. 46 ust. 2 lit. b) rozporządzenia. Jednakże, bierze się pod uwagę wyłącznie ułamek kwoty tych świadczeń, dochodów lub wynagrodzeń, określony proporcjonalnie do

spełnionych okresów ubezpieczenia, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 lit. b) rozporządzenia;

- c) w przypadku świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty) obliczonych przez instytucję Państwa Członkowskiego zgodnie z przepisami art. 46 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia, instytucja ta uwzględnia, w przypadku stosowania przepisów art. 46 ust. 3 rozporządzenia, różne świadczenia rzeczowe, dochody lub wynagrodzenia mogące pociągać za sobą obniżenie lub zawieszenie świadczeń, do których jest zobowiązana, nie w celu obliczenia wysokości określonej w art. 46 ust. 1 rozporządzenia, ale wyłącznie w celu obniżenia lub zawieszenia kwoty, wynikającej ze stosowania art. 46 ust. 3 rozporządzenia. Jednakże, bierze się pod uwagę wyłącznie ułamek kwoty tych świadczeń, dochodów lub wynagrodzeń, otrzymany przez zastosowanie do tej kwoty równego współczynnika do proporcji między kwotą świadczenia, wynikającej ze stosowania art. 46 ust. 3 rozporządzenia, i kwotą, wynikającą ze stosowania przepisów art. 46 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia.
2. Do celów stosowania przepisów art. 12 ust. 2, 3 i 4 rozporządzenia, właściwe instytucje, o których mowa, przekazują sobie, na wniosek, wszelkie stosowne informacje.

Artykuł 8

Zasady mające zastosowanie w przypadku zbiegu praw do świadczeń macierzyńskich, przysługujących na podstawie ustawodawstw kilku Państw Członkowskich

1. Jeżeli pracownik lub członek jego rodziny może ubiegać się przyznanie świadczeń macierzyńskich na podstawie ustawodawstw dwóch lub więcej Państw Członkowskich, świadczenia te są przyznawane wyłącznie na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego, na terytorium którego poród miał miejsce lub, jeżeli poród nie nastąpił na terytorium jednego z Państw Członkowskich, wyłącznie na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, któremu pracownik ostatnio podlegał.

Artykuł 9

Zasady mające zastosowanie w przypadku zbiegu praw do świadczenia z tytułu śmierci na podstawie ustawodawstw kilku Państw Członkowskich

1. W przypadku śmierci, która nastąpiła na terytorium Państwa Członkowskiego, zachowuje się jedynie prawo do świadczenia z tytułu śmierci, nabyte na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego, podczas gdy prawo nabyte na podstawie ustawodawstw innych Państw Członkowskich wygasa.

2. W przypadku śmierci, która nastąpiła na terytorium Państwa Członkowskiego, a prawo do świadczenia z tytułu śmierci zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich, lub w przypadku śmierci, która nastąpiła poza terytorium Państw Członkowskich, a prawo to zostało nabyte na podstawie ustawodawstw dwóch lub więcej Państw Członkowskich, zachowywane jest jedynie prawo nabyte na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, w którym pracownik spełnił swoje ostatnie okresy ubezpieczenia, podczas gdy prawo nabyte na podstawie ustawodawstwa jakiegokolwiek innego Państwa Członkowskich wygasa.

Artykuł 10

Zasady mające zastosowanie w przypadku zbiegu praw do świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych albo dotyczące pracownika, który podlegał kolejno ustawodawstwu kilku Państw Członkowskich w tym samym okresie lub części okresu

1. Jeżeli w tym samym okresie, świadczenia rodzinne lub zasiłki rodzinne są należne dwóm osobom na jednego członka rodziny na podstawie art. 73 ust. 1 lub 2, lub art. 74 ust. 1 lub ust. 2 rozporządzenia i na podstawie ustawodawstwa państwa zamieszkania członka rodziny, stosowane przepisy, których dotyczy zbieg praw do tych świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych, są przewidziane w ustawodawstwie państwa zamieszkania członka rodziny. W tym celu, prawo do świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych, należnych na podstawie art. 73 ust. 1 lub 2 lub art. 74 ust. 1 lub ust. 2 rozporządzenia uwzględnia się jak gdyby stanowiły prawo nabyte na podstawie ustawodawstwa państwa zamieszkania danego członka rodziny.

2. Jeżeli pracownik podlegał kolejno ustawodawstwu dwóch Państw Członkowskich w okresie między dwiema płatnościami świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych, przewidzianych przez ustawodawstwo jednego lub dwóch Państw Członkowskich, stosuje się następujące zasady:

- a) świadczenia rodzinne lub zasiłki rodzinne, o które pracownik może się ubiegać na podstawie ustawodawstwa każdego z tych państw, odpowiadają liczbie dziennych świadczeń lub zasiłków należnych na podstawie danych ustawodawstwa. Jeżeli te ustawodawstwa nie przewidują świadczeń lub zasiłków dziennych, świadczenia rodzinne lub zasiłki rodzinne są przyznawane proporcjonalnie do długości okresu, przez który zainteresowany podlegał ustawodawstwu każdego z Państw Członkowskich, w stosunku do długości okresu określonego przez to ustawodawstwo;
- b) jeżeli świadczenia rodzinne lub zasiłki rodzinne były wypłacane przez jedną instytucję przez okres, przez który powinny być udzielane przez inną instytucję, następuje rozliczenie między tymi instytucjami;
- c) do celów lit. a) i b), jeżeli okresy zatrudnienia spełnione na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, wyrażane są w jednostkach innych niż te, które służą do ustalania wysokości świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, któremu zainteresowany równolegle podlegał w tym samym okresie, przeliczenia dokonuje się zgodnie z przepisami art. 15 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego;
- d) nie naruszając przepisów lit. a) w ramach stosunków między Państwami Członkowskimi, wymienionymi w załączniku 8 do rozporządzenia wykonawczego, instytucja ponosząca ciężar świadczeń rodzinnych lub zasiłków rodzinnych na podstawie pierwszego zatrudnienia w danym okresie, ponosi ten koszt przez cały ten okres.

3. Jeżeli członkowie rodziny pracownika, którzy podlegają francuskiemu ustawodawstwu, lub bezrobotnego, który korzysta ze świadczeń z tytułu bezrobocia na podstawie francuskiego ustawodawstwa, przenoszą swoje miejsce zamieszkania z terytorium jednego Państwa Członkowskiego na terytorium innego Państwa Członkowskiego w trakcie tego samego

miesiąca kalendarzowego, instytucja zobowiązana do udzielania zasiłków rodzinnych na początku miesiąca, udziela ich przez cały jego okres.

TYTUŁ III

WYKONYWANIE PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA DOTYCZĄCYCH OKREŚLENIA WŁAŚCIWEGO USTAWODAWSTWA

Wykonywanie art. 13-16 rozporządzenia

Artykuł 11

Formalności w przypadku skierowania pracownika

1. W przypadkach określonych art. 14 ust. 1 lit. a) (i) oraz ust. 2 lit. a) rozporządzenia, instytucja wskazana przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo nadal stosuje się do pracownika, na żądanie pracownika lub jego pracodawcy, jeżeli wymagane warunki są spełnione, wydaje zaświadczenie o skierowaniu stwierdzające, że pracownik podlega nadal temu ustawodawstwu i wskazujące jednocześnie, do jakiej daty:
2. O zgodę przewidzianą w art. 14 ust. 1 lit. a) (ii) rozporządzenia występuje pracodawca.

Artykuł 12

Przepisy szczególne dotyczące ubezpieczenia pracowników w niemieckim systemie zabezpieczenia społecznego

1. Jeżeli niemieckie ustawodawstwo stosuje się na podstawie art. 14 ust. 1 lit. b) lub c) lub ust. 2 lit. a) rozporządzenia, do pracownika zatrudnionego przez przedsiębiorstwo lub pracodawcę, którego zarejestrowana siedziba lub miejsce prowadzenia działalności nie znajduje się na terytorium Niemiec, to ustawodawstwo stosuje się tak, jak gdyby pracownik był zatrudniony w swoim miejscu zamieszkania na terytorium Niemiec.
2. Jeżeli przez okres określony na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego innego niż Niemcy płacone są składki z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego na wypadek inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty), to w tym samym okresie mogą być płacone składki uzupełniające na ubezpieczenie uzupełniające na podstawie niemieckiego ustawodawstwa (Höherversicherung).

Artykuł 13

Wykonywanie prawa wyboru przez osoby zatrudnione przez placówki dyplomatyczne i konsularne

1. Prawo wyboru, przewidziane w art. 16 ust. 2 rozporządzenia, musi zostać wykonane po raz pierwszy w ciągu trzech miesięcy, licząc od daty zatrudnienia pracownika w danej placówce dyplomatycznej lub konsularnej lub zatrudnienia w służbie osobistej urzędników tych placówek. Wybór staje się skuteczny od chwili podjęcia pracy.

O ile zainteresowany wykonuje ponownie swoje prawo wyboru w końcu roku kalendarzowego, wybór staje się skuteczny od pierwszego dnia następnego roku kalendarzowego.

2. Pracownik, który wykonuje swoje prawo wyboru, powiadamia o tym instytucję wskazaną przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał, informując jednocześnie swojego pracodawcę. Wymieniona instytucja powiadamia o tym, w razie potrzeby, wszystkie inne instytucje tego Państwa Członkowskiego, zgodnie z poleceniami właściwych władz tego Państwa Członkowskiego.

3. Instytucja wskazana przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał zainteresowany, wydaje mu zaświadczenie stwierdzające, że podlega on ustawodawstwu tego państwa w okresie zatrudnienia w danej placówce dyplomatycznej lub konsularnej, lub w służbie osobistej urzędników tych placówek.

4. Jeżeli zainteresowany dokonał wyboru niemieckiego ustawodawstwa, stosuje się to ustawodawstwo tak, jak gdyby był zatrudniony w miejscu, gdzie siedzibę ma rząd niemiecki. Właściwe władze wskazują instytucję właściwą w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby.

Artykuł 14

Wykonywanie prawa wyboru przez personel pomocniczy Wspólnot Europejskich

1. Prawo wyboru, przewidziane w art. 16 ust. 3 rozporządzenia, musi zostać wykonane w chwili zawierania umowy o pracę. Władza uprawniona do zawierania umowy powiadamia instytucję wskazaną przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał członek personelu pomocniczego. Wymieniona instytucja powiadamia o tym, w razie potrzeby, wszystkie inne instytucje tego Państwa Członkowskiego.

2. Instytucja wskazana przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo wybrał zainteresowany, wydaje mu zaświadczenie stwierdzające, że podlega on ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego w okresie, kiedy zatrudniony jest on jako członek personelu pomocniczego Wspólnot Europejskich.

3. Właściwe władze Państw Członkowskich wskazują, w razie potrzeby, instytucje właściwe dla personelu pomocniczego Wspólnot Europejskich.

4. Jeżeli członek personelu pomocniczego, zatrudniony na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Niemcy, dokonał wyboru niemieckiego ustawodawstwa, te ustawodawstwo stosuje się tak, jakby zainteresowany był zatrudniony w miejscu, w którym ma siedzibę rząd niemiecki. Właściwa władza wskazuje instytucję właściwą w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby.

TYTUŁ IV

WYKONYWANIE SZCZEGÓLNYCH PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA DOTYCZĄCYCH RÓŻNYCH GRUP ŚWIADCZEŃ

ROZDZIAŁ 1

ZASADY OGÓLNE DOTYCZĄCE SUMOWANIA OKRESÓW UBEZPIECZENIA

Artykuł 15

1. W przypadkach, określonych w art. 18 ust. 1, w art. 38, w art. 45 ust. 1 i 2, w art. 64 oraz w art. 67 ust. 1 i 2 rozporządzenia, sumowania okresów ubezpieczenia dokonuje się zgodnie z następującymi zasadami:

- a) do okresów ubezpieczenia spełnionych zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego dodaje się okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie z ustawodawstwem jakiegokolwiek innego Państwa Członkowskiego, o ile konieczne jest odwołanie się do tych okresów w celu uzupełnienia okresów ubezpieczenia spełnionych zgodnie z ustawodawstwem pierwszego Państwa Członkowskiego, w celu nabycia, zachowania lub odzyskania prawa do świadczeń, pod warunkiem, że te okresy ubezpieczenia nie pokrywają się. Jeżeli chodzi o świadczenia z tytułu inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury i renty), które mają przyznać instytucje dwóch lub więcej Państw Członkowskich, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia, każda z zainteresowanych instytucji dokonuje osobno tego sumowania, uwzględniając całość okresów ubezpieczenia spełnionych przez pracownika zgodnie z ustawodawstwem wszystkich Państw Członkowskich, którym podlegał, w odpowiednim przypadku, bez uszczerbku dla przepisów art. 45 ust. 2 oraz art. 46 ust. 2 lit. c) rozporządzenia;
- b) o ile okres ubezpieczenia spełniony z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego zbiega się z okresem ubezpieczenia spełnionym z tytułu ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, uwzględnia się jedynie ten pierwszy okres;
- c) o ile okres ubezpieczenia, inny niż okres z nim zrównany, spełniony zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, zbiega się z okresem zrównanym z nim na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, uwzględnia się jedynie ten pierwszy okres;
- d) każdy okres zrównany na podstawie ustawodawstwa dwóch lub więcej Państw Członkowskich jest uwzględniany jedynie przez instytucję Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ubezpieczony podlegał obowiązkowo ostatnio przed wymienionym okresem; w przypadku gdyby ubezpieczony nie podlegał obowiązkowo ustawodawstwu Państwa Członkowskiego przed wymienionym okresem, okres ten jest uwzględniany przez instytucję Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu obowiązkowo po raz pierwszy podlegał po wspomnianym okresie;
- e) w przypadku gdy nie można ściśle określić okresu, w którym zostały spełnione niektóre okresy ubezpieczenia zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, domniemywa się, że okresy te nie pokrywają się z okresami ubezpieczenia, spełnionymi na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, i uwzględnia się jedynie o tyle, o ile mogą być użytecznie uwzględnione;

- f) w przypadku gdy zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, niektóre okresy ubezpieczenia uwzględniane są jedynie wtedy, jeżeli zostały spełnione w określonym okresie, instytucja stosująca to ustawodawstwo:
- (i) uwzględnia okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego jedynie wówczas, jeżeli zostały spełnione w tym okresie,
- lub
- (ii) przedłuża ten okres o okresy ubezpieczenia spełnione w całości lub w części w wymienionym okresie zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, jeżeli chodzi o okresy ubezpieczenia pociągające za sobą, zgodnie z ustawodawstwem drugiego Państwa Członkowskiego, zawieszenie biegu okresu, w którym okresy ubezpieczenia powinny zostać spełnione.
2. Okresy ubezpieczenia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, do którego rozporządzenie nie ma zastosowania, ale które uwzględniane są na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego, do którego stosuje się rozporządzenie, uznaje się za okresy ubezpieczenia lub zamieszkania podlegające sumowaniu.
3. Jeżeli okresy ubezpieczenia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, są wyrażane w jednostkach innych niż te, które są stosowane w ustawodawstwie innego Państwa Członkowskiego, przeliczenie niezbędne w celu sumowania okresów dokonuje się zgodnie z następującymi zasadami:
- a) jeżeli chodzi o pracownika, który podlegał systemowi sześciodniowego tygodnia pracy:
 - (i) jeden dzień odpowiada ośmiu godzinom i odwrotnie;
 - (ii) sześć dni odpowiada jednemu tygodniowi i odwrotnie;
 - (iii) dwadzieścia sześć dni odpowiada jednemu miesiącowi i odwrotnie;
 - (iv) trzy miesiące lub trzynaście tygodni, lub siedemdziesiąt osiem dni odpowiadają jednemu kwartałowi i odwrotnie;
 - (v) do celów przeliczania tygodni na miesiące i odwrotnie, tygodnie i miesiące są przeliczane na dni;
 - (vi) w wyniku zastosowania powyższych zasad, liczba okresów ubezpieczenia, spełnionych w ciągu jednego roku kalendarzowego, nie może przekroczyć trzystu dwunastu dni lub pięćdziesięciu dwóch tygodni, lub dwunastu miesięcy, lub czterech kwartałów;
 - b) jeżeli chodzi o pracownika, który podlegał systemowi pięciodniowego tygodnia:
 - (i) jeden dzień odpowiada dziewięciu godzinom i odwrotnie;
 - (ii) pięć dni odpowiada jednemu tygodniowi i odwrotnie;

- (iii) dwadzieścia dwa dni odpowiadają jednemu miesiącowi i odwrotnie;
- (iv) trzy miesiące lub trzynaście tygodni, lub sześćdziesiąt sześć dni odpowiadają jednemu kwartałowi i odwrotnie;
- (v) przy przeliczaniu tygodni na miesiące i odwrotnie, tygodnie i miesiące są przeliczane na dni;
- (vi) w wyniku zastosowania powyższych zasad, liczba okresów ubezpieczenia spełnionych w ciągu jednego roku kalendarzowego nie może przekroczyć dwustu sześćdziesięciu czterech dni lub pięćdziesięciu dwóch tygodni, lub dwunastu miesięcy, lub czterech kwartałów.

ROZDZIAŁ 2

CHOROBA I MACIERZYŃSTWO

Wykonywanie art. 18 rozporządzenia

Artykuł 16

Poświadczenie okresów ubezpieczenia

1. Aby korzystać z przepisów art. 18 rozporządzenia, pracownik obowiązany jest przedstawić instytucji właściwej zaświadczenie wymieniające okresy ubezpieczenia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem, któremu ostatnio podlegał.
2. Powyższe zaświadczenie wydaje, na życzenie pracownika, instytucja lub instytucje Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ostatnio podlegał. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja właściwa zwraca się o jego wydanie do tej instytucji lub tych instytucji.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli należy uwzględnić okresy ubezpieczenia spełnione uprzednio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, aby spełnione zostały warunki wymagane przez ustawodawstwo państwa właściwego.

Wykonywanie art. 19 rozporządzenia

Artykuł 17

Świadczenia rzeczowe w przypadku zamieszkania w innym Państwie Członkowskim niż państwo właściwe

1. Aby korzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie art. 19 rozporządzenia, pracownik obowiązany jest zarejestrować siebie i członków swojej rodziny w instytucji miejsca zamieszkania, przedstawiając zaświadczenie stwierdzające, że jest uprawniony do tych świadczeń rzeczowych dla siebie i członków swojej rodziny. Zaświadczenie wydaje instytucja właściwa, po zapoznaniu się z informacjami dostarczonymi, w odpowiednim

przypadku, przez pracodawcę. Jeżeli pracownik lub członkowie jego rodziny nie przedstawiają takiego zaświadczenia, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się o jego wydanie do instytucji właściwej.

2. Zaświadczenie zachowuje ważność dopóki instytucja miejsca zamieszkania nie zostanie powiadomiona o jego unieważnieniu. Jednakże, jeżeli zaświadczenie zostało wydane przez instytucję francuską, zachowuje ono ważność jedynie przez trzy miesiące od chwili jego wydania i jego ważność należy przedłużać co trzy miesiące.

3. Jeżeli chodzi o pracownika sezonowego, zaświadczenie wymienione w ust. 1 zachowuje ważność przez cały przewidziany okres pracy sezonowej, chyba że instytucja właściwa powiadomi w tym czasie instytucję miejsca zamieszkania o jego unieważnieniu.

4. Instytucja miejsca zamieszkania powiadamia instytucję właściwą o każdej rejestracji dokonanej zgodnie z przepisami ust. 1.

5. Wnioskując o udzielenie świadczeń rzeczowych, zainteresowany przedstawia dowody wymagane przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje, w celu przyznania świadczeń rzeczowych.

6. W przypadku hospitalizacji, instytucja miejsca zamieszkania informuje instytucję właściwą, w terminie trzech dni od chwili otrzymania tej informacji, o dacie przyjęcia do szpitala oraz przewidywanym okresie hospitalizacji oraz dacie wyjścia ze szpitala. Jednakże powyższe informacje nie są przekazywane, jeżeli wydatki związane ze świadczeniami niepieniężnymi są zwracane w kwocie zryczałtowanej instytucji miejsca zamieszkania.

7. Instytucja miejsca zamieszkania wstępnie zawiadamia instytucję właściwą o każdej decyzji odnoszącej się do przyznania świadczeń rzeczowych, wymienionych w wykazie w art. 24 ust. 2 rozporządzenia. Instytucja właściwa może, w terminie piętnastu dni od daty wysłania tego zawiadomienia, w odpowiednim przypadku, zgłosić swój sprzeciw wraz z uzasadnieniem; instytucja miejsca zamieszkania udziela świadczeń rzeczowych, jeżeli nie otrzyma sprzeciwu po upływie wyżej podanego terminu. Jeżeli te świadczenia rzeczowe powinny zostać udzielone w przypadku niecierpiącym zwłoki, instytucja miejsca zamieszkania powiadamia o tym niezwłocznie instytucję właściwą. Jednakże umotywowanego sprzeciwu nie zgłasza się, jeżeli wydatki związane z udzielaniem świadczeń rzeczowych są zwracane w kwocie zryczałtowanej instytucji miejsca zamieszkania.

8. Pracownik lub członkowie jego rodziny informują instytucję miejsca zamieszkania o każdej zmianie sytuacji, która może mieć wpływ na zmianę ich prawa do świadczeń rzeczowych, w szczególności o porzuceniu lub zmianie pracy, lub zmianie miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu zainteresowanego lub członka jego rodziny. Instytucja właściwa informuje również instytucję miejsca zamieszkania o ustaniu ubezpieczenia lub o wygaśnięciu prawa do świadczeń rzeczowych pracownika. Instytucja miejsca zamieszkania może w każdej chwili zwrócić się do instytucji właściwej o udzielenie wszelkich informacji dotyczących ubezpieczenia lub praw pracownika do świadczeń rzeczowych.

9. Dwa lub więcej Państwa Członkowskie lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po zasięgnięciu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Świadczenia pieniężne w przypadku zamieszkania w innym Państwie Członkowskim niż państwo właściwe

1. Aby skorzystać ze świadczeń pieniężnych na podstawie przepisów art. 19 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, pracownik jest obowiązany, w terminie trzech dni od chwili zaistnienia niezdolności do pracy, przedstawić instytucji miejsca zamieszkania zawiadomienie o przerwaniu pracy lub, jeżeli tak przewiduje ustawodawstwo stosowane przez instytucję właściwą lub instytucję miejsca zamieszkania, zaświadczenie o niezdolności do pracy wydane przez lekarza prowadzącego.

2. O ile lekarze prowadzący w państwie miejsca zamieszkania nie wydają zaświadczeń o niezdolności do pracy, zainteresowany zwraca się bezpośrednio do instytucji miejsca zamieszkania, w terminie ustalonym przez ustawodawstwo stosowane przez tę instytucję.

Wymieniona instytucja przystępuje niezwłocznie do lekarskiego stwierdzenia niezdolności do pracy oraz do wydania zaświadczenia wymienionego w ust. 1. Zaświadczenie, ściśle określa prawdopodobny okres niezdolności do pracy i jest niezwłocznie przekazywane instytucji właściwej.

3. W przypadku gdy przepisy ust. 2 nie znajdują zastosowania, instytucja miejsca zamieszkania przeprowadza, gdy tylko jest to możliwe, i w każdym przypadku w terminie trzech dni, licząc od daty, kiedy zwrócił się do niej zainteresowany, badanie lekarskie zainteresowanego, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony. Instytucja miejsca zamieszkania przekazuje orzeczenie lekarza kontrolującego, które, w szczególności, wskazuje prawdopodobny okres niezdolności do pracy, do instytucji właściwej w terminie trzech dni, licząc od daty kontroli.

4. Instytucja miejsca zamieszkania przeprowadza następnie, w razie potrzeby, kontrolę administracyjną lub lekarską zainteresowanego, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony. Z chwilą, gdy stwierdzi, że zainteresowany jest zdolny powrócić do pracy, powiadamia o tym bezzwłocznie zarówno zainteresowanego, jak i instytucję właściwą, podając datę ustania niezdolności do pracy. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 6, domniemywa się, że powiadomienie zainteresowanego oznacza podjęcie decyzji w imieniu instytucji właściwej.

5. Instytucja właściwa zachowuje w każdym przypadku możliwość polecenia przeprowadzenia kontroli zainteresowanego przez wybranego przez nią lekarza.

6. Jeżeli instytucja właściwa odmawia udzielenia świadczeń pieniężnych z powodu niepodporządkowania się przez zainteresowanego formalnościom przewidzianym przez ustawodawstwo państwa zamieszkania lub jeżeli stwierdzi, że zainteresowany jest zdolny do powrotu do pracy, powiadamia go o swojej decyzji, a odpis decyzji przesyła jednocześnie instytucji miejsca zamieszkania.

7. O ile zainteresowany powraca do pracy, powiadamia o tym instytucję właściwą, jeżeli przewiduje to stosowane przez nią ustawodawstwo.

8. Instytucja właściwa wypłaca świadczenia pieniężne w określony sposób, szczególnie międzynarodowym przekazem pocztowym, i powiadamia o tym instytucję miejsca

zamieszkania zainteresowanego. Jeżeli świadczenia pieniężne są wypłacane przez instytucję miejsca zamieszkania na rachunek instytucji właściwej, ta ostatnia informuje zainteresowanego o jego prawach i podaje do wiadomości instytucji miejsca zamieszkania wysokość świadczeń pieniężnych, daty, w jakich należy je wypłacać oraz maksymalny okres, na który są przyznawane, przewidziany przez ustawodawstwo państwa właściwego.

9. Dwa lub więcej Państwa Członkowskie lub właściwe władze tych państw, mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Wykonywanie art. 20 rozporządzenia

Artykuł 19

Przepisy szczególne dotyczące pracowników przygranicznych i członków ich rodzin

Jeżeli chodzi o pracowników przygranicznych lub członków ich rodzin, leki, bandaże, okulary, drobna aparatura, analizy i badania laboratoryjne mogą być udzielane lub wykonywane wyłącznie na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zostały zalecone, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego.

Wykonywanie art. 22 rozporządzenia

Artykuł 20

Świadczenia rzeczowe w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe - Przypadek szczególny pracowników skierowanych do pracy w Państwie Członkowskim i zatrudnionych w transporcie międzynarodowym, oraz członków ich rodzin

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych dla siebie lub dla towarzyszących w trakcie skierowania członków rodziny pracownik, określony w art. 14 ust. 1 lit. a) (i) lub ust. 2 lit. a) rozporządzenia jest przedstawia instytucji miejsca pobytu zaświadczenie przewidziane w art. 11 rozporządzenia wykonawczego. W stosunku do pracownika, który przedstawił takie zaświadczenie domniemywa się, że wypełnił warunki nabycia prawa do świadczeń rzeczowych.

2. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych dla siebie lub dla towarzyszących członków rodziny, pracownik zatrudniony w transporcie międzynarodowym, określony w art. 14 ust. 2 lit. b) rozporządzenia, który, wykonując swoją pracę znajduje się na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż państwo właściwe, przedstawia, tak szybko, jak to możliwe, instytucji miejsca pobytu specjalne zaświadczenie wydane przez pracodawcę lub jego pełnomocnika w miesiącu kalendarzowym, w którym świadczy pracę lub wydane w ciągu dwóch poprzednich miesięcy kalendarzowych. W zaświadczeniu tym podaje się w szczególności datę, od której zainteresowany jest zatrudniony na rachunek wymienionego pracodawcy, jak również nazwę oraz siedzibę instytucji właściwej; jednakże, jeżeli zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego uważa się, że pracodawca nie ma obowiązku znać instytucji właściwej, pracownik podaje na piśmie nazwę i siedzibę tej instytucji w chwili składania wniosku do instytucji miejsca pobytu. O ile pracownik przedstawi wymienione zaświadczenie, domniemywa się, że spełnia warunki do powstania prawa do świadczeń

rzeczowych. Jeżeli pracownik nie jest w stanie zwrócić się do instytucji miejsca pobytu przed rozpoczęciem leczenia, korzysta jednak z leczenia po okazaniu wymienionego zaświadczenia, tak jak gdyby był ubezpieczony w tej instytucji.

3. Instytucja miejsca pobytu zwraca się, w terminie trzech dni, do instytucji właściwej o informacje, czy zainteresowany spełnia warunki do powstania prawa do świadczeń rzeczowych. Zobowiązana jest ona udzielać świadczeń rzeczowych do czasu otrzymania odpowiedzi od instytucji właściwej i najdłużej przez okres trzydziestu dni.

4. Instytucja właściwa udziela odpowiedzi instytucji miejsca pobytu w terminie dziesięciu dni od daty otrzymania wniosku tej instytucji. Jeżeli odpowiedź jest potwierdzająca, instytucja właściwa wskazuje, w odpowiednim przypadku, maksymalny okres, przez który udzielane są świadczenia rzeczowe, przewidziane przez stosowane przez nią ustawodawstwo, a instytucja miejsca pobytu udziela nadal wymienionych świadczeń.

5. Zamiast zaświadczenia przewidzianego odpowiednio w ust. 1 i 2, pracownicy, określani w tych ustępach, mogą przedstawić instytucji miejsca pobytu zaświadczenie stwierdzające, że warunki uzyskania prawa do świadczeń rzeczowych są przez niego spełnione. W zaświadczeniu tym, które wydaje instytucja właściwa, podaje się, w odpowiednim przypadku, maksymalny okres, przez który udzielane są świadczenia rzeczowe, przewidziany przez ustawodawstwo państwa właściwego. W takim przypadku przepisów ust. 1, 2, 3 i 4 nie stosuje się.

6. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

7. Świadczenia rzeczowe, udzielane na podstawie domniemania, przewidzianego w ust. 1 lub ust. 2, podlegają zwrotowi zgodnie z przepisami art. 36 ust. 1 rozporządzenia.

Artykuł 21

Świadczenia rzeczowe w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe - Pracownicy inni niż ci, określani w art. 20 rozporządzenia wykonawczego

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie art. 22 ust. 1 lit. a) (i) rozporządzenia, z wyjątkiem przypadku, określonego w przepisach art. 20 rozporządzenia wykonawczego, pracownik przedstawia instytucji miejsca pobytu zaświadczenie stwierdzające, że przysługuje mu prawo do świadczeń rzeczowych. W zaświadczeniu, wydanym przez instytucję właściwą na wniosek zainteresowanego, o ile to możliwe, przed opuszczeniem terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkuje, podaje się zwłaszcza, jeśli to konieczne, maksymalny okres, przez który udzielane są świadczenia rzeczowe, przewidziany przez ustawodawstwo państwa właściwego. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja miejsca pobytu zwraca się o nie do instytucji właściwej.

2. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Artykuł 22

Świadczenia rzeczowe dla pracowników w przypadku przeniesienia miejsca zamieszkania lub powrotu do państwa zamieszkania, jak i dla pracowników, którym zezwolono na udanie się do innego Państwa Członkowskiego w celu poddania się tam leczeniu

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie przepisów art. 22 ust. 1 lit. b) (i) rozporządzenia, pracownik przedstawia instytucji miejsca zamieszkania zaświadczenie stwierdzające, że jest on upoważniony do zachowania praw do tych świadczeń. W zaświadczeniu tym, wydawanym przez instytucję właściwą, podaje się w szczególności, w odpowiednim przypadku, maksymalny okres, przez który świadczenia rzeczowe mogą być jeszcze udzielane zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego. Zaświadczenie może zostać wydane po wyjeździe zainteresowanego i na jego wniosek, jeżeli nie mogło zostać wydane wcześniej z powodu siły wyższej.
2. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, odpowiednio, do celów udzielania świadczeń rzeczowych, w przypadku określonym w przepisach art. 22 ust. 1 lit. c) (i) rozporządzenia.

Artykuł 23

Świadczenia rzeczowe dla członków rodziny

Przepisy art. 21 lub art. 22 rozporządzenia wykonawczego stosują się odpowiednio, zależnie od przypadku, do celów przyznawania świadczeń rzeczowych członkom rodziny, o których mowa w przepisach art. 22 ust. 3 rozporządzenia.

Artykuł 24

Świadczenia pieniężne dla pracowników w razie pobytu w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

Aby skorzystać ze świadczeń pieniężnych na podstawie przepisów art. 22 ust. 1 lit. a) (ii) rozporządzenia, przepisy art. 18 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio. Jednakże, bez uszczerbku dla wymogu przedstawiania zaświadczenia o niezdolności do pracy, pracownik, który przebywa na terytorium Państwa Członkowskiego nie wykonując tam pracy zawodowej, nie jest zobowiązany przedstawić powiadomienia o przerwaniu pracy, określonym w przepisach art. 18 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.

Wykonywanie art. 23 ust. 3 rozporządzenia

Artykuł 25

Zaświadczenie dotyczące członków rodziny, których należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości świadczeń pieniężnych

1. Aby skorzystać ze świadczeń na podstawie przepisów art. 23 ust. 3 rozporządzenia, pracownik przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie odnoszące się do członków jego rodziny, którzy zamieszkują na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się wymieniona instytucja.

2. Zaświadczenie to jest wydawane przez instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny.

Zaświadczenie zachowuje ważność przez dwanaście miesięcy od daty wydania. Ważność zaświadczenia może być przedłużona, w takim przypadku okres ważności biegnie od daty przedłużenia.

Zainteresowany powiadamia niezwłocznie instytucję właściwą o każdym zdarzeniu powodującym konieczność dokonania zmian w treści zaświadczenia. Zmiana staje się skuteczna od dnia wystąpienia zdarzenia.

3. Zamiast zaświadczenia przewidzianego w ust. 1, instytucja właściwa może zażądać od zainteresowanego ostatnio sporządzonych aktów stanu cywilnego, odnoszących się do członków jego rodziny, zamieszkujących na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się ta instytucja.

Wykonywanie art. 25 ust. 1 rozporządzenia

Artykuł 26

Świadczenia dla bezrobotnych udających się w celu poszukiwania pracy do Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe

1. Aby skorzystać, dla siebie i dla członków swojej rodziny, ze świadczeń rzeczowych i pieniężnych na podstawie przepisów art. 25 ust. 1 rozporządzenia, bezrobotny przedstawia instytucji właściwej ds. ubezpieczenia na wypadek choroby w miejscu, do którego się udał, zaświadczenie, o którego wydanie powinien się zwrócić przed wyjazdem do instytucji właściwej ubezpieczenia chorobowego. Jeżeli bezrobotny nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja miejsca, do którego się udał, zwraca się o jego wydanie do instytucji właściwej.

Wymienione zaświadczenie musi stwierdzać istnienie prawa do danych świadczeń, na warunkach określonych w art. 69 ust. 1 lit. a) rozporządzenia, wskazywać okres, przez który przysługuje to prawo uwzględniając przepisy art. 69 ust. 1, lit. c) rozporządzenia oraz określać ściśle wysokość świadczeń pieniężnych, które, w odpowiednim przypadku, należy wypłacać z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby przez wyżej wymieniony okres, w przypadku niezdolności do pracy lub hospitalizacji.

2. Instytucja właściwa ds. ubezpieczenia na wypadek bezrobocia w miejscu, do którego udał się bezrobotny, poświadczona na kopii zaświadczenia wymienionego w art. 83 rozporządzenia wykonawczego, którą przekazuje się miejscowej instytucji ds. ubezpieczenia na wypadek choroby, spełnienie warunków wymienionych w przepisach art. 69 ust. 1 lit. b) rozporządzenia i podaje datę, od kiedy bezrobotny korzysta ze świadczeń ubezpieczenia na wypadek bezrobocia na rachunek instytucji właściwej.

Wymienione zaświadczenie zachowuje ważność przez okres przewidziany w art. 69 ust. 1 lit. c) rozporządzenia, tak długo, jak długo spełnione są wymagane warunki. Jeżeli te warunki nie są już spełniane, instytucja ds. ubezpieczenia na wypadek bezrobocia w miejscu, dokąd

udał się bezrobotny, informuje o tym, w terminie trzech dni, wymienioną instytucję ds. ubezpieczenia na wypadek choroby.

3. Przepisy art. 17 ust. 6 i 7 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Wykonywanie art. 25 ust. 3 rozporządzenia

Artykuł 27

Świadczenia rzeczowe dla członków rodziny bezrobotnego, w przypadku zamieszkania w innym Państwie Członkowskim niż państwo właściwe

Przepisy art. 17 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio, w celu przyznania świadczeń rzeczowych dla członków rodziny bezrobotnego, jeżeli mają oni miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż państwo właściwe. W chwili rejestracji członków rodziny bezrobotnego, którzy korzystają ze świadczeń na podstawie przepisów art. 69 ust. 1 rozporządzenia, należy przedstawić zaświadczenie, określone w art. 26 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego. Zaświadczenie to zachowuje ważność przez okres wypłacania świadczeń, przewidzianych w przepisach art. 69 ust. 1 rozporządzenia.

Wykonywanie art. 26 rozporządzenia

Artykuł 28

Świadczenia rzeczowe dla ubiegających się o emeryturę lub rentę oraz dla członków ich rodzin

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, na podstawie przepisów art. 26 ust. 1 rozporządzenia, ubiegający się o emeryturę lub rentę oraz członkowie jego rodziny rejestrują się w instytucji miejsca zamieszkania, przedstawiając zaświadczenie stwierdzające, że jest uprawniony do wymienionych świadczeń dla siebie i dla członków swojej rodziny na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego. Zaświadczenie to wydawane jest przez instytucję tego innego Państwa Członkowskiego, właściwego w sprawach udzielania świadczeń rzeczowych.

2. Instytucja miejsca zamieszkania powiadamia instytucję, która wydała zaświadczenie, o każdej rejestracji dokonanej zgodnie z przepisami ust. 1.

Wykonywanie art. 28 rozporządzenia

Artykuł 29

Świadczenia rzeczowe dla emerytów lub rencistów oraz dla członków ich rodzin, niemających miejsca zamieszkania w Państwie Członkowskim, z tytułu ustawodawstwa, na podstawie których mają prawo do świadczeń

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie art. 28 ust. 1 rozporządzenia, na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, emeryt lub rencista oraz członkowie jego rodziny zobowiązani rejestrują się w instytucji miejsca zamieszkania,

przedstawiając zaświadczenie stwierdzające, że jest uprawniony do wymienionych świadczeń dla siebie i dla członków swojej rodziny na podstawie ustawodawstwa, z tytułu którego należy mu się emerytura lub renta.

2. Zaświadczenie to wydawane jest, na wniosek emeryta lub rencisty, przez instytucję lub jedną z instytucji wypłacających emeryturę lub rentę, lub w odpowiednim przypadku, przez instytucję upoważnioną do decydowania o prawie do świadczeń rzeczowych, jeżeli emeryt lub rencista spełnia warunki dla uzyskania prawa do tych świadczeń. Jeżeli emeryt lub rencista nie przedstawi wymienionego zaświadczenia, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się o nie do instytucji wypłacającej lub do instytucji wypłacających emerytury lub renty, lub, w odpowiednim przypadku, do instytucji do tego upoważnionej. Zanim otrzyma to zaświadczenie, instytucja miejsca zamieszkania może dokonać rejestracji tymczasowej emeryta lub rencisty oraz członków jego rodziny, po zapoznaniu się z dopuszczonymi przez nią dowodami. Ta rejestracja jest skuteczna wobec instytucji, na której spoczywa ciężar świadczeń rzeczowych tylko w przypadku gdy ta instytucja wydała zaświadczenie przewidziane w ust. 1.

3. Instytucja miejsca zamieszkania powiadamia instytucję, która wydała zaświadczenie przewidziane w ust. 1, o każdej rejestracji dokonanej zgodnie z przepisami tego ustępu.

4. Przy składaniu wniosku o udzielenie świadczeń rzeczowych emeryt lub rencista musi przedłożyć instytucji miejsca zamieszkania dowód, że jest on wciąż uprawniony do emerytury lub renty, w postaci pokwitowania lub odcinka przekazu ostatniej emerytury lub renty.

5. Emeryt lub rencista, lub członkowie jego rodziny informują instytucję miejsca zamieszkania o każdej zmianie ich sytuacji, która może wpłynąć na zmianę prawa do świadczeń rzeczowych, w szczególności o zawieszeniu lub wstrzymaniu emerytury lub renty oraz o zmianie miejsca zamieszkania. Instytucje wypłacające emeryturę lub rentę informują również instytucję miejsca zamieszkania osoby, której sytuacja uległa zmianie.

6. Komisja Administracyjna ustala, w koniecznym zakresie, sposoby umożliwiające wskazanie instytucji, na którą przypada ciężar świadczeń rzeczowych w przypadku, określonym w art. 28 ust. 2 lit. b) rozporządzenia.

Wykonywanie art. 29 rozporządzenia

Artykuł 30

Świadczenia rzeczowe dla członków rodziny zamieszkujących w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym zamieszkuje emeryt lub rencista

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym mają miejsce zamieszkania, na podstawie przepisów art. 29 ust. 1 rozporządzenia, członkowie rodziny rejestrują się w instytucji ich miejsca zamieszkania, przedstawiając dowody wymagane zgodnie ze stosowanym przez tę instytucję ustawodawstwem w celu przyznania takich świadczeń członkom rodziny emeryta lub rencisty oraz zaświadczenie stwierdzające, że emeryt lub rencista ma prawo do świadczeń rzeczowych dla siebie i dla członków swojej rodziny. Zaświadczenie to, wydawane przez instytucję miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty, zachowuje ważność tak długo, jak długo instytucja miejsca zamieszkania członków rodziny nie otrzyma wiadomości o jej unieważnieniu. Jednakże,

jeżeli zaświadczenie to zostało wydane przez instytucję francuską zachowuje ono ważność jedynie przez dwanaście miesięcy od daty jego wydania i powinno być odnawiane co roku.

2. Przy składaniu wniosku o udzielenie świadczeń rzeczowych, członkowie rodziny przedstawiają instytucji miejsca ich zamieszkania zaświadczenie, określone w ust. 1, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez tę instytucję przewiduje, że do wniosku powinien być dołączony dowód posiadania prawa do emerytury lub renty.

3. Instytucja miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty informuje instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny o zawieszeniu bądź wstrzymaniu emerytury lub renty oraz o zmianie miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty. Instytucja miejsca zamieszkania członków rodziny może wystąpić, w każdej chwili, od instytucji miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty, o dostarczenie wszelkich informacji dotyczących prawa do świadczeń rzeczowych.

4. Członkowie rodziny informują instytucję miejsca zamieszkania o każdej zmianie ich sytuacji, która może wpłynąć na zmianę prawa do świadczeń rzeczowych, w szczególności o każdej zmianie miejsca zamieszkania.

Wykonywanie art. 31 rozporządzenia

Artykuł 31

Świadczenia rzeczowe dla emerytów lub rencistów oraz dla członków ich rodzin w przypadku pobytu w innym Państwie Członkowskim niż to, w którym zamieszkują

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie art. 31 rozporządzenia, emeryt lub rencista przedstawia instytucji miejsca pobytu zaświadczenie stwierdzające jego prawo do tych świadczeń. Zaświadczenie to, wydawane przez instytucję miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty, o ile to możliwe przed opuszczeniem terytorium Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, wskazuje w szczególności maksymalny okres, przez który udzielane są świadczenia rzeczowe w tym Państwie Członkowskim. Jeżeli emeryt lub rencista nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja miejsca pobytu zwraca się o nie do instytucji miejsca zamieszkania.

2. Przepisy art. 17 ust. 6, 7 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio. W takim przypadku instytucję miejsca zamieszkania emeryta lub rencisty uważa się za instytucję właściwą.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do udzielania świadczeń rzeczowych członkom rodziny, o których mowa w przepisach art. 31 rozporządzenia.

Wykonywanie art. 35 ust. 1 rozporządzenia

Artykuł 32

Instytucje, do których mogą zwracać się pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych oraz członkowie ich rodzin, w przypadku pobytu lub zamieszkania w innym Państwie Członkowskim niż państwo właściwe

1. W przypadkach określonych w przepisach art. 35 ust. 1 rozporządzenia i jeżeli w państwie pobytu lub zamieszkania świadczenia przewidziane przez system ubezpieczenia na wypadek choroby lub macierzyństwa, któremu podlegają pracownicy fizyczni przemysłu stalowego, są takie same jak przewidziane w systemie specjalnym dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych, pracownicy tej grupy oraz członkowie ich rodzin mogą zwrócić się do najbliższej instytucji na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym przebywają lub zamieszkują, wskazanej w załączniku 3 do rozporządzenia wykonawczego, nawet jeżeli jest to instytucja systemu mającego zastosowanie do pracowników fizycznych przemysłu stalowego, i która wówczas jest obowiązana do udzielania świadczeń.

2. O ile świadczenia przewidziane przez system specjalny dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych są korzystniejsze, pracownicy ci lub członkowie ich rodzin mogą zwrócić się bądź do instytucji zobowiązanej do stosowania tego systemu, bądź do najbliższej instytucji na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym przebywają lub mają miejsce zamieszkania, stosującej system dla pracowników fizycznych przemysłu stalowego. W tym ostatnim przypadku dana instytucja zwraca uwagę zainteresowanego na fakt, że zwracając się do instytucji zobowiązanej do stosowania wyżej wymienionego systemu specjalnego, uzyska on świadczenia korzystniejsze; poza tym powinna ona poinformować go o nazwie i adresie tej instytucji.

Wykonywanie art. 35 ust. 3 rozporządzenia

Artykuł 33

Zaliczanie okresu, w trakcie którego świadczenia były już udzielone przez instytucję innego Państwa Członkowskiego

Do celów wykonywania art. 35 ust. 3 rozporządzenia, instytucja Państwa Członkowskiego, powołana do udzielania świadczeń, może zwrócić się do instytucji innego Państwa Członkowskiego o udzielenie informacji dotyczących okresu, przez który instytucja ta już udzielała świadczeń z tytułu tego samego przypadku choroby lub macierzyństwa.

Zwrot przez instytucję właściwą Państwa Członkowskiego kosztów poniesionych w trakcie pobytu w innym Państwie Członkowskim

Artykuł 34

1. Jeżeli formalności przewidzianych w art. 20 ust. 1, 2 i 5 oraz w art. 21, 23 i 31 rozporządzenia wykonawczego nie można było dopełnić w trakcie pobytu na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, instytucja właściwa zwraca, na wniosek pracownika poniesione koszty, zgodnie ze stawkami stosowanymi przez instytucję miejsca pobytu.

2. Instytucja miejsca pobytu udziela instytucji właściwej, na jej wniosek, niezbędnych informacji dotyczących tych stawek.

ROZDZIAŁ 3

INWALIDZTWO, STAROŚĆ I ŚMIERĆ (EMERYTURY LUB RENTY)

Składanie i rozpatrywanie wniosków o przyznanie świadczeń

Artykuł 35

Wnioski o przyznanie świadczeń z tytułu inwalidztwa, w przypadku gdy pracownik był ubezpieczony wyłącznie na podstawie ustawodawstwa wymienionego w załączniku III do rozporządzenia, jak również w przypadku wymienionym w art. 40 ust. 2 rozporządzenia

1. Aby skorzystać ze świadczeń na podstawie art. 37, 38 i 39 rozporządzenia, w tym również w przypadkach określonych w art. 40 ust. 2, w art. 41 ust. 1 oraz w art. 42 ust. 2 rozporządzenia, pracownik składa wniosek bądź do instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał w chwili wystąpienia niezdolności do pracy, po której następuje inwalidztwo lub pogłębienie stanu inwalidztwa, bądź do instytucji miejsca zamieszkania, która przekazuje wniosek pierwszej instytucji, podając datę jego wniesienia; datę tę uważa się za datę wniesienia wniosku do pierwszej instytucji. Jednakże, jeżeli świadczenia pieniężne zostały przyznane z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, datę upływu okresu, na który te świadczenia pieniężne zostały przyznane, w odpowiednim przypadku, uznaje się za datę wniesienia wniosku o emeryturę lub rentę.

2. W przypadku, określonym w art. 41 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, instytucja, w której pracownik był ostatnio ubezpieczony, podaje do wiadomości instytucji pierwotnie zobowiązanej do wypłaty świadczeń, wysokość świadczeń oraz datę, od której są one należne zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem. Licząc od tej daty, świadczenia należne przed pogłębieniem się stanu inwalidztwa zostają zniesione lub obniżone do wysokości dodatku, określonego w art. 41 ust. 1 lit. c) rozporządzenia.

3. W przypadku, określonym w przepisach art. 41 ust. 1 lit. d) rozporządzenia, przepisów ust. 2 nie stosuje się. W takim przypadku instytucja, w której pracownik był ostatnio ubezpieczony, zwraca się do instytucji niderlandzkiej o podanie wysokości należnej od niej kwoty.

Artykuł 36

Wnioski o przyznanie emerytur i rent rodzinnych (z wyjątkiem świadczeń sierocych) oraz świadczeń z tytułu inwalidztwa w przypadkach nieokreślonych w art. 35 rozporządzenia wykonawczego

1. Aby skorzystać ze świadczeń na podstawie art. 40-51 rozporządzenia, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 35 rozporządzenia wykonawczego, wnioskodawca składa wniosek do instytucji miejsca zamieszkania, zgodnie z warunkami przewidzianymi przez ustawodawstwo stosowane przez tę instytucję. Jeżeli pracownik nie spełnił okresów ubezpieczenia zgodnie z tym ustawodawstwem, instytucja miejsca zamieszkania przekazuje wniosek instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu zainteresowany ostatnio podlegał, podając datę wniesienia wniosku. Datę tę uważa się za datę wniesienia wniosku do tej ostatniej instytucji.

2. O ile wnioskodawca zamieszkiwał na terytorium Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem którego pracownik nie spełnił okresów ubezpieczenia, może on wnieść

wniosek do instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu pracownik ostatnio podlegał.

3. O ile wnioskodawca zamieszkuje na terytorium państwa, które nie jest Państwem Członkowskim składa on wniosek do instytucji właściwej tego Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu pracownik ostatnio podlegał.

W przypadku gdy wnioskodawca składa wniosek do instytucji Państwa Członkowskiego, którego jest obywatelem, instytucja ta przekazuje wniosek instytucji właściwej.

4. Wniosek o przyznanie świadczeń, wniesiony do instytucji Państwa Członkowskiego, powoduje automatycznie jednoczesne ustalenie wysokości świadczeń na podstawie ustawodawstwa wszystkich Państw Członkowskich, których warunki spełnia wnioskodawca, chyba, że zgodnie z art. 44 ust. 2, wnioskodawca życzy sobie, aby odroczone ustalenie wysokości emerytur, które zostałyby nabyte zgodnie z ustawodawstwem jednego lub kilku Państw Członkowskich.

Artykuł 37

Dokumenty i wskazówki, które należy załączyć do wniosków o przyznanie świadczeń, określonych w art. 36 rozporządzenia wykonawczego

Przy wnoszeniu wniosków, określonych w art. 36 rozporządzenia wykonawczego, obowiązują następujące zasady:

- a) wniosek, do którego należy dołączyć wymagane dokumenty dowodowe, musi być sporządzony na formularzu przewidzianym przez ustawodawstwo:
 - (i) Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje wnioskodawca, w przypadku określonym w art. 36 ust. 1;
 - (ii) Państwa Członkowskiego, któremu pracownik ostatnio podlegał, w przypadkach, określonych w art. 36 ust. 2 i 3;
- b) zgodność informacji podanych przez wnioskodawcę musi wynikać z dokumentów urzędowych załączonych do wniosku lub potwierdzonych przez właściwe organy Państwa Członkowskiego, którego terytorium wnioskodawca zamieszkuje;
- c) wnioskodawca musi wskazać, w możliwym zakresie, instytucję lub instytucje właściwe ds. ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury lub renty) każdego Państwa Członkowskiego, w którym pracownik był ubezpieczony, bądź, jeżeli chodzi o pracownika, pracodawcę lub pracodawców, którzy go zatrudniali na terytorium Państwa Członkowskiego, przedstawiając świadectwa pracy, które mogą być w jego posiadaniu;
- d) wnioskodawca który, zgodnie z przepisami art. 44 ust. 2 rozporządzenia życzy sobie, aby odroczone ustalenie wysokości świadczeń z tytułu starości, które nabyłby na podstawie ustawodawstwa jednego lub więcej Państw Członkowskich, powinien wskazać, na podstawie którego ustawodawstwa ubiega się o te świadczenia.

Artykuł 38

Zaświadczenie dotyczące członków rodziny, których należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości świadczeń

1. Aby skorzystać z przepisów art. 39 ust. 4 lub art. 47 ust. 3 rozporządzenia, wnioskodawca przedstawia zaświadczenie dotyczące członków jego rodziny, z wyjątkiem dzieci, mających miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się instytucja zobowiązana do ustalenia prawa do świadczeń.

Zaświadczenie to wydaje instytucja właściwa ds. ubezpieczenia na wypadek choroby w miejscu zamieszkania członków rodziny lub inna instytucja wyznaczona przez właściwą władzę Państwa Członkowskiego, na którego terytorium mają miejsce zamieszkania. Art. 25 ust. 2 akapity drugi i trzeci rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Zamiast zaświadczenia przewidzianego w ustępie pierwszym, instytucja zobowiązana do ustalenia wysokości świadczeń może zażądać od wnioskodawcy aktualnych aktów stanu cywilnego odnoszących się do członków jego rodziny, z wyjątkiem dzieci, którzy mają miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się wymieniona instytucja.

2. W przypadku, określonym w ust. 1, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez daną instytucję wymaga od członków rodziny, aby mieli miejsce zamieszkania wspólne z emerytem lub rencistą, to fakt, że członkowie rodziny, niespełniając warunku wspólnego zamieszkania, pozostają głównie na utrzymaniu wnioskodawcy, musi być stwierdzony przez dokumenty świadczące o regularnym przekazywaniu części jego wynagrodzenia.

Artykuł 39

Rozpatrywanie wniosków o przyznanie świadczeń z tytułu inwalidztwa, w przypadku gdy pracownik był ubezpieczony wyłącznie na podstawie ustawodawstwa wymienionego w załączniku III do rozporządzenia

1. Jeżeli pracownik złożył wniosek o przyznanie świadczeń z tytułu inwalidztwa i jeżeli instytucja stwierdzi, że stosuje się przepisy art. 37 ust. 1 rozporządzenia, zwraca się, w razie potrzeby, do instytucji, w której zainteresowany był ostatnio ubezpieczony, w celu uzyskania zaświadczenia obejmującego okresy ubezpieczenia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem, stosowanym przez tę ostatnią instytucję.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli niezbędne jest uwzględnienie okresów ubezpieczenia, spełnionych uprzednio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, w celu spełnienia wymagań określonych w przepisach państwa właściwego.

3. W przypadku określonym w przepisach art. 39 ust. 3 rozporządzenia instytucja, która rozpatrywała dokumenty zainteresowanego, przekazuje te dokumenty instytucji, w której był on ostatnio ubezpieczony.

4. Przepisów art. 41-50 rozporządzenia wykonawczego nie stosuje się do rozpatrywania wniosków, określonych w ust. 1, 2 i 3.

Artykuł 40

Określenie stopnia inwalidztwa

W celu ustalenia stopnia inwalidztwa, instytucja Państwa Członkowskiego uwzględnia dokumenty i orzeczenia lekarskie oraz informacje o charakterze administracyjnym zebrane przez instytucje innego Państwa Członkowskiego. Jednakże każda instytucja zachowuje prawo do zlecenia badania wnioskodawcy przez wybranego przez siebie lekarza, z wyjątkiem przypadku gdy stosuje się przepisy art. 40 ust. 3 rozporządzenia.

Rozpatrywanie wniosków o przyznanie świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości i dla osób pozostałych przy życiu w przypadkach określonych w art. 36 rozporządzenia wykonawczego

Artykuł 41

Wskazanie instytucji rozpatrującej

1. Wnioski o świadczenia są rozpatrywane przez instytucję, do której zostały skierowane lub przekazane zgodnie z art. 36 rozporządzenia wykonawczego. Instytucja ta określana jest terminem „instytucji rozpatrującej”.
2. Instytucja rozpatrująca przekazuje natychmiast wszystkim zainteresowanym instytucjom, używając opracowanego w tym celu specjalnego formularza, wnioski o przyznanie świadczeń, tak aby mogły być one rozpatrywane jednocześnie i bezzwłocznie przez te instytucje.

Artykuł 42

Formularz używany przy rozpatrywaniu wniosków o przyznanie świadczeń

1. Podczas rozpatrywania wniosków o przyznanie świadczeń, instytucja rozpatrująca stosuje formularz zawierający, w szczególności, wykaz i zsumowanie okresów ubezpieczenia, spełnionych przez pracownika zgodnie z ustawodawstwem wszystkich zainteresowanych Państw Członkowskich.
2. Przekazanie tych formularzy instytucji innego Państwa Członkowskiego zastępuje przekazanie dokumentów dowodowych.

Artykuł 43

Procedura rozpatrywania wniosku przez zainteresowane instytucje

1. Instytucja rozpatrująca wpisuje do formularza, określonego w art. 42 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego, okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem i przekazuje jeden egzemplarz formularza instytucji właściwej ds. ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury lub renty) każdego Państwa Członkowskiego, w której pracownik był ubezpieczony, załączając, w odpowiednim przypadku, świadectwa pracy przedstawione przez wnioskodawcę.

2. Jeżeli jest tylko jedna inna zainteresowana instytucja, wypełnia ona wspomniany formularz wskazując:

- a) okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem;
- b) wysokość świadczenia, o które wnioskodawca mógłby się ubiegać za te okresy ubezpieczenia;
- c) teoretyczną i rzeczywistą wysokość świadczeń obliczoną zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia.

Tak wypełniony formularz zostaje zwrócony instytucji rozpatrującej.

Jeżeli prawo do świadczeń nabywa się uwzględniając jedynie okresy ubezpieczenia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez instytucję drugiego Państwa Członkowskiego i jeżeli wysokość świadczenia odpowiadającego tym okresom może zostać niezwłocznie ustalona, podczas gdy ustalenie wysokości, określone w lit. c) wymaga znacznie dłuższego czasu, formularz zostaje zwrócony instytucji rozpatrującej wraz z informacjami, określonymi w lit. a) i b); wskazówki określone w lit. c) są przekazywane instytucji rozpatrującej natychmiast po ich zebraniu.

3. Jeżeli są dwie lub więcej instytucji zainteresowanych, każda z instytucji wypełnia wymieniony formularz poprzez podanie okresów ubezpieczenia spełnionych zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem i zwraca go instytucji rozpatrującej.

Jeżeli prawo do świadczeń zostaje nabyte jedynie przy uwzględnieniu okresów ubezpieczenia, spełnionych zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez jedną lub więcej instytucji oraz jeżeli wysokość świadczenia odpowiadającego tym okresom ubezpieczenia może zostać ustalona bezzwłocznie, podaje się ją do wiadomości instytucji rozpatrującej jednocześnie z informacją o okresach ubezpieczenia; jeżeli ustalenie wysokości świadczenia wymaga pewnego czasu, podaje się ją instytucji rozpatrującej z chwilą jej ustalenia.

Po otrzymaniu wszystkich formularzy zawierających informacje o okresach ubezpieczenia oraz, w odpowiednim przypadku, o kwocie lub kwotach należnych zgodnie z ustawodawstwem jednego lub więcej zainteresowanych Państw Członkowskich, instytucja rozpatrująca przekazuje jeden egzemplarz tak wypełnionego formularza każdej z tych zainteresowanych instytucji, które podają w nim wysokość teoretyczną i rzeczywistą świadczeń obliczoną zgodnie z przepisami art. 46 ust. 2 rozporządzenia, a następnie zwracają formularz instytucji rozpatrującej.

4. Z chwilą, gdy instytucja rozpatrująca stwierdza, po otrzymaniu informacji, określonych w ust. 2 lub 3, że należy zastosować przepisy art. 40 ust. 2 lub art. 48 ust. 2 lub 3 rozporządzenia, powiadamia o tym inne zainteresowane instytucje.

5. W przypadku przewidzianym w art. 37 lit. d) rozporządzenia wykonawczego, instytucje Państw Członkowskich, ustawodawstwo których wnioskodawca podlegał, ale prosił o odroczenie ustalenia świadczeń, wykazują jedynie w formularzu przewidzianym w przepisach art. 42 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego okresy ubezpieczenia spełnione przez wnioskodawcę zgodnie z stosowanym przez nią ustawodawstwem.

Artykuł 44

Instytucja uprawniona do wydawania decyzji odnoszącej się do stanu inwalidztwa

1. Instytucja rozpatrująca jest jedyną instytucją uprawnioną do wydawania decyzji, określonej w art. 40 ust. 3 rozporządzenia, dotyczącej stanu inwalidztwa wnioskodawcy, z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 i 3. Instytucja podejmuje decyzję z chwilą stwierdzenia, czy są spełnione warunki nabycia prawa, określone przez stosowane przez nią ustawodawstwo, uwzględniając, w odpowiednim przypadku, art. 45 rozporządzenia. O decyzji powiadamia ona niezwłocznie inne zainteresowane instytucje.
2. Jeżeli warunki nabycia prawa, inne niż te, które dotyczą stanu inwalidztwa, ustanowione przez ustawodawstwo stosowane przez instytucję rozpatrującą, nie są spełnione, uwzględniając przepisy art. 45 rozporządzenia, instytucja rozpatrująca powiadamia niezwłocznie instytucję właściwą w odniesieniu do inwalidztwa tego z pozostałych zainteresowanych Państw Członkowskich, którego ustawodawstwu pracownik podlegał ostatnio. Ta instytucja uprawniona jest do podjęcia decyzji dotyczącej stanu inwalidztwa wnioskodawcy, jeżeli warunki uzyskania prawa, określone przez stosowane przez nią przepisy prawne, są spełnione; o swojej decyzji powiadamia ona bezzwłocznie inne zainteresowane instytucje.
3. W razie konieczności, można zwrócić się ponownie, na takich samych warunkach do instytucji właściwej w odniesieniu do inwalidztwa, Państwa Członkowskiego którego ustawodawstwu pracownik podlegał po raz pierwszy.

Artykuł 45

Wypłaty świadczeń tymczasowych oraz zaliczkowe wypłaty świadczeń

1. Jeżeli instytucja rozpatrująca stwierdza, że wnioskodawca jest uprawniony do świadczeń na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa i że nie zachodzi potrzeba uwzględnienia okresów ubezpieczenia, spełnionych zgodnie z ustawodawstwem innych Państw Członkowskich, wypłaca ona bezzwłocznie świadczenia tymczasowe.
2. Jeżeli wnioskodawca nie jest uprawniony do świadczeń na podstawie ust. 1, ale gdy, jak wynika z informacji udzielonych instytucji rozpatrującej zgodnie z art. 43 ust. 2 lub 3 rozporządzenia wykonawczego, prawo do świadczeń zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, uwzględniając jedynie okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie z tym ustawodawstwem, instytucja stosująca to ustawodawstwo wypłaca świadczenia tymczasowe, z chwilą, gdy instytucja rozpatrująca powiadomi ją o ciążącym na niej obowiązku.
3. Jeżeli w przypadku, określonym w ust. 2, prawo do świadczeń przysługuje zgodnie z ustawodawstwem kilku Państw Członkowskich, uwzględniając jedynie okresy ubezpieczenia spełnione zgodnie z ustawodawstwem każdego z tych państw, obowiązek wypłaty świadczeń tymczasowych spoczywa na instytucji, która pierwsza poinformowała instytucję rozpatrującą o istnieniu tego prawa; powiadomienie innych instytucji zainteresowanych należy do instytucji rozpatrującej.

4. Instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń na podstawie ust. 1, 2 lub 3, powiadamia o tym niezwłocznie wnioskodawcę, zwracając wyraźnie uwagę na tymczasowy charakter tej decyzji, która nie podlega odwołaniu.

5. Jeżeli wnioskodawcy nie można wypłacić żadnego świadczenia tymczasowego na podstawie ust. 1, 2 lub 3, ale jeżeli, jak wynika z otrzymanych informacji, jest uprawniony na podstawie art. 46 ust. 2 rozporządzenia, instytucja rozpatrująca wypłaca odpowiednią zaliczkę podlegającą zwrotowi, której kwota jest możliwie najbliższa tej, która zostanie prawdopodobnie ustalona zgodnie z art. 46 ust. 2 rozporządzenia.

6. Dwa Państwa Członkowskie lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą inne sposoby wypłacania świadczeń tymczasowych, jeżeli zainteresowane są jedynie instytucje tych Państw Członkowskich. O umowach, zawartych w tej sprawie, powiadamia się Komisję Administracyjną.

Artykuł 46

Obliczanie świadczeń w przypadku nakładania się okresów ubezpieczenia

1. Przy obliczaniu wysokości teoretycznej oraz rzeczywistej świadczenia zgodnie z art. 46 ust. 2 lit. a) i b) rozporządzenia, stosuje się zasady przewidziane w art. 15 ust. 1 lit. b), c) i d) rozporządzenia wykonawczego.

Kwotę rzeczywiście należną, która została ustalona, podwyższa się o kwotę odpowiadającą okresom ubezpieczenia dobrowolnego lub fakultatywnego kontynuowanego i ustala się zgodnie z ustawodawstwem, na podstawie którego okresy ubezpieczenia zostały spełnione.

2. Do celów art. 46 ust. 3 rozporządzenia kwot świadczeń odpowiadających okresom ubezpieczenia dobrowolnego i fakultatywnego kontynuowanego nie uwzględnia się.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku ubezpieczenia fakultatywnego uzupełniającego określonego w art. 15 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia.

Do celów niemieckiego ustawodawstwa, składki, które nie są uwzględniane na podstawie art. 15 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego są uwzględniane w celu obliczania kwot uzupełniających na podstawie ubezpieczenia fakultatywnego uzupełniającego. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 47

Obliczanie ostateczne należnych kwot świadczeń przez instytucje, które stosują art. 46 ust. 3 rozporządzenia

W przypadku określonym w art. 46 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia, instytucja rozpatrująca oblicza i powiadamia każdą z zainteresowanych instytucji o kwocie ostatecznej świadczeń, które każda z nich powinna przyznać.

Artykuł 48

Powiadamianie wnioskodawcy o decyzjach instytucji

1. Decyzje ostateczne podjęte przez każdą z zainteresowanych instytucji, uwzględniają, w określonych przypadkach, powiadomienia określone w art. 47 rozporządzenia wykonawczego są przekazywane instytucji rozpatrującej. Każda z tych decyzji musi wskazywać środki odwoławcze i terminy ich wnoszenia, określone przez ustawodawstwo. Po otrzymaniu wszystkich tych decyzji, instytucja rozpatrująca podaje je do wiadomości wnioskodawcy w jego języku, w formie rozliczenia podsumowującego, do którego załączone są te decyzje. Bieg terminów odwołań rozpoczyna się z chwilą, gdy wnioskodawca otrzyma wymienione rozliczenie podsumowujące.

2. Wysyłając wnioskodawcy rozliczenie podsumowujące wymienione w ust. 1, instytucja rozpatrująca przesyła jednocześnie jego kopie każdej z zainteresowanych instytucji, załączając kopie decyzji innych instytucji.

Artykuł 49

Ponowne obliczanie wysokości świadczeń

1. W celu stosowania przepisów **art. 43 ust. 2 i 3**, art. 49 ust. 2 i 3 oraz art. 51 ust. 2 rozporządzenia stosuje się, odpowiednio, art. 45 i 47 rozporządzenia wykonawczego.

2. W przypadku ponownego obliczania, zniesienia lub zawieszenia świadczenia, instytucja, która wydała tę decyzję, informuje o niej bezzwłocznie zainteresowanego oraz każdą instytucję, w której zainteresowany ma uprawnienia, w jeśli to konieczne za pośrednictwem instytucji rozpatrującej. W decyzji muszą być wskazane środki odwoławcze i terminy ich wnoszenia, przewidziane przez dane ustawodawstwo. Bieg terminów rozpoczyna się z chwilą, gdy wnioskodawca otrzyma decyzję.

Artykuł 50

Środki zmierzające do przyspieszenia ustalenia świadczeń

1. a) (i) Jeżeli pracownik będący obywatelem Państwa Członkowskiego, podlegał ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa w zakresie przyznawania emerytur i rent tego ostatniego Państwa Członkowskiego przekazuje, przy użyciu wszelkich środków, jakimi dysponuje w chwili rejestracji zainteresowanego, organowi wskazanemu przez właściwą władzę tego Państwa Członkowskiego (państwa zatrudnienia), wszelkie informacje dotyczące tożsamości zainteresowanego, datę rozpoczęcia pracy oraz nazwę instytucji właściwej i nadanego przez nią numeru ubezpieczenia.
- (ii) Ponadto, instytucja właściwa, wymieniona w (i), podaje do wiadomości, w możliwym zakresie, organowi wskazanemu zgodnie z przepisami, określonymi w (i), wszystkie inne informacje mogące ułatwić i przyspieszyć dalsze ustalenie wysokości rent lub emerytur.
- (iii) Informacje te są przekazywane, w sposób ustalony przez Komisję Administracyjną, organowi wskazanemu przez właściwą władzę zainteresowanego Państwa Członkowskiego.

- (iv) W celu wykonania przepisów (i), (ii), i (iii), bezpaństwowców i uchodźców uważa się za obywateli Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegali w pierwszej kolejności.
 - b) Na wniosek zainteresowanego lub instytucji, w której jest w danej chwili ubezpieczony, zainteresowane instytucje odtwarzają przebieg jego ubezpieczenia, najpóźniej od daty poprzedzającej o rok datę, kiedy osiągnie wiek uprawniający do nabycia prawa do emerytury.
2. Komisja Administracyjna określa sposoby stosowania przepisów ust. 1.

Kontrola administracyjna i lekarska

Artykuł 51

1. Jeżeli korzystający w szczególności:
- a) ze świadczeń z tytułu inwalidztwa,
 - b) ze świadczeń z tytułu starości, przyznawanych w przypadku niezdolności do pracy,
 - c) ze świadczeń z tytułu starości przyznawanych bezrobotnym w podeszłym wieku,
 - d) ze świadczeń z tytułu starości przyznawanych w przypadku zaprzestania działalności zawodowej lub handlowej,
 - e) ze rent rodzinnych, przyznawanych w przypadku inwalidztwa lub niezdolności do pracy,
 - f) ze świadczeń przyznawanych pod warunkiem, że środki uprawnionego nie przekraczają ustalonej wysokości,

przebywa lub zamieszkuje terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń, to kontroli administracyjnej i lekarskiej dokonuje, na życzenie tej instytucji, instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania uprawnionego, zgodnie z warunkami przewidzianymi przez ustawodawstwo stosowane przez tę ostatnią instytucję. Jednakże instytucja wypłacająca świadczenia zachowuje prawo zlecenia przeprowadzenia kontroli uprawnionego przez wybranego przez nią lekarza.

2. W razie stwierdzenia, że uprawniony do świadczeń, określonych w ust. 1, jest zatrudniony lub dysponuje środkami przekraczającymi ustaloną wysokość, korzystając jednocześnie z tych świadczeń, instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania kieruje sprawozdanie instytucji wypłacającej świadczenia, która zażądała kontroli. W sprawozdaniu podaje się, w szczególności, rodzaj wykonywanej pracy, wysokość zarobków lub środków, jakimi dysponował w ostatnim kwartale, normalne wynagrodzenie, jakie w tym samym regionie uzyskuje pracownik należący do tej samej grupy zawodowej, do której należał zainteresowany, w zawodzie, który wykonywał zanim został inwalidą, w okresie referencyjnym określonym przez instytucję wypłacającą świadczenia oraz, w odpowiednim przypadku, opinię biegłego lekarza o stanie zdrowia zainteresowanego.

Artykuł 52

Jeżeli, po zawieszeniu wypłacania świadczeń, z których korzystał zainteresowany, odzyskuje on prawo do świadczeń, w okresie kiedy zamieszkuje terytorium innego Państwa Członkowskiego niż państwo właściwe, zainteresowane instytucje wymieniają między sobą informacje użyteczne w celu wznowienia wypłaty wymienionych świadczeń.

Wypłacanie świadczeń

Artykuł 53

Sposób wypłacania świadczeń

1. Jeżeli instytucja Państwa Członkowskiego, zobowiązana do wypłacania świadczeń, nie wypłaca ich bezpośrednio uprawnionym, którzy zamieszkują terytorium innego Państwa Członkowskiego, wypłaty dokonuje, na wniosek instytucji zobowiązanej, instytucja łącznikowa tego ostatniego Państwa Członkowskiego lub instytucja miejsca zamieszkania uprawnionych, na warunkach przewidzianych w art. 54-58 rozporządzenia wykonawczego; jeżeli instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń wypłaca je bezpośrednio tym uprawnionym, powiadamia ona o tym instytucję miejsca zamieszkania. Procedura wypłaty stosowana przez instytucję Państw Członkowskich wskazana jest w załączniku 6.
2. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić stosowanie innych procedur wypłaty świadczeń, w przypadku gdy jedynymi zainteresowanymi instytucjami są właściwe instytucje tych państw. O umowach, które zostaną zawarte w tej dziedzinie powiadamia się Komisję Administracyjną.
3. Postanowienia umów dotyczących wypłaty świadczeń, obowiązujących w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia, pozostają w mocy, jeżeli są wymienione w załączniku 5.

Artykuł 54

Przekazywanie zestawienia płatności organowi płatnikowi

Instytucja zobowiązana do wypłacania świadczeń przekazuje instytucji łącznikowej Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje uprawniony, lub instytucji miejsca zamieszkania, zwanych „organami płatnikami” zestawienie płatności, które powinno dotrzeć do tego organu najpóźniej na dwadzieścia dni przed terminem płatności świadczenia.

Artykuł 55

Przekazanie płatności na rachunek organu płatnika

1. Na dziesięć dni przed terminem płatności świadczeń instytucja, od której zainteresowany ma prawo do świadczeń przekazuje, w walucie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium się znajduje, kwotę niezbędną do wypłaty należności wymienionych w zestawieniu, określonym w art. 54 rozporządzenia wykonawczego. Wpłaty dokonuje się w banku krajowym lub w innym banku Państwa Członkowskiego, na którego terytorium

znajduje się instytucja wypłacającej świadczenia, na rzecz tego organu. Wpłata skutkuje umorzeniem zobowiązania. Instytucja zobowiązana do wypłaty przekazuje jednocześnie instytucji wypłacającej świadczenia zawiadomienie o wpłacie.

2. Bank, na którego konto dokonano wpłaty, zapisuje na rachunek instytucji wypłacającej świadczenia równowartość wpłaty w walucie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ten organ się znajduje.
3. Nazwy i siedziby banków określonych w ust. 1, wymienione są w załączniku 7.

Artykuł 56

Przekazywanie płatności beneficjenta przez instytucję wypłacającą świadczenia

1. Płatności wymienione w harmonogramie, przewidzianym w art. 54 rozporządzenia wykonawczego, wypłacane są uprawnionemu przez organ płatnika, na rachunek instytucji zobowiązanej do wypłaty. Wpłat dokonuje się w trybie przewidzianym w ustawodawstwie stosowanym przez instytucję wypłacającą świadczenia.
2. Z chwilą otrzymania wiadomości o okolicznościach uzasadniających zawieszenie lub wstrzymanie świadczeń, instytucja wypłacająca świadczenia lub inny organ przez ten organ wskazany, wstrzymuje wypłaty. Wstrzymanie wypłaty następuje również wtedy, gdy uprawniony przenosi swoje miejsce zamieszkania na terytorium innego państwa.
3. Instytucja wypłacająca świadczenia powiadamia instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczeń o przyczynie niedokonania wypłaty. W przypadku śmierci beneficjenta lub jego współmałżonka, lub w przypadku ponownego małżeństwa wdowy lub wdowca, organ płatnik podaje datę nastąpienia tych zdarzeń tej instytucji.

Artykuł 57

Kontrola rachunków płatności określonych w art. 56 rozporządzenia wykonawczego

1. W końcu każdego okresu płatniczego, rachunki wypłat, określonych w przepisach art. 56 rozporządzenia wykonawczego, zamykane są w celu ustalenia kwot rzeczywiście wypłaconych uprawnionym lub ich przedstawicielom ustawowym, lub pełnomocnikom oraz w celu ustalenia kwot niewypłaconych.
2. Całkowita kwota, wyrażona cyframi i słownie w walucie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się instytucja zobowiązana do wypłacania świadczeń, jest poświadczona zgodnie z wypłatami dokonanyymi przez instytucję wypłacającą świadczenia oraz potwierdzona podpisem przedstawiciela tego organu.
3. Instytucja wypłacająca świadczenia poręcza prawidłowość potwierdzonych wypłat.
4. Różnicę między kwotami wpłaconymi przez instytucję zobowiązaną do wypłacania świadczeń, wyrażonymi w walucie Państwa Członkowskiego, na którego terytorium ta instytucja się znajduje, a wartością wypłat wyrażoną w tej samej walucie, potwierdzonych przez instytucję wypłacającą świadczenia, zalicza się na poczet kwot, które będą wypłacone później z tego samego tytułu przez instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczeń.

Artykuł 58

Odzyskiwanie kosztów związanych z wypłacaniem świadczeń

Instytucja wypłacająca świadczenia może odzyskiwać od uprawnionych koszty związane z wypłacaniem świadczeń, w szczególności opłaty pocztowe i bankowe, na warunkach przewidzianych przez stosowane przez tę instytucję ustawodawstwo.

Artykuł 59

Powiadamianie o przeniesieniu miejsca zamieszkania osoby uprawnionej do świadczeń

Osoba uprawniona do świadczeń należnych na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich, która przenosi swoje miejsce zamieszkania z jednego państwa do drugiego państwa, powiadamia o tym instytucję lub instytucje zobowiązane do wypłacania tych świadczeń oraz instytucję wypłacającą świadczenia.

ROZDZIAŁ 4

WYPADKI PRZY PRACY I CHOROBY ZAWODOWE

Wykonywanie art. 52 i 53 rozporządzenia

Artykuł 60

Świadczenia rzeczowe w przypadku zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. W celu korzystania ze świadczeń rzeczowych na podstawie art. 52 lit. a) rozporządzenia, pracownik przedkłada instytucji miejsca zamieszkania zaświadczenie stwierdzające, że jest uprawniony do tych świadczeń rzeczowych. Zaświadczenie wydaje instytucja właściwa, po rozpatrzeniu informacji udzielonych, w odpowiednim przypadku, przez pracodawcę. Ponadto, jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego to przewiduje, pracownik przedstawia instytucji miejsca zamieszkania potwierdzenie odbioru przez instytucję właściwą zgłoszenia wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Jeżeli pracownik nie przedstawi tych dokumentów, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się o nie do instytucji właściwej, a doraźnie przyznaje mu świadczenia rzeczowe z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, jeżeli spełnia warunki wymagane do nabycia tego prawa.
2. Zaświadczenie to zachowuje swoją ważność tak długo, jak długo instytucja miejsca zamieszkania nie zostanie powiadomiona o jego unieważnieniu. Jednakże, jeżeli zaświadczenie to jest wydawane przez instytucję francuską, zachowuje ono ważność przez trzy miesiące, następujące po dacie jego wydania i powinno być ono przedłużane co trzy miesiące.
3. W przypadku pracownika sezonowego, zaświadczenie określone w ust. 1, zachowuje ważność przez cały okres pracy sezonowej, chyba, że instytucja właściwa powiadomi w tym czasie instytucję miejsca zamieszkania o jego unieważnieniu.

4. Składając wniosek o udzielenie świadczeń rzeczowych, zainteresowany przedstawia dokumenty dowodowe wymagane dla przyznania tych świadczeń przez ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje.
5. W przypadku hospitalizacji, instytucja miejsca zamieszkania podaje do wiadomości instytucji właściwej, w terminie trzech dni od daty uzyskania tej informacji, datę przyjęcia do szpitala, prawdopodobny okres hospitalizacji i datę wyjścia ze szpitala.
6. Instytucja miejsca zamieszkania wstępnie powiadamia instytucję właściwą o każdej decyzji dotyczącej przyznania świadczeń rzeczowych, zapisanych na wykazie określonym w art. 24 ust. 2 rozporządzenia, załączając niezbędne dokumenty. Instytucja właściwa ma piętnaście dni, licząc od daty wysłania powyższego zawiadomienia, na zgłoszenie ewentualnego, w odpowiednim przypadku, jego uzasadnionego sprzeciwu; instytucja miejsca zamieszkania udziela świadczeń rzeczowych, jeżeli nie otrzyma sprzeciwu przed upływem tego terminu. Jeżeli świadczenia rzeczowe należy przyznać w przypadku nagłym, instytucja miejsca zamieszkania powiadamia o tym niezwłocznie instytucję właściwą.
7. Pracownik jest informuje instytucję miejsca zamieszkania o wszelkich zmianach swojej sytuacji, mających wpływ na prawo do świadczeń rzeczowych, w szczególności o zaprzestaniu lub zmianie pracy lub o zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu. Instytucja właściwa informuje również instytucję miejsca zamieszkania o ustaniu ubezpieczenia lub wygaśnięciu praw pracownika do świadczeń rzeczowych. Instytucja miejsca zamieszkania może zażądać w każdej chwili od instytucji właściwej dostarczenia jej informacji dotyczących ubezpieczenia zainteresowanego lub jego praw do świadczeń rzeczowych.
8. Jeżeli chodzi o pracowników przygranicznych, lekarstwa, bandaże, okulary, drobny sprzęt, analizy i badania laboratoryjne mogą być wydawane lub wykonywane tylko na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym zostały zalecone, zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa Członkowskiego.
9. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub władze właściwe tych Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Artykuł 61

Świadczenia pieniężne inne niż renty, w przypadku zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. Aby skorzystać ze świadczeń pieniężnych innych niż renty, na podstawie art. 52 lit. b) rozporządzenia, pracownik zwraca się, w terminie trzech dni od daty zaistnienia niezdolności do pracy, do instytucji miejsca zamieszkania, przedstawiając zaświadczenie o przerwaniu pracy lub, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez instytucję właściwą lub instytucję miejsca zamieszkania to przewiduje, zaświadczenie o niezdolności do pracy, wydane przez lekarza prowadzącego.
2. Jeżeli lekarze prowadzący państwa zamieszkania nie wydają zaświadczeń o niezdolności do pracy, pracownik zwraca się bezpośrednio do instytucji miejsca zamieszkania w terminie określonym przez stosowane przez nią ustawodawstwo. Instytucja ta poleca niezwłocznie, aby niezdolność do pracy została stwierdzona przez lekarza i aby wydano

zaświadczenie określone w ust. 1. Zaświadczenie to, w którym należy podać prawdopodobny okres niezdolności do pracy, przekazuje się niezwłocznie instytucji właściwej.

3. W przypadku gdy nie stosuje się ust. 2, instytucja miejsca zamieszkania przystępuje niezwłocznie, a najpóźniej w terminie trzech dni od chwili, gdy pracownik zwrócił się do niej, do przeprowadzenia badania lekarskiego pracownika, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony. Instytucja miejsca zamieszkania przekazuje instytucji właściwej, w terminie trzech dni, licząc od daty przeprowadzenia badania, orzeczenie lekarskie wydane przez lekarza kontrolującego, które określa prawdopodobny okres niezdolności do pracy.

4. Instytucja miejsca zamieszkania przeprowadza następnie, w razie potrzeby, kontrolę administracyjną lub lekarską pracownika, tak jak gdyby był w niej ubezpieczony. Z chwilą gdy stwierdzi, że pracownik jest zdolny powrócić do pracy, powiadamia o tym niezwłocznie pracownika oraz instytucję właściwą, podając datę ustania niezdolności do pracy. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 6 zawiadomienie pracownika traktowane jest jak podjęcie decyzji w imieniu instytucji właściwej.

5. Instytucja właściwa zachowuje w każdym przypadku prawo zlecenia kontrolnego badania pracownika przez wybranego przez niego lekarza.

6. Jeżeli instytucja właściwa decyduje o odmowie udzielenia świadczeń pieniężnych z powodu niedopełnienia przez pracownika formalności przewidzianych przez ustawodawstwo państwa zamieszkania lub jeżeli stwierdzi, że pracownik jest zdolny do powrotu do pracy, powiadamia go o swojej decyzji, przesyłając jednocześnie jej kopię do instytucji miejsca zamieszkania,

7. Gdy pracownik powraca do pracy, powiadamia o tym instytucję właściwą, jeżeli przewiduje to stosowane przez nią ustawodawstwo.

8. Instytucja właściwa wypłaca świadczenia pieniężne w określony sposób, w szczególności międzynarodowym przekazem pocztowym, i powiadamia o tym instytucję miejsca zamieszkania i pracownika. Jeżeli świadczenia pieniężne są wypłacane przez instytucję miejsca zamieszkania na rachunek instytucji właściwej, informuje ona pracownika o jego prawach oraz podaje do wiadomości instytucji miejsca zamieszkania kwotę świadczeń pieniężnych, terminy ich wypłat oraz maksymalny okres, przez który są przyznawane zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego.

9. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Wykonywanie art. 55 rozporządzenia

Artykuł 62

Świadczenia rzeczowe w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych, pracownik, określony w art. 14 ust. 1 lit. a) (i) **lub ust. 2 lit. a)** rozporządzenia, przedstawia niezwłocznie instytucji miejsca pobytu

zaświadczenie określone w art. 11 rozporządzenia wykonawczego. O ile pracownik przedstawił to zaświadczenie, domniemywa się, że wypełnił warunki nabycia prawa do świadczeń rzeczowych.

2. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych, pracownik transportu międzynarodowego określony w art. 14 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, który podczas wykonywania swojej pracy znajduje się na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Państwo właściwe przedstawia niezwłocznie instytucji miejsca pobytu zaświadczenie specjalne, wydane przez pracodawcę lub jego pełnomocnika w ciągu bieżącego miesiąca kalendarzowego lub poprzednich dwóch miesięcy kalendarzowych. Zaświadczenie to określa w szczególności datę, od kiedy pracownik jest zatrudniony u tego pracodawcy oraz nazwę i siedzibę instytucji właściwej. Jeżeli pracownik przedstawił to zaświadczenie, domniemywa się, że wypełnił warunki nabycia prawa do świadczeń rzeczowych. Jeżeli pracownik nie jest w stanie zwrócić się do instytucji miejsca pobytu przed podjęciem leczenia, korzysta z tego leczenia na podstawie tego zaświadczenia, tak jak gdyby był ubezpieczony w tej instytucji.

3. Instytucja miejsca pobytu zwraca się, w terminie trzech dni, do instytucji właściwej o stwierdzenie, czy pracownik określony w ust. 1 i 2 spełnia warunki uprawniające do świadczeń rzeczowych. Do chwili otrzymania odpowiedzi instytucji właściwej, jest ona zobowiązana do udzielania mu tych świadczeń przez okres najwyżej trzydziestu dni.

4. Instytucja właściwa udziela odpowiedzi instytucji miejsca pobytu w terminie dziesięciu dni od daty otrzymania wniosku tej instytucji. Jeżeli odpowiedź jest pozytywna, instytucja właściwa podaje, jeśli to konieczne, maksymalny okres, przez który świadczenia są przyznawane zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, a instytucja miejsca pobytu udziela nadal wyżej wymienionych świadczeń.

5. Świadczenia rzeczowe, udzielane na podstawie domniemania ustanowionego w ust. 1 lub 2, podlegają zwrotowi zgodnie z przepisami art. 36 ust. 1 rozporządzenia.

6. Zamiast zaświadczenia określonego odpowiednio w ust. 1 i 2, pracownicy określani w tych ustępach mogą przedstawić instytucji miejsca pobytu zaświadczenie określone w ust. 7.

7. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie art. 55 ust. 1 lit. a) (i) rozporządzenia, z wyjątkiem przypadków powoływania się na domniemanie określone w ust. 1 lub 2, pracownik przedstawia instytucji miejsca pobytu zaświadczenie potwierdzające jego prawo do świadczeń rzeczowych. Zaświadczenie to, wydawane przez instytucję właściwą, w razie możliwości przed opuszczeniem przez pracownika terytorium Państwa Członkowskiego, które zamieszkuje, podaje, w tam, gdzie to konieczne, w szczególności maksymalny okres, przez który przyznawane są świadczenia rzeczowe zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego. Jeżeli pracownik nie przedstawi wymienionego zaświadczenia, instytucja miejsca pobytu zwraca się o nie do instytucji właściwej.

8. Przepisy art. 60 ust. 5, 6 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Artykuł 63

Świadczenia rzeczowe dla pracowników w przypadku przeniesienia miejsca zamieszkania lub powrotu do państwa zamieszkania, jak również dla pracowników

upoważnionych do udania się do innego Państwa Członkowskiego w celu uzyskania tam leczenia

1. Aby skorzystać ze świadczeń rzeczowych na podstawie przepisów art. 55 ust. 1 lit. b) (i) rozporządzenia, pracownik przedstawia instytucji miejsca zamieszkania zaświadczenie stwierdzające, że zachowuje prawo do korzystania z tych świadczeń. Zaświadczenie to, wydawane przez instytucję właściwą, podaje, w odpowiednim przypadku, w szczególności, maksymalny okres, przez który te świadczenia mogą być jeszcze udzielane zgodnie z ustawodawstwem właściwego państwa. Zaświadczenie może zostać wydane po wyjeździe i na żądanie pracownika, jeżeli nie mogło być wydawane wcześniej z powodu siły wyższej.
2. Przepisy art. 60 ust. 5, 6 i 9 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.
3. W przypadku przewidzianym w przepisach art. 55 ust. 1 lit. c) (i) rozporządzenia, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, odpowiednio, do celów udzielania świadczeń rzeczowych.

Artykuł 64

Świadczenia pieniężne inne niż renty w przypadku pobytu w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

Aby skorzystać ze świadczeń pieniężnych innych niż renty na podstawie art. 55 ust. 1 lit. a) (ii) rozporządzenia, stosuje się odpowiednio przepisy art. 61 rozporządzenia wykonawczego. Jednakże, bez uszczerbku dla obowiązku przedstawienia zaświadczenia o niezdolności do pracy, pracownik, który przebywa na terytorium Państwa Członkowskiego niewykonując tam działalności zawodowej lub handlowej, nie jest zobowiązany do przedstawienia świadectwa o przerwaniu pracy, określonego w art. 61 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.

Wykonywanie art. 52-56 rozporządzenia

Artykuł 65

Zgłoszenia, wywiady i wymiana informacji między instytucjami, dotyczące wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, zaistniałych w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. Jeżeli wydarzył się wypadek przy pracy lub stwierdzono chorobę zawodową po raz pierwszy na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, zgłoszenie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej musi być dokonane zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego, bez uszczerbku dla ustawodawstwa obowiązującego w Państwie Członkowskim, na którego terytorium wydarzył się wypadek przy pracy lub stwierdzono po raz pierwszy chorobę zawodową, i które stosuje się w danym przypadku. Zgłoszenie to kieruje się do instytucji właściwej, a kopię przesyła do instytucji miejsca zamieszkania lub pobytu.
2. Instytucja Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wydarzył się wypadek przy pracy lub stwierdzono po raz pierwszy chorobę zawodową, przekazuje instytucji właściwej

dwa egzemplarze zaświadczeń lekarskich, sporządzonych na tym terytorium oraz, na wniosek tej ostatniej instytucji, wszelkie odpowiednie informacje.

3. Jeżeli w razie wypadku, który wydarzył się w drodze do pracy lub z pracy na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, należy przeprowadzić dochodzenie na terytorium pierwszego Państwa Członkowskiego, instytucja właściwa może wyznaczyć w tym celu przeprowadzającego wywiad, powiadamiając o tym władze tego Państwa Członkowskiego. Władze te współdziałają z przeprowadzającym wywiad, wyznaczając osobę powołaną do udzielania mu pomocy przy zapoznawaniu się z protokołami i innymi dokumentami dotyczącymi wypadku.

4. Po zakończeniu leczenia szczegółowe orzeczenie, wraz ze świadectwami lekarskimi dotyczącymi stałych skutków wypadku lub choroby, w szczególności obecnego stanu ofiary oraz wyleczenia lub utrwalenia zmian, przekazuje się instytucji właściwej. Stosowne należności wypłacane są przez instytucję miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu, zależnie od przypadku, zgodnie ze stawkami stosowanymi przez tę instytucję, na rachunek instytucji właściwej.

5. Instytucja właściwa przekazuje na wniosek, do wiadomości instytucji miejsca zamieszkania lub pobytu, zależnie od przypadku, decyzję określającą datę wyleczenia lub utrwalenia zmian oraz, w odpowiednim przypadku, decyzję o przyznaniu renty.

Artykuł 66

Podważanie zawodowego charakteru wypadku lub choroby

1. O ile instytucja właściwa podważa zastosowanie ustawodawstwa dotyczącego wypadków przy pracy lub chorób zawodowych w przypadku określonym w art. 52 lub w art. 55 ust. 1 rozporządzenia, powiadamia o tym niezwłocznie instytucję miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu, która udzielała świadczeń rzeczowych, świadczenia te, uznane za świadczenia należne z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, są nadal udzielane z tego tytułu, na podstawie zaświadczeń lub świadectw określonych w przepisach art. 20 i 21 rozporządzenia wykonawczego.

2. Jeżeli w takiej sprawie zapadnie decyzja ostateczna, instytucja właściwa powiadamia o niej niezwłocznie instytucję miejsca zamieszkania lub pobytu, która udzielała świadczeń rzeczowych. Wymieniona instytucja udziela nadal tych świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, jeżeli pracownik najemny ma do tego prawo, w przypadku gdy nie chodzi o wypadek przy pracy lub chorobę zawodową. W przeciwnym razie świadczenia rzeczowe, z których zainteresowany korzystał z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, uznaje się za świadczenia z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Wykonywanie art. 57 rozporządzenia

Artykuł 67

Tryb postępowania w przypadku narażenia na ryzyko choroby zawodowej w kilku Państwach Członkowskich

1. W przypadku, określonym w art. 57 ust. 1 rozporządzenia, zgłoszenie choroby zawodowej przekazywane jest bądź instytucji właściwej w zakresie chorób zawodowych w Państwie Członkowskim, zgodnie z ustawodawstwem, którego osoba cierpiąca na chorobę ostatnio wykonywała pracę mogącą spowodować daną chorobę, bądź instytucji miejsca zamieszkania, która z kolei przekazuje zgłoszenie instytucji właściwej.

2. Jeśli instytucja właściwa, określona w ust. 1, stwierdza, że praca mogąca spowodować daną chorobę zawodową była wykonywana ostatnio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, przekazuje zgłoszenie i załączone dokumenty odpowiedniej instytucji tego Państwa Członkowskiego.

3. Jeżeli instytucja Państwa Członkowskiego stwierdza, że osoba cierpiąca na chorobę, która wykonywała ostatnio, zgodnie z jego ustawodawstwem, pracę mogącą spowodować daną chorobę zawodową, lub osoby pozostałe przy życiu nie spełniają warunków wymaganych przez te przepisy prawne, uwzględniając przepisy art. 57 ust. 2 i ust. 3 lit. a) i b) rozporządzenia, wymieniona instytucja:

- a) przekazuje niezwłocznie instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegała osoba cierpiąca na chorobę wykonująca uprzednio pracę mogącą wywołać daną chorobę zawodową, zgłoszenie wraz z wszelkimi dołączonymi dokumentami, w tym wyniki i orzeczenia lekarskie, jakich dokonała pierwsza instytucja oraz kopię decyzji, określonej w lit. b);
- b) zawiadamia jednocześnie zainteresowanego o swojej decyzji, podając w szczególności powody uzasadniające odmowę świadczeń, środki i terminy odwołania oraz datę przekazania akt instytucji określonej w lit. a).

4. W razie konieczności należy, stosując ten sam tryb postępowania, zwrócić się ponownie do odpowiedniej instytucji Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegała osoba cierpiąca na chorobę wykonując po raz pierwszy pracę mogącą spowodować daną chorobę zawodową.

Artykuł 68

Wymiana informacji między instytucjami w przypadku odwołania od decyzji odmownej - Wypłata zaliczek w razie złożenia odwołania

1. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji odmownej, wydanej przez instytucję jednego z Państw Członkowskich, którego ustawodawstwu osoba cierpiąca na chorobę podlegała wykonując pracę mogącą spowodować daną chorobę zawodową, instytucja ta informuje o tym instytucję, której zgłoszenie zostało przekazane, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 67 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, oraz powiadamia ją następnie o podjętej decyzji ostatecznej.

2. Jeżeli prawo do świadczeń zostało nabyte na podstawie ustawodawstwa stosowanego przez tę ostatnią instytucję, uwzględniając przepisy art. 57 ust. 2 i ust. 3 lit. a) i b) rozporządzenia, wymieniona instytucja wypłaca zaliczki, których wysokość jest określana tam, gdzie to konieczne po konsultacji z instytucją, której decyzja jest przedmiotem odwołania. Ta ostatnia instytucja zwraca wypłacone zaliczki, jeżeli w wyniku odwołania

zobowiązana zostaje do udzielania świadczeń. Powyższą kwotę potrąca się ze świadczeń należnych zainteresowanemu.

Artykuł 69

Rozłożenie ciężaru świadczeń pieniężnych w przypadku sklerogennej pylicy płuc

Dla wykonywania art. 57 ust. 3 lit. c) rozporządzenia obowiązują następujące zasady:

- a) instytucja właściwa Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwo stanowi podstawę przyznawania świadczeń pieniężnych na podstawie art. 57 ust. 1 rozporządzenia, określona jako „instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych”, używa formularza zawierającego w szczególności wyciąg i zestawienie zbiorcze okresów ubezpieczenia (ubezpieczenie emerytalne), spełnionych przez poszkodowanego zgodnie z ustawodawstwem każdego z zainteresowanych Państw Członkowskich;
- b) instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych przekazuje wymieniony formularz wszystkim instytucjom ubezpieczeń emerytalnych Państw Członkowskich, w których poszkodowany był ubezpieczony; każda z tych instytucji wpisuje do formularza okresy ubezpieczenia (ubezpieczenie emerytalne), spełnione zgodnie z stosowanym przez nią ustawodawstwem i zwraca formularz instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń pieniężnych;
- c) instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych dokonuje rozłożenia ciężaru obsługi świadczeń między sobą i innymi zainteresowanymi instytucjami właściwymi; podział ten, wraz z uzasadnieniem, dotyczącym szczególnie wysokości przyznawanych świadczeń pieniężnych oraz procentowego rozłożenia ciężaru udzielania świadczeń, podaje do wiadomości tych instytucji, w celu uzyskania ich zgody;
- d) na koniec każdego roku kalendarzowego instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych przekazuje innym zainteresowanym instytucjom właściwym wykaz świadczeń wypłaconych w danym okresie, podając kwotę należną od każdej z nich, zgodnie z rozłożeniem ciężaru świadczeń przewidzianym w lit. c); każda z tych instytucji zwraca kwotę należną instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń pieniężnych, najszybciej jak to możliwe, a najpóźniej w terminie trzech miesięcy.

Wykonywanie art. 58 ust. 3 rozporządzenia

Artykuł 70

Zaświadczenie dotyczące członków rodziny, których należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości świadczeń pieniężnych, w tym rent

1. Aby skorzystać z przepisów art. 58 ust. 3 rozporządzenia, wnioskodawca obowiązany jest przedstawić zaświadczenie dotyczące członków rodziny, mających miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się instytucja zobowiązana do ustalenia wysokości świadczeń pieniężnych.

Zaświadczenie to wydaje instytucja właściwa ds. ubezpieczeń na wypadek choroby w miejscu zamieszkania członków rodziny lub inna instytucja wskazana przez właściwą władzę Państwa Członkowskiego, na którego terytorium mają oni miejsce zamieszkania. Przepisy art. 25 ust. 2 akapity drugi i trzeci rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Zamiast zaświadczenia przewidzianego w akapicie pierwszym, instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych może zażądać od wnioskodawcy aktualnych aktów stanu cywilnego odnoszących się do członków rodziny, mających miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż to, w którym znajduje się wyżej wymieniona instytucja.

2. W przypadku, określonym w ust. 1, jeżeli ustawodawstwo stosowane przez daną instytucję wymaga zamieszkiwania członków rodziny we wspólnym gospodarstwie domowym z wnioskodawcą, fakt, że niespełniający tego warunku członkowie rodziny znajdują się głównie na utrzymaniu wnioskodawcy, musi być stwierdzony na podstawie dokumentów wykazujących regularne przekazywanie części zarobków.

Wykonywanie art. 60 rozporządzenia

Artykuł 71

Pogłębienie się choroby zawodowej

1. W przypadkach określonych w przepisach art. 60 ust. 1 rozporządzenia, pracownik dostarcza instytucji Państwa Członkowskiego, w której ubiega się o przyznanie prawa do świadczeń, wszelkich informacji dotyczących świadczeń przyznanych uprzednio z tytułu danej choroby zawodowej. Instytucja ta może zwrócić się o uznane za niezbędne informacje do każdej innej instytucji poprzednio właściwej.

2. W przypadku określonym w przepisach art. 60 ust. 1 lit. c) rozporządzenia, instytucja właściwa, zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych, zawiadamia inną zainteresowaną instytucję, w celu otrzymania jej zgody, o ciąży na niej kwocie świadczeń z tytułu pogłębienia się choroby, załączając odpowiednie dowody. Na koniec każdego roku kalendarzowego pierwsza instytucja przesyła drugiej instytucji wykaz świadczeń pieniężnych wypłaconych w danym okresie podając kwotę należną od tej instytucji, która zwraca ją najszybciej jak to możliwe, a najpóźniej w terminie trzech miesięcy.

3. W przypadku określonym w art. 60 ust. 2 lit. b) zdanie pierwsze rozporządzenia, instytucja zobowiązana do wypłaty świadczeń pieniężnych podaje do wiadomości zainteresowanych instytucji właściwych, w celu otrzymania ich zgody, zmiany wniesione do uprzedniego rozłożenia ciężaru obsługi tych świadczeń, załączając dokumenty uzasadniające te zmiany.

4. W przypadku określonym w art. 60 ust. 2 lit. b) zdanie drugie rozporządzenia, przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Wykonywanie art. 61 ust. 5 rozporządzenia

Artykuł 72

Ocena stopnia niezdolności w razie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, które zaistniały w okresie poprzedzającym

1. W celu oceny stopnia niezdolności, określonego w art. 61 ust. 5 rozporządzenia, pracownik dostarcza instytucji właściwej Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegał w chwili zaistnienia wypadku przy pracy lub w chwili pierwszego stwierdzenia przez lekarza choroby zawodowej, wszelkich informacji dotyczących wypadków przy pracy lub chorób zawodowych, którym uległ wcześniej, gdy podlegał ustawodawstwu innego Państwa Członkowskiego, niezależnie od stopnia niezdolności spowodowanego tymi wcześniejszymi zdarzeniami.
2. Instytucja właściwa, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, dotyczącym powstawania prawa do świadczeń i ustalania ich wysokości, uwzględnia stopień niezdolności spowodowanej przez wcześniejsze zdarzenia.
3. Instytucja właściwa może zwrócić się do każdej instytucji uprzednio właściwej, w celu uzyskania informacji uważanych przez nią za niezbędne.

Jeżeli wcześniejsza niezdolność do pracy została spowodowana przez wypadek zaistniały w czasie, gdy pracownik podlegał ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, które nie różnicuje przyczyn niezdolności do pracy, instytucja właściwa w odniesieniu do wcześniejszej niezdolności do pracy lub wskazana przez nią właściwa władza zainteresowanego Państwa Członkowskiego dostarcza, na wniosek instytucji właściwej innego Państwa Członkowskiego, informacji o stopniu wcześniejszej niezdolności do pracy oraz, w możliwym zakresie, informacji pozwalających na stwierdzenie, czy niezdolność zaistniała na skutek wypadku przy pracy w rozumieniu ustawodawstwa stosowanego przez drugie Państwo Członkowskie. W takim przypadku przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Wykonywanie art. 62 ust. 1 rozporządzenia

Artykuł 73

Instytucje, do których mogą zwracać się pracownicy kopalń i przedsiębiorstw podobnych, w przypadku pobytu lub zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. W przypadkach, określonych art. 62 ust. 1 rozporządzenia, oraz jeżeli w państwie pobytu lub zamieszkania świadczenia przewidziane przez system ubezpieczenia na wypadek chorób zawodowych i wypadków przy pracy oraz, któremu podlegają pracownicy fizyczni przemysłu stalowego, są takie same jak świadczenia przewidziane przez system specjalny dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych, pracownicy tej grupy mogą zwracać się do najbliższej instytucji na terytorium Państwa Członkowskiego, na którym przebywają lub zamieszkują, wskazanej w załączniku 3 do rozporządzenia wykonawczego, nawet jeżeli jest to instytucja systemu dla pracowników fizycznych przemysłu stalowego, i która jest wówczas obowiązana do udzielania tych świadczeń.
2. Jeśli świadczenia przewidziane przez system specjalny dla pracowników kopalń i przedsiębiorstw podobnych są korzystniejsze, pracownicy ci mogą zwrócić się bądź do instytucji zobowiązanej do stosowania tego systemu, bądź do najbliższej instytucji na terytorium Państwa Członkowskiego, na którym przebywają lub zamieszkują, stosującej

system dla pracowników fizycznych przemysłu stalowego. W tym ostatnim przypadku instytucja, o której mowa, zobowiązana jest poinformować zainteresowanego, że zwracając się do instytucji obowiązanej do stosowania wymienionego systemu specjalnego, uzyska korzystniejsze świadczenia; poza tym, powinna podać mu nazwę i adres tej instytucji.

Wykonywanie art. 62 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 74

Uwzględnianie okresu, przez który świadczenia były już udzielane przez instytucję innego Państwa Członkowskiego

Do celów art. 62 ust. 2 rozporządzenia, instytucja Państwa Członkowskiego, powołana do udzielania świadczeń, może wystąpić do instytucji innego Państwa Członkowskiego o przekazanie informacji dotyczących okresu, przez który ta ostatnia instytucja udzielała już świadczeń z tytułu tego samego wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Wnoszenie i rozpatrywanie wniosków rentowych, z wyjątkiem rent z tytułu chorób zawodowych, określonych w art. 57 rozporządzenia

Artykuł 75

1. Aby skorzystać z renty lub z zasiłku uzupełniającego na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, pracownik lub osoby pozostałe przy życiu, mające miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego, wnoszą wniosek bądź do instytucji właściwej, bądź do instytucji miejsca zamieszkania, która przekazuje wniosek instytucji właściwej. Przy składaniu wniosku stosuje się następujące zasady:

- a) do wniosku, sporządzonego na formularzu przewidzianym przez ustawodawstwo stosowane przez instytucję właściwą, muszą być załączone wymagane dokumenty dowodowe;
- b) zgodność informacji podanych przez wnioskodawcę musi zostać stwierdzona na podstawie dokumentów urzędowych załączonych do formularza wniosku lub potwierdzona przez właściwe organy Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje wnioskodawca.

2. Instytucja właściwa powiadamia wnioskodawcę o swojej decyzji bezpośrednio lub za pośrednictwem instytucji łącznikowej państwa właściwego; kopię decyzji przesyła instytucji łącznikowej Państwa Członkowskiego, którego terytorium zamieszkuje wnioskodawca.

Kontrola administracyjna i lekarska

Artykuł 76

1. Kontrola administracyjna i lekarska oraz badania lekarskie przewidziane w przypadku rewizji renty przeprowadzane są, na wniosek instytucji właściwej, przez instytucję Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się osoba uprawniona do świadczeń, na warunkach przewidzianych przez ustawodawstwo stosowane przez tę ostatnią instytucję.

Jednakże instytucja właściwa zachowuje prawo zlecenia zbadania osoby uprawnionej przez wybranego tę instytucję nią lekarza.

2. Każda osoba otrzymująca rentę dla siebie lub dla sieroty, powiadamia instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczeń o każdej zmianie sytuacji swojej lub sieroty, która może wpłynąć na prawo do renty.

Wypłacanie rent

Artykuł 77

Wypłata rent należnych od instytucji Państwa Członkowskiego wnioskodawcom zamieszkałym na terytorium innego Państwa Członkowskiego, następuje zgodnie z przepisami art. 53-58 rozporządzenia wykonawczego.

ROZDZIAŁ 5

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU ŚMIERCI

Wykonywanie art. 64, 65 i 66 rozporządzenia

Artykuł 78

Wniosek o świadczenie

Aby otrzymać świadczenie z tytułu śmierci na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego innego niż to, którego terytorium zamieszkuje, wnioskodawca składa wniosek do instytucji właściwej albo do instytucji miejsca zamieszkania.

Do wniosku muszą być załączone dokumenty dowodowe wymagane przez ustawodawstwo stosowane przez instytucję właściwą.

Zgodność informacji udzielonych przez wnioskodawcę musi być stwierdzona dokumentami urzędowymi, załączonymi do wniosku, lub potwierdzona przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkuje wnioskodawca.

Artykuł 79

Poświadczenie okresów

1. Aby skorzystać z przepisów art. 64 rozporządzenia, wnioskodawca przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie wymieniające okresy ubezpieczenia, spełnione przez pracownika zgodnie z ustawodawstwem, którym ostatnio podlegał.

2. Powyższe zaświadczenie wydaje, na wniosek wnioskodawcy, odpowiednio instytucja właściwa ds. ubezpieczeń na wypadek choroby lub instytucja właściwa ds. ubezpieczenia emerytalnego, zależnie od przypadku, w której pracownik był ostatnio ubezpieczony. Jeżeli wnioskodawca nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja właściwa zwraca się o nie do jednej z instytucji wymienionych wcześniej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli zachodzi konieczność uwzględnienia okresów ubezpieczenia, spełnionych uprzednio zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, w celu spełnienia warunków wymaganych przez ustawodawstwo państwa właściwego.

ROZDZIAŁ 6

ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH

Wykonywanie art. 67 rozporządzenia

Artykuł 80

Poświadczenie okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia

1. Aby korzystać z przepisów art. 67 ust. 1, 2 lub 4 rozporządzenia, zainteresowany przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie wymieniające okresy ubezpieczenia lub zatrudnienia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem, któremu ostatnio podlegał oraz wszelkie informacje uzupełniające, wymagane przez ustawodawstwo stosowane przez tę instytucję.

2. Zaświadczenie to wydaje, na wniosek zainteresowanego, instytucja właściwa ds. bezrobocia w Państwie Członkowskim, którego ustawodawstwu zainteresowany ostatnio podlegał albo inna instytucja wskazana przez właściwą władzę tego Państwa Członkowskiego. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja właściwa zwraca się o nie do jednej z wymienionych instytucji.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli zachodzi konieczność uwzględnienia okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia uprzednio spełnionych zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, aby spełnić warunki wymagane przez ustawodawstwo państwa właściwego.

Wykonywanie art. 68 rozporządzenia

Artykuł 81

Zaświadczenie wymagane do ustalenia wysokości świadczeń

W celu dokonania ustalenia świadczeń ciążących na instytucji określonej w art. 68 ust. 1 rozporządzenia, jeśli zainteresowany nie wykonywał swojej ostatniej działalności zawodowej przez co najmniej cztery tygodnie na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się wymieniona instytucja przedstawia on jej zaświadczenie, wskazujące rodzaj ostatniej działalności zawodowej wykonywanej na terytorium innego Państwa Członkowskiego przez okres co najmniej czterech tygodni oraz dział gospodarki, w której wykonywał tę działalność. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi takiego zaświadczenia, wymieniona instytucja zwraca się o nie do instytucji właściwej ds. bezrobocia tego ostatniego Państwa Członkowskiego, w której był ostatnio ubezpieczony, albo do innej instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę tego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 82

Zaświadczenie dotyczące członków rodziny, których należy wziąć pod uwagę przy ustalaniu świadczeń

1. Aby skorzystać z przepisów art. 68 ust. 2 rozporządzenia, zainteresowany przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie dotyczące członków jego rodziny, mających miejsce zamieszkania na terytorium innego Państwa Członkowskiego niż to, w którym znajduje się wymieniona instytucja.
2. Zaświadczenie to jest wydawane przez instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkują członkowie rodziny. Zaświadczenie musi stwierdzać, że członkowie rodziny nie są uwzględniani przy ustalaniu zasiłków dla bezrobotnych, należnych innej osobie na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego. Zaświadczenie zachowuje ważność przez okres dwunastu miesięcy od chwili jego wydania. Zaświadczenie może być przedłużone; w tym przypadku okres jego ważności biegnie od daty przedłużenia. Zainteresowany powiadamia niezwłocznie instytucję właściwą o każdym zdarzeniu, które pociąga za sobą konieczność zmiany tego zaświadczenia. Zmiana ta staje się skuteczna od dnia, w którym fakt ten miał miejsce.

Wykonywanie art. 69 rozporządzenia

Artykuł 83

Warunki i granice zachowania prawa do świadczeń, jeżeli bezrobotny udaje się do innego Państwa Członkowskiego

1. Aby zachować korzystanie ze świadczeń, bezrobotny określony w art. 69 ust. 1 rozporządzenia, przedstawia instytucji miejsca, do którego się udał, zaświadczenie, w którym instytucja właściwa zaświadcza, że zachowuje on prawo do świadczeń na warunkach określonych w ust. 1 lit. b) tego artykułu. W zaświadczeniu instytucja właściwa podaje w szczególności:
 - a) kwotę świadczenia, którą należy wypłacić bezrobotnemu zgodnie z ustawodawstwem państwa właściwego;
 - b) datę, od której bezrobotny przestał być w dyspozycji urzędów zatrudnienia państwa właściwego;
 - c) termin określony zgodnie z art. 69 ust. 1 lit. b) rozporządzenia, na zarejestrowanie się jako poszukujący pracy w Państwie Członkowskim, do którego bezrobotny się udał;
 - d) maksymalny okres, przez który prawo do świadczeń może być zachowane zgodnie z art. 69 ust. 1 lit. c) rozporządzenia;
 - e) zdarzenia, które mogą wpłynąć na zmianę prawa do świadczenia.
2. Bezrobotny, który ma zamiar udać się do innego Państwa Członkowskiego w celu poszukiwania pracy, występuje o wydanie zaświadczenia określonego w ust. 1 przed swoim wyjazdem. Jeżeli bezrobotny nie przedstawi takiego zaświadczenia, instytucja miejsca, do którego się udał, zwraca się o nie do instytucji właściwej. Służby zatrudnienia państwa

właściwego muszą zapewnić, że bezrobotny zostaje poinformowany o obowiązkach, które na nim ciążyą zgodnie z art. 69 rozporządzenia i niniejszego artykułu.

3. Instytucja miejsca, do którego udał się bezrobotny, powiadamia instytucję właściwą o dacie rejestracji bezrobotnego oraz o dacie rozpoczęcia wypłaty świadczeń, oraz wypłaca świadczenia należne od państwa właściwego w trybie przewidzianym przez ustawodawstwo tego Państwa Członkowskiego, do którego udał się bezrobotny.

Instytucja miejsca, do którego udał się bezrobotny, dokonuje lub poleca dokonać kontroli, tak jak gdyby chodziło o bezrobotnego pobierającego świadczenia na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa. Z chwilą, gdy otrzyma wiadomość o zdarzeniu określonym w ust. 1 lit. e), wymieniona instytucja powiadamia o nim instytucję właściwą oraz, w przypadku gdy świadczenie powinno być zawieszono lub zniesione, przerywa niezwłocznie jego wypłatę. Instytucja właściwa informuje również niezwłocznie wymienioną instytucję, w jakim stopniu i od jakiej daty prawa bezrobotnego ulegają zmianie na skutek zdarzenia. Wypłaty mogą być wznowione jedynie po otrzymaniu tych informacji. W przypadku gdy świadczenie musi ulec zmniejszeniu, instytucja miejsca, do którego udał się bezrobotny, wypłaca mu nadal zmniejszoną część świadczenia, z zastrzeżeniem wyrównania po otrzymaniu odpowiedzi od instytucji właściwej.

4. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne przepisy wykonawcze.

Wykonywanie art. 71 rozporządzenia

Artykuł 84

Bezrobotni, którzy w okresie ostatniego zatrudnienia mieli miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

1. W przypadkach, określonych w art. 71 ust. 1 lit. a) (ii) oraz lit. b) (ii) zdanie pierwsze rozporządzenia, instytucję miejsca zamieszkania uważa się za instytucję właściwą w celu stosowania przepisów art. 80 rozporządzenia wykonawczego.

2. Aby skorzystać z przepisów art. 71 ust. 1 lit. b) (ii) rozporządzenia, bezrobotny przedstawia instytucji miejsca zamieszkania, poza zaświadczeniem, określonym w art. 80 rozporządzenia wykonawczego, zaświadczenie wydane przez instytucję Państwa Członkowskiego, którego ustawodawstwu ostatnio podlegał, stwierdzające, że nie jest on uprawniony do świadczeń zgodnie z art. 69 rozporządzenia.

3. Do celów art. 71 ust. 2 rozporządzenia, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się do instytucji właściwej o wszelkie informacje dotyczące praw bezrobotnych w stosunku do tej ostatniej instytucji.

ROZDZIAŁ 7

ŚWIADCZENIA RODZINNE I ZASIŁKI RODZINNE

Wykonywanie art. 72 rozporządzenia

Artykuł 85

Poświadczenie okresów zatrudnienia

1. Aby skorzystać z przepisów art. 72 rozporządzenia, zainteresowany przedstawia instytucji właściwej zaświadczenie wykazujące okresy zatrudnienia, spełnione zgodnie z ustawodawstwem, któremu ostatnio podlegał.
2. Zaświadczenie to wydaje, na wniosek zainteresowanego instytucja Państwa Członkowskiego właściwa w sprawach świadczeń rodzinnych, w której był ostatnio ubezpieczony albo inna instytucja wyznaczona przez właściwą władzę tego Państwa Członkowskiego. Jeżeli zainteresowany nie przedstawi wymienionego zaświadczenia, instytucja właściwa zwraca się o nie do jednej z wymienionych instytucji, chyba że instytucja ubezpieczeń na wypadek choroby może jej przekazać kopię zaświadczenia przewidzianego w przepisach art. 16 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli zachodzi konieczność wzięcia pod uwagę okresów zatrudnienia uprzednio spełnionych zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, aby spełnić warunki wymagane przez ustawodawstwo państwa właściwego.

Wykonywanie art. 73 ust. 1 oraz art. 75 ust. 1 lit. a) i b) rozporządzenia

Artykuł 86

Pracownicy podlegający ustawodawstwu Państwa Członkowskiego innego niż Francja

1. Aby skorzystać ze świadczeń rodzinnych zgodnie z art. 73 ust. 1 rozporządzenia, pracownik składa wniosek do instytucji właściwej, w razie konieczności za pośrednictwem swojego pracodawcy.
2. Pracownik przedstawia, na poparcie złożonego wniosku, zaświadczenie dotyczące stanu rodzinnego, wydane przez władze właściwe w sprawach stanu cywilnego w Państwie zamieszkania Członków rodziny. Zaświadczenie to musi być przedłużane corocznie.
3. Na poparcie swojego wniosku pracownik dostarcza również informacje pozwalające ściśle określić osobę, której świadczenia pieniężne mają być wypłacane w państwie zamieszkania (nazwisko, imię, pełny adres), jeżeli ustawodawstwo państwa właściwego przewiduje, że świadczenia rodzinne mogą lub muszą być wypłacane innej osobie niż pracownik.
4. Władze dwóch lub więcej Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą szczególne warunki wypłacania świadczeń rodzinnych, w szczególności w celu ułatwienia wykonywania art. 75 ust. 1 lit. a) i b) rozporządzenia. O takich umowach powiadamia się Komisję Administracyjną.
5. Pracownik powiadamia, w razie konieczności, za pośrednictwem swojego pracodawcy, instytucję właściwą:

- o każdej zmianie sytuacji członków jego rodziny, i która może wpłynąć na zmianę prawa do świadczeń rodzinnych,
- o każdej zmianie liczby członków rodziny, na których należą się świadczenia rodzinne,
- o każdej zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu tych członków rodziny,
- o wykonywaniu każdej działalności zawodowej lub handlowej, z tytułu której świadczenia rodzinne należą się również na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, na którego terytorium mają miejsce zamieszkania członkowie rodziny.

Wykonywanie art. 73 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 87

Pracownicy podlegający francuskiemu ustawodawstwu

1. W celu korzystania z zasiłków rodzinnych zgodnie z art. 73 ust. 2 rozporządzenia, pracownik składa wnioski do instytucji właściwej, która dostarcza mu zaświadczenie stwierdzające, że wypełnił warunki dotyczące zatrudnienia, od których francuskie ustawodawstwo uzależnia nabycie prawa do zasiłków rodzinnych. Jednocześnie pracownik podpisuje deklarację potwierdzającą, że nie posiada żadnych praw do zasiłków rodzinnych na podstawie ustawodawstwa państwa zamieszkania członków rodziny, z tytułu aktywności zawodowej.

W przypadkach, w których francuskie ustawodawstwo przewiduje, że prawo do zasiłków rodzinnych nabywa się na okres odpowiadający długości okresów zatrudnienia, zaświadczenie wymienia okresy zatrudnienia spełnione podczas danych okresów.

Członkowie rodziny są rejestrowani w instytucji miejsca swojego zamieszkania na podstawie tego zaświadczenia i dokumentów dowodowych wymaganych na podstawie ustawodawstwa stosowanego przez tę instytucję w celu przyznania zasiłków rodzinnych.

Jeżeli członkowie rodziny nie przedstawiają tego zaświadczenia, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się o nie do instytucji właściwej.

2. Zaświadczenie określone w ust. 1 zachowuje ważność przez trzy miesiące od daty jego wydania i powinno być przedłużane co trzy miesiące przez instytucję właściwą.

3. W przypadku pracownika sezonowego zaświadczenie określone w ust. 1 zachowuje ważność przez cały okres pracy sezonowej, o ile instytucja właściwa nie poinformuje w tym czasie instytucji miejsca zamieszkania o jego anulowaniu.

4. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkują członkowie rodziny przewiduje przyznawanie zasiłków rodzinnych w trybie miesięcznym lub kwartalnym, a francuskie ustawodawstwo przewiduje, że prawo do zasiłków rodzinnych nabywa się na okres odpowiadający spełnionym okresom zatrudnienia, zasiłki rodzinne przyznaje się proporcjonalnie do tych okresów odnosząc się do okresów przewidzianych przez ustawodawstwo państwa zamieszkania członków rodziny.

5. Jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkują członkowie rodziny, przewiduje przyznanie zasiłków na liczbę dni odpowiadającą spełnionym dniom zatrudnienia, a francuskie ustawodawstwo przewiduje, że prawo do zasiłków rodzinnych nabywa się na miesiąc, zasiłki rodzinne są przyznawane na jeden miesiąc.

6. W przypadkach określonych w ust. 4 i 5, o ile okresy zatrudnienia spełnione zgodnie z francuskim ustawodawstwem są wyrażone w jednostkach innych niż jednostki używane do obliczania zasiłków rodzinnych na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, terytorium którego zamieszkują członkowie rodziny, przeliczenie przeprowadza się zgodnie z art. 15 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.

7. Instytucja właściwa informuje niezwłocznie instytucję miejsca zamieszkania członków rodziny o terminie, w którym pracownik przestał być uprawniony do zasiłków rodzinnych lub przeniósł swoje miejsce zamieszkania z terytorium jednego Państwa Członkowskiego na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

Instytucja miejsca zamieszkania członków rodziny może w każdym terminie złożyć wniosek do instytucji właściwej o udzielenie informacji odnoszących się do prawa pracownika do zasiłków rodzinnych.

Jeżeli instytucja właściwa uzna to za niezbędne, instytucja miejsca zamieszkania na jej wniosek weryfikuje zaświadczenie określone w pierwszym akapicie ust. 1

8. Członkowie rodziny są zobowiązani do poinformowania instytucji miejsca ich zamieszkania o każdej zmianie ich sytuacji mogącej mieć wpływ na prawo do zasiłków rodzinnych, w szczególności wszelkie zmiany miejsca zamieszkania.

Wykonywanie art. 74 ust. 1 rozporządzenia

Artykuł 88

Bezrobotni podlegający ustawodawstwu Państwa Członkowskiego innego niż Francja

Przepisy art. 86 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio do bezrobotnych określonych w art. 74 ust. 1 rozporządzenia.

Wykonywanie art. 74 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 89

Bezrobotni podlegający francuskiemu ustawodawstwu

1. W celu korzystania z zasiłków rodzinnych na terytorium Państwa Członkowskiego, które zamieszkują, członkowie rodziny określani w art. 74 ust. 2 rozporządzenia przedstawiają instytucji ich miejsca zamieszkania zaświadczenie stwierdzające, że bezrobotny korzysta z zasiłków dla bezrobotnych na podstawie francuskiego ustawodawstwa.

Zaświadczeni wydaje francuska instytucja właściwa w sprawach bezrobocia lub instytucja wyznaczoną przez właściwe władze francuskie, na wniosek bezrobotnego, który podpisuje oświadczenie stwierdzające, że nie posiada prawa do zasiłków rodzinnych na podstawie ustawodawstwa państwa zamieszkania członków rodziny, na podstawie działalności zawodowej lub handlowej.

Jeżeli członkowie rodziny nie przedstawią takiego zaświadczenia, instytucja miejsca zamieszkania zwraca się o nie do instytucji właściwej.

2. Przepisy art. 87 ust. 2-8 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

ROZDZIAŁ 8

ŚWIADCZENIA NA DZIECI POZOSTAJĄCYCH NA UTRZYMANIU EMERYTÓW LUB RENCISTÓW ORAZ DLA SIEROT

Wykonywanie art. 77, 78 i 79 rozporządzenia

Artykuł 90

1. Aby uzyskać świadczenia na podstawie art. 77 lub 78 rozporządzenia, wnioskodawca składa wniosek do instytucji miejsca zamieszkania, na warunkach przewidzianych przez stosowane przez nią ustawodawstwo.

2. Jednakże, jeżeli wnioskodawca nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się instytucja właściwa, może on złożyć wniosek do instytucji właściwej albo do instytucji miejsca zamieszkania, która przekazuje wniosek instytucji właściwej, podając datę jego złożenia. Datę tę uważa się za datę złożenia wniosku do instytucji właściwej.

3. Jeżeli instytucja właściwa, określona w ust. 2, stwierdza, że prawo nie przysługuje na podstawie stosowanego przez nią ustawodawstwa, przekazuje niezwłocznie wniosek, wraz ze wszystkimi dokumentami i niezbędnymi informacjami, instytucji Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem, którego pracownik spełnił najdłuższy ze swoich okresów ubezpieczenia.

W razie potrzeby można, stosując ten sam tryb postępowania, zwrócić się do instytucji Państwa Członkowskiego, zgodnie z ustawodawstwem, którego pracownik spełnił najkrótszy ze swoich okresów ubezpieczenia.

4. Komisja Administracyjna określa, w razie potrzeby, dodatkowe warunki dotyczące składania wniosków o przyznanie świadczeń.

Artykuł 91

1. Wypłata świadczeń należnych na podstawie art. 77 lub 78 rozporządzenia następuje zgodnie z przepisami art. 53-58 rozporządzenia wykonawczego.

2. Właściwe władze Państw Członkowskich wskazują, w razie potrzeby, instytucję właściwą do wypłaty świadczeń należnych na podstawie art. 77 lub 78 rozporządzenia.

Artykuł 92

Każda osoba, której na podstawie art. 77 lub 78 rozporządzenia, wypłacane są świadczenia na dzieci emeryta lub rencisty, lub dla sierot, powiadamia instytucję zobowiązaną do wypłaty świadczeń:

- o każdej zmianie sytuacji dzieci lub sierot, i która może wpłynąć na prawo do świadczeń,
- o każdej zmianie liczby dzieci lub sierot, na które świadczenia są należne,
- o każdej zmianie miejsca zamieszkania dzieci lub sierot,
- o wykonywaniu działalności zawodowej lub handlowej, dającej prawa do świadczeń lub zasiłków rodzinnych na dzieci lub sieroty.

TYTUŁ V

PRZEPISY FINANSOWE

Artykuł 93

Zwroty świadczeń z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, innych niż przewidziane w art. 94 i 95 rozporządzenia wykonawczego

1. Rzeczywista kwota świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie art. 19 ust. 1 i 2 rozporządzenia pracownikom i członkom ich rodzin, którzy zamieszkują terytorium tego samego Państwa Członkowskiego, oraz świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie art. 22, art. 25 ust. 1, 3 i 4, art. 26, art. 29 ust. 1 lub art. 31 rozporządzenia, jest zwracana przez instytucję właściwą instytucji, która wypłaciła te świadczenia, zgodnie z rozliczeniem tej ostatniej.

2. W przypadkach, określonych w art. 29 ust. 1 i art. 31 rozporządzenia, w celu stosowania ust. 1, instytucję miejsca zamieszkania członka rodziny emeryta lub rencisty, zależnie od przypadku, uważa się za instytucję właściwą.

3. Jeżeli rzeczywista kwota świadczeń określonych w ust. 1 nie wynika z rozliczenia instytucji, która ich udzieliła, kwotę do zwrotu określa się, w braku porozumienia zawartego zgodnie z ust. 6, na podstawie ustalonego ryczału, uwzględniając wszystkie odpowiednie odniesienia, oparte na posiadanych danych. Komisja Administracyjna ocenia podstawy obliczenia ryczałów i ustala ich wysokość.

4. Przy ustalaniu kwoty do zwrotu nie uwzględnia się stawek wyższych od stosowanych do świadczeń rzeczowych należnych pracownikom, podlegającym ustawodawstwu stosowanemu przez instytucję, która udzieliła świadczeń określonych w ust. 1.

5. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, odpowiednio do zwrotów świadczeń pieniężnych wypłacanych zgodnie z przepisami art. 18 ust. 8 zdanie drugie rozporządzenia wykonawczego.

6. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne sposoby ustalania kwot do zwrotu, w szczególności w formie ryczałtu.

Artykuł 94

Zwrot świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa udzielanych członkom rodziny pracownika, którzy nie zamieszkują w tym samym Państwie Członkowskim, co pracownik

1. Kwota świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie art. 19 ust. 2 rozporządzenia członkom rodziny, którzy nie zamieszkują terytorium tego samego Państwa Członkowskiego co pracownik instytucje właściwe zwracają instytucjom, które udzieliły tych świadczeń, na podstawie ryczałtu, możliwie najbliższemu wydatkom rzeczywistym, określanego na każdy rok kalendarzowy.

2. Ryczałt jest ustalany poprzez pomnożenie średniego rocznego kosztu na rodzinę przez średnią roczną liczbę uwzględnionych rodzin, i zmniejszenie wyniku o 20 procent.

3. Elementy obliczeń niezbędne w celu ustalenia wymienionego ryczałtu, określa się zgodnie z następującymi zasadami:

- a) średni koszt roczny na rodzinę uzyskuje się, w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, dzieląc wydatki roczne związane z całością świadczeń rzeczowych udzielonych przez instytucje tego Państwa Członkowskiego ogółowi członków rodzin pracowników, podlegających ustawodawstwu tego państwa, w systemach zabezpieczenia społecznego, które należy uwzględnić, przez średnią roczną liczbę tych pracowników, którzy mają członków rodziny; systemy zabezpieczenia społecznego, które należy uwzględnić, wymienione są w załączniku 9 do rozporządzenia wykonawczego;
- b) średnia roczna liczba rodzin, którą należy uwzględnić, jest równa, w stosunkach między instytucjami dwóch Państw Członkowskich, średniej rocznej liczbie pracowników, podlegających ustawodawstwu jednego z tych Państw Członkowskich, i których członkowie rodzin są uprawnieni do korzystania ze świadczeń rzeczowych, udzielanych przez instytucję drugiego państwa.

4. Liczbę rodzin, którą należy uwzględnić zgodnie z przepisami ust. 3 lit. b), ustala się na podstawie spisu przeprowadzanego w tym celu przez instytucję miejsca zamieszkania, opartego na dokumentach uzasadniających prawa zainteresowanych, dostarczonych przez instytucję właściwą. W razie sporu, uwagi zainteresowanych instytucji przedkłada się Komisji Obrachunkowej, określonej w przepisach art. 101 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.

5. Komisja Administracyjna ustanawia sposoby i warunki określania elementów obliczeń, określonych w ust. 3 i 4.

6. Dwa lub więcej Państw Członkowskich, lub właściwe władze tych państw, mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne sposoby ustalania kwot do zwrotu.

Artykuł 95

Zwrot świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, udzielanych emerytom lub rencistom oraz członkom ich rodzin niemającym prawa do świadczeń, na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, w którym zamieszkują

1. Kwota świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie art. 28 ust. 1 rozporządzenia, jest zwracana przez instytucje właściwe instytucjom, które udzielają tych świadczeń, na podstawie ryczału, możliwie najbliższego rzeczywiście poniesionym wydatkom.
2. Ryczałt ustala się mnożąc średni koszt roczny na emeryta lub rencistę przez średnią liczbę roczną emerytów lub rencistów, którą należy uwzględnić i zmniejszając wynik o 20 procent.
3. Składniki obliczenia, niezbędne dla ustalenia wymienionego ryczału, określa się zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) średni koszt roczny na emeryta lub rencistę uzyskuje się, w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, dzieląc wydatki roczne związane z całością świadczeń rzeczowych udzielonych przez instytucję tego Państwa Członkowskiego ogółowi emerytów lub rencistów, należnych na podstawie ustawodawstwa tego Państwa Członkowskiego w uwzględnionych systemach zabezpieczenia społecznego, jak i należnych członkom ich rodzin, przez średnią roczną liczbę tych emerytów lub rencistów; systemy zabezpieczenia społecznego, które należy uwzględnić w tym celu wymienione są w załączniku 9;
 - b) średnia roczna liczba emerytów lub rencistów, którą należy uwzględnić, jest równa, w stosunkach między instytucjami dwóch Państw Członkowskich, średniej rocznej liczbie emerytów lub rencistów, określonych w art. 28 ust. 2 rozporządzenia, zamieszkujących terytorium jednego z tych dwóch Państw Członkowskich, którzy są uprawnieni do świadczeń rzeczowych, obciążających instytucję drugiego Państwa Członkowskiego.
4. Liczbę emerytów lub rencistów, którą należy uwzględnić zgodnie z przepisami ust. 3 lit. b), ustala się na podstawie spisu przeprowadzanego w tym celu przez instytucję miejsca zamieszkania, opartego na dokumentach uzasadniających prawa zainteresowanych, dostarczonych przez instytucję właściwą. W przypadku sporu, uwagi zainteresowanych instytucji przedkłada się Komisji Obrachunkowej, określonej w art. 101 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego.
5. Komisja Administracyjna ustanawia sposoby i warunki określania elementów określonych w ust. 3 i 4.
6. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, inne sposoby ustalania kwot do zwrotu.

Stosowanie art. 63 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 96

Zwrot kosztów świadczeń rzeczowych z tytułu ubezpieczenia na wypadek chorób zawodowych i wypadków przy pracy i, udzielanych przez instytucję Państwa Członkowskiego na rachunek instytucji innego Państwa Członkowskiego

Do celów art. 63 ust. 2 rozporządzenia, przepisy art. 93 rozporządzenia wykonawczego stosuje się odpowiednio.

Stosowanie art. 70 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 97

Zwrot zasiłków dla bezrobotnych udających się do innego Państwa Członkowskiego w celu poszukiwania pracy

1. Kwotę świadczeń wypłacanych na podstawie art. 69 rozporządzenia instytucja właściwa zwraca instytucji, która wypłaciła te świadczenia, w wysokości wynikającej z rozliczenia tej ostatniej instytucji.
2. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych państw mogą:
 - po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, uzgodnić między sobą inny sposób ustalania wysokości kwot do zwrotu, w szczególności kwot zryczałtowanych, lub inny tryb wypłaty,
 - lub
 - zrezygnować ze zwrotów między instytucjami.

Zwroty zasiłków rodzinnych wypłacanych na podstawie art. 73 ust. 2 i art. 74 ust. 2 rozporządzenia

Artykuł 98

Członkowie rodziny pracowników podlegający francuskiemu ustawodawstwu lub bezrobotni korzystający ze świadczeń z tytułu bezrobocia na podstawie francuskiego ustawodawstwa

1. Kwota rzeczywista zasiłków rodzinnych określona na podstawie art. 73 ust. 2 i art. 74 ust. 2 rozporządzenia jest zwracana przez francuską instytucję właściwą instytucji, która wypłaciła te zasiłki rodzinne, w wysokości wynikającej z rozliczenia tej ostatniej instytucji.
2. Francja i każde z Państw Członkowskich lub francuskie władze właściwe lub właściwe władze każdego z Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą zwrot ryczałtowy tych zasiłków rodzinnych. W przypadku zwrotu ryczałtowego, ryczałt jest określany poprzez pomnożenie średniego kosztu rocznego na rodzinę przez średnią liczbę roczną uwzględnionych rodzin.

3. Elementy obliczenia niezbędne w celu ustanowienia tego ryczałtu określone są według następujących zasad:

- a) średni koszt roczny na rodzinę otrzymuje się dzieląc całkowite wydatki roczne dotyczące zasiłków rodzinnych wypłaconych przez instytucje Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkują członkowie rodziny, wszystkim członkom rodziny pracownika i bezrobotnego, zamieszkujących terytorium tego Państwa Członkowskiego przez średnią roczną liczbę rodzin uprawnionych do zasiłków rodzinnych;
- b) średnia liczba roczna uwzględnionych rodzin jest równa średniej rocznej liczbie pracowników podlegających ustawodawstwu państwa właściwego, i w odpowiednim przypadku, bezrobotnych korzystających z zasiłków dla bezrobotnych na koszt instytucji tego państwa właściwego, którego członkowie rodziny są uprawnieni do korzystania z zasiłków rodzinnych określonych przez instytucję innego Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zamieszkują.

4. Komisja Administracyjna określa, na podstawie sprawozdania Komisji Obrachunkowej określonej w art. 101 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, metody i sposoby określenia elementów obliczania określonych w ust. 3.

5. Francja i każde z Państw Członkowskich lub francuskie władze właściwe i władze właściwe każdego z Państw Członkowskich mogą, po opinii Komisji Administracyjnej, uzgodnić ze sobą inne sposoby obliczania ryczałtu.

Przepisy wspólne dotyczące zwrotów

Artykuł 99

Koszty administracyjne

Dwa lub więcej Państw Członkowskich, lub właściwe władze tych Państw Członkowskich, mogą uzgodnić między sobą, zgodnie z przepisami art. 84 ust. 2 zdanie trzecie rozporządzenia, zwiększenie kwot świadczeń, określonych w art. 93-98 rozporządzenia wykonawczego o określony procent, w celu uwzględnienia kosztów administracyjnych. Procent ten może być różny w zależności od świadczeń.

Artykuł 100

Wierzytelności zaległe

1. Przy rozliczeniach między instytucjami Państw Członkowskich wnioski o zwrot świadczeń udzielonych w ciągu jednego roku kalendarzowego, poprzedzającego o przeszło trzy lata datę przekazania tych wniosków bądź instytucji łącznikowej, bądź instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń państwa właściwego, mogą nie zostać uwzględnione przez instytucję wypłacającą.

2. W odniesieniu do wniosków dotyczących zwrotów ustalonych na podstawie ryczałtu, bieg terminu trzyletniego rozpoczyna się z dniem ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym*

Wspólnot Europejskich średnich rocznych kosztów świadczeń rzeczowych, ustalonych zgodnie z art. 94 i 95 rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 101

Stan wierzytelności

1. Komisja Administracyjna ustala stan wierzytelności na każdy rok kalendarzowy, zgodnie z przepisami art. 36, 63 i 70 oraz art. 75 ust. 2 rozporządzenia.
2. Komisja Administracyjna może zlecić niezbędną kontrolę danych statystycznych i rachunkowych, służących ustaleniu stanu wierzytelności, przewidzianych w ust. 1, w szczególności w celu upewnienia się co do ich zgodności z zasadami ustanowionymi w niniejszym tytule.
3. Komisja Administracyjna podejmuje decyzje określone w niniejszym artykule, na podstawie sprawozdania Komisji Obrachunkowej, która dostarcza jej umotywowaną opinię. Komisja Administracyjna ustala zasady działania i skład Komisji Obrachunkowej.

Artykuł 102

Zakres działania Komisji Obrachunkowej - Warunki dokonywania zwrotów

1. Komisja Obrachunkowa:
 - a) gromadzi niezbędne dane i dokonuje obliczeń niezbędnych dla stosowania niniejszego tytułu;
 - b) składa Komisji Administracyjnej okresowe sprawozdanie z wyników wykonywania rozporządzeń, w szczególności w zakresie finansów;
 - c) kieruje do Komisji Administracyjnej wszelkie sugestie związane z wypełnianiem lit. a) i b);
 - d) przedstawia Komisji Administracyjnej propozycje w sprawie uwag, które są do niej kierowane zgodnie z art. 94 ust. 4 oraz zgodnie z art. 95 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego;
 - e) składa Komisji Administracyjnej propozycje odnoszące się do wykonywania przepisów art. 101 rozporządzenia wykonawczego;
 - f) wykonuje wszelkie prace, badania lub zadania dotyczące spraw przedłożonych jej przez Komisję Administracyjną.
2. Zwroty przewidziane w przepisach art. 36, 63 i 70 oraz art. 75 ust. 2 rozporządzenia są dokonywane, w odniesieniu do ogółu instytucji właściwych Państwa Członkowskiego, na rzecz instytucji wierzycielskich innego Państwa Członkowskiego, za pośrednictwem organów wskazanych przez właściwe władze Państw Członkowskich. Organy, za pośrednictwem których dokonywane są zwroty podają do wiadomości Komisji Administracyjnej wysokość zwróconych kwot, w terminach i zgodnie z procedurą ustanowioną tę Komisję.

3. Jeżeli zwroty są ustalane na podstawie kwot rzeczywiście wypłaconych świadczeń, wynikających z rozliczenia instytucji, zwraca się je za każde półrocze kalendarzowe, w ciągu następnego półrocza kalendarzowego.

4. Jeżeli zwroty są określane na podstawie ryczałtów, zwrotów dokonuje się za każdy rok kalendarzowy; w tym przypadku instytucje właściwe wypłacają zaliczki instytucjom wierzycielskim pierwszego dnia każdego półrocza kalendarzowego, zgodnie z procedurą ustanowioną przez Komisję Administracyjną.

5. Władze właściwe dwóch lub więcej Państw Członkowskich mogą uzgodnić między sobą inne terminy dokonywania zwrotów lub inne procedury wypłacania zaliczek.

Artykuł 103

Gromadzenie danych statystycznych i księgowych

Władze właściwe Państw Członkowskich podejmują wszelkie niezbędne środki wykonywania przepisów niniejszego tytułu, w szczególności tych, które wymagają gromadzenia danych statystycznych lub księgowych.

Artykuł 104

Wpisanie do załącznika 5 umów między Państwami Członkowskimi lub właściwymi władzami tych państw, dotyczących zwrotów

1. Przepisy podobne do przewidzianych w art. 36 ust. 3, art. 63 ust. 3 i art. 70 ust. 3 rozporządzenia, oraz w art. 93 ust. 6, w art. 94 ust. 6 i w art. 95 ust. 6 rozporządzenia wykonawczego, które obowiązywały w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia, stosuje się, jeżeli zostaną wymienione w załączniku 5 do rozporządzenia wykonawczego.

2. Przepisy podobne do tych określonych w ust. 1, które będą stosowane w stosunkach między dwoma lub więcej Państwami Członkowskimi po wejściu w życie rozporządzenia, zostają wpisane do załącznika 5 do rozporządzenia wykonawczego. To samo dotyczy przepisów, które zostaną przyjęte na podstawie art. 97 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.

Koszty kontroli administracyjnej i lekarskiej

Artykuł 105

1. Koszty wynikające z przeprowadzania kontroli administracyjnej oraz badań lekarskich, umieszczania na obserwacji, przejazdów lekarzy i wszelkiego rodzaju weryfikacji, niezbędnych do przyznania, udzielania lub zmiany świadczeń, zwracane są instytucji, która je poniosła, zgodnie ze stawkami przez nią stosowanymi, przez instytucję, na rachunek której wyżej wymienione czynności zostały wykonane.

2. Jednakże dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą uzgodnić inny tryb przeprowadzania zwrotów, szczególnie na podstawie ryczałtów lub zrezygnować z wszelkich zwrotów między instytucjami.

Umowy te wpisuje się do załącznika 5 do rozporządzenia wykonawczego. Umowy będące w mocy w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia stosuje się nadal, pod warunkiem, że są wymienione w tym Załączniku.

Przepisy wspólne dla wypłat świadczeń pieniężnych

Artykuł 106

Właściwe władze każdego Państwa Członkowskiego podają do wiadomości Komisji Administracyjnej, w terminach i w trybie ustalonym przez tę Komisję, kwotę świadczeń pieniężnych wypłaconych przez instytucje podległe ich właściwości, na rzecz uprawnionych mających miejsce zamieszkania lub pobytu w każdym innym Państwie Członkowskim.

Artykuł 107

Przeliczanie walut

1. Do celów przepisów wymienionych poniżej do przeliczania kwot wyrażonych w różnych walutach krajowych stosuje się przelicznik urzędowy ustalony przez krajowe władze monetarne i potwierdzony przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy:

- a) przepisy rozporządzenia: art. 12 ust. 2, 3 i 4, art. 19 ust. 1 lit. b) zdanie ostatnie, art. 22 ust. 1 (ii) zdanie ostatnie, art. 25 ust. 1 lit. b) zdanie przedostatnie, art. 41 ust. 1 lit. c) i d), art. 46 ust. 3 i 4, art. 50, art. 52 lit. b) zdanie ostatnie, art. 55 ust. 1 (ii) zdanie ostatnie, art. 57 ust. 3 lit. c), art. 60 ust. 1 lit. c), art. 60 ust. 2 lit. b), art. 70 ust. 1 i 2 i art. 71 ust. 1 lit. b) (ii) zdanie przedostatnie;
- b) przepisy rozporządzenia wykonawczego: art. 34, art. 101 ust. 1, art. 102 ust. 1 lit. b) i art. 119 ust. 2.

2. W przypadkach niewymienionych w ust. 1, przeliczenia dokonuje się po kursie urzędowym obowiązującym w dniu wypłaty.

TYTUŁ VI

PRZEPISY RÓŻNE

Artykuł 108

Udowodnienie statusu pracownika sezonowego

Aby udowodnić status pracownika sezonowego, pracownik określony w art. 1 lit. c) rozporządzenia przedstawia swoją umowę o pracę określoną przez służby zatrudnienia Państwa Członkowskiego, na którego terytorium przybył, aby wykonywać pracę, lub inny dokument z pieczęcią tych służb i zaświadczający, że pracownik wykonuje pracę o charakterze sezonowym.

Artykuł 109

Ustalenia w sprawie opłacania składek

Pracodawca niemający miejsca prowadzenia działalności w Państwie Członkowskim, na terytorium którego pracownik jest zatrudniony, oraz ten pracownik mogą uzgodnić między sobą, że zobowiązania pracodawcy w zakresie opłacania składek będą wypełniane przez pracownika.

Pracodawca powiadamia o takim porozumieniu instytucję właściwą lub, w odpowiednim przypadku, instytucję wskazaną przez właściwą władzę wymienionego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 110

Wzajemna pomoc administracyjna w odzyskiwaniu nienależnych świadczeń

Jeżeli instytucja Państwa Członkowskiego wypłaciła świadczenia osobie, przeciwko której zamierza wystąpić z roszczeniem z powodu pobrania nienależnych świadczeń, uzyskuje ona pomoc od instytucji miejsca zamieszkania tej osoby lub instytucji wskazanej przez właściwe władze Państwa Członkowskiego, na którego terytorium osoba ta ma miejsce zamieszkania.

Artykuł 111

Zwrot nienależnych świadczeń przez instytucje zabezpieczenia społecznego i roszczenia organów udzielających pomocy

1. Jeżeli, w wyniku ustalenia lub zmiany świadczeń z tytułu inwalidztwa, starości lub śmierci (emerytury lub renty), zgodnie z przepisami rozdziału 3 tytułu III rozporządzenia, instytucja Państwa Członkowskiego wypłaciła uprawnionemu kwotę wyższą od należnej, może zażądać od instytucji innego Państwa Członkowskiego, zobowiązanej do wypłaty świadczeń na rzecz uprawnionego, potrącenia nadpłaty z przysługujących zainteresowanemu niewypłaconych należności. Ta ostatnia instytucja przekazuje potrąconą kwotę instytucji wierzycielskiej. Jeżeli potrącenie nadpłaty z niewypłaconych należności nie jest możliwe, stosuje się przepisy ust. 2.

2. Instytucja Państwa Członkowskiego, która wypłaciła uprawnionemu kwotę wyższą od należnej, może, na warunkach i w granicach przewidzianych przez stosowane przez nią ustawodawstwo, wystąpić do instytucji innego Państwa Członkowskiego, zobowiązanej do wypłaty świadczeń na rzecz uprawnionego, o potrącenie nadpłaty z wypłacanych mu kwot. Ta ostatnia instytucja dokonuje potrącenia na warunkach i w granicach przewidzianych dla takiego wyrównania w stosowanym przez nią ustawodawstwie, tak jak gdyby chodziło o kwoty przez nią nadpłacone, i przekazuje potrąconą kwotę instytucji wierzycielskiej.

3. Jeżeli osoba, w stosunku do której stosuje się rozporządzenie, korzystała z pomocy na terytorium Państwa Członkowskiego przez okres, przez który była uprawniona do świadczeń na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego, to organ, który udzielał pomocy, jeżeli dysponuje dopuszczalnym przez prawo roszczeniem regresowym dotyczącym świadczeń należnych wymienionej osobie, może wystąpić do instytucji innego Państwa Członkowskiego, zobowiązanej do udzielania świadczeń na rzecz tej osoby, o potrącenie kwoty wydatkowanej tytułem pomocy, z kwot wypłacanych wyżej wymienionej osobie przez tę instytucję.

Jeżeli członek rodziny osoby, do której stosuje się rozporządzenie, korzystał z pomocy na terytorium Państwa Członkowskiego, w okresie, w którym wymieniona osoba była uprawniona do świadczeń na danego członka rodziny, na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego organ świadczący pomoc, jeżeli dysponuje dopuszczalnym przez prawo roszczeniem regresowym dotyczącym świadczeń należnych tej osobie na danego członka rodziny, może wystąpić do instytucji innego Państwa Członkowskiego, zobowiązanej do udzielania tych świadczeń na rzecz wyżej wymienionej osoby, o potrącenie kwoty, wydatkowanej tytułem pomocy, z kwot wypłacanych tej osobie.

Instytucja zobowiązana do wypłaty dokonuje potrącenia na warunkach i w granicach przewidzianych dla takiego wyrównania w stosowanym przez nią ustawodawstwie i przekazuje potrąconą kwotę organowi wierzycielskiemu.

Artykuł 112

Jeżeli dana instytucja dokonała nienależnych wypłat, bezpośrednio lub za pośrednictwem innej instytucji, a ich odzyskanie nie jest możliwe, kwoty te obciążają ostatecznie pierwszą instytucję, z wyjątkiem przypadku gdy nienależnej wypłaty dokonano na skutek oszustwa.

Artykuł 113

Zwrot nienależnych świadczeń rzeczowych udzielonych pracownikom w transporcie międzynarodowym

1. Jeżeli instytucja właściwa nie uznaje prawa do świadczeń rzeczowych, świadczenia rzeczowe udzielone pracownikowi w transporcie międzynarodowym przez instytucję miejsca pobytu na podstawie domniemania przewidzianego w art. 20 ust. 2 lub art. 62 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego są zwracane przez instytucję właściwą.

2. Wydatki poniesione przez instytucję miejsca pobytu na rzecz każdego pracownika w transporcie międzynarodowym, który uzyskał świadczenia rzeczowe na podstawie przedstawionego zaświadczenia określonego w art. 20 ust. 2 lub art. 62 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, a nie zgłosił się uprzednio do instytucji miejsca pobytu i nie jest uprawniony do świadczeń rzeczowych, zwracane są przez instytucję wskazaną jako właściwą w wymienionym zaświadczeniu lub przez inną instytucję wyznaczoną w tym celu przez właściwą władzę danego Państwa Członkowskiego.

3. Instytucja właściwa lub, w przypadku określonym w ust. 2, instytucja wskazana jako właściwa lub instytucja wyznaczona w tym celu, zachowuje wobec beneficjenta wierzytelność równą wartości udzielonych świadczeń rzeczowych niesłusznie udzielonych. Wymienione instytucje informują o tych wierzytelnościach Komisję Obrachunkową, określoną w art. 101 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego i która sporządza ich wykaz.

Artykuł 114

Zaliczkowe wypłaty świadczeń w przypadku sporu dotyczącego właściwego ustawodawstwa lub dotyczącego instytucji, która powinna udzielać świadczeń

W przypadku sporu między instytucjami właściwymi lub władzami właściwymi dwóch lub więcej Państw Członkowskich w sprawie ustawodawstwa właściwego zgodnie z tytułem II rozporządzenia, bądź wskazania instytucji, która powinna wypłacać świadczenia, zainteresowany, który mógłby ubiegać się o świadczenia, gdyby nie zaistniał spór, korzysta z zaliczkowej wypłaty świadczeń, przewidzianych przez ustawodawstwo stosowane przez instytucję miejsca zamieszkania, lub jeżeli zainteresowany nie zamieszkuje terytorium jednego z wymienionych Państw Członkowskich, korzysta z zaliczkowej wypłaty świadczeń, przewidzianych przez ustawodawstwo stosowane przez pierwszą instytucję, do której wpłynął wniosek.

Artykuł 115

Warunki przeprowadzania badań lekarskich w Państwie Członkowskim innym niż państwo właściwe

Instytucja miejsca pobytu lub miejsca zamieszkania powołana na podstawie art. 87 rozporządzenia do przeprowadzenia badań lekarskich, przeprowadza je zgodnie z procedurami przewidzianymi przez stosowane przez nią ustawodawstwo.

W przypadku braku takich procedur, instytucja ta zwraca się do instytucji właściwej o informację dotyczącą procedur, jakie mają być zastosowane.

Artykuł 116

Umowy dotyczące ściągania składek

1. Umowy zawarte zgodnie z art. 92 ust. 2 rozporządzenia, wpisuje się do załącznika 5 do rozporządzenia wykonawczego.
2. Umowy zawarte w celu wykonania art. 51 rozporządzenia nr 3 stosuje się, pod warunkiem, że są wymienione w załączniku 5 do rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 117

Przetwarzanie danych

1. Jedno lub więcej Państw Członkowskich lub ich właściwe władze mogą, po uzyskaniu opinii Komisji Administracyjnej, przystosować do przetwarzania danych wzory świadectw, zaświadczeń, deklaracji, wniosków i innych dokumentów oraz operacje i metody przekazywania danych, przewidzianych w celu wykonania rozporządzenia i rozporządzenia wykonawczego.
2. Komisja Administracyjna podejmuje niezbędne prace w celu upowszechnienia i ujednolicenia formularzy, określonych w ust. 1, o ile pozwoli na to rozwój przetwarzania danych w Państwach Członkowskich.

TYTUŁ VII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 118

Przepisy przejściowe odnoszące się do emerytur i rent

1. Wnioski o emerytury lub renty, które nie zostały przyznane przed wejściem w życie rozporządzenia, stanowią podstawę podwójnego przyznania:

- a) za okres poprzedzający tę datę, zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 3;
- b) za okres rozpoczynający się od tej daty, zgodnie z przepisami rozporządzenia.

2. Wniesienie wniosku o świadczenia z tytułu inwalidztwa, śmierci lub dla osób pozostałych przy życiu do instytucji powoduje od daty wejścia w życie rozporządzenia rewizję z urzędu, zgodnie z przepisami rozporządzenia, świadczeń już ustalonych w związku z tym samym zdarzeniem przed wymienioną datą przez instytucję lub instytucje jednego lub więcej Państw Członkowskich.

Artykuł 119

Przepisy przejściowe dotyczące świadczeń rodzinnych

1. Z praw określonych w art. 49 ust. 9 rozporządzenia korzystają pracownicy na rzecz członków swojej rodziny uzyskując prawo do świadczeń rodzinnych, na poziomie i w granicach, które stosuje się w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia, zgodnie z art. 41 lub załącznikiem D do rozporządzenia nr 3, art. 20 lub załącznikiem 1 do rozporządzenia Rady nr 36/63/EWG z dnia 2 kwietnia 1963 r. w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników przygranicznych⁴.

2. Pod warunkiem, że kwoty świadczeń rodzinnych określonych w ust. 1 są wyższe niż kwoty zasiłków rodzinnych, które byłyby należne na podstawie art. 73 ust. 2 rozporządzenia, do właściwej instytucji francuskiej należy wypłacanie tych świadczeń pracownikowi lub bezpośrednio członkom jego rodziny, w miejscu zamieszkania lub pobytu, w odniesieniu do dzieci, które nabyły prawo do świadczeń rodzinnych.

3. Instytucja miejsca zamieszkania członków rodziny zapewnia wypłatę zasiłków rodzinnych zgodnie ze stosowanymi przez nią ustawodawstwem, o ile są one zwracane przez właściwą instytucję francuską, o ile świadczenia rodzinne mają być wypłacane na podstawie art. 73 ust. 2 rozporządzenia.

4. W stosunkach dwustronnych między zainteresowanymi Państwami Członkowskimi, zasady stosowania niniejszego art. określone są przez Państwa Członkowskie lub ich władze właściwe.

Artykuł 120

Uzupełniające umowy wykonawcze

⁴ Dz.U. nr 62 z 20.04.1963, str. 1314/63.

1. Dwa lub więcej Państw Członkowskich lub właściwe władze tych Państw Członkowskich mogą, w razie potrzeby, zawierać umowy w celu uzupełnienia administracyjnych procedur wykonywania rozporządzenia. Umowy te są wymienione w załączniku 5 do rozporządzenia wykonawczego.

2. Umowy podobne do określonych w ust. 1, które obowiązują w dniu poprzedzającym wejście w życie rozporządzenia wykonawczego, pozostają w mocy, jeżeli są wymienione w załączniku 5 rozporządzenia wykonawczego.

Artykuł 121

Charakter i zmiany załączników

1. Załączniki do rozporządzenia wykonawczego stanowią jego integralną część.
2. Załączniki te mogą być zmieniane przez rozporządzenie Rady przyjęte na wniosek Komisji, na wniosek określonego Państwa lub określonych Państw Członkowskich lub ich właściwych władz, po zasięgnięciu opinii Komisji Administracyjnej.
3. W części „B. Niemcy” załącznika V do rozporządzenia dodaje się tekst w brzmieniu:

„7. Do celów rozporządzenia, interwencję ryczałtową w kosztach okolicznościowych przy urodzeniu dziecka, przyznaną na podstawie niemieckiego ustawodawstwa członkom rodziny pracowników, bezrobotnym, emerytom lub rencistom, traktuje się jak świadczenia rzeczowe”.

Artykuł 122

Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego

Rozporządzenie wykonawcze wchodzi w życie pierwszego dnia siódmego miesiąca po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 21 marca 1972 r.

W imieniu Rady

G. THORN

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK 1

WŁAŚCIWE WŁADZE

(art. 1 akapit pierwszy) rozporządzenia i art. 4 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego)

- A. BELGIA: Ministre de la prévoyance sociale, à Bruxelles / Minister van sociale voorzorg, Brussel
(Ministerstwo Opieki Społecznej), Bruksela
- B. NIEMCY: Bundesminister für Arbeit und Sozialordnung, (Federalne Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych), Bonn
- C. FRANCJA: 1. Ministre de la santé publique et de la sécurité sociale
(Ministerstwo Zdrowia Publicznego i Zabezpieczenia Społecznego), Paryż
2. Ministre du travail, de l'emploi et de la population
(Ministerstwo Pracy, Zatrudnienia i Ludności), Paryż
3. Ministre de l'agriculture
(Ministerstwo Rolnictwa), Paryż
4. Ministre de la marine marchande
(Ministerstwo Żeglugi Handlowej), Paryż
- D. WŁOCHY: **Ministro del Lavoro e della Previdenza Sociale, (Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej), Rzym**
- E. LUKSEMBURG: 1. Ministre du travail et de la sécurité sociale
(Ministerstwo Pracy i Zabezpieczenia Społecznego), Luksemburg
2. Ministre de la famille
(Ministerstwo rodziny), Luksemburg
- F. NIDERLANDY: 1. Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Den Haag
(Ministerstwo Spraw Socjalnych i Zdrowia Publicznego, Haga)
2. Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne
(Ministerstwo Zdrowia Publicznego i Ochrony Środowiska), Leidschendam

ZAŁĄCZNIK 2

INSTYTUCJE WŁAŚCIWE

(art. 1 lit. o)) rozporządzenia i art. 4 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

1. Choroba i macierzyństwo:

- a) w celu stosowania art. 16-29 rozporządzenia wykonawczego:
- (i) na zasadach ogólnych: Instytucja ubezpieczeń, w której pracownik jest ubezpieczony
 - (ii) dla marynarzy: Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge / Hulp - en voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag (Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy pływających pod banderą belgijską), Antwerpia
- b) w celu stosowania tytułu V rozporządzenia wykonawczego: Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering, Brussel (Krajowy instytut na wypadek choroby i inwalidztwa) Bruksela, na rachunek organów ubezpieczeniowych lub Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, pływających pod banderą belgijską

2. Inwalidztwo:

- a) Inwalidztwo powszechne (robotnicy, pracownicy umysłowi i robotnicy kopalń): Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering, Brussel (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa, Bruksela, wraz z organem ubezpieczeniowym, któremu podlegał pracownik)
- b) Inwalidztwo szczególne robotników kopalń: Fonds national de retraite des ouvriers-mineurs, Bruxelles / Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers, Brussel

- (Krajowy fundusz emerytalny robotników kopalń), Bruksela
- c) Inwalidztwo marynarzy: Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge / Hulp - en voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag (Fundusz ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, pływających pod banderą belgijską), Antwerpia
3. **Starość i śmierć (emerytury lub renty):** Office national des pensions pour travailleurs salariés, Bruxelles / Rijksdienst voor werknemerspensioenen, Brussel (Krajowe biuro emerytur pracowników najemnych), Bruksela
4. **Wypadki przy pracy:**
- a) dla wniosków o zasiłki przeznaczone na uzupełnienie renty: Fonds des accidents du travail, Bruxelles / Fonds voor arbeidsongevallen, Brussel (Fundusze wypadków przy pracy), Bruksela
- b) w innych przypadkach:
- (i) na zasadach ogólnych: ubezpieczyciel
- (ii) dla marynarzy: Fonds des accidents du travail, Bruxelles / Fonds voor arbeidsongevallen, Brussel (Fundusze wypadków przy pracy), Bruksela
5. **Choroby zawodowe:** Fonds des maladies professionnelles, Bruxelles / Fonds voor beroepsziekten, Brussel (Fundusze chorób zawodowych), Bruksela
6. **Świadczenia z tytułu śmierci:**
- a) Ubezpieczenie na wypadek choroby i inwalidztwa:
- (i) na zasadach ogólnych: Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering, Brussel (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa), Bruksela, wraz z organem ubezpieczeniowym, któremu podlegał pracownik

- (ii) dla marynarzy: Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge / Hulp - en voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag (Kasa ubezpieczeniowa i opieki społecznej marynarzy, pływających pod banderą belgijską), Antwerpia
 - b) Wypadki przy pracy:
 - (i) na zasadach ogólnych: ubezpieczyciel
 - (ii) dla marynarzy: Fonds des accidents du travail, Bruxelles / Fonds voor arbeidsongevallen, Brussel (Fundusze wypadków przy pracy), Bruksela
 - c) choroby zawodowe: Fonds des maladies professionnelles, Bruxelles / Fonds voor beroepsziekten, Brussel (Fundusze chorób zawodowych), Bruksela
7. **Bezrobocie:**
- (i) na zasadach ogólnych: Office national de l'emploi, Bruxelles / Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, Brussel (Krajowe biuro zatrudnienia), Bruksela
 - (ii) dla marynarzy: Pool des marins de la marine marchande / Pool van de zeelieden ter koopvaardij (Syndykat marynarzy marynarki handlowej), Antwerpia
8. **Świadczenia rodzinne:**
- Caisse de compensation pour allocations familiales pour travailleurs salariés / Compensatiekas der gezinsvergoedingen voor werknemers
(Fundusz kompensacyjny zasiłków rodzinnych pracowników najemnych, w którym pracodawca jest ubezpieczony)

B. NIEMCY

Właściwość instytucji niemieckich określona jest przez niemieckie ustawodawstwo, o ile nie stanowi się inaczej

1. Ubezpieczenie na wypadek choroby:

W celu stosowania art. 25 ust. 1

rozporządzenia:

Instytucja ubezpieczenia na wypadek choroby, w której bezrobotny jest ubezpieczony, w dniu, w którym opuścił terytorium Republiki Federalnej Niemiec

W celu ubezpieczenia na wypadek choroby wnioskodawców i emerytów lub rencistów oraz członków ich rodzin na podstawie przepisów tytułu III rozdział 1 sekcje 4 i 5 rozporządzenia:

- a) jeżeli zainteresowany jest ubezpieczony w Allgemeine Ortskrankenkasse (lokalna Powszechna Kasa Chorych) lub Landkrankenkasse (Rolnicza Kasa Chorych), o ile nie jest ubezpieczony w żadnej instytucji ubezpieczenia na wypadek choroby:

Allgemeine Ortskrankenkasse Bad Godesberg (lokalna Powszechna Kasa Chorych w Bad Godesbergu), Bonn-Bad Godesberg

- b) w pozostałych przypadkach:

W instytucji ubezpieczenia na wypadek choroby, w której wnioskodawca lub emeryt lub rencista jest ubezpieczony

2. **Ubezpieczenie emerytalne robotników, pracowników umysłowych i robotników kopalń:**

W celu przystąpienia do ubezpieczenia dobrowolnego, tak samo jak w celu decydowania o wnioskach o świadczenia i przyznawaniu świadczeń na podstawie przepisów rozporządzenia:

- a) dla osób, które były ubezpieczone lub traktowane jako takie wyłącznie na podstawie niemieckiego ustawodawstwa lub osób pozostałych przy życiu po ich śmierci, w przypadku gdy te osoby lub osoby przy życiu po ich śmierci zamieszkują na terytorium innego Państwa Członkowskiego lub są obywatelami innego Państwa Członkowskiego, zamieszkują na terytorium państwa trzeciego:
- (i) w przypadku gdy ostatnia składka została wpłacona na

ubezpieczenie emerytalne
robotników:

- jeżeli zainteresowany zamieszkuje w Niderlandach lub jest obywatelem niderlandzkim, zamieszkującym terytorium państwa trzeciego: Landesversicherungsanstalt Westfalen (Regionalne biuro ubezpieczeń w Westfalii), Münster
- jeżeli zainteresowany zamieszkuje w Belgii lub jest obywatelem belgijskim, zamieszkującym terytorium państwa trzeciego: Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii), Düsseldorf
- jeżeli zainteresowany zamieszkuje we Włoszech lub, jest obywatelem włoskim, zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego: Landesversicherungsanstalt Schwaben (Regionalne biuro ubezpieczeń Szwabii), Augsburg
- jeżeli zainteresowany zamieszkuje we Francji lub Luksemburgu lub jest obywatelem francuskim lub luksemburskim, zamieszkującym na terytorium państwa trzeciego: Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer

Jednakże jeżeli ostatnia składka została wpłacona do Landesversicherungsanstalt Saarland (Regionalne biuro ubezpieczeń Saary), Saarbrücken, lub Bundesbahnversicherungsanstalt (Biuro ubezpieczeń kolei federalnych), Frankfurt nad Menem) lub Seekasse (Fundusz

ubezpieczeń marynarzy),
Hamburg | Instytucja, w której została wpłacona
ostatnia składka |
|------------------------------------|---|
- (ii) w przypadku gdy ostatnia składka została wpłacona:
- na ubezpieczenie emerytalne pracowników: Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne biuro ubezpieczeń pracowników), Berlin
 - na ubezpieczenie emerytalne marynarzy: Seekasse (Fundusz ubezpieczeń marynarzy), Hamburg
- (iii) w przypadku gdy ostatnia składka została wpłacona na ubezpieczenie emerytalne pracowników kopalń lub kiedy staż wymagany dla nabycia emerytury pracowników kopalń (Bergmanns-rénte) jest spełniony lub traktowany jak spełniony: Bundesknappschaft (Federalny Fundusz ubezpieczeń robotników kopalń), Bochum
- b) dla osób, które były ubezpieczone lub traktowane jako ubezpieczone na podstawie niemieckiego ustawodawstwa i ustawodawstwa jednego lub kilku Państw Członkowskich dla osób pozostałych przy życiu po ich śmierci:
- (i) w przypadku gdy ostatnia składka na podstawie niemieckiego ustawodawstwa została wpłacona na ubezpieczenie emerytalne robotników:
- o ile zainteresowany zamieszkiwał terytorium Republiki Federalnej Niemiec, ale poza Saarą
- lub
- o ile zainteresowany zamieszkiwał poza

terytorium Republiki
Federalnej Niemiec i
ostatnia składka na
podstawie niemieckiego
ustawodawstwa została
wpłacona instytucji
położonej poza Saarą:

- jeżeli ostatnia
składka została
wpłacona na
podstawie
ustawodawstwa
innego Państwa
Członkowskiego
niderlandzkiej
instytucji
ubezpieczenia
emerytalnego: Landesversicherungsanstalt Westfalen
(Regionalne Biuro Ubezpieczeń
Westfalii), Münster
- jeżeli ostatnia
składka na podstawie
ustawodawstwa
innego Państwa
Członkowskiego
została wpłacona
belgijskiej instytucji
ubezpieczenia
emerytalnego: Landesversicherungsanstalt
Rheinprovinz (Regionalne Biuro
Ubezpieczeń Nadrenii), Düsseldorf
- jeżeli ostatnia
składka na podstawie
ustawodawstwa
innego Państwa
Członkowskiego
została wpłacona
włoskiej instytucji
ubezpieczenia
emerytalnego: Landesversicherungsanstalt Schwaben
(Regionalne Biuro Ubezpieczeń
Szwabii), Augsburg
- jeżeli ostatnia
składka na podstawie
ustawodawstwa
innego Państwa

Członkowskiego
została wpłacona
francuskiej lub
luksemburskiej
instytucji
ubezpieczenia
emerytalnego:

Landesversicherungsanstalt Rheinland-
Pfalz (Regionalne Biuro Ubezpieczeń
Nadrenii-Palatynatu), Speyer

- o ile zainteresowany
zamieszkiwał na
terytorium Republiki
Federalnej Niemiec w
Saarze

lub

o ile zainteresowany
zamieszkiwał poza
terytorium Republiki
Federalnej Niemiec i
ostatnia składka na
podstawie niemieckiego
ustawodawstwa została
wpłacona instytucji
położonej w Saarze:

Landesversicherungsanstalt Saarland
(Regionalne Biuro Ubezpieczeń Saary),
Saarbrücken

- o ile ostatnia składka na
podstawie niemieckiego
ustawodawstwa została
wpłacona do Seekasse
(Kasa ubezpieczeniowa
marynarzy), Hamburg,
lub do
**Bundesbahnversicherungs-
anstalt** (Office
d'assurance des chemins
de fer fédéraux),
Frankfurt nad Menem:

Instytucja, do której ta składka została
wpłacona

(ii) w przypadku gdy ostatnia
składka na podstawie
niemieckiego ustawodawstwa
została wpłacona:

- na ubezpieczenie
emerytalne pracowników: Bundesversicherungsanstalt für

Angestellte (Federalne Biuro Ubezpieczeń Pracowników), Berlin

- na ubezpieczenie emerytalne marynarzy: Seekasse (Kasa ubezpieczeniowa marynarzy), Hamburg

- (iii) w przypadku gdy ostatnia składka na podstawie niemieckich ustawodawstw została wpłacona na ubezpieczenie emerytalne pracowników kopalń, lub gdy wymagany jest staż w celu otrzymania emerytury pracowniczej (Bergmannsrente) jest spełniony lub traktowany jako taki, z uwzględnieniem niemieckich okresów ubezpieczenia, bądź zagranicznych okresów ubezpieczenia:

Bundesknappschaft (Federalna Kasa Ubezpieczeń Górniczych), Bochum

3. **Ubezpieczenie uzupełniające pracowników hutnictwa żelaza i stali:**

Landesversicherungsanstalt Saarland (Regionalne Biuro Ubezpieczeń Saary), Saarbrücken

4. **Ubezpieczenie wypadkowe (wypadki przy pracy i choroby zawodowe):**

Instytucja odpowiedzialna za ubezpieczenia wypadkowe dla danego przypadku

5. **Zasiłki dla bezrobotnych i świadczenia rodzinne:**

Bundesanstalt für Arbeit (Federalne Biuro Pracy), Nürnberg

C. FRANCJA

1. W celu stosowania art. 93 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:

- a) system powszechny:

Caisse nationale de l'assurance-maladie (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych), Paryż

- b) system rolniczy:

Caisse centrale de secours mutuels agricoles

- (Centralny Fundusz Rolniczych Ubezpieczeń Wzajemnych), Paryż
- c) system górniczy: Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines
(Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników), Paryż
- d) system marynarzy: Établissement national des invalides de la marine
(Krajowa instytucja inwalidów marynarki), Paryż
2. W celu stosowania art. 96 rozporządzenia wykonawczego:
- a) system powszechny: Caisse nationale de l'assurance-maladie
(Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych), Paryż
- b) system górniczy: Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines
(Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników), Paryż
- c) system marynarzy: Établissement national des invalides de la marine
(Krajowa instytucja inwalidów marynarki), Paryż
3. W celu stosowania art. 98 rozporządzenia wykonawczego:
- a) system powszechny: Caisse nationale d'allocations familiales
(Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych), Paryż
- b) system rolniczy: Caisse centrale d'allocations familiales mutuelles agricoles
(Centralny Fundusz Rolniczych Ubezpieczeń Wzajemnych), Paryż
- c) system górniczy: Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines
(Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników), Paryż

- d) system dla marynarzy: Caisse nationale d'allocations familiales des marins du commerce (Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych marynarzy handlowych) lub Caisse nationale d'allocations familiales de la pêche maritime (Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych rybołówstwa morskiego) zależnie od przypadku
4. Inne instytucje właściwe są określone w ramach francuskiego ustawodawstwa:
- I. *METROPOLIA*
- a) system powszechny:
- (i) Choroba, macierzyństwo, śmierć (zasiłek): Caisse primaire d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)
- (ii) Inwalidztwo:
- (aa) na zasadach ogólnych, bez Paryża i Regionu Paryskiego: Caisse primaire d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)
- dla Paryża i Regionu Paryskiego: Caisse régionale d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych), Paryż
- (bb) system specjalny przewidziany przez art. L 365-L 382 kodeksu zabezpieczenia społecznego: Caisse régionale d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych), Strasburg
- (iii) Starość:
- (aa) na zasadach ogólnych, bez Paryża i Regionu

- Paryskiego: Caisse régionale d'assurance-maladie (branche vieillesse)
(Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych (dział właściwy w sprawach starości))
- dla Paryża i Regionu Paryskiego: Caisse nationale d'assurance-vieillesse des travailleurs salariés
(Krajowy Fundusz Ubezpieczeń emerytalnych pracowników najemnych), Paryż
- (bb) system specjalny przewidziany przez art. L 365-L 382 kodeksu zabezpieczenia społecznego: Caisse régionale d'assurance-vieillesse (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Emerytalnych), Strasburg
- lub
- Caisse régionale d'assurance-maladie (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych), Strasburg
- (iv) Wypadki przy pracy:
- (aa) niezdolność czasowa: Caisse primaire d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)
- (bb) niezdolność trwała:
- Renty:
 - Wypadki, które nastąpiły po 31.12.1946: Caisse primaire d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)
 - Wypadki, które nastąpiły

- przed
1.1.1947: Pracodawca lub ubezpieczyciel zastępczy
- Podwyżka rent:
 - Wypadki, które nastąpiły po 31.12.1946: Caisse primaire d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)
 - Wypadki, które nastąpiły przed 1.1.1947: Caisse des dépôts et consignations (Fundusz Wkładów i Depozytów)
- (v) Świadczenia rodzinne: Caisse d'allocations familiales (Fundusz zasiłków rodzinnych)
- (vi) Bezrobocie: Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre (Dyrekcja departamentalna pracy i zatrudnienia)
- b) System rolniczy:
- (i) Choroba, macierzyństwo, śmierć (świadczenia z tytułu śmierci), świadczenia rodzinne: Caisse de mutualité sociale agricole (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych)
 - (ii) Ubezpieczenie na wypadek inwalidztwa, starości i świadczenia łącznie z osobami pozostałymi przy życiu: Caisse centrale de secours mutuels agricoles (Centralny Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych), Paryż
 - (iii) Wypadki przy pracy:
 - (aa) na zasadach ogólnych: Pracodawca lub ubezpieczyciel zastępczy

- (bb) w celu podwyżki rent: Caisse des dépôts et consignations (Fundusz Wkładów i Depozytów), Arcueil (94)
- (iv) Bezrobocie: Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre (Dyrekcja departamentalna pracy i zatrudnienia)
- c) System górniczy:
- (i) Choroba, macierzyństwo, śmierć (zasilek): Société de secours minière (Towarzystwo Ubezpieczeń Górniczych)
- (ii) Inwalidztwo, starość, śmierć (emerytury i renty): Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines (Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników), Paryż
- (iii) Wypadki przy pracy:
- (aa) niezdolność czasowa: Société de secours minière (Towarzystwo Ubezpieczeń Górniczych)
- (bb) niezdolność trwała:
- Renty:
 - Wypadki, które nastąpiły po 31.12.1946: Union régionale des sociétés de secours minières (Regionalny związek zabezpieczenia społecznego górników)
 - Wypadki, które nastąpiły przed 1.1.1947; Pracodawca lub ubezpieczyciel zastępczy
 - Podwyżka renty:

- Wypadki, które nastąpiły po 31.12.1946: Union régionale des sociétés de secours minières (Regionalny związek zabezpieczenia społecznego górników)
- Wypadki, które nastąpiły przed 1.1.1947:
 - Caisse des dépôts et consignations (Fundusz Wkładów i Depozytów)
 - (iv) Świadczenia rodzinne: Union régionale des sociétés de secours minières (Regionalny związek zabezpieczenia społecznego górników)
 - (v) Bezrobocie: Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre (Dyrekcja departamentalna pracy i zatrudnienia)
 - d) System marynarzy:
 - (i) Choroba, macierzyństwo, inwalidztwo, wypadki przy pracy, śmierć (zasiłek) i emerytury dla osób pozostałych przy życiu lub z tytułu wypadków przy pracy: Section Caisse générale de prévoyance des marins du Quartier des affaires maritimes (Sekcja Powszechnego Funduszu opieki społecznej marynarzy Okręgu Spraw Morskich)
 - (ii) Starość, śmierć (emerytury i renty rodzinne): Section Caisse de retraite des marins du Quartier des affaires maritimes (Sekcja Funduszu Emerytalnego Marynarzy Okręgu Spraw Morskich)
 - (iii) Świadczenia rodzinne: Caisse nationale d'allocations familiales des marins du commerce (Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych Marynarzy handlowych) lub Caisse

nationale d'allocations familiales de la
pêche maritime
(Krajowy Fundusz Zasiłków Rodzinnych
rybołówstwa morskiego, zależnie od
przypadku)

(iv) Bezrobocie: Direction départementale du travail et de
la main-d'œuvre
(Dyrekcja departamentalna pracy i
zatrudnienia)

II. DEPARTAMENTY ZAMORSKIE

a) Wszystkie systemy (z wyjątkiem
systemu marynarzy) i wszystkie
ryzyka, bez świadczeń rodzinne:

(i) na zasadach ogólnych: Caisse générale de sécurité sociale
(Powszechny Fundusz Generalnego
zabezpieczenia społecznego)

(ii) w celu podwyżki renty
odnoszących się do wypadków
przy pracy, które nastąpiły w
departamentach zamorskich
przed 1.1.1952: Direction départementale de
l'enregistrement
(Dyrekcja departamentalna rejestracji)

b) Świadczenia rodzinne: Caisse d'allocations familiales
(Fundusz Zasiłków Rodzinnych)

c) System marynarzy:

(i) wszystkie ryzyka, bez starości i
świadczeń rodzinnych: Section Caisse générale de prévoyance
des marins du Quartier des affaires
maritimes
(Sekcja Powszechnego Funduszu opieki
socjalnej marynarzy Okręgu Spraw
Morskich)

(ii) starość: Section Caisse de retraite des marins du
Quartier des affaires maritimes
(Sekcja Funduszu Emerytalnego Okręgu
Spraw Morskich)

(iii) świadczenia rodzinne: Caisse d'allocations familiales
(Fundusz Zasiłków Rodzinnych)

D. WŁOCHY

1. **Choroba (bez gruźlicy), macierzyństwo:** Istituto nazionale per l'assicurazione contre le malattie (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych), biuro regionalne

Cassa mutua provinciale di malattia di Bolzano (regionalny Wzajemny Fundusz Chorobowy w Bolzano), Bolzano

Cassa mutua provinciale di malattia di Trento (regionalny Wzajemny Fundusz Chorobowy w Trento), Trento

lub instytucja, do której zainteresowany jest przypisany
2. **Gruźlica:** Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut Opieki Społecznej), biuro regionalne
3. **Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:**
 - a) na zasadach ogólnych: Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy), biuro regionalne
 - b) ewentualnie również dla robotników rolnych i leśnych: Ente nazionale di previdenza e assistenza per gli impiegati agricoli (Krajowe Biuro Opieki Społecznej i Pomocy Socjalnej pracowników Rolnych)
 - c) dla marynarzy: La caisse maritime à laquelle l'intéressé est inscrit
Fundusz marynarzy, w którym zainteresowany jest ubezpieczony
4. **Inwalidztwo, starość, osoby pozostałe przy życiu (emerytury i renty):**
 - a) na zasadach ogólnych: Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biuro regionalne
 - b) dla pracowników scenicznych: Ente nazionale di previdenza e assistenza

per i lavoratori dello spettacolo (Krajowe Biuro Opieki Społecznej i Pomocy Socjalnej pracowników scenicznych), Rzym

- c) dla personelu kadry: Istituto nazionale di previdenza per i dirigenti di aziende industriali (Krajowy Instytut opieki społecznej pracowników kadry przemysłu), Rzym
 - d) dla dziennikarzy: Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani -G. Amendola (Krajowy Instytut opieki społecznej dziennikarzy włoskich G. Amendola), Rzym
5. **Świadczenia z tytułu śmierci:** Instytucje wymienione w pkt. 1, 2 lub 3, zależnie od przypadku
6. **Bezrobocie:**
- a) na zasadach ogólnych: Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biuro regionalne
 - b) dla dziennikarzy: Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani -G. Amendola (Krajowy Instytut opieki społecznej dziennikarzy włoskich G. Amendola), Rzym
7. **Zasiłki rodzinne:**
- a) na zasadach ogólnych: Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biuro regionalne
 - b) dla dziennikarzy: Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani - G. Amendola (Krajowy Instytut opieki społecznej dziennikarzy włoskich G. Amendola), Roma

E. LUKSEMBURG

1. **Choroba, macierzyństwo:**

- a) w celu stosowania art. 28 ust. 2 rozporządzenia: Instytucja lub instytucje zobowiązane do wypłaty emerytur, proporcjonalnie do okresów ubezpieczenia

- b) w innych przypadkach: Fundusz Chorobowy, w którym pracownik jest ubezpieczony z powodu swojego zatrudnienia, gdzie był ubezpieczony w ostatnim miejscu
2. **Inwalidztwo, starość, śmierć (emerytury lub renty):**
- a) dla personelu technicznego, włączając pracowników technicznych kopalń, (podziemne): Caisse de pension des employés privés (Fundusz Emerytalny Pracowników Sektora Prywatnego) Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité (Przedsiębiorstwo ubezpieczeń na wypadek starości i inwalidztwa), Luksemburg
3. **Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:**
- a) dla pracowników rolnych i leśnych: Association d'assurance contre les accidents, section agricole et forestière (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie wypadków, sekcja rolna i leśna) Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Association d'assurance contre les accidents, section industrielle (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie wypadków, sekcja przemysłu) Luksemburg
4. **Bezrobocie:** Office national du travail (Krajowe Biuro Pracy), Luksemburg
5. **Świadczenia rodzinne:**
- a) dla osób ubezpieczonych w instytucjach określonych w pkt. 2 lit. b): Caisse d'allocations familiales des ouvriers près l'Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité (Fundusz Zasiłków rodzinnych robotników przy Przedsiębiorstwie ubezpieczeń emerytalnych i na wypadek inwalidztwa), Luksemburg

- b) w innych przypadkach: Caisse d'allocations familiales des employés près la Caisse de pension des employés privés
(Fundusz Zasiłków rodzinnych robotników przy Funduszu Emerytalnym Pracowników Sektora Prywatnego), Luksemburg

6. **Świadczenia z tytułu śmierci:**

w celu stosowania art. 66 rozporządzenia: Instytucja zobowiązana do wypłaty emerytury, która ma prawo do uwzględnienia świadczeń rzeczowych

F. NIDERLANDY

1. **Choroba, macierzyństwo:**

- a) świadczenia rzeczowe: Ziekenfonds (Fundusz Chorobowy), w którym zainteresowany jest ubezpieczony
- b) świadczenia pieniężne: Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), w którym jest ubezpieczony pracodawca ubezpieczonego

2. **Inwalidztwo:**

- a) o ile zainteresowany ma prawo do świadczeń na podstawie tylko niderlandzkiego ustawodawstwa poza zakresem rozporządzenia: Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), w której jest ubezpieczony pracodawca ubezpieczonego
- b) w innych przypadkach: Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging, Amsterdam (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam

3. **Starość i śmierć (emerytury i renty rodzinne):**

Sociale Verzekeringsbank, Amsterdam (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Amsterdam

4. **Bezrobocie:**

- a) świadczenia z tytułu ubezpieczeń na

- wypadek bezrobocia: Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), w której jest ubezpieczony pracodawca ubezpieczonego
- b) świadczenia władz publicznych: Administracja komunalna miejsca zamieszkania
5. **Świadczenia rodzinne:**
- a) o ile beneficjent zamieszkuje w Niderlandach: Raad van Arbeid (Rada Pracy) właściwa dla jego miejsca zamieszkania
- b) o ile osoba uprawniona do świadczeń zamieszkuje poza Niderlandami, ale jego ma siedzibę lub jest zarejestrowany w Niderlandach: le Raad van Arbeid (Rada Pracy) właściwa dla siedziby pracodawcy lub miejsca, gdzie jest zarejestrowany
- c) w innych przypadkach: Sociale Verzekeringsbank, Amsterdam (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Amsterdam
6. **Choroby zawodowe, do których stosuje się przepisy art. 57 ust. 3 rozporządzenia:**
- w celu stosowania art. 57 ust. 3 lit. c) rozporządzenia:
- o ile świadczenie jest przyznane przed 1.7.1967: Sociale Verzekeringsbank, Amsterdam (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Amsterdam
 - o ile świadczenie jest przyznane po 30.6.1967: Bedrijfsvereniging voor de Mijnindustrie, Heerlen (Stowarzyszenie zawodowe przemysłu górniczego), Heerlen

ZAŁĄCZNIK 3

INSTYTUCJE MIEJSCA ZAMIESZKANIA I INSTYTUCJE MIEJSCA POBYTU

(art. 1 lit. p)) rozporządzenia i art. 4 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

I. *INSTYTUCJE MIEJSCA ZAMIESZKANIA*

1. **Choroba i macierzyństwo:**

- a) w celu stosowania art. 17, 18, 22, 25, 28, 29, 30 i 32 rozporządzenia wykonawczego: ubezpieczyciele
- b) w celu stosowania art. 31 rozporządzenia wykonawczego:
 - (i) na zasadach ogólnych: ubezpieczyciele
 - (ii) dla marynarzy: Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge / Hulp - en voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag (Kasa ubezpieczeniowa i opieki społecznej marynarzy, pływających pod banderą belgijską), Antwerpia

lub

ubezpieczyciele

2. **Inwalidztwo:**

- a) inwalidztwo powszechne (robotnicy, pracownicy, robotnicy kopalniani): Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering, Brussel
(Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa) Bruksela, łącznie z ubezpieczycielami
- w celu stosowania art. 105 rozporządzenia wykonawczego: Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering, Brussel

- (Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa), Bruksela
- b) inwalidztwo szczególne robotników kopalń: Fonds national de retraite des ouvriers-mineurs, Bruxelles / Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers, Brussel (Krajowy Fundusz Emerytalny Robotników Kopalń), Bruksela
- c) inwalidztwo marynarzy: Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge / Hulp - en verzorgingskas voor zeevarenden onder Belgische vlag (Kasa ubezpieczeniowa i opieki społecznej marynarzy, pływających pod banderą belgijską), Antwerpia
3. **Starość i śmierć (emerytury lub renty):** Office national des pensions pour travailleurs salariés Bruxelles / Rijksdienst voor werknemerspensioenen, Bruxelles (Krajowe biuro emerytur pracowników najemnych), Bruksela
4. **Wypadki przy pracy (świadczenia rzeczowe):** ubezpieczyciele
5. **Choroby zawodowe:** Fonds des maladies professionnelles, Bruxelles / Fonds voor beroepsziekten, Brussel (Fundusze chorób zawodowych), Bruksela
6. **Zasilki z tytułu śmierci:** ubezpieczyciele, łącznie z Fonds des maladies professionnelles, Bruxelles / Fonds voor beroepsziekten, Brussel (Krajowym instytutem ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa), Bruksela
7. **Bezrobocie:**
- a) na zasadach ogólnych: Office national de l'emploi, Bruxelles / Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, Brussel (Krajowe Biuro Pracy), Bruksela

- b) dla marynarzy: Syndykat marynarzy marynarki handlowej, Antwerpia
8. **Świadczenia rodzinne:** Pool des marins de la marine marchande / Pool van de zeelieden ter koopvaardij (Krajowe biuro zasiłków rodzinnych pracowników najemnych), Bruksela
- II. *INSTYTUCJE MIEJSCA POBYTU*
1. **Choroba i macierzyństwo:** Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering, Brussel
(Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa) Bruksela, przez pośrednictwo ubezpieczycieli
2. **Wypadki przy pracy:** Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering, Bruxelles
(Krajowy instytut ubezpieczeń na wypadek choroby i inwalidztwa) Bruksela, przez pośrednictwo ubezpieczycieli
3. **Choroby zawodowe:** Fonds des maladies professionnelles, Bruxelles / Fonds voor beroepsziekten, Brussel
(Fundusze Chorób Zawodowych), Bruksela

B. NIEMCY

1. **Ubezpieczenie na wypadek choroby:**
- a) we wszystkich przypadkach, oprócz stosowania art. 19 ust. 2 rozporządzenia i art. 17 rozporządzenia wykonawczego: Allgemeine Ortskrankenkasse (Lokalna Powszechna Kasa Chorych), właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu zainteresowanego lub,
- lub, w przeciwnym razie, jedna z kas
- Landkrankenkasse (Rolnicza kasa Chorych), właściwa dla miejsca

zamieszkania lub pobytu
zainteresowanego

Dla ubezpieczonych w systemie
pracowników kopalń i członkowie ich
rodzin:

Bundesknappschaft (Federalna Kasa
Ubezpieczeń Górniczych), Bochum

- b) w celu stosowania art. 19 ust. 2
rozporządzenia i art. 17
rozporządzenia wykonawczego :

Instytucja, w której pracownik był
ubezpieczony ostatnio

lub, w przeciwnym razie instytucja, w
której pracownik był ubezpieczony
ostatnio w Allgemeine Ortskrankenkasse,
w Landkrankenasse lub w
Bundesknappschaft:

instytucji określonej w lit. a), właściwej
dla miejsca zamieszkania lub pobytu
zainteresowanego

- c) w przypadku leczenia gruźlicy w
zakładzie opiekuńczym:

instytucja ubezpieczeń emerytalnych
robotników, właściwa dla miejsca
zamieszkania lub pobytu
zainteresowanego

2. Ubezpieczenia wypadkowe:

- a) świadczenia rzeczowe, z wyjątkiem
leczenia z tytułu ubezpieczenia
wypadkowego, protez i sprzętu:
świadczenia pieniężne, z wyjątkiem
rent, podwyżek za stałą obecność
(Pflegegeld) i świadczenia z tytułu
śmierci:

Allgemeine Ortskrankenkasse (Lokalna
Powszechna Kasa Chorych), właściwa dla
miejsca zamieszkania lub pobytu
zainteresowanego

lub, w przeciwnym razie jedna z kas,

Landkrankenasse (Rolnicza Kasa
Chorych), właściwa dla miejsca
zamieszkania lub pobytu
zainteresowanego

Dla ubezpieczonych w systemie pracowników kopalń i członkowie ich rodzin:

Bundeskknappschaft (Federalny Fundusz ubezpieczeń robotników kopalń), Bochum

- b) świadczenia rzeczowe i pieniężne dla podlegających wyjątkowi określonemu w lit. a), oraz w celu stosowania art. 76 rozporządzenia wykonawczego:

Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften (Federacja Stowarzyszeń Zawodowych Przemysłu), Bonn

3. Ubezpieczenie emerytalne:

- a) *Ubezpieczenie emerytalne robotników:*

- (i) relacje z Belgią

Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii), Düsseldorf

- (ii) relacje z Francją:

Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), w Speyer lub, w ramach właściwości przewidzianej w załączniku 2, Landesversicherungsanstalt Saarland (Regionalne biuro ubezpieczeń Saary), Saarbrücken

- (iii) relacje z Włochami:

Landesversicherungsanstalt Schwaben (Regionalne biuro ubezpieczeń Szwabii), Augsburg

- (iv) relacje z Luksemburgiem:

Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer

- (v) relacje z Niderlandami:

Landesversicherungsanstalt Westfalen (Regionalne biuro ubezpieczeń w Westfalii), Münster

- b) *Ubezpieczenia emerytalne urzędników:*

Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne biuro ubezpieczeń pracowników), Berlin

- c) *Ubezpieczenia emerytalne des*

pracowników kopalń:

Bundesknappschaft (Federalny Fundusz ubezpieczeń robotników kopalń), Bochum

4. **Zasilki dla bezrobotnych i świadczenia rodzinne:**

Instytucja właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu

C. FRANCJA

I. *METROPOLIA:*

1. **Ryzyka inne niż bezrobocie i świadczenia rodzinne:**

- a) na zasadach ogólnych: Caisse primaire d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych) miejsca zamieszkania lub pobytu
- b) w celu stosowania art. 27 rozporządzenia, o ile dotyczy systemu marynarzy: Section Caisse générale de prévoyance des marins du Quartier des affaires maritimes (Sekcja Powszechnego Funduszu opieki socjalnej marynarzy Okręgu Spraw Morskich)
- c) w celu stosowania art. 35 rozporządzenia wykonawczego:
- (i) system powszechny:
- (aa) na zasadach ogólnych, bez Paryża i Regionu Paryskiego: Caisse primaire d'assurance-maladie (Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)
- dla Paryża i Regionu Paryskiego: Caisse régionale d'assurance maladie (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych), Paryż
- (bb) System specjalny przewidziany przez art. L 365-L 382 kodeksu zabezpieczenia społecznego:

	Caisse régionale d'assurance-maladie
(Regionalny Fundusz Ubezpieczeń
Chorobowych) Strasbourg
(ii) system rolniczy:	Caisse de mutualité sociale agricole
(Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń
Rolniczych)
(iii) system górniczy:	Caisse autonome nationale de sécurité
sociale dans les mines
(Autonomiczny Krajowy Fundusz
Zabezpieczenia Społecznego Górników),
Paryż
(iv) system marynarzy:	Section Caisse générale de prévoyance des
marins du Quartier des affaires maritimes
(Sekcja Powszechnego Funduszu opieki
socjalnej marynarzy Okręgu Spraw
Morskich)
d) w celu stosowania art. 36
rozporządzenia wykonawczego
w odniesieniu do rent
inwalidzkich:	
(i) na zasadach ogólnych,
bez Paryża i Regionu
Paryskiego:	Caisse primaire d'assurance-maladie
(Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń
Chorobowych)
dla Paryża i Regionu
Paryskiego:	Caisse régionale d'assurance-maladie
(Regionalny Fundusz Ubezpieczeń
Chorobowych), Paryż
(ii) system specjalny
przewidziany przez art. L
365-L 382 kodeksu
zabezpieczenia
społecznego:	Caisse régionale d'assurance-maladie
(Regionalny Fundusz Ubezpieczeń
Chorobowych), Strasbourg

- e) w celu stosowania art. 35 rozporządzenia wykonawczego w odniesieniu do emerytur:
- (i) system powszechny:
 - (aa) na zasadach ogólnych, bez Paryża i Regionu Paryskiego: Caisse régionale d'assurance-maladie (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych) (dział: starość)
 - dla Paryża i Regionu Paryskiego: Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń emerytalnych pracowników najemnych), Paryż
 - (bb) system specjalny przewidziany przez art. L 365-L 382 kodeksu zabezpieczenia społecznego: Caisse régionale d'assurance-vieillesse (Regionalny Fundusz Ubezpieczeń emerytalnych), Strasbourg
 - (ii) system rolniczy: Caisse centrale de secours mutuels agricoles (Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych), Paryż
 - (iii) system górniczy: Caisse autonome nationale de sécurité sociale dans les mines (Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników), Paryż
 - (iv) system marynarzy: Section Caisse de retraite des marins du Quartier des affaires maritimes (Sekcja Powszechnego Funduszu emerytalnego marynarzy Okręgu Spraw Morskich)
- f) w celu stosowania art. 75 rozporządzenia wykonawczego: Caisse primaire d'assurance-maladie

(Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych)

2. **Bezrobocie:**

- a) w celu stosowania art. 80 i 81 i art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre
(Dyrekcja departamentalna pracy i zatrudnienia miejsca zatrudnienia) gdzie niezbędne jest zaświadczenie
- Lokalna sekcja Krajowej Agencji Zatrudnienia
- Merostwo miejsca zamieszkania członków rodziny
- b) w celu stosowania art. 83 ust. 1 i 2 art. 97 rozporządzenia wykonawczego: Association pour l'emploi dans l'industrie et le commerce (ASSEDIC)
(Stowarzyszenie pracowników przemysłu i handlu miejsca zamieszkania zainteresowanego)
- c) w celu stosowania art. 84 rozporządzenia wykonawczego:
- (i) bezrobocie w pełnym wymiarze: Association pour l'emploi dans l'industrie et le commerce (ASSEDIC)
(Stowarzyszenie pracowników przemysłu i handlu) miejsca zamieszkania zainteresowanego
- (ii) bezrobocie w niepełnym wymiarze: Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre
(Dyrekcja departamentalna pracy i zatrudnienia) miejsca zatrudnienia zainteresowanego
- d) w celu stosowania art. 89 rozporządzenia wykonawczego: Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre
(Dyrekcja departamentalna pracy i zatrudnienia)

3. **Świadczenia rodzinne:**

Caisse d'allocations familiales

(Fundusz Zasiłków rodzinnych) miejsca zamieszkania zainteresowanego

II. DEPARTAMENTY ZAMORSKIE

1. Ryzyka inne niż świadczenia rodzinne:

a) na zasadach ogólnych:

Caisse générale de sécurité sociale
(Powszechny Fundusz Zabezpieczenia Społecznego)

b) marynarze:

(i) renty inwalidzkie:

Section Caisse générale de prévoyance des marins du Quartier des affaires maritimes
(sekcja Funduszu opieki społecznej marynarzy Okręgu Spraw Morskich)

(ii) emerytury:

Section Caisse de retraite des marins du Quartier des affaires maritimes
(sekcja Funduszu Emerytalnego Marynarzy Okręgu Spraw Morskich)

2. Świadczenia rodzinne:

Caisse d'allocations familiales
(Fundusz Zasiłków rodzinnych) miejsca zamieszkania zainteresowanego

D. WŁOCHY

1. Choroba (bez gruźlicy), macierzyństwo:

Istituto nazionale per l'assicurazione contro le malattie (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych), biuro regionalne

Cassa mutua provinciale di malattia di Bolzano (regionalny Wzajemny Fundusz Chorobowy w Bolzano), Bolzano

Cassa mutua provinciale di malattia di Trento (regionalny Wzajemny Fundusz Chorobowy w Trente), Trente

2. Gruźlica:

Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut Opieki Społecznej), biuro regionalne

3. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

Istituto nazionale per l'assicurazione

contro gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy), biuro regionalne

4. Inwalidztwo, starość, osoby pozostałe przy życiu (emerytury lub renty):

- a) na zasadach ogólnych: Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut Opieki Społecznej), biuro regionalne
- b) dla pracowników scenicznych: Ente nazionale di previdenza e assistenza per i lavoratori dello spettacolo, (Krajowe Biuro Opieki Społecznej i pomocy społecznej pracowników scenicznych), Rzym
- c) dla personelu kadry: Istituto nazionale di previdenza per i dirigenti di aziende industriali (Krajowy Instytut opieki społecznej pracowników kadry przemysłu), Rzym
- d) dla dziennikarzy: Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani - G. Amendola (Krajowy Instytut opieki społecznej dziennikarzy włoskich G. Amendola), Rzym

5. Zasiłki z tytułu śmierci:

Instytucje wymienione w pkt. 1, 2 lub 3 zależnie od przypadku

6. Bezrobocie:

- a) na zasadach ogólnych: Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biuro regionalne
- b) dla dziennikarzy: Istituto nazionale di previdenza per i giornalisti italiani - G. Amendola (Krajowy Instytut opieki społecznej dziennikarzy włoskich G. Amendola), Rzym

7. Zasiłki rodzinne:

- a) na zasadach ogólnych: Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biuro regionalne
- b) dla dziennikarzy: Istituto nazionale di previdenza per i

giornalisti italiani - G. Amendola
(Krajowy Instytut opieki społecznej
dziennikarzy włoskich G. Amendola),
Rzym

E. LUKSEMBURG

1. Choroba i macierzyństwo:

- a) w celu stosowania art. 19 i 22, art. 28 ust. 1, art. 29 ust. 1 i art. 31 rozporządzenia, oraz art. 17, 18, 20, 21, 22, 24, 29, 30 i 31 rozporządzenia wykonawczego: Caisse nationale d'assurance-maladie des ouvriers (Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych robotników), Luksemburg
- b) w celu stosowania art. 27 rozporządzenia: Fundusz właściwy w sprawach choroby, zgodnie z ustawodawstwem Luksemburga, do celów renty częściowej

2. Inwalidztwo, starość, śmierć:

- a) dla urzędników, włączając pracowników kopalń (podziemne): Caisse de pension des employés privés (Fundusz Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego), Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité (Instytucja Ubezpieczeń Emerytalnych i na wypadek Inwalidztwa), Luksemburg

3. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:

- a) dla pracowników rolnych i leśnych: Association d'assurance contre les accidents, section agricole et forestière (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków, Sekcja rolna i leśna), Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Association d'assurance contre les accidents, section industrielle (Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków, Sekcja Przemysłu), Luksemburg

4. **Bezrobocie:** Office national du travail
(Krajowe Biuro Pracy), Luksemburg
5. **Świadczenia rodzinne:**
- a) dla osób określonych w pkt. 2 lit. b): Caisse d'allocations familiales des
ouvriers près l'Établissement d'assurance
contre la vieillesse et l'invalidité
(Fundusz Zasiłków rodzinnych
Robotników w Instytucji na wypadek
Starości i Inwalidztwa), Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Caisse d'allocations familiales des
employés près la Caisse de pension des
employés privés
(Fundusz Zasiłków rodzinnych
pracowników w Funduszu Emerytur
Pracowników Sektora Prywatnego),
Luksemburg

F. NIDERLANDY

1. **Choroba, macierzyństwo, wypadki przy
pracy, choroby zawodowe:**
- a) świadczenia rzeczowe:
- (i) instytucje miejsca
zamieszkania: Jeden z funduszy chorobowych
właściwych dla miejsca zamieszkania,
zgodnie z wyborem zainteresowanego
- (ii) instytucje miejsca pobytu: Algemeen Nederlands Onderling
Ziekenfonds (Powszechny Fundusz
Ubezpieczeń Chorobowych
Niderlandów), Utrecht
- b) świadczenia pieniężne: Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging
(Nowe Powszechnie Stowarzyszenie
Zawodowe i Handlowe), Amsterdam
2. **Inwalidztwo:**
- a) o ile zainteresowany ma takie samo
prawo do świadczeń na podstawie
niderlandzkiego ustawodawstwa,
poza zakresem rozporządzenia: Bedrijfsvereniging (Stowarzyszenie
Zawodowe i Handlowe) właściwe

- b) we wszystkich innych przypadkach: Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechnie Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam

3. **Starość i śmierć (emerytury lub renty):**

w celu stosowania art. 36 rozporządzenia wykonawczego:

- a) na zasadach ogólnych: Sociale Verzekeringsbank (Bank Ubezpieczeń społecznych), Amsterdam
- b) relacje z Belgią: Bureau voor Belgische Zaken de sociale verzekering betreffende (Biuro spraw belgijskich w sprawach zabezpieczenia społecznego), Breda
- c) relacje z Niemcami: Bureau voor Duitse Zaken van de Vereeniging van de Raden van Arbeid (Biuro spraw niemieckich Federacji Rad Pracy), Nijmegen

4. **Bezrobocie:**

- a) świadczenia z tytułu ubezpieczenia na wypadek bezrobocia: Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechnie Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam
- b) świadczenia władz publicznych: Administracja komunalna miejsca zamieszkania lub pobytu

5. **Zasilki rodzinne:**

w celu stosowania art. 73 ust. 2 i art. 74 ust. 2 rozporządzenia:

Raad van Arbeid (Rada Pracy) właściwa dla miejsca zamieszkania członków rodziny

ZAŁĄCZNIK 4

INSTYTUCJE ŁĄCZNIKOWE

(art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

Ministerstwo Opieki Społecznej, Bruksela

B. NIEMCY

1. **Ubezpieczenia na wypadek choroby:** Bundesverband der Ortskrankenkassen (Krajowa Federacja lokalnych kas chorych), Bonn-Bad Godesberg
2. **Ubezpieczenia wypadkowe:** Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften (Federacja Stowarzyszeń zawodowych przemysłu), Bonn
3. **Ubezpieczenia emerytalne robotników:**
 - a) w celu stosowania art. 3 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Verband Deutscher Rentenversicherungsträger (Federacja niemieckich instytucji ubezpieczeń emerytalnych), Frankfurt nad Menem
 - b) w celu stosowania art. 51 i art. 53 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego i z tytułu instytucji wypłacającej określonej w art. 55 rozporządzenia wykonawczego:
 - (i) relacje z Belgią: Landesversicherungsanstalt Rheinprovinz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii), Düsseldorf
 - (ii) relacje z Francją: Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer, lub w ramach właściwości przewidzianej w załączniku 2, Landesversicherungsanstalt Saarland (Regionalne biuro ubezpieczeń Saary), Saarbrücken
 - (iii) relacje z Włochami: Landesversicherungsanstalt Schwaben (Regionalne biuro ubezpieczeń Szwabii),

Augsburg

(iv) relacje z Luksemburgiem: Landesversicherungsanstalt Rheinland-Pfalz (Regionalne biuro ubezpieczeń Nadrenii-Palatynatu), Speyer

(v) relacje z Niderlandami: Landesversicherungsanstalt Westfalen (Regionalne biuro ubezpieczeń w Westfalii), Münster

4. **Ubezpieczenia emerytalne pracowników:**

Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne biuro ubezpieczeń pracowników), Berlin

5. **Ubezpieczenie emerytalne pracowników kopalń:**

Bundesknappschaft (Federalny Fundusz ubezpieczeń robotników kopalń), Bochum

6. **Ubezpieczenie dodatkowe pracowników przemysłu stalowego:**

Landesversicherungsanstalt Saarland, Abteilung Hüt-tenknappschaftliche Emeryturyversicherung, Saarbrücken (Regionalne biuro ubezpieczeń Saary, Dział ubezpieczeń emerytalnych pracowników przemysłu stalowego), Saarbrücken

7. **Zasiłki dla bezrobotnych i świadczenia rodzinne:**

Hauptstelle der Bundesanstalt für Arbeit (Siedziba główna Federalnego Biura Pracy), Nürnberg

C. FRANCJA

1. **Na zasadach ogólnych:**

Zakład zabezpieczenia społecznego pracowników migrantów, Paryż

2. **Dla systemu górniczego (inwalidztwo, starość i śmierć [emerytury lub renty]):**

Autonomiczny Krajowy Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Górników, Paryż

D. WŁOCHY

1. **Choroba (bez gruźlicy), macierzyństwo:**

Istituto nazionale per l'assicurazione contro le malattie, Direzione generale (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych, Dyrekcja

generalna), Rzym

2. **Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:**
Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro, Direzione generale (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy, Dyrekcja generalna), Rzym
3. **Inwalidztwo, starość, osoby pozostałe przy życiu, gruźlica, bezrobocie, zasiłki rodzinne:**
Istituto nazionale della previdenza sociale, Direzione generale (Krajowy Instytut opieki społecznej, Dyrekcja generalna), Rzym

E. LUKSEMBURG

I. *W CELU STOSOWANIA ART. 53 ROZPORZĄDZENIA WYKONAWCZEGO:*

1. **Choroba, macierzyństwo:**
 - a) w celu stosowania art. 28 ust. 2 rozporządzenia: Instytucja lub instytucje zobowiązane do wypłaty emerytur, proporcjonalnie do odpowiednich okresów ubezpieczenia
 - b) w innych przypadkach: Fundusz Chorobowy, w którym pracownik jest ubezpieczony z powodu pracy lub w którym był ubezpieczony w ostatnim miejscu
2. **Inwalidztwo, starość, śmierć (emerytury lub renty):**
 - a) dla pracowników technicznych kopalń (fundusz): Caisse de pension des employés privés (Fundusz Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego), Luksemburg
 - b) w innych przypadkach: Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité (Instytucja Ubezpieczeń na wypadek Starości i Inwalidztwa), Luksemburg
3. **Wypadki przy pracy i choroby zawodowe:**
 - a) dla pracowników rolnych i

- leśnych: Association d'assurance contre les accidents, section agricole et forestière
(Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków, Sekcja rolna i leśna), Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Association d'assurance contre les accidents, section industrielle
(Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków, Sekcja Przemysłu), Luksemburg
4. **Bezrobocie:** Office national du travail
(Krajowe Biuro Pracy), Luksemburg
5. **Świadczenia rodzinne:**
- a) dla osób ubezpieczonych w instytucji określonej w ust. 2 lit. b): Caisse d'allocations familiales des ouvriers près l'Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité
(Fundusz Zasiłków rodzinnych Robotników w Instytucji Ubezpieczeń Emerytalnych i na wypadek inwalidztwa), Luksemburg
- b) w innych przypadkach: Caisse d'allocations familiales des employés près la Caisse de pension des employés privés
(Fundusz Zasiłków rodzinnych pracowników w Funduszu Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego), Luksemburg
6. **Świadczenia z tytułu śmierci:**
- a) w celu stosowania art. 66 rozporządzenia: Instytucja zobowiązana do wypłaty emerytur, która powinna uwzględnić świadczenia rzeczowe zgodnie z działem ubezpieczenia
- b) w innych przypadkach: Instytucja określona w pkt. 1 lit. b), w pkt. 2 lub pkt. 3
- II. *W INNYCH PRZYPADKACH:* Ministère du travail et de la sécurité sociale
(Ministerstwo pracy i zabezpieczenia społecznego), Luksemburg

F. NIDERLANDY

1. **Choroba, macierzyństwo, inwalidztwo, wypadki przy pracy, choroby zawodowe i bezrobocie:**

- a) świadczenia rzeczowe: Ziekenfondsraad (Powszechny Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych Niderlandów), Amsterdam
- b) świadczenia pieniężne: Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam

2. Starość, śmierć (emerytury i renty rodzinne), świadczenia rodzinne:

- a) na zasadach ogólnych: Sociale verzekeringsbank (Bank Ubezpieczeń Społecznych), Amsterdam
- b) relacje z Belgią: Bureau voor Belgische Zaken de sociale verzekering betreffende (Biuro spraw belgijskich w sprawach zabezpieczenia społecznego), Breda
- c) relacje z Niemcami: Bureau voor Duitse Zaken van de Vereeniging van Raden van Arbeid (Biuro spraw niemieckich Federacji Rad Pracy), Nijmegen

ZAŁĄCZNIK 5

PRZEPISY WYKONAWCZE DO UMÓW DWUSTRONNYCH POZOSTAJĄCYCH W MOCY

(art. 4 ust. 5, art. 5, art. 53 ust. 3, art. 104, art. 105 ust. 2, art. 116 i art. 120 rozporządzenia wykonawczego)

Uwagi ogólne

- I. Jeżeli przepisy określone w niniejszym załączniku odnoszą się do przepisów umów lub rozporządzeń nr 3, 4 lub 36/63/EWG, te odniesienia zastępuje się odniesieniami do odpowiadających im przepisów rozporządzenia lub rozporządzenia wykonawczego, chyba, że przepisy tych umów zostały pozostawione w mocy poprzez ich włączenie do załącznika II rozporządzenia.
- II. Klauzula wypowiedzenia zawarta w umowie, której niektóre przepisy są zawarte w niniejszym załączniku pozostaje w mocy w odniesieniu do tych przepisów

1. BELGIA - NIEMCY

- a) Umowa administracyjna nr 2 z dnia 20 lipca 1965 r. odnosząca się do stosowania trzeciej Umowy dodatkowej do Konwencji generalnej z dnia 7 grudnia 1957 r. (płatność emerytur za okres poprzedzający wejście w życie umowy).
- b) Część III umowy z dnia 20 lipca 1965 r. odnoszącej się do stosowania rozporządzeń Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej nr 3 i 4 w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących.
- c) Umowa z dnia 6 października 1964 r. odnosząca się do zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych emerytowanym pracownikom przygranicznym, w sprawie wykonania art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 36/63/EWG i art. 73 ust. 4 rozporządzenia Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej nr 4.
- d) Umowa z dnia 29 stycznia 1969 r. w sprawie odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne.

2. BELGIA - FRANCJA

- a) Umowa z dnia 22 grudnia 1951 r. w sprawie wykonania art. 23 Umowy uzupełniającej z dnia 17 stycznia 1948 r. (pracownicy kopalń i przedsiębiorstwa podobne).
- b) Umowa administracyjna z dnia 21 grudnia 1959 r. uzupełniająca Umowę administracyjną z dnia 22 grudnia 1951 r. zawartą na mocy art. 23 Umowy uzupełniającej z dnia 17 stycznia 1948 r. (pracownicy kopalń i przedsiębiorstwa podobne).
- c) Umowa z dnia 8 lipca 1964 r. w sprawie zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych emerytowanym pracownikom przygranicznym, w sprawie wykonywania art. 14 ust. 3

rozporządzenia nr 36/63/EWG i art. 73 ust. 4 rozporządzenia Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej nr 4.

- d) Sekcje I, II i III umowy z dnia 5 lipca 1967 r. w sprawie kontroli medycznej i administracyjnej pracowników przygranicznych zamieszkujących w Belgii i zatrudnionych we Francji.

3. BELGIA - WŁOCHY

- a) Art. 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, art. 24 akapit drugi i trzeci i art. 28 ust. 4 Umowy administracyjnej z dnia 20 października 1950 r., zmienionej sprostowaniem 1 z dnia 10 kwietnia 1952 r., sprostowaniem 2 z dnia 9 grudnia 1957 r. i sprostowaniem 3 z dnia 21 lutego 1963 r.
- b) Art. 6, 7, 8 i 9 umowy z dnia 21 lutego 1963 r. w zakresie, w jakim dotyczą wykonywania rozporządzeń Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej 3 i 4 w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących.

4. BELGIA - LUKSEMBURG

- a) Umowa administracyjna z dnia 16 listopada 1959 r. w sprawie wykonania Konwencji z dnia 16 listopada 1959 r., zmienionej dnia 12 lutego 1964 r. i dnia 10 lutego 1966 r., z wyjątkiem art. 5-9 (włącznie).
- b) Umowa z dnia 24 lipca 1964 r. w sprawie zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych emerytowanym pracownikom przygranicznym, w sprawie wykonania art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 36/63/EWG i art. 73 ust. 4 rozporządzenia Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej nr 4.
- c) Porozumienie z dnia 28 stycznia 1961 r. w sprawie odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne.

5. BELGIA - NIDERLANDY

- a) Art. 2, 3, 13, 15, art. 25 ust. 2, art. 26 ust. 1 i 2, art. 27, 46 i 48 Umowy z dnia 4 listopada 1957 r. w sprawie ubezpieczenia na wypadek choroby, macierzyństwa, śmierci (świadczenie) utrata zdrowia i inwalidztwo.
- b) Art. 6, 9-15 i art. 17 akapit czwarty umowy z dnia 7 lutego 1964 r. w sprawie zasiłków rodzinnego i porodowego.
- c) Art. 9, art. 15 ust. 2, art. 17, 18, 29 i 37 umowy z dnia 10 kwietnia 1965 r. w sprawie ubezpieczeń na wypadek choroby, inwalidztwa i bezrobocia marynarzy marynarki handlowej.
- d) Umowa z dnia 21 marca 1968 r. w sprawie określania i odzyskiwania składek na zabezpieczenie społeczne oraz Umowa administracyjna z dnia 25 listopada 1970 r. zawarta na mocy wymienionej Umowy.

- e) Art. 1 Umowy z dnia 22 stycznia 1964 r. w sprawie wykonania art. 8 ust. 7 i art. 15 rozporządzenia nr 36/63/EWG w sprawie zabezpieczenia społecznego pracowników przygranicznych oraz art. 82 rozporządzenia nr 4.
- f) Umowa z dnia 10 września 1964 r. w sprawie zwrotu świadczeń rzeczowych udzielanych emerytowanym pracownikom przygranicznym, w sprawie wykonania art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 36/63/EWG i art. 73 ust. 4 rozporządzenia nr 4.
- g) Umowa z dnia 27 października 1971 r. wykonująca art. 82 rozporządzenia nr 4.

6. NIEMCY - FRANCJA

- a) Art. 2-4 i 22-28 Umowy administracyjnej nr 2 z dnia 31 stycznia 1952 r. w sprawie wykonania Konwencji ogólnej z dnia 10 lipca 1950 r. (podwyżka francuskich rent z tytułu wypadków przy pracy).
- b) Art. 1 Umowy z dnia 27 czerwca 1963 r. w sprawie wykonania art. 74 ust. 5 rozporządzenia nr 4 (zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych członkom rodziny ubezpieczonych).

7. NIEMCY - WŁOCHY

- a) Art. 14, art. 17 ust. 1, art. 18, 35, art. 38 ust. 1, art. 39, 42, art. 45 ust. 1 i art. 46 Umowy administracyjnej z dnia 6 grudnia 1953 r. odnoszącej w sprawie wykonania Konwencji z dnia 5 maja 1953 r. (płatność emerytur i rent).
- b) Art. 1 i 2 umowy z dnia 27 czerwca 1963 r. w sprawie wykonania art. 73 ust. 4 i art. 74 ust. 5 rozporządzenia nr 4 (zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych członkom rodziny ubezpieczonych).
- c) Umowa z dnia 5 listopada 1968 r. w sprawie zwrotów przez niemieckie instytucje właściwe, kosztów świadczeń rzeczowych udzielanych we Włoszech przez włoskie instytucje właściwe w sprawach ubezpieczeń chorobowych członkom rodziny pracowników włoskich ubezpieczonych w Republice Federalnej Niemiec.

8. NIEMCY - LUKSEMBURG

- a) Art. 1 i 2 umowy z dnia 27 czerwca 1963 r. w sprawie wykonania art. 73 ust. 4 i art. 74 ust. 5 rozporządzenia nr 4 (zwroty świadczeń rzeczowych udzielanych członkom rodziny ubezpieczonych).
- b) Umowa z dnia 9 grudnia 1969 r. w sprawie zaniechania zwrotów przewidzianych w art. 14 ust. 2 rozporządzenia nr 36/63/EWG wydatków na świadczenia rzeczowe udzielane w przypadku choroby emerytowi lub renciście, dawnemu pracownikowi przygranicznemu lub osobom pozostałym przy życiu po śmierci pracownika przygranicznego oraz członkom ich rodzin.

9. NIEMCY - NIDERLANDY

- a) Art. 9, art. 10 ust. 2-5, art. 17, 18, 19 i 21 Umowy administracyjnej nr 1 z dnia 18 czerwca 1954 r. w sprawie Konwencji z dnia 29 marca 1951 r. (ubezpieczenie na wypadek choroby i płatność emerytur i rent).
- b) Umowa z dnia 27 maja 1964 r. w sprawie zaniechania zwrotu kosztów kontroli medycznej i administracyjnej w odniesieniu do ubezpieczeń na wypadek inwalidztwa, starości i dla osób pozostałych przy życiu (ubezpieczenie emerytalne i rentowe).
- c) Art. 1 i 4 umowy z dnia 27 czerwca 1963 r. odnoszącej w sprawie wykonania art. 73 ust. 4, art. 74 ust. 5 i art. 75 ust. 3 rozporządzenia nr 4 (zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych członkom rodziny ubezpieczonego).
- d) Umowa z dnia 21 stycznia 1969 r. w sprawie pokrywania składek na zabezpieczenie społeczne.
- e) Umowa z dnia 3 grudnia 1969 r. w sprawie zaniechania zwrotu przewidzianego w art. 14 ust. 2 rozporządzenia nr 36/63/EWG kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych w przypadku choroby emerytowi lub renciście, będącemu byłym pracownikiem przygranicznym lub osobą pozostałych przy życiu po śmierci pracownika przygranicznego, oraz członkom jego rodziny.

10. FRANCJA - WŁOCHY

Art. 2-4 Umowy administracyjnej z dnia 12 kwietnia 1950 r. w sprawie wykonania Konwencji ogólnej z dnia 31 marca 1948 r. (podwyżka francuskich rent z tytułu wypadków przy pracy).

11. FRANCJA - LUKSEMBURG

- a) Umowa z dnia 24 lutego 1969 r. zawarta dla wykonania art. 51 rozporządzenia nr 3 i Umowa administracyjna z tego samego dnia zawarta na mocy wymienionej Umowy.
- b) Umowa z dnia 18 czerwca 1964 r. w sprawie zwrotów świadczeń rzeczowych udzielanych emerytowanym byłym pracownikom przygranicznym w sprawie wykonania art. 14 ust. 3 rozporządzenia nr 36/63/EWG.

12. FRANCJA - NIDERLANDY

Wymiana listów z dnia 5 maja i z dnia 21 czerwca 1960 r. dotycząca art. 23 ust. 5 rozporządzenia nr 3 w sprawie zaniechania zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych rencistom i emerytom i członkom ich rodzin).

13. WŁOCHY - LUKSEMBURG

Art. 4 ust. 5 i 6 Umowy administracyjnej z dnia 19 stycznia 1955 r. w sprawie wykonania postanowień Konwencji ogólnej zabezpieczenia społecznego (ubezpieczenie na wypadek choroby pracowników rolnych).

14. WŁOCHY - NIDERLANDY

- a) Art. 9 akapit trzeci i art. 11 akapit trzeci Umowy administracyjnej z dnia 11 lutego 1955 r. w sprawie wykonania Konwencji ogólnej z dnia 28 października 1952 r. (ubezpieczenie na wypadek choroby).
- b) Umowa z dnia 27 czerwca 1963 r. w sprawie wykonania art. 75 ust. 3 rozporządzenia nr 4 (zwrot świadczeń rzeczowych udzielonych emerytom i rencistom oraz członkom ich rodzin).

15. LUKSEMBURG - NIDERLANDY

Wymiana listów z dnia 10 października i dnia 7 listopada 1960 r. dotycząca art. 23 ust. 5 rozporządzenia nr 3 (zaniechanie zwrotu świadczeń rzeczowych udzielonych członkom rodziny ubezpieczonych i emerytom i rencistom oraz członków ich rodzin).

ZAŁĄCZNIK 6

PROCEDURY WYPŁATY ŚWIADCZEŃ

(art. 4 ust. 6 i art. 53 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego)

Uwagi ogólne

Należności i innych płatności szczególnych dokonuje się przez pośrednictwo instytucji łącznikowych, płatności bieżące i różne zgodnie z procedurami wskazanymi w niniejszym załączniku.

A. BELGIA

Płatność bezpośrednia

B. NIEMCY

1. Ubezpieczenie emerytalne robotników i pracowników (inwalidztwo, starość, śmierć):

- a) Relacje z Belgią, Francją i płatność bezpośrednia Luksemburgiem:
- b) Relacje z Włochami i Niderlandami: płatność przez pośrednictwo instytucji łącznikowych (wykonywanie łączne art. 53-58 rozporządzenia wykonawczego i przepisów wymienionych w załączniku 5).

2. Ubezpieczenie emerytalne pracowników kopalń (inwalidztwo, starość, śmierć):

- a) Relacje z Belgią i Luksemburgiem: płatność bezpośrednia
- b) Relacje z Francją, Włochami i Niderlandami: płatność przez pośrednictwo instytucji łącznikowych (wykonywanie łączne art. 53-58 rozporządzenia wykonawczego i przepisów wymienionych w załączniku 5).

3. Ubezpieczenie wypadkowe:

Relacje ze wszystkimi Państwami C członkowskimi: płatność przez pośrednictwo instytucji łącznikowych (wykonywanie łączne art. 53-58 rozporządzenia wykonawczego i przepisów wymienionych w załączniku 5).

C. FRANCJA

1. **Wszystkie systemy z wyjątkiem** płatność bezpośrednia
systemów marynarzy:
2. **System marynarzy:** płatność przez odbiorcę sumy
asygnowanej w Państwie Członkowskim,
gdzie zamieszkuje osoba uprawniona do
świadczeń

D. WŁOCHY

1. **Emerytury i renty inwalidzkie, i renty rodzinne:**
 - a) Relacje z Belgią i Francją, z
wyjątkiem francuskich funduszy
górnictwa: płatność bezpośrednia
 - b) Relacje z Niemcami i francuskimi
funduszami górnictwa: płatność przez pośrednictwo instytucji
łącznikowych
 - c) Relacje z Luksemburgiem i
Niderlandami: płatność bezpośrednia
2. **Renty z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych:** płatność bezpośrednia

E. LUKSEMBURG

Płatność bezpośrednia

F. NIDERLANDY

1. **Relacje z Belgią:** płatność bezpośrednia
2. **Relacje z Niemcami:** płatność przez pośrednictwo instytucji
łącznikowych (stosowanie przepisów
wymienionych w załączniku 5)
3. **Relacje z Francją, Włochami i
Luksemburgiem:** płatność bezpośrednia.

ZAŁĄCZNIK 7

BANKI

(art. 4 ust. 7 i art. 55 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego)

- A. BELGIA: Brak
- B. NIEMCY: Deutsche Bundesbank (Federalny Bank Niemiec), Frankfurt nad Menem
- C. FRANCJA: Banque de France (Bank Francji), Paryż
- D. WŁOCHY: Banca Nazionale del Lavoro (Krajowy Bank Pracy)
- E. LUKSEMBURG: Banque internationale Bank Międzynarodowy, Luksemburg
- F. NIDERLANDY: Brak

ZAŁĄCZNIK 8

PRYZYNAWANIE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

(art. 4 ust. 8 i art. 10 ust. 2 lit. d) rozporządzenia wykonawczego)

Art. 10 ust. 2 lit. d) rozporządzenia wykonawczego
stosuje się w relacjach:

- między Niemcami a Francją
- między Niemcami a
Luksemburgiem
- między Francją a
Luksemburgiem

ZAŁĄCZNIK 9

USTALANIE WYSOKOŚCI ROCZNYCH ŚREDNICH KOSZTÓW ŚWIADCZEŃ RZECZOWYCH

(art. 4 ust. 9, art. 94 ust. 3 lit. a) i art. 95 ust. 3 lit. a) rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

Średni koszt roczny świadczeń rzeczowych jest obliczany uwzględniając system powszechny zabezpieczenia społecznego.

B. NIEMCY

Średni koszt roczny świadczeń rzeczowych jest obliczany uwzględniając następujące instytucje:

1. **W celu stosowania art. 94 ust. 3 lit. a) rozporządzenia wykonawczego:**

- a) Ortskrankenkassen (lokalne kasy chorych)
- b) Landkrankenkassen (rolnicze kasy chorych)
- c) Betriebskrankenkassen (zakładowe Kasy Chorych)
- d) Innungskrankenkassen (Kasa Chorób Zawodowych)
- e) Bundesknappschaft (Federalna Kasa Ubezpieczenia Górników)
- f) Seekasse (Kasa Ubezpieczenia Marynarzy)
- g) Ersatzkassen für Arbeiter (kasy dodatkowe robotników)
- h) Ersatzkassen für Angestellte (kasy dodatkowe pracowników)

zgodnie z kasą, która udziela świadczeń

2. **W celu stosowania art. 95 ust. 3 lit. a) rozporządzenia wykonawczego:**

- a) Ortskrankenkassen (lokalne kasy chorych)

b) Landkrankenkassen (rolnicze kasy chorych)

c) Bundesknappschaft (Federalna Kasa Ubezpieczenia Górników)

zgodnie z kasą, która udziela świadczeń

C. FRANCJA

Średni koszt roczny świadczeń rzeczowych jest obliczany uwzględniając system powszechny zabezpieczenia społecznego.

D. WŁOCHY

Średni koszt roczny świadczeń rzeczowych jest obliczany uwzględniając następujące systemy:

1. System powszechny pracowników przemysłu i emerytów i rencistów, zarządzany przez l' Istituto nazionale per l'assicurazione contre le malattie (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych)
2. System świadczeń w przypadku gruźlicy, zarządzany przez Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut Opieki Społecznej), bez pracowników rolnych

E. LUKSEMBURG

Średni koszt roczny świadczeń rzeczowych jest obliczony uwzględniając Fundusze Chorobowe działające na podstawie kodeksu ubezpieczeń społecznych.

F. NIDERLANDY

Średni koszt roczny świadczeń rzeczowych jest obliczony uwzględniając system powszechny zabezpieczenia społecznego.

Jednakże, jest stosuje się obniżkę uwzględniając:

1. ubezpieczenie inwalidzkie (arbeidsongeschiktheidsverzekering, W.A.O.)
2. ubezpieczenie na wypadek kosztów szczególnych podczas choroby (verzekering tegen bijzondere ziektekosten, A.W.B.Z.)

ZAŁĄCZNIK 10

INSTYTUCJE I ORGANY WYZNACZONE PRZEZ WŁADZE WŁAŚCIWE

(art. 4 ust. 10 rozporządzenia wykonawczego)

A. BELGIA

1. W celu stosowania art. 14 ust. 1 rozporządzenia i art. 11, 13 i 14 rozporządzenia wykonawczego: Office national de sécurité sociale, Bruxelles / Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid, Brussel
(Krajowe Biuro Zabezpieczenia Społecznego) Bruksela
2. W celu stosowania art. 14 ust. 2 rozporządzenia i art. 11 rozporządzenia wykonawczego: **Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge / Hulp - en verzorgingskas voor zeevarenden onder Belgische vlag**
(Fundusz Ubezpieczeń i opieki społecznej marynarzy, pływających pod banderą belgijską) Antwerpia
3. W celu stosowania art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2, art. 85 ust. 2 i art. 88 rozporządzenia wykonawczego:
 - a) na zasadach ogólnych: **Office national de l'emploi, Bruxelles / Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, Brussel**
Krajowe Biuro Zatrudnienia, Bruksela
 - b) dla marynarzy: Pool des marins de la marine marchande / Pool van de zeelieden ter koopvaardij
(Syndykat marynarzy marynarki handlowej) Antwerpia
4. W celu stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
 - a) Choroba i macierzyństwo i wypadki przy pracy: Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering, Brussel
(Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych i Inwalidzkich) Bruksela
 - b) Choroby zawodowe: Fonds des maladies professionnelles, Bruxelles / Fonds voor beroepsziekten, Brussel

- (Fundusze Chorób Zawodowych) Bruksela
- c) Bezrobocie:
- (i) na zasadach ogólnych: Office national de l'emploi, Bruxelles / Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, Brussel
Krajowe Biuro Zatrudnienia, Bruksela
- (ii) dla marynarzy: Pool des marins de la marine marchande / Pool van de zeelieden ter koopvaardij
(Syndykat marynarzy marynarki handlowej)
Antwerpia
- d) Świadczenia rodzinne: Office national des allocations familiales pour travailleurs salariés, Bruxelles / Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers, Brussel
(Krajowe Biuro Zasiłków Rodzinnych dla Pracowników Najemnych) Bruksela
- 5 W celu stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Institut national d'assurance maladie-invalidité, Bruxelles / Rijksinstituut voor ziekte - en invaliditeitsverzekering, Brussel (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych i Inwalidzkich) Bruksela

B. NIEMCY

1. W celu stosowania art. 6 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:
- a) zgodnie z charakterem ostatnio wykonywanej działalności: Instytucje ubezpieczeń emerytalnych robotników i pracowników wymienionych w załączniku 2 w sprawozdaniu do innych Państwa Członkowskie
- b) jeżeli charakter ostatniej działalności jest niemożliwy do określenia: Instytucje ubezpieczeń emerytalnych robotników wymienionych w załączniku 2 w sprawozdaniu do innych Państwa Członkowskie
- c) osoby, które są na podstawie niderlandzkiego ustawodawstwa objęte powszechnym ubezpieczeniem emerytalnym (Algemene Ouderdomswet) podczas wykonywania pracy niepodlegającej ubezpieczeniu

- obowiązkowemu na podstawie niemieckiego ustawodawstwa: Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne Biuro Ubezpieczeń Pracowniczych), Berlin
2. W celu stosowania art. 11 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:
 - a) pracownik objęty ubezpieczeniem na wypadek choroby: instytucja, w której jest on ubezpieczony
 - b) pracownik nieobjęty ubezpieczeniem na wypadek choroby: Bundesversicherungsanstalt für Angestellte (Federalne Biuro Ubezpieczeń Pracowniczych), Berlin
 3. W celu stosowania:
 - a) art. 13 ust. 2 i 3 oraz art. 14 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego: Allgemeine Ortskrankenkasse Bonn (Lokalna Powszechna Kasa Chorych Bonn), Bonn
 - b) art. 13 ust. 4 i art. 14 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego: Allgemeine Ortskrankenkasse Bonn (Lokalna Powszechna Kasa Chorych Bonn), Bonn, bez przypadków ubezpieczenia w funduszu dodatkowym
 4. W celu stosowania art. 80 ust. 2, art. 81 i art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Arbeitsamt (Biuro Zatrudnienia) właściwe dla ostatniego miejsca zamieszkania lub pobytu pracownika w Niemczech, lub, o ile pracownik nie ma miejsca zamieszkania lub pobytu w Niemczech w czasie wykonywania pracy: Arbeitsamt właściwe dla ostatniego miejsca zatrudnienia pracownika w Niemczech
 5. W celu stosowania art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Arbeitsamt właściwy dla ostatniego miejsca zatrudnienia pracownika
 6. W celu stosowania art. 91 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Instytucja ubezpieczeń emerytalnych robotników, ubezpieczeń emerytalnych pracowników i ubezpieczeń emerytalnych pracowników kopalń określonych jako

instytucje właściwe w części B pkt 2
załącznika 2

7. W celu stosowania:

a) art. 36 i 63 rozporządzenia i
art. 102 ust. 2 rozporządzenia
wykonawczego:

Bundesverband der Ortskrankenkassen
(Krajowa Federacja Lokalnych Kas Chorych),
Bonn-Bad Godesberg; w przypadku
przewidzianym w części B pkt 2 lit. b)
załącznika 3: Hauptverband der gewerblichen
Berufsgenossenschaften (Federacja
Stowarzyszeń Zawodowych Przemysłu), Bonn

b) art. 75 rozporządzenia i art. 102
ust. 2 rozporządzenia
wykonawczego :

Bundesanstalt für Arbeit (Federalne Biuro
Pracy), Nürnberg

8. W celu stosowania art. 113 ust. 2
rozporządzenia wykonawczego:

a) zwroty świadczeń rzeczowych
nienależnie udzielonych
pracownikom na podstawie
okazania zaświadczenia
określonego w art. 20 ust. 2
rozporządzenia wykonawczego:

Bundesverband der Ortskrankenkassen
(Krajowa Federacja lokalnych kas chorych),
Bonn-Bad Godesberg, przy pomocy Funduszy
kompensacyjnych, określonych w części B
pkt 5 załącznika V rozporządzenia

b) zwroty świadczeń rzeczowych
nienależnie udzielonych
pracownikom na podstawie
okazania zaświadczenia
określonego w art. 62 ust. 2
rozporządzenia wykonawczego:

(i) w przypadku gdy
właściwa instytucja
byłaby instytucją
ubezpieczenia na wypadek
choroby, jeżeli
zainteresowany miał
prawo do świadczeń:

Bundesverband der Ortskrankenkassen
(Krajowa Federacja Lokalnych Kas Chorych),
Bonn-Bad Godesberg przy pomocy Funduszy
kompensacyjnych określonych w części B pkt 5

załącznika V rozporządzenia

- (ii) w innych przypadkach: Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften (Federacja Stowarzyszeń Zawodowych Przemysłu), Bonn

C. FRANCJA

1. W celu stosowania art. 6 ust. 1

rozporządzenia wykonawczego: Direction régionale de la sécurité sociale
(Dyrekcja regionalna zabezpieczenia społecznego)

2. W celu stosowania art. 11 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:

a) *Metropolia*

- (i) system powszechny: Caisse primaire d'assurance-maladie
(Fundusz Podstawowych Ubezpieczeń Chorobowych)
- (ii) system rolniczy: Caisse de mutualité sociale agricole
(Fundusz Wzajemnych Ubezpieczeń Rolniczych)
- (iii) system górniczy: Société de secours minière
(Towarzystwo Zabezpieczenia Górniczego)
- (iv) system marynarzy: Section Caisse de retraite des marins du Quartier des affaires maritimes
(Sekcja Funduszu Emerytalnego Marynarzy Okręgu Spraw Morskich)

b) *Departamenty zamorskie*

- (i) na zasadach ogólnych: Caisse générale de sécurité sociale
(Powszechny Fundusz Zabezpieczenia Społecznego)
- (ii) dla marynarzy: Section Caisse de retraite des marins du Quartier des affaires maritimes
(sekcja Funduszu Emerytalnego Marynarzy Okręgu Spraw Morskich)

3. W celu stosowania art. 13 ust. 2 i 3 i art. 14 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego:

Caisse primaire d'assurance-maladie de la région parisienne

(Podstawowy Fundusz Ubezpieczeń
Chorobowych Regionu Paryskiego)

4. W celu stosowania art. 17 rozporządzenia, których dotyczą przepisy art. 14 ust. 1 lit. a):
Direction régionale de la sécurité sociale
(Dyrekcja regionalna zabezpieczenia społecznego)
5. W celu stosowania art. 80 i 81, art. 82 ust. 2 i art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre
(Dyrekcja Departamentalna pracy i zatrudnienia) miejsca zatrudnienia pracownika, dla której zaświadczenie jest wymagane

sekcja regionalna Krajowej Agencji Zatrudnienia

Merostwo miejsca zamieszkania członków rodziny
6. W celu stosowania art. 84 rozporządzenia wykonawczego:

a) bezrobocie w pełnym wymiarze:
Association pour l'emploi dans l'industrie et le Commerce (ASSEDIC)
(Stowarzyszenie pracowników przemysłu i handlu) miejsca zamieszkania zainteresowanego
- b) bezrobocie w niepełnym wymiarze:
Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre
(Dyrekcja Departamentalna pracy i zatrudnienia) miejsca zatrudnienia pracownika
7. W celu stosowania art. 89 rozporządzenia wykonawczego:
Direction départementale du travail et de la main-d'œuvre
(Dyrekcja Departamentalna pracy i zatrudnienia)
8. W celu stosowania wspólnie art. 36, 63 i 75 rozporządzenia i art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: **Centre de sécurité sociale des travailleurs migrants**
(Centrum zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących) Paryż

Association pour l'emploi dans l'industrie et le commerce (ASSEDIC)

(Stowarzyszenie pracowników przemysłu i handlu)

9. W celu stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Centre de sécurité sociale des travailleurs migrants

(Centrum zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących) Paryż

D. WŁOCHY:

1. W celu stosowania art. 6 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:

Ministero del lavoro e della previdenza sociale (Ministerstwo pracy i opieki społecznej), Roma

2. W celu stosowania art. 11 ust. 1, art. 13 ust. 2 i 3 oraz art. 14 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego:

Istituto nazionale per l'assicurazione contre le malattie (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych), biura regionalne

3. W celu stosowania art. 38 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego:

Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biura regionalne

4. W celu stosowania art. 75 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Istituto nazionale per l'assicurazione contre gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy), biura regionalne

5. W celu stosowania art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2, art. 85 ust. 2, art. 88 i art. 91 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), biura regionalne

6. W celu stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

- a) zwroty na podstawie art. 36 rozporządzenia:

Istituto nazionale per l'assicurazione contre le malattie (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych),

Rzym

- b) zwroty na podstawie art. 63 rozporządzenia: Istituto nazionale per l'assicurazione contre gli infor-tuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy), Rzym
 - c) zwroty na podstawie art. 70 i 75 rozporządzenia: Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej), Rzym
7. W celu stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
- a) choroba (bez gruźlicy) : Istituto nazionale per l'assicurazione contre le malattie (Krajowy Instytut Ubezpieczeń Chorobowych), Rzym
 - b) gruźlica: Istituto nazionale della previdenza sociale (Krajowy Instytut opieki społecznej, Rzym)
 - c) wypadki przy pracy i choroby zawodowe: Istituto nazionale per l'assicurazione contre gli infortuni sul lavoro (Krajowy Instytut Ubezpieczeń w razie wypadków przy pracy), Rzym

E. LUKSEMBURG

- 1. W celu stosowania art. 6 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego: Caisse de pension des employés privés (Fundusz Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego), Luksemburg

lub

Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité (Instytucja Ubezpieczeń na wypadek Starości i Inwalidztwa) Luksemburg
- 2. W celu stosowania art. 11 ust. 1, art. 13 ust. 2 i 3 oraz art. 14 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego: Ministère du travail et de la sécurité sociale (Ministerstwo Pracy i Zabezpieczenia Społecznego)Luksemburg
- 3. W celu stosowania art. 22 ust. 1 Caisse nationale d'assurance maladie des

- rozporządzenia wykonawczego: ouvriers
(Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych Robotników) Luksemburg
4. W celu stosowania art. 80 ust. 2, art. 81, art. 82 ust. 2 i art. 89 rozporządzenia wykonawczego: Office national du travail
(Krajowe Biuro Pracy) Luksemburg
5. W celu stosowania art. 85 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Caisse de maladie
(Fundusz Chorobowy), w którym zainteresowany był ubezpieczony w ostatnim miejscu
6. W celu stosowania art. 91 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
- a) Inwalidztwo, starość, śmierć (emerytury lub renty):
- (i) dla pracowników personelu technicznego kopalń (Fundusz): Caisse de pension des employés privés
(Fundusz Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego) Luksemburg
- (ii) w innych przypadkach: Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité
(Instytucja Ubezpieczeń na wypadek Starości i Inwalidztwa) Luksemburg
- b) Świadczenia rodzinne:
- (i) dla osób ubezpieczonych w instytucjach wymienionych w lit. a) (ii): Caisse d'allocations familiales des ouvriers
près l'Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité
(Fundusz Zasiłków Rodzinnych Robotników w Instytucji Ubezpieczeń na wypadek Starości i Inwalidztwa) Luksemburg
- (ii) w innych przypadkach: Caisse d'allocations familiales des employés
près la Caisse de pension des employés privés
(Fundusz Zasiłków Rodzinnych Pracowników w Funduszu Emerytur Pracowników Sektora Prywatnego) Luksemburg
7. W celu stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:

- a) choroba i macierzyństwo : Caisse nationale d'assurance-maladie des ouvriers
(Krajowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych Robotników) Luksemburg
 - b) wypadki przy pracy: Association d'assurance contre les accidents, section industrielle
(Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków) Sekcja Przemysłu, Luksemburg
 - c) bezrobocie: Office national du travail
(Krajowe Biuro Pracy) Luksemburg
 - d) świadczenia rodzinne: Caisse d'allocations familiales des ouvriers près l'Établissement d'assurance contre la vieillesse et l'invalidité
(Fundusz Zasiłków rodzinnych Robotników w Instytucji Ubezpieczeń Emerytalnych i na wypadek Inwalidztwa) Luksemburg
8. W celu stosowania art. 113 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
- a) choroba, macierzyństwo: Caisse nationale d'assurance-maladie des ouvriers
(Narodowy Fundusz Ubezpieczeń Chorobowych Robotników) Luksemburg
 - b) wypadki przy pracy: Association d'assurance contre les accidents, section industrielle
(Towarzystwo Ubezpieczeń w razie Wypadków) Sekcja Przemysłu, Luksemburg

F. NIDERLANDY

- 1. W celu stosowania art. 6 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 13 ust. 2 i 3 oraz art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia wykonawczego: Sociale verzekeringsraad (Rada Ubezpieczeń Społecznych), Haga
- 2. W celu stosowania art. 14 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, dla personelu pomocniczego Wspólnot Europejskich, niezamieszkującego w Niderlandach (wyłącznie dla świadczeń rzeczowych): Algemeen Nederlands Onderling Ziekenfond (Powszechny Niderlandzki Fundusz Chorobowy des), Utrecht

3. W celu stosowania art. 82 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego: Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging (Nowe Powszechne Stowarzyszenie Zawodowe i Handlowe), Amsterdam
4. W celu stosowania art. 102 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego:
- a) zwroty określone w art. 36 i 63 rozporządzenia: Ziekenfondsraad (Rada Funduszy Chorobowych), Amsterdam
- b) zwroty określone w art. 70 rozporządzenia: Algemeen Werkloosheidsfond (Fundusz powszechny bezrobocia), Haga
- c) zwroty określone w art. 75 rozporządzenia: Sociale Verzekeringsbank (Bank Ubezpieczeń społecznych), Amsterdam

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 859/2003

z dnia 14 maja 2003 r.

rozszerzające przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 63 pkt 4,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego²,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Na swoim specjalnym posiedzeniu w Tampere w 15 i 16 października 1999 r., Rada Europejska oświadczyła, że Unia Europejska powinna zapewnić sprawiedliwe traktowanie tych obywateli państw trzecich, którzy legalnie zamieszkują na terytoriach jej Państw Członkowskich, przyznać im prawa i obowiązki porównywalne do praw i obowiązków obywateli UE, wspierać niedyskryminację w życiu gospodarczym, społecznym i kulturalnym oraz zbliżyć ich status prawny do statusu prawnego obywateli Państw Członkowskich.
- (2) W swojej rezolucji z dnia 27 października 1999 r.³ Parlament Europejski wezwał do niezwłocznego podjęcia działań w sprawie spełnienia zapowiedzi sprawiedliwego traktowania obywateli państw trzecich legalnie zamieszkujących w Państwach Członkowskie oraz w sprawie określenia ich statusu prawnego, w tym przyznania im jednolitych praw możliwie jak najbardziej zbliżonych do tych, z których korzystają obywatele Unii Europejskiej.
- (3) Europejski Komitet Ekonomiczno - Społeczny,⁴ apelował także o równe traktowanie obywateli Wspólnoty i obywateli państw trzecich w dziedzinie spraw socjalnych w szczególności w swojej opinii z dnia 26 września 1991 r. w sprawie statusu pracowników migrujących z państw trzecich.
- (4) Art. 6 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że Unia szanuje prawa podstawowe zagwarantowane w Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie 4 listopada 1950 roku, oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla Państw Członkowskich, jako zasady ogólne prawa wspólnotowego.

¹ Dz.U. C 126 E z 28.5.2002, str. 388.

² Opinia z dnia 21 listopada 2002 (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

³ Dz.U. C 154 z 5.6.2000, str. 63.

⁴ Dz.U. C 339 z 31.12.1991, str. 82.

- (5) Niniejsze rozporządzenie respektuje prawa podstawowe oraz przestrzega zasad uznanych w szczególności w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności w duchu jej art. 34 ust. 2.
- (6) Do celów Wspólnoty należą wspieranie wysokiego poziomu ochrony socjalnej oraz podnoszenie poziomu i jakości życia w Państwach Członkowskich.
- (7) W odniesieniu do warunków ochrony socjalnej obywateli państw trzecich, w szczególności do stosowanego w odniesieniu do nich systemu zabezpieczenia społecznego, Rada Zatrudnienia i Polityki Społecznej w swoich wnioskach z dnia 3 grudnia 2001 r. przekonywała, iż w ramach koordynacji stosowanej w odniesieniu do obywateli państw trzecich należy przyznać im zestaw jednolitych praw możliwie jak najbardziej zbliżony do tego, z którego korzystają obywatele UE.
- (8) Obecnie rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie⁵, stanowiące podstawę koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego różnych Państw Członkowskich i rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71⁶ stosuje się wyłącznie do niektórych obywateli państw trzecich. Na złożoność prawną i administracyjną składają się liczba i różnorodność instrumentów prawnych stosowanych w odniesieniu do starań zmierzających do rozwiązania problemów związanych z koordynacją stosowanych w Państwach Członkowskich systemów zabezpieczenia społecznego, z jakimi spotykają się obywatele państw trzecich, którzy znajdują się w takiej samej sytuacji jak obywatele Wspólnoty. Złożoność ta stanowi główną trudność, jaką napotykają te osoby, ich pracodawcy i organy krajowe właściwe w sprawach zabezpieczenia społecznego.
- (9) Dlatego też niezbędne jest zapewnienie stosowania zasad koordynacji przewidzianych w rozporządzeniu (EWG) nr 1408/71 i rozporządzeniu (EWG) nr 574/72 w odniesieniu do tych obywateli państw trzecich legalnie zamieszkujących we Wspólnocie, których przepisy tych rozporządzeń obecnie nie obejmują ze względu na ich obywatelstwo, a którzy spełniają pozostałe warunki przewidziane w tym rozporządzeniu; takie rozszerzenie stosowania tych zasad jest szczególnie istotne w związku ze zbliżającym się rozszerzeniem Unii Europejskiej.
- (10) Stosowanie rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 nie daje tym osobom prawa do wjazdu, pobytu lub zamieszkania w Państwie Członkowskim lub do korzystania z dostępu do jęgo rynku pracy.
- (11) Na podstawie niniejszego rozporządzenia przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 są stosowane wyłącznie w odniesieniu do osób już legalnie zamieszkujących na terytorium Państwa Członkowskiego. Legalne zamieszkanie jest dlatego warunkiem wstępnym stosowania tych przepisów.

⁵ Dz.U. L 149 z 5.7.1971, str. 2; rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1386/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 187 z 10.7.2001, str. 1).

⁶ Dz.U. L 74 z 27.3.1972, str. 1; rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 410/2002 (Dz.U. L 62 z 5.3.2002, str. 17).

- (12) Przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 nie są stosowane w sytuacji, która pod każdym względem dotyczy jednego Państwa Członkowskiego. Dotyczy to między innymi sytuacji obywatela państwa trzeciego, związanego tylko z państwem trzecim i jednym Państwem Członkowskim.
- (13) Zachowanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych, jak ustanowiono w art. 69 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, podlega warunkowi zarejestrowania się w charakterze osoby poszukującej pracy w służbach zatrudnienia każdego z Państw Członkowskich, do którego osoba ta przybyła. Dlatego przepisy te mogą być stosowane wobec obywatela państwa trzeciego jedynie pod warunkiem, że osoba ta ma prawo, w odpowiednim przypadku zgodnie z jej dokumentem pobytowym, zarejestrować się jako osoba poszukująca pracy w służbach zatrudnienia Państwa Członkowskiego, do którego przybyła oraz prawo do legalnej pracy.
- (14) Należy przyjąć przepisy przejściowe w celu ochrony osób objętych niniejszym rozporządzeniem oraz w celu zapewnienia, że w wyniku jego wejścia w życie nie stracą one swoich praw.
- (15) Aby osiągnąć te cele właściwe i niezbędne jest rozszerzenie zakresu zasad koordynujących krajowe systemy zabezpieczenia społecznego przez przyjęcie wspólnotowego instrumentu prawnego, wiążącego i bezpośrednio stosowanego w każdym Państwie Członkowskim uczestniczącym w przyjęciu niniejszego rozporządzenia.
- (16) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw i zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych z państwami trzecimi, których Wspólnota jest stroną i które przewidują korzyści w zakresie zabezpieczenia społecznego.
- (17) Z uwagi na fakt, że cele proponowanego działania nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary lub skutki proponowanych działań możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości przewidzianą w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (18) Zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Irlandia i Zjednoczone Królestwo powiadomiły listami z dnia 19 i 23 kwietnia 2002 r. o zamiarze wzięcia udziału w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.
- (19) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i w związku z tym nie jest nim związana ani mu nie podlega,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Z zastrzeżeniem przepisów Załącznika do niniejszego rozporządzenia, przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 stosuje się do obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo, jak również do członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci pod warunkiem, że zamieszkują oni legalnie na terytorium Państwa Członkowskiego i znajdują się w sytuacji, która dotyczy więcej niż jednego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 2

1. Niniejsze rozporządzenie nie ustanawia żadnych praw w odniesieniu do okresu przed dniem 1 czerwca 2003 r.
2. W odniesieniu do określenia praw nabytych zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia uwzględnia się każdy okres ubezpieczenia oraz, w odpowiednim przypadku, okres zatrudnienia, prowadzenia działalności na własny rachunek lub zamieszkania spełniony na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego przed dniem 1 czerwca 2003 r.
3. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1, prawo nabywa się na mocy niniejszego rozporządzenia nawet jeśli odnosi się ono do ryzyka zrealizowanego przed dniem 1 czerwca 2003 r.
4. Każde świadczenie, które nie zostało przyznane lub którego udzielanie zostało zawieszona ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania zainteresowanej osoby, z dniem 1 czerwca 2003 r. zostaje, na jej wniosek, przyznane lub wznowione pod warunkiem, że uprzednio ustalone świadczenia nie zostały wypłacone w formie zryczałtowanej.
5. Prawa osób, które przed dniem 1 czerwca 2003 r. uzyskały emerytury lub renty, można na ich wniosek ponownie rozpatrzyć uwzględniając przepisy niniejszego rozporządzenia.
6. Jeżeli wniosek określony w ust. 4 lub 5 zostaje wniesiony w ciągu dwóch lat od dnia 1 czerwca 2003 r., prawa wynikające z niniejszego rozporządzenia nabywa się z tą datą, a przepisy ustawodawstwa dotyczące utraty lub przedawnienia praw obowiązujące w każdym z Państw Członkowskich nie mogą być stosowane w odniesieniu do zainteresowanych osób.
7. Jeżeli wniosek określony w ust. 4 lub 5 zostaje wniesiony po wygaśnięciu nieprzekraczalnego terminu określonego w ust. 6 prawa, które nie zostały utracone lub nie przedawniły się, nabywa się z dniem wniesienia tego wniosku, z zastrzeżeniem wszelkich bardziej korzystnych przepisów ustawodawstwa każdego z Państw Członkowskich.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w Państwach Członkowskich zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

Sporządzono w Brukseli, dnia 14 maja 2003 r.

W imieniu Rady

A. - A. TSOCHATZOPOULOS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

PRZEPISY SZCZEGÓLNE OKREŚLONE W ART. 1

I. NIEMCY

W przypadku świadczeń rodzinnych niniejsze rozporządzenie stosuje się do obywateli państw trzecich, którzy są w posiadaniu dokumentu pobyтового, w prawie niemieckim spełniającego definicję „Aufenthaltserlaubnis” lub „Aufenthaltsberechtigung”.

II. AUSTRIA

W przypadku świadczeń rodzinnych niniejsze rozporządzenie stosuje się wyłącznie do obywateli państw trzecich, którzy spełniają warunki przewidziane w ustawodawstwie austriackim dotyczącym stałych uprawnień do zasiłków rodzinnych.

DYREKTYWA RADY 92/50/EWG
z dnia 18 czerwca 1992 r.

odnosząca się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 57 ust. 2 zdanie ostatnie oraz art. 66,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

we współpracy z Parlamentem Europejskim²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

Rada Europejska sporządziła konkluzje w sprawie konieczności wprowadzenia rynku wewnętrznego;

należy podjąć środki mające na celu stopniowe ustanowienie rynku wewnętrznego do dnia 31 grudnia 1992 r.; rynek wewnętrzny jest obszarem bez granic wewnętrznych, na którym zapewniony jest swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału;

cele te wymagają koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi;

Biała Księga dotycząca wprowadzenia rynku wewnętrznego zawiera program działań oraz harmonogram otwierania rynków zamówień publicznych, w tym w dziedzinie usług, w zakresie, w jakim nie jest to objęte dyrektywą Rady 71/305/EWG z dnia 26 lipca 1971 r. dotyczącą koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane⁴ oraz dyrektywą Rady 77/62/EWG z dnia 21 grudnia 1976 r. koordynującą procedury udzielania zamówień publicznych na dostawy⁵;

niniejsza dyrektywa powinna być stosowana przez wszystkie instytucje zamawiające, w rozumieniu dyrektywy 71/305/EWG;

należy unikać przeszkód w swobodnym przepływie usług; usługodawcami mogą zatem być osoby fizyczne lub prawne; niniejsza dyrektywa nie narusza jednakże stosowania, na poziomie krajowym, reguł dotyczących warunków wykonywania działalności lub zawodu, pod warunkiem, że są one zgodne z prawem wspólnotowym;

¹ Dz.U. nr C 23 z 31.01.1991, str. 1 oraz Dz.U. nr C 250 z 25.09.1991, str. 4.

² Dz.U. nr C 158 z 17.06.1991, str. 90 oraz Dz.U. nr C 150 z 15.06.1992.

³ Dz.U. nr C 191 z 22.07.1991, str. 41.

⁴ Dz.U. nr L 185 z 16.08.1971, str. 5. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 90/531/EWG (Dz.U. nr L 297 z 29.10.1990, str. 1).

⁵ Dz.U. nr L 13 z 15.01.1977, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 90/531/EWG (Dz.U. nr L 297 z 29.10.1990, str. 1).

w celu stosowania reguł proceduralnych oraz w celach monitorowania, sferę usług najlepiej można opisać przez podział na kategorie, odpowiadające poszczególnym pozycjom wspólnej klasyfikacji; załączniki I A oraz I B do niniejszej dyrektywy odwołują się do nomenklatury CPC (wspólna klasyfikacja produktów) Narodów Zjednoczonych; nomenklatura ta może w przyszłości zostać zastąpiona przez nomenklaturę wspólnotową ; w związku z tym należy przyjąć przepisy w celu dostosowania nomenklatury CPC w załącznikach I A oraz I B;

świadczenie usług jest objęte niniejszą dyrektywą jedynie w zakresie, w jakim jest ono oparte o zamówienia; świadczenie usług na innych podstawach, takich jak ustawy, rozporządzenia lub umowy o pracę, nie jest objęte niniejszą dyrektywą;

zgodnie z art. 130f Traktatu, wspieranie badań i rozwoju jest sposobem wzmocnienia naukowych i technologicznych podstaw przemysłu europejskiego a otwarcie rynków zamówień publicznych służyć będzie temu celowi; udział w finansowaniu programów badawczych nie powinien podlegać niniejszej dyrektywie; zatem zamówienia na usługi badawcze i rozwojowe, oprócz tych, z których korzyści przypadają wyłącznie instytucji zamawiającej do wykorzystania w trakcie prowadzenia działalności własnej pod warunkiem, że świadczona usługa jest w całości opłacona przez tą instytucję zamawiającą, nie są objęte niniejszą dyrektywą ;

zamówienia dotyczące nabycia, najmu lub dzierżawy nieruchomości lub dotyczące praw do nich, wykazują szczególne cechy sprawiające, iż stosowanie do nich reguł udzielania zamówień nie jest właściwe;

udzielanie zamówień na niektóre usługi audiowizualne w dziedzinie nadawania podlega okolicznościom, sprawiającym, iż stosowanie do nich reguł udzielania zamówień nie jest właściwe;

usługi arbitrażowe lub koncyliacyjne są zazwyczaj świadczone przez podmioty lub osoby , zatwierdzone lub wybrane w sposób, który nie może być objęty regułami udzielania zamówień;

do celów niniejszej dyrektywy usługi finansowe nie obejmują instrumentów polityki pieniężnej, kursu wymiany walut, długu publicznego, zarządzania rezerwami, jak również innych polityk obejmujących operacje na papierach wartościowych lub na innych instrumentach finansowych; zatem zamówienia związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub transferem papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych nie są objęte niniejszą dyrektywą; wyłączone są również usługi banku centralnego;

w dziedzinie usług powinny mieć zastosowanie te same odstępstwa, które występują w dyrektywach 71/305/EWG i 77/62/EWG i dotyczą bezpieczeństwa Państwa, tajemnicy państwowej oraz pierwszeństwa innych reguł udzielania zamówień: wynikających z umów międzynarodowych, dotyczących stacjonowania wojsk, lub przepisów organizacji międzynarodowych;

niniejsza dyrektywa nie narusza stosowania w szczególności art. 55, 56 i 66 Traktatu;

zamówienia publiczne na usługi, szczególnie w dziedzinie zarządzania nieruchomościami, mogą niekiedy obejmować pewne roboty budowlane; z dyrektywy 71/305/EWG wynika, że,

aby zamówienie stanowiło zamówienie publiczne na roboty budowlane, jego celem musi być wykonanie obiektu budowlanego; w zakresie, w jakim te roboty budowlane mają charakter dodatkowy i nie przesadzają o celu zamówienia, nie stanowią podstawy dla kwalifikowania danego zamówienia jako zamówienia publicznego na roboty budowlane;

reguły dotyczące zamówień na usługi, zawarte w dyrektywie Rady 90/531/EWG z dnia 17 września 1990 r. w sprawie procedur udzielania zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, i transportu i telekomunikacji⁶ powinny pozostać nienaruszone;

zamówienia oparte o jedyne wskazane źródło dostawy mogą być, pod pewnymi warunkami, całkowicie lub częściowo wyłączone ze stosowania niniejszej dyrektywy;

niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania do niewielkich zamówień poniżej określonego progu, w celu uniknięcia zbędnych formalności; próg ten może być w zasadzie taki sam, jak dla zamówień publicznych na dostawy; obliczanie wartości zamówienia, publikacja i metoda dostosowywania progów powinny być takie same jak w innych dyrektywach wspólnotowych dotyczących wspólnotowych dyrektywach dotyczących procedur udzielania zamówień publicznych;

w celu wyeliminowania praktyk ogólnie ograniczających konkurencję oraz ograniczających w szczególności udział w zamówieniach obywateli innych Państw Członkowskich, niezbędna jest poprawa dostępu usługodawców do procedur udzielania zamówień;

pełne stosowanie niniejszej dyrektywy musi być, przez okres przejściowy, ograniczone do zamówień na te usługi, względem których jej przepisy umożliwią wykorzystanie wszystkich możliwości rozwoju handlu transgranicznego; zamówienia na inne usługi powinny być monitorowane przez pewien okres przed podjęciem decyzji w sprawie pełnego stosowania niniejszej dyrektywy; należy określić mechanizm takiego monitorowania; mechanizm ten powinien równocześnie umożliwić wszystkim zainteresowanym wymianę odpowiednich informacji;

reguły udzielania zamówień publicznych na usługi powinny być, na tyle na ile to możliwe, zbliżone do tych dotyczących udzielania zamówień publicznych na dostawy i na roboty budowlane;

reguły udzielania zamówień publicznych zawarte w dyrektywach: 71/305/EWG i 77/62/EWG mogą być odpowiednie, z koniecznymi dostosowaniami, niezbędnymi dla uwzględnienia szczególnych aspektów zamówień na usługi, przykładowo takich jak: wybór procedury negocjacyjnej, konkursy na projekty, warianty, forma prawna, w jakiej działają usługodawcy, ograniczenie możliwości wykonywania niektórych działalności do przedstawicieli określonych zawodów, rejestracja i gwarancja jakości;

można wykorzystać procedurę negocjacyjną z uprzednim opublikowaniem ogłoszenia, jeżeli niemożliwe jest określenie usługi, która ma być świadczona, z wystarczającą dokładnością szczególnie w dziedzinie usług intelektualnych i z tego powodu nie można udzielić zamówienia poprzez wybór najkorzystniejszej oferty zgodnie z regułami określającymi procedurę otwartą lub ograniczoną;

⁶ Dz.U. nr L 297 z 29.10.1990, str. 1.

odpowiednie reguły wspólnotowe dotyczące wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji mają zastosowanie, jeżeli dokument potwierdzający posiadanie określonych kwalifikacji jest wymagany do udziału w procedurze udzielania zamówienia lub w konkursie na projekt;

cele niniejszej dyrektywy nie wymagają jakichkolwiek zmian w obecnej sytuacji na poziomie krajowym w odniesieniu do konkurencji cenowej pomiędzy usługodawcami świadczącymi określone rodzaje usług;

funkcjonowanie niniejszej dyrektywy powinno zostać poddane przeglądowi najpóźniej po upływie trzech lat od ustalonej daty transpozycji reguł udzielania zamówień do prawa krajowego; przegląd ten powinien w szczególności obejmować możliwość pełnego stosowania dyrektywy do szerszego zakresu zamówień na usługi,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) *zamówienia publiczne na usługi* oznaczają umowy o charakterze majątkowym, zawierane na piśmie pomiędzy usługodawcą a instytucją zamawiającą, z wyłączeniem:
 - (i) zamówień publicznych na dostawy, w rozumieniu art. 1 lit. a) dyrektywy 77/62/EWG oraz zamówień publicznych na roboty budowlane, w rozumieniu art. 1 lit. a) dyrektywy 71/305/EWG;
 - (ii) zamówień udzielanych w dziedzinach, określonych w art. 2, 7, 8, i 9 dyrektywy 90/531/EWG lub spełniających warunki art. 6 ust. 2 tej samej dyrektywy;
 - (iii) zamówień, których przedmiotem jest, bez względu na sposób finansowania, nabycie, najem lub dzierżawa gruntów, istniejących budynków i innych nieruchomości lub praw do nich; niniejszej dyrektywie podlegają jednak umowy o świadczenie usług finansowych, zawarte w dowolnej formie, równocześnie, przed lub po zawarciu umowy nabycia najmu lub dzierżawy;
 - (iv) zamówień obejmujących nabycie, przygotowanie, produkcję lub koprodukcję materiałów programowych przez nadawców, jak również zamówień dotyczących czasu transmisji;
 - (v) zamówień na usługi telefoniczne, teleksowe, radiotelefoniczne, przywoławcze lub satelitarne;
 - (vi) zamówień, na usługi arbitrażowe lub koncyliacyjne;
 - (vii) zamówień, na usługi finansowe, związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub

transferem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych oraz zamówień na usługi banku centralnego;

(viii) zamówień w zakresie zatrudnienia;

(ix) zamówień, na usługi badawcze i rozwojowe innych niż te, z których korzyści przypadają wyłącznie instytucji zamawiającej do wykorzystania w trakcie prowadzenia działalności własnej pod warunkiem, że świadczona usługa jest w całości opłacona przez tą instytucję zamawiającą;

1. b) *instytucje zamawiające* oznaczają Państwo, jednostki samorządu terytorialnego, podmioty prawa publicznego, związki zawarte przez co najmniej jedną taką jednostkę lub podmiot prawa publicznego.

Podmiot prawa publicznego oznacza każdy podmiot:

– ustanowiony w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, który nie ma charakteru przemysłowego lub handlowego, oraz

– posiadający osobowość prawną, oraz

– finansowany w przeważającej części przez Państwo, jednostki samorządu terytorialnego, lub przez inne podmioty prawa publicznego lub jeżeli jego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych instytucji lub jeżeli ponad połowę składu jego organu administracji, zarządu lub nadzoru stanowią osoby mianowane przez Państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub przez inne podmioty prawa publicznego;

Wykazy podmiotów prawa publicznego lub kategorii takich podmiotów spełniających kryteria określone w drugim akapicie niniejsze litery są określone w załączniku I do dyrektywy 71/305/EWG. Wykazy te są tak wyczerpujące, na ile to możliwe i mogą być poddawane przeglądowi zgodnie z procedurą określoną w art. 30 lit. b) tej dyrektywy;

- c) *usługodawca* oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która oferuje usługi, włączając w to podmiot publiczny,

Usługodawca składający ofertę jest oznaczony pojęciem „oferent”, zaś ubiegający się o zaproszenie do udziału w procedurze ograniczonej lub negocjacyjnej, pojęciem „kandydat”;

- d) *procedury otwarte* oznaczają te krajowe procedury, w ramach których każdy zainteresowany usługodawca może złożyć ofertę;

- e) *procedury ograniczone* oznaczają te krajowe procedury, w ramach których oferty mogą składać tylko usługodawcy zaproszeni przez instytucję zamawiającą;

- f) *procedury negocjacyjne* oznaczają te krajowe procedury, w ramach których instytucje zamawiające zwracają się według swojego wyboru do usługodawców i negocjują

warunki zamówienia z jednym lub kilkoma z nich;

- g) *konkursy na projekty* oznaczają te krajowe procedury, z nagrodami lub bez, które umożliwiają instytucji zamawiającej uzyskanie planu lub projektu, wybranego przez komisję konkursową, przede wszystkim w dziedzinie planowania przestrzennego, urbanistyki, architektury i inżynierii lądowej i wodnej lub przetwarzania danych.

Artykuł 2

Jeżeli zamówienie publiczne ma objąć zarówno produkty w rozumieniu dyrektywy 77/62/EWG, jak i usługi w rozumieniu załączników I A oraz I B do niniejszej dyrektywy, zamówienie jest objęte zakresem niniejszej dyrektywy, jeżeli wartość usług, których to dotyczy, przekracza wartość produktów objętych zamówieniem.

Artykuł 3

1. Instytucje zamawiające, udzielając zamówień publicznych na usługi lub organizując konkursy na projekty, stosują procedury dostosowane do przepisów niniejszej dyrektywy.
2. Instytucje zamawiające zapewniają, aby nie istniała dyskryminacja między różnymi usługodawcami.
3. W przypadku, gdy instytucje zamawiające bezpośrednio subwencjonują ponad 50% wartości zamówienia na usługi, udzielanego przez inny podmiot i związanego z zamówieniem na roboty budowlane w rozumieniu art. 1a ust. 2 dyrektywy 71/305/EWG, Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, że Instytucje zamawiające działają zgodnie z niniejszą dyrektywą lub zapewniają jej poszanowanie.

Artykuł 4

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się do zamówień publicznych na usługi udzielanych przez Instytucje zamawiające w dziedzinie obronności, z wyjątkiem zamówień, do których stosuje się przepisy art. 223 Traktatu.
2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do usług, które są określone jako objęte tajemnicą lub których realizacji muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi obowiązującymi w zainteresowanym Państwie Członkowskim albo gdy wymaga tego ochrona podstawowych interesów w zakresie bezpieczeństwa tego Państwa.

Artykuł 5

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień publicznych, które podlegają innym regułom proceduralnym i są udzielane:

- a) na podstawie umowy międzynarodowej, zawartej między Państwem Członkowskim a jednym lub wieloma państwami trzecimi, obejmującej usługi mających na celu wspólną realizację lub użytkowanie projektu przez państwa-sygnatariuszy; każdą taką umowę należy podać do wiadomości Komisji, która może skonsultować się z Komitetem

Doradczym ds. zamówień publicznych ustanowionym decyzją Rady 71/306/EWG⁷;

- b) przedsiębiorstwom w Państwie Członkowskim lub w państwie trzecim, na podstawie umowy międzynarodowej odnoszącej się do stacjonowania wojsk;
- c) na podstawie szczególnej procedury organizacji międzynarodowej.

Artykuł 6

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień publicznych na usługi udzielanych podmiotowi, który sam jest instytucją zamawiającą w rozumieniu art. 1 lit. b), na podstawie prawa wyłącznego, przysługującego mu na podstawie opublikowanych przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, które są zgodne z Traktatem.

Artykuł 7

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się do zamówień publicznych na usługi, których szacunkowa wartość, bez podatku VAT, jest nie mniejsza niż 200 000 ECU.

2. Do celów obliczania szacunkowej wartości zamówienia, instytucja zamawiająca włącza całkowite szacunkowe wynagrodzenie usługodawcy, uwzględniając przepisy ust. 3-8.

3. Wybór metody szacowania wartości nie może być dokonywany z zamiarem uniknięcia stosowania niniejszej dyrektywy, jak również żadne planowane zamówienie na określoną ilość usług nie może być podzielone z zamiarem uniknięcia stosowania niniejszego artykułu.

4. Do celów obliczania szacunkowej wartości zamówienia przy niżej wymienionych rodzajach usług należy uwzględnić tam gdzie to stosowne:

- w odniesieniu do usług ubezpieczeniowych, należną składkę,
- w odniesieniu do usług bankowych i innych usług finansowych, opłaty, prowizje, odsetki, jak również inne rodzaje wynagrodzenia,
- w odniesieniu do zamówień, które obejmują wykonanie projektu, należne opłaty lub prowizje.

W przypadku, gdy usługi są podzielone na kilka części, z których każda stanowi przedmiot zamówienia, wartość każdej z tych części jest uwzględniana w celu obliczania wartości, określonej powyżej.

W przypadku, gdy wartość części jest nie mniejsza niż niniejsza wartość, przepisy niniejszej dyrektywy stosuje się do wszystkich części. Instytucje zamawiające mogą uchylić stosowanie ust. 1 w odniesieniu do każdej części, której szacunkowa wartość, bez podatku VAT, jest mniejsza niż 80 000 ECU pod warunkiem, że całkowita wartość szacunkowa tych części nie przekracza 20% całkowitej wartości wszystkich części.

5. W przypadku zamówień, które nie określają całkowitej ceny, podstawą obliczenia

⁷ Dz.U. nr L 185 z 16.08.1971, str. 15. Decyzja zmieniona decyzją 77/63/EWG (Dz.U. nr L 13 z 15.01.1977, str. 15).

szacunkowej wartości zamówienia jest:

- w przypadku zamówień na czas określony, nie dłuższy niż 48 miesięcy, całkowita wartość zamówienia przez okres jego trwania;
- w przypadku zamówień na czas nieokreślony lub przekraczający 48 miesięcy, miesięczna rata pomnożona przez 48.

6. W przypadku zamówień powtarzających się lub podlegających odnowieniu w oznaczonym czasie, wartość zamówienia może być ustalona na podstawie:

- rzeczywistej łącznej wartości podobnych zamówień na podobne rodzaje usług, udzielonych w poprzednim roku finansowym lub w ciągu poprzednich 12 miesięcy, dostosowanej, tam gdzie to możliwe, do przewidywanych zmian w ilości lub w wartości w ciągu 12 miesięcy następujących po pierwotnej umowie, albo
- szacunkowej łącznej wartości przez 12 miesięcy następujących po wykonaniu pierwszej usługi lub przez okres umowy w przypadku, gdy jest on dłuższy niż 12 miesięcy.

7. W przypadku, gdy proponowane zamówienie zawiera klauzulę dotyczącą opcji, podstawą obliczania wartości zamówienia jest najwyższa możliwa wartość zamówienia obejmująca wartość opcji.

8. Wartości progów wyrażone w walutach krajowych są zmieniane co dwa lata, ze skutkiem od dnia 1 stycznia 1994 r. Obliczenie tych wartości jest oparte o średnie dzienne kursy tych walut określone w ecu w okresie 24 miesięcy, kończących się ostatniego dnia sierpnia, poprzedzającego dzień 1 stycznia. Wartości te publikuje się na początku listopada w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Metoda obliczania określona w powyższym akapicie podlega badaniu w ramach Komitetu Doradczego ds. zamówień publicznych, z inicjatywy Komisji, po dwóch latach od jej pierwszego zastosowania.

TYTUŁ II

Dwustopniowe stosowanie

Artykuł 8

Zamówień, których przedmiotem są usługi wymienione w załączniku I A, udziela się zgodnie z przepisami tytułów III–VI.

Artykuł 9

Zamówień, których przedmiotem są usługi wymienione w załączniku I B, udziela się zgodnie z art. 14 i 16.

Artykuł 10

Zamówień, których przedmiotem są usługi wymienione zarówno w załączniku I A, jak i w

załączniku I B, udziela się zgodnie z przepisami tytułów III – VI w przypadku, gdy wartość usług wymienionych w załączniku I A jest większa niż wartość usług wymienionych w załączniku I B. W przypadku, gdy tak nie jest, są one udzielane zgodnie z art. 14 i 16.

TYTUŁ III

Wybór procedur udzielania zamówień oraz reguły przeprowadzania konkursów na projekty

Artykuł 11

1. Przy udzielaniu zamówień publicznych na usługi, instytucje zamawiające stosują procedury, określone w art. 1 lit. d)-f), dostosowane do celów niniejszej dyrektywy.
2. Instytucje zamawiające mogą udzielać zamówień publicznych na usługi w procedurze negocjacyjnej, z uprzednią publikacją ogłoszenia o zamówieniu, w następujących przypadkach:
 - a) jeżeli w toku realizacji procedury otwartej lub ograniczonej nie wpłynęły prawidłowe oferty albo wpłynęły oferty, które nie mogą być przyjęte na mocy przepisów krajowych, zgodnych z art. 23-28 w zakresie, w jakim początkowe warunki zamówienia nie zostały istotnie zmienione. Instytucje zamawiające mogą w takich przypadkach powstrzymać się od publikacji ogłoszenia o zamówieniu, jeżeli włączą do stosownej procedury negocjacyjnej wszystkich oferentów spełniających kryteria art. 29-35, którzy w toku uprzedniej procedury otwartej lub ograniczonej złożyli oferty zgodne z formalnymi wymogami procedury przetargowej;
 - b) w wyjątkowych wypadkach, gdy charakter usług lub związane z nimi ryzyko nie pozwala na dokonanie wcześniejszej ogólnej wyceny;
 - c) jeżeli charakter usług, które mają być zamówione, w szczególności w przypadku usług intelektualnych oraz usług objętych kategorią 6 załącznika I A jest taki, iż ich opis w umowie nie może być ustalony dostatecznie dokładnie, aby umożliwić udzielenie zamówienia poprzez wybór najlepszej oferty zgodnie z przepisami dotyczącymi procedury otwartej i ograniczonej.
3. Instytucje zamawiające mogą udzielać zamówień publicznych na usługi w procedurze negocjacyjnej, bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu, w następujących przypadkach:
 - a) jeżeli w toku procedury otwartej lub ograniczonej oferty nie wpłynęły lub wpłynęły jedynie oferty nieprawidłowe pod warunkiem, że początkowe warunki zamówienia nie zostały w istotny sposób zmienione, a sprawozdanie przekazano Komisji na jej wniosek;
 - b) jeżeli z przyczyn technicznych, artystycznych, lub z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, usługi mogą być świadczone jedynie przez określonego usługodawcę;
 - c) w przypadku, gdy zamówienie, którego to dotyczy, ma być udzielone zwycięzcy lub

jednemu ze zwycięzców konkursu na projekt, w następstwie konkursu, zgodnie ze przepisami mającymi zastosowanie. W drugim przypadku do udziału w negocjacjach zaprasza się wszystkich zwycięzców konkursu na projekt;

- d) w zakresie, w jakim jest to ściśle niezbędne, ze względu na wyjątkowo pilny charakter sprawy związanej z wydarzeniami, których zainteresowane instytucje zamawiające nie mogły przewidzieć, nie mogą być dotrzymane terminy, przewidziane dla procedur otwartej, ograniczonej lub negocjacyjnej, określone w art. 17-20. Okoliczności, na które można się powoływać w celu uzasadnienia wyjątkowo pilnego charakteru sprawy nie mogą być w żadnym przypadku przypisane instytucjom zamawiającym;
- e) w przypadku usług dodatkowych, nie przewidzianych ani w projekcie pierwotnie rozważanym, ani w pierwotnie zawartej umowie, które jednak z uwagi na nieprzewidziane wydarzenia, stały się niezbędne do wykonania usługi w niej określonej, pod warunkiem, że zamówienie udzielone jest usługodawcy, świadczącemu takie usługi:
- gdy takie dodatkowe usługi ze względów technicznych i ekonomicznych nie mogą być oddzielone od głównego zamówienia bez istotnej uciążliwości dla instytucji zamawiających, lub
 - gdy takie usługi mogą być oddzielone od wykonania pierwotnego zamówienia, lecz są ściśle niezbędne do jego zakończenia.

Jednakże łączna wartość szacunkowa udzielonych zamówień na usługi dodatkowe nie może przekroczyć 50% wartości głównego zamówienia.

- f) w przypadku nowych usług, polegających na powtórzeniu podobnych usług, powierzonych usługodawcy, któremu te same instytucje zamawiające udzieliły wcześniejszego zamówienia pod warunkiem, że usługi te zgodne są z zasadniczym projektem, będącym podstawą pierwotnego zamówienia, udzielonego zgodnie z procedurami określonymi w ust. 4. W momencie zaproszenia do składania ofert na pierwszy projekt, gdy mają zastosowanie przepisy art. 7, instytucja zamawiająca informuje o możliwości zastosowania procedury negocjacyjnej oraz uwzględnia całkowity szacunkowy koszt następnych usług. Niniejsza procedura może być zastosowana jedynie w ciągu trzech lat po zawarciu pierwotnego zamówienia.

4. We wszystkich innych przypadkach instytucje zamawiające udzielają zamówień publicznych na usługi w procedurze otwartej lub ograniczonej.

Artykuł 12

1. Instytucja zamawiająca powiadamia każdego z niedopuszczonych kandydatów lub oferentów, który o to wystąpi na piśmie, o przyczynach odrzucenia jego wniosku lub oferty, w terminie piętnastu dni od daty otrzymania żądania, a w wypadku przetargu, podaje nazwę wybranego oferenta.

2. Instytucja zamawiająca powiadamia kandydatów lub oferentów, którzy o to wystąpi na piśmie, o przyczynach podjęcia decyzji o nieudzieleniu im zamówienia, w odniesieniu do którego dokonano zaproszenia do ubiegania się o zamówienie lub decyzji o ponownym

wszczęciu procedury. O podjętych decyzjach instytucja zamawiająca powiadamia również Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

3. Instytucja zamawiająca, w przypadku każdego udzielonego zamówienia, sporządza pisemne sprawozdanie, zawierające co najmniej:

- nazwę i adres instytucji zamawiającej, przedmiot i wartość zamówienia,
- nazwy dopuszczonych kandydatów lub oferentów oraz powody ich wyboru,
- nazwy odrzuconych kandydatów lub oferentów oraz powody ich odrzucenia,
- nazwę wybranego oferenta, oraz powody wyboru jego oferty, a także, jeśli to wiadome, wskazanie tej części zamówienia, którą wybrany oferent zamierza zlecić do wykonania stronom trzecim,
- w wypadku procedur negocjacyjnych, okoliczności określone w art. 11, uzasadniające zastosowanie tych procedur.

Niniejsze sprawozdanie albo jego główne elementy należy przekazać Komisji na jej wniosek.

Artykuł 13

1. Niniejszy artykuł stosuje się do konkursów na projekty organizowanych jako część procedury, prowadzącej do udzielenia zamówienia na usługi, których szacunkowa wartość, bez podatku VAT, jest nie mniejsza niż wartość określona w art. 7 ust. 1.

2. Niniejszy artykuł stosuje się do wszelkich konkursów na projekty, w których suma nagród i płatności dla uczestników jest nie mniejsza niż 200 000 ECU.

3. Reguły przeprowadzania konkursu na projekt są zgodne z wymogami niniejszego artykułu i przekazuje się je do wiadomości zainteresowanym udziałem w konkursie.

4. Dopuszczenie uczestników do konkursu na projekt nie może być ograniczane:

- do terytorium lub części terytorium Państwa Członkowskiego,
- poprzez wymóg, wynikający z prawa Państwa Członkowskiego, w którym konkurs na projekt jest organizowany, aby uczestnicy byli albo osobami fizycznymi, albo prawnymi.

5. W przypadku, gdy konkurs na projekt jest zastrzeżony dla ograniczonej liczby uczestników, instytucja zamawiająca ustanawia jednoznaczne i niedyskryminacyjne kryteria wyboru. W każdym wypadku liczba kandydatów zaproszonych do uczestnictwa jest wystarczająca do zapewnienia rzeczywistej konkurencji.

6. Komisja konkursowa składa się wyłącznie z osób fizycznych niezależnych od uczestników konkursu na projekt. W przypadku, gdy od uczestników konkursu na projekt wymagane są szczególne kwalifikacje zawodowe, co najmniej jedna trzecia część członków komisji konkursowej musi mieć te same lub równoważne kwalifikacje.

Komisja konkursowa jest niezależna w swoich decyzjach lub opiniach, podejmowanych na podstawie anonimowych prezentacji projektów, wyłącznie w oparciu o kryteria wskazane w ogłoszeniu, w rozumieniu art. 15 ust. 3.

TYTUŁ IV

Wspólne reguły w dziedzinie technicznej

Artykuł 14

1. Specyfikacje techniczne, określone w załączniku II, zamieszczane są w ogólnej dokumentacji lub w dokumentacji dotyczącej każdego zamówienia.
2. Bez uszczerbku dla prawnie wiążących krajowych norm technicznych i w zakresie, w jakim są one zgodne z prawem wspólnotowym, specyfikacje techniczne określone są przez instytucje zamawiające poprzez odniesienie do norm krajowych wdrażających normy europejskie lub do europejskich aprobat technicznych lub poprzez odwołanie się wspólnych specyfikacji technicznych.
3. Instytucja zamawiająca może odstąpić od ust. 2, jeżeli:
 - a) normy, europejskie aprobaty techniczne lub wspólne specyfikacje techniczne nie zawierają żadnych przepisów w zakresie ustanawiania zgodności lub jeżeli nie istnieją techniczne sposoby do zadowalającego ustanowienia zgodności produktu z tymi normami, europejskimi aprobatami technicznymi lub wspólnymi specyfikacjami technicznymi;
 - b) stosowanie ust. 2 naruszyłoby stosowanie dyrektywy Rady 86/361/EWG z dnia 24 lipca 1986 r. w sprawie wstępnego etapu wzajemnego uznawania homologacji końcowych urządzeń telekomunikacyjnych⁸, lub decyzji Rady 87/95/EWG z dnia 22 grudnia 1986 r. w sprawie normalizacji w dziedzinie technologii informatycznych i telekomunikacji⁹, lub innych instrumentów wspólnotowych w szczególnych dziedzinach usług lub towarów;
 - c) normy te, europejskie aprobaty techniczne lub wspólne specyfikacje techniczne zobowiązywałyby instytucje zamawiające do używania produktów lub materiałów niekompatybilnych z urządzeniami już używanymi, pociągałyby za sobą nieproporcjonalnie duże koszty lub trudności techniczne, jednak tylko w ramach wyraźnie określonej i opisanej strategii, przewidującej przestawienie się, w określonym czasie, na normy europejskie, europejskie aprobaty techniczne lub wspólne specyfikacje techniczne;
 - d) projekt, którego to dotyczy, jest rzeczywiście innowacyjny i stosowanie wobec niego istniejących norm europejskich, europejskich aprobat technicznych lub wspólnych specyfikacji technicznych nie byłoby właściwe.

⁸ Dz.U. nr L 217 z 5.08.1986, str. 21. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 91/263/EWG (Dz.U. nr L 128 z 23.05.1991, str. 1).

⁹ Dz.U. nr L 36 z 7.02.1987, str. 31.

4. Instytucje zamawiające, powołując się na ust. 3 odnotowują, jeśli to możliwe, przyczyny takiego postępowania w ogłoszeniu o zamówieniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* lub w dokumentacji zamówienia, oraz w każdym przypadku wskazują te przyczyny w swych wewnętrznych dokumentach i przekazują te informacje Państwu Członkowskim oraz Komisji na ich wniosek.

5. W razie braku norm europejskich, europejskich aprobat technicznych lub wspólnych specyfikacji technicznych, specyfikacje techniczne:

- a) są określane poprzez odniesienie do krajowych specyfikacji technicznych, uznanych za zgodne z podstawowymi wymaganiami wymienionymi w dyrektywach wspólnotowych w sprawie harmonizacji technicznej, zgodnie z procedurami określonymi w tych dyrektywach, w szczególności zgodnie z procedurami określonymi w dyrektywie Rady 89/106/EWG¹⁰;
- b) mogą być określone poprzez odniesienie do krajowych specyfikacji technicznych, dotyczących projektowania, metod obliczania oraz wykonywania obiektów budowlanych oraz używania materiałów;
- c) mogą być określane przez odniesienie do innych dokumentów.

W takim przypadku, właściwe jest odniesienie się do norm w następującej kolejności:

- (i) normy krajowe, wdrażające normy międzynarodowe przyjęte przez kraj instytucji zamawiającej;
- (ii) inne krajowe normy i krajowe aprobaty techniczne kraju instytucji zamawiającej;
- (iii) wszelkie inne normy.

6. Państwa Członkowskie zakazują wprowadzania do klauzul umownych, dotyczących danego zamówienia takich specyfikacji technicznych, które, odnosząc się do produktów określonej produkcji lub pochodzących ze szczególnego źródła lub wytwarzanych w określony sposób, skutkują uprzywilejowaniem lub wykluczeniem niektórych usługodawców chyba, że jest to uzasadnione ze względu na przedmiot zamówienia. W szczególności, zakazane jest wskazywanie znaków towarowych, patentów, typów lub szczególnego pochodzenia lub produkcji. Jednakże, jeżeli takiemu wskazaniu towarzyszą wyrazy: "lub równoważne", jest to dopuszczalne w przypadkach, gdy instytucje zamawiające nie mogą określić przedmiotu zamówienia przy użyciu specyfikacji wystarczająco dokładnych i zrozumiałych dla wszystkich zainteresowanych stron.

TYTUŁ V

Wspólne reguły dotyczące ogłoszeń

Artykuł 15

1. Instytucje zamawiające podają do wiadomości w ogłoszeniu o zamówieniu, najszybciej

¹⁰ Dz.U. nr L 40 z 11.02.1989, str. 12.

jak to możliwe po rozpoczęciu ich roku budżetowego, przewidywaną całkowitą wartość zamówień w każdej kategorii usług, wymienionych w załączniku I A, których zamierzają udzielić w ciągu następnych dwunastu miesięcy w przypadku, gdy ich całkowita wartość szacunkowa z uwzględnieniem przepisów art. 7 jest nie mniejsza niż 750 000 ECU.

2. Instytucje zamawiające, które zamierzają udzielić zamówienia publicznego na usługi w procedurze otwartej, ograniczonej lub zgodnie z warunkami określonymi w art. 11 w procedurze negocjacyjnej, podają do wiadomości swój zamiar w ogłoszeniu.

3. Instytucje zamawiające, które zamierzają przeprowadzić konkurs na projekt, podają do wiadomości swój zamiar w ogłoszeniu.

Artykuł 16

1. Instytucje zamawiające, które udzieliły zamówienia publicznego lub przeprowadziły konkurs na projekt, przesyłają ogłoszenie o wynikach przeprowadzonego postępowania do Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

2. Ogłoszenia podlegają publikacji:

- w przypadku zamówień publicznych na usługi wymienionych w załączniku I A, zgodnie z art. 17-20,
- w przypadku konkursów na projekty, zgodnie z art. 17.

3. W przypadku zamówień publicznych na usługi wymienionych w załączniku I B, instytucja zamawiająca wskazuje w zamówieniu, czy zgadzają się na jego opublikowanie.

4. Komisja opracowuje reguły dotyczące ustanowienia regularnych sprawozdań na podstawie ogłoszeń określonych w ust. 3 i publikacji takich sprawozdań zgodnie z procedurą określoną w art. 40 ust. 3.

5. W przypadku, gdy publikowanie informacji dotyczących udzielenia zamówienia, utrudniłoby egzekwowanie prawa albo w inny sposób byłoby sprzeczne z interesem publicznym lub naruszałoby uprawnione interesy gospodarcze określonych przedsiębiorstw publicznych lub prywatnych, lub mogłoby naruszyć uczciwą konkurencję między usługodawcami, takie informacje nie muszą być opublikowane.

Artykuł 17

1. Ogłoszenia sporządza się zgodnie ze wzorami określonymi w załącznikach III oraz IV, określając informacje wymagane w tych wzorach. Instytucje zamawiające nie mogą wymagać spełnienia jakichkolwiek warunków innych niż te, określone w art. 31 i 32, przy żądaniu informacji dotyczących norm ekonomicznych i technicznych, których wymagają od usługodawców przy ich wyborze (pkt 13 załącznika III B, pkt 13 załącznika III C oraz pkt 12 załącznika III D).

2. Instytucje zamawiające przesyłają ogłoszenia, tak szybko jak to możliwe i najwłaściwszym sposobem, do Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich. W przypadku procedury przyspieszonej, określonej w art. 20, ogłoszenie przesyła się teleksem,

telegraficznie lub telefaksem.

Ogłoszenie, określone w art. 15 ust. 1, przesyła się tak szybko jak to możliwe po rozpoczęciu każdego roku budżetowego.

Ogłoszenie, określone w art. 16 ust. 1, przesyła się najpóźniej w terminie czterdziestu ośmiu dni od daty udzielenia zamówienia, którego to dotyczy, lub zamknięcia konkursu na projekt, którego to dotyczy.

3. Ogłoszenia, określone w art. 15 ust. 1 i art. 16 ust. 1, zostają opublikowane w całości w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* oraz w bazie danych TED, w urzędowych językach Wspólnot, przy czym autentyczny jest jedynie tekst w języku oryginału.

4. Ogłoszenia, określone w art. 15 ust. 2 i 3, zostają opublikowane w całości w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* oraz w bazie danych TED w języku oryginału. Streszczenie ważniejszych elementów każdego ogłoszenia zostaje opublikowane w językach urzędowych Wspólnoty, przy czym autentyczny jest jedynie tekst w języku oryginału.

5. Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich publikuje ogłoszenia nie później niż po dwunastu dniach od daty ich wysłania. W przypadku procedury przyspieszonej, określonej w art. 20, termin ten ulega skróceniu do pięciu dni.

6. Ogłoszenia nie są publikowane w dziennikach urzędowych lub w prasie kraju instytucji zamawiającej przed datą wysłania do Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich; przy publikacji należy podać tę datę. Ogłoszenie nie zawiera informacji innych niż te opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

7. Instytucje zamawiające muszą być w stanie udowodnić datę wysłania.

8. Koszty publikacji zamówień w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ponoszą Wspólnoty. Tekst ogłoszenia nie przekracza jednej strony Dziennika Urzędowego lub około 650 wyrazów. Każde wydanie Dziennika Urzędowego zawierające jedno albo więcej ogłoszeń, odtwarza wzór ogłoszenia lub wzory, według których publikowane ogłoszenie jest sporządzane.

Artykuł 18

1. W procedurach otwartych termin składania ofert ustalony przez instytucje zamawiające nie jest krótszy niż 52 dni od daty wysłania ogłoszenia.

2. Termin składania ofert przewidziany w ust. 1 może być skrócony do trzydziestu sześciu dni w przypadku, gdy instytucja zamawiająca opublikowała w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ogłoszenie o zamówieniu sporządzone zgodnie ze wzorem w załączniku III A, przewidzianym w art. 15 ust. 1.

3. Pod warunkiem, że w odpowiednim czasie o to wnioskowano, dokumentacja zamówienia i dokumenty towarzyszące są przysyłane usługodawcom przez instytucje zamawiające lub właściwe departamenty w terminie sześciu dni od daty otrzymania wniosku.

4. Pod warunkiem, że w odpowiednim czasie o to wnioskowano, dodatkowe informacje

dotyczące dokumentacji zamówienia są przekazywane przez instytucje zamawiające nie później niż sześć dni przed końcowym terminem składania ofert.

5. W przypadku, gdy dokumentacja zamówienia, dokumenty towarzyszące lub dodatkowe informacje z powodu ich znacznej objętości nie mogą być dostarczone w terminach określonych w ust. 3 oraz 4 lub w przypadku, gdy oferty mogą zostać złożone po wizycie na miejscu albo po dokonaniu na miejscu sprawdzenia dokumentów towarzyszących dokumentacji zamówienia, terminy określone w ust. 1 oraz 2 są odpowiednio przedłużone.

Artykuł 19

1. W procedurach ograniczonych i negocjacyjnych, w rozumieniu art. 11 ust. 2, ustalony przez instytucje zamawiające termin zgłaszania wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu nie jest krótszy niż 37 dni od daty wysłania ogłoszenia.

2. Instytucje zamawiające równocześnie oraz na piśmie zapraszają wybranych kandydatów do złożenia ofert. Do zaproszenia dołącza się dokumentację zamówienia i dokumenty towarzyszące. Zaproszenie takie zawiera co najmniej:

- a) tam gdzie to stosowne, adres instytucji, do której można zwrócić się z wnioskiem o dokumentację zamówienia i dokumenty dodatkowe oraz termin zgłaszania takich wniosków, również kwota i warunki płatności wszelkich kwot płaconych za te dokumenty;
- b) termin składania ofert, adres, na który muszą być wysłane oraz język albo języki, w jakich muszą być sporządzone;
- c) odniesienie do opublikowanego ogłoszenia o zamówieniu;
- d) wskazanie wszelkich dokumentów, które trzeba załączyć na poparcie sprawdzanych oświadczeń składanych przez kandydata, zgodnie z art. 17 ust. 1, albo w celu uzupełnienia informacji przewidzianych w tym artykule, na mocy tych samych warunków jak te określone w art. 31 i 32;
- e) kryteria udzielenia zamówienia, jeżeli nie są zawarte w ogłoszeniu.

3. W procedurach ograniczonych ustalony przez instytucje zamawiające termin składania ofert nie może być krótszy niż 40 dni od daty wysłania pisemnego zaproszenia.

4. Termin składania ofert ustanowiony w ust. 3 może być skrócony do 26 dni w przypadku, gdy instytucje zamawiające, opublikowały ogłoszenie o zamówieniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, sporządzone zgodnie z wzorem w załączniku III A przewidzianym w art. 15 ust. 1.

5. Wnioski o dopuszczenie do udziału w procedurach udzielania zamówień można składać listownie, telegraficznie, telexem, faksem lub telefonicznie. W razie zastosowania jednego z czterech ostatnich środków, wniosek taki musi być potwierdzony pismem wysłanym przed upływem terminu ustanowionego w ust. 1.

6. Pod warunkiem, że w odpowiednim czasie o to wnioskowano, dodatkowe informacje

dotyczące dokumentacji zamówienia są przekazywane przez instytucje zamawiające nie później niż 6 dni przed końcowym terminem składania ofert.

7. W przypadku, gdy oferty mogą zostać złożone jedynie po wizycie na miejscu albo po dokonaniu na miejscu sprawdzenia dokumentów towarzyszących dokumentacji zamówienia, terminy określone w ust. 3 oraz 4 są odpowiednio przedłużone.

Artykuł 20

1. W przypadku, gdy ze względu na pilny charakter sprawy, terminy ustanowione w art. 19 nie mogą być zachowane, instytucje zamawiające mogą ustalić następujące terminy:

- a) termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału, wynoszący nie mniej niż 15 dni od daty wysłania ogłoszenia;
- b) termin składania ofert wynoszący nie mniej niż 10 dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

2. Pod warunkiem, że w odpowiednim czasie o to wnioskowano, dodatkowe informacje dotyczące dokumentacji zamówienia muszą być przekazane przez instytucje zamawiające nie później niż cztery dni przed końcowym terminem składania ofert.

3. Wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, jak również zaproszenia do składania ofert, muszą być przekazywane najszybszymi środkami komunikacji. Jeżeli wnioski o dopuszczenie do udziału są przekazywane telegraficznie, telexem, faksem lub telefonicznie, muszą być potwierdzone pismem wysłanym przed wygaśnięciem terminu ustanowionego w ust. 1.

Artykuł 21

Instytucje zamawiające mogą uzgodnić publikację w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ogłoszeń dotyczących zamówień publicznych na usługi, które nie podlegają wymogowi publikacji ustanowionemu w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 22

Warunki dotyczące sporządzania, przekazywania, otrzymywania, tłumaczenia, gromadzenia i rozprowadzania ogłoszeń, określonych w art. 15-17, oraz sprawozdań statystycznych przewidzianych w art. 16 ust. 4 i art. 39, jak również nomenklatura, przewidziana w załącznikach I A i I B wraz z odniesieniami w ramach ogłoszeń do konkretnych pozycji tej nomenklatury w zakresie kategorii usług wymienionych w tych załącznikach, mogą być zmienione zgodnie z procedurą określoną w art. 40 ust. 3.

TYTUŁ VI

ROZDZIAŁ I

Wspólne reguły dotyczące uczestnictwa

Artykuł 23

Zamówienie jest udzielane na podstawie kryteriów, określonych w rozdziale 3, uwzględniając art. 24, po sprawdzeniu, zgodnie z kryteriami określonymi w art. 31 i 32, przez instytucje zamawiające odpowiedniości usługodawców, którzy nie zostali wyłączeni na mocy art. 29,.

Artykuł 24

1. W przypadku, gdy kryterium udzielenia zamówienia jest oferta najkorzystniejsza ekonomicznie, instytucje zamawiające mogą uwzględnić warianty przedstawione przez oferenta, jeżeli spełniają one minimalne wymogi takich instytucji zamawiających. Instytucje zamawiające określają w dokumentacji zamówienia minimalne wymogi, które muszą spełniać warianty oraz wszelkie szczególne wymagania ich prezentacji. Jeśli warianty nie są dozwolone, instytucje zamawiające wskazują to w ogłoszeniu o zamówieniu.

Instytucje zamawiające nie mogą odrzucić przedłożenia wariantu wyłącznie na podstawie tego, iż sporządzono go w oparciu o specyfikację techniczną, określoną przez odniesienie do norm krajowych wdrażających normy europejskie, do europejskich aprobat technicznych lub do wspólnych specyfikacji technicznych, określonych w art. 14 ust. 2, lub nawet przez odniesienie do krajowych specyfikacji technicznych, określonych w art. 14 ust. 5 lit. a) oraz b).

2. Instytucje zamawiające, które dopuściły warianty na podstawie ust. 1, nie mogą odrzucić wariantu wyłącznie na podstawie tego, że prowadziłyby to do udzielenia zamówienia na dostawę, a nie zamówienia publicznego na usługi w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

Artykuł 25

W dokumentacji zamówienia instytucja zamawiająca może wezwać oferenta do wskazania w jego ofercie tej części zamówienia, której wykonanie zamierza ona zlecić stronom trzecim.

Wskazanie takie pozostaje bez uszczerbku dla kwestii odpowiedzialność głównego usługodawcy.

Artykuł 26

1. Oferty mogą być składane przez grupy usługodawców. Od takich grup nie można wymagać, aby przybrały w celu złożenia oferty określoną formę prawną; można jednak tego wymagać od grupy, której udzielono zamówienia.

2. Kandydaci lub oferenci, którzy zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, w którym mają siedzibę lub miejsce zamieszkania, są uprawnieni do świadczenia odnośnej działalności usługowej, nie zostają odrzuceni jedynie na podstawie tego, iż zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, w którym zamówienie jest udzielone, byłiby oni zobowiązani być albo osobami fizycznymi albo prawnymi.

3. Można jednakże wymagać od osób prawnych, wskazania w ofercie lub wniosku o dopuszczenie do udziału nazwisk i odpowiednich kwalifikacji zawodowych pracowników, odpowiedzialnych za wykonanie usługi.

Artykuł 27

1. W procedurach ograniczonych i negocjacyjnych instytucje zamawiające, na podstawie informacji dotyczących sytuacji usługodawcy, jak również informacji i formalności niezbędnych do oceny, czy spełnia on minimalne wymogi ekonomiczne i techniczne, wybierają spośród kandydatów mających kwalifikacje wymagane w art. 29-35 tych, których zapraszają do złożenia oferty lub do negocjacji.

2. W przypadku, gdy instytucje zamawiające udzielają zamówienia w procedurze ograniczonej, mogą ustalić przedział, w którym będzie się mieścić liczba zaproszonych usługodawców. W takim przypadku informację o zakresie wskazuje się w ogłoszeniu o zamówieniu. Zakres ten określa się z uwzględnieniem charakteru świadczonej usługi. Zakres ten musi obejmować przynajmniej pięciu i nie więcej niż dwudziestu usługodawców.

W każdym przypadku liczba kandydatów zaproszonych do składania ofert jest wystarczająca do zapewnienia rzeczywistej konkurencji.

3. W przypadku, gdy instytucja zamawiająca udziela zamówienia w procedurze negocjacyjnej, określonej w art. 11 ust. 2, liczba kandydatów dopuszczonych do negocjacji nie może być mniejsza niż trzech, pod warunkiem, że liczba odpowiednich kandydatów jest wystarczająca.

4. Każde Państwo Członkowskie zapewnia, aby instytucje zamawiające zapraszały do udziału w procedurze bez dyskryminacji tych obywateli innych Państw Członkowskich, którzy spełniają konieczne wymagania oraz na tych samych warunkach jak swoich obywateli.

Artykuł 28

1. Instytucja zamawiająca może określić w dokumentacji zamówienia lub zostać zobowiązany przez Państwa Członkowskie do określenia, podmiotu lub podmiotów, od których oferent może uzyskać stosowne informacje odnośnie do obowiązków związanych z przepisami dotyczącymi ochrony zatrudnienia oraz warunków pracy, obowiązującymi w Państwie Członkowskim, regionie lub miejscowości, w którym usługi mają być wykonane i które stosuje się do usług świadczonych na miejscu podczas realizacji zamówienia.

2. Instytucja zamawiająca, który przekazuje informacje określone w ust. 1, zobowiązuje oferentów lub uczestników procedury udzielania zamówień do wskazania, że, sporządzając swoje oferty, uwzględnili obowiązki związane z przepisami dotyczącymi ochrony zatrudnienia oraz warunków pracy, obowiązującymi w miejscu, w którym usługa ma być wykonana. Pozostaje to bez uszczerbku dla stosowania przepisów art. 37, odnoszących się do badania nienormalnie niskich ofert.

ROZDZIAŁ 2

Kryteria wyboru jakościowego

Artykuł 29

Z udziału w zamówieniu można wykluczyć każdego usługodawcę, który:

- a) jest w stanie upadłości lub likwidacji, którego działalność jest objęta zarządem sądowym, zawarł umowę z wierzycielami, zawiesił działalność gospodarczą albo znajduje się w analogicznej sytuacji, wynikającej z podobnej procedury zgodnej z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi;
- b) jest przedmiotem postępowania o ogłoszenie upadłości, o wydanie nakazu przymusowej likwidacji, o ustanowienie zarządu sądowego, postępowania układowego z wierzycielami lub innego podobnego postępowania zgodnego z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi;
- c) został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo związane z jego działalnością zawodową;
- d) jest winny poważnego wykroczenia zawodowego, udowodnionego za pomocą jakichkolwiek środków przez instytucje zamawiające;
- e) nie wypełnił zobowiązań dotyczących opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, zgodnie z przepisami prawnymi kraju, w którym ma siedzibę lub miejsce zamieszkania lub zgodnie z przepisami prawnymi kraju instytucji zamawiającej;
- f) nie wypełnił zobowiązań dotyczących płatności podatków, zgodnie z przepisami prawnymi kraju instytucji zamawiającej;
- g) jest winny poważnego wprowadzenia w błąd w zakresie przekazania lub nieprzekazania informacji, które mogą być wymagane na mocy niniejszego rozdziału.

W przypadku, gdy instytucja zamawiająca zobowiązuje usługodawcę do udowodnienia, że nie stosuje się do niego żaden z przypadków wymienionych w lit. a), b), c), e) lub f), przyjmuje za wystarczający dowód:

- w przypadku lit. a), b) lub c) wyciąg z rejestru sądowego, a w przypadku jego braku równoważny dokument wykazujący, że wymogi te zostały spełnione, wydany przez właściwy organ sądowy lub administracyjny kraju pochodzenia lub kraju, z którego ta osoba przybywa,
- w przypadku lit. e) lub f) - zaświadczenie wydane przez właściwe organy Państwa Członkowskiego, którego to dotyczy.

W przypadku, gdy kraj, którego to dotyczy, nie wydaje takich dokumentów lub zaświadczeń, mogą być one zastąpione oświadczeniem złożonym pod przysięgą przed organem sądowym lub administracyjnym, notariuszem albo przed właściwą organizacją zawodową lub gospodarczą, kraju pochodzenia lub w kraju, z którego ta osoba przybywa.

Państwa Członkowskie wyznaczają, w terminie określonym w art. 44, organy i podmioty właściwe do wydawania takich dokumentów lub zaświadczeń i niezwłocznie powiadamiają o tym inne Państwa Członkowskie oraz Komisję.

Artykuł 30

1. W zakresie, w jakim kandydaci lub oferenci ubiegający się o udzielenie zamówienia

publicznego muszą posiadać szczególne zezwolenie lub być członkiem określonej organizacji w ich rodzimym kraju, aby móc wykonywać daną usługę, instytucja zamawiająca może zobowiązać ich do udowodnienia, że posiadają takie zezwolenie lub udowodnienia członkostwa.

2. Każdy kandydat albo oferent może zostać wezwany do udowodnienia, że jest wpisany zgodnie z przepisami kraju, w którym prowadzą działalność, do jednego z rejestrów zawodowych lub gospodarczych albo do przedstawienia oświadczenia lub zaświadczenia, jak określono w ust. 3 poniżej.

3. Odpowiednimi rejestrami zawodowymi i gospodarczymi albo oświadczeniami lub zaświadczeniami są:

- w Belgii: „registre du commerce – Handelsregister” oraz „ordres professionnels - Beroepsorden”,
- w Danii: „Ehrvervs- og Selskabstyrelsen”,
- w Niemczech: „Handelsregister”, „Handwerksrolle” oraz „Vereinsregister”
- w Grecji: usługodawca może zostać wezwany do przedstawienia oświadczenia o wykonywaniu określonego zawodu, złożonej pod przysięgą przed notariuszem; w przypadkach przewidzianych przez istniejące ustawodawstwo krajowe dla świadczenia usług badawczych, wymienionych w załączniku I A, rejestr zawodowy 'Μητρώο Μελετητών' ανδ 'Μητρώο Γραφείων Μελετών',
- w Hiszpanii: „Registro Central de Empresas Consultoras y de Servicios del Ministerio de Economia i Hacienda”;
- we Francji: „registre du commerce” oraz „répertoire des métiers”;
- we Włoszech: „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato”, „Registro delle Commissioni provinciali per l’artigianato” oraz „Cosiglio nazionale degli ordini professionali”;
- w Luksemburgu: „registre aux firmes” oraz „rôle de la Chambre des métiers”;
- w Niderlandach: „Handelsregister”;
- w Portugalii: „Registro Nacional das Pessoas Colectivas”;
- w Zjednoczonym Królestwie i Irlandii usługodawca może być zobowiązany do przedstawienia zaświadczenia z „Registrar of Companies” lub z „Registrar of Friendly Societies”, albo zaświadczenia stwierdzającego, że dana osoba zaświadczyła pod przysięgą, że wykonuje dany zawód w kraju, w którym ma siedzibę albo miejsce zamieszkania, w określonym miejscu i pod określoną nazwą handlową.

Artykuł 31

1. Dowodem sytuacji finansowej i ekonomicznej usługodawcy może zasadniczo być

dostarczony przez jeden z następujących dokumentów:

- a) odpowiednie oświadczenia banków albo dowód posiadania odpowiedniego ubezpieczenia z tytułu ryzyka zawodowego;
- b) bilans lub wyciągi z bilansów usługodawców w przypadku, gdy opublikowanie bilansów jest wymagane na mocy prawa spółek w kraju, w którym usługodawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania;
- c) oświadczenie o ogólnym obrocie przedsiębiorstwa oraz o obrocie w odniesieniu do usług, których zamówienie dotyczy w trzech poprzednich latach obrotowych.

2. Instytucje zamawiające określą w ogłoszeniu o zamówieniu lub zaproszeniu do składania ofert, który lub które spośród dokumentów wymienionych w ust. 1 wybrały, a także jakie inne dokumenty powinny zostać przedstawione.

3. Jeżeli, z jakiegokolwiek uzasadnionej przyczyny, usługodawca nie może przedstawić dokumentów, wymaganych przez instytucję zamawiającą, może udowodnić swą sytuację ekonomiczną i finansową za pomocą każdego innego dokumentu, który instytucja zamawiająca uzna za odpowiedni.

Artykuł 32

1. Zdolność usługodawców do wykonania usług może być oceniana w szczególności w odniesieniu do ich kwalifikacji, efektywności, doświadczenia i rzetelności.

2. Dowodem możliwości technicznych usługodawcy zgodnie z charakterem, ilością i celu świadczonych usług, mogą być:

- a) wykształcenie i kwalifikacje zawodowe usługodawcy i/lub personelu zarządzającego przedsiębiorstwem, w szczególności osoby lub osób odpowiedzialnych za świadczenie usług;
- b) wykaz głównych usług, świadczonych w ciągu ostatnich trzech lat, z podaniem kwot, dat wykonania oraz odbiorców, publicznych lub prywatnych:
 - w przypadku usług świadczonych dla instytucji zamawiających, dowód w formie zaświadczeń wydanych lub poświadczonych przez właściwe organy;
 - w przypadku usług dla nabywców prywatnych wykonanie potwierdza zaświadczenie wystawione przez nabywcę, a w razie braku takiego zaświadczenia wystarczy oświadczenie usługodawcy;
- c) wskazanie pracowników technicznych lub instytucji technicznych, niezależnie od tego, czy należą one bezpośrednio do usługodawcy, w szczególności tych, odpowiedzialnych za kontrolę jakości;
- d) oświadczenie, z którego wynika roczne średnie zatrudnienie u usługodawcy w ciągu ostatnich trzech lat oraz liczebność personelu zarządzającego w ostatnich trzech latach;

- e) oświadczenie dotyczące wyposażenia, sprzętu i urządzeń technicznych dostępnych usługodawcy do celów świadczenia usług;
- f) opis środków zapewniających jakość oraz opis możliwości naukowych i badawczych usługodawcy;
- g) w przypadku, gdy usługi, które mają być świadczone są złożone lub, wyjątkowo, są wymagane do szczególnego celu, kontrola dotycząca możliwości technicznych usługodawcy, a w razie konieczności także jego możliwości naukowych i badawczych oraz środków kontroli jakości dokonywana jest przez instytucję zamawiającą albo w jej imieniu przez właściwy organ urzędowy kraju, w którym usługodawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, z zastrzeżeniem zgody tego organu;
- h) wskazanie części zamówienia, którą usługodawca zamierza zlecić do wykonania.

3. Instytucja zamawiająca określi w ogłoszeniu lub w zaproszeniu do składania ofert, które z tych dokumentów ma otrzymać.

4. Zakres informacji, określony w art. 31 oraz w ust. 1, 2 oraz 3 niniejszego artykułu musi być ograniczony do przedmiotu zamówienia; instytucja zamawiająca uwzględnia uzasadnione interesy usługodawców, w odniesieniu do ochrony ich tajemnic technicznych i handlowych.

Artykuł 33

W przypadku, gdy instytucje zamawiające wymagają przedstawienia zaświadczeń sporządzonych przez niezależne instytucje zajmujące się poświadczaniem zgodności usługi z niektórymi normami jakościowymi, odwołują się one do systemów poświadczania jakości, opartych na odpowiednich norm europejskich serii EN 29 000 zaświadczonych przez instytucje stosujące normy serii EN 45 000. Instytucje zamawiające uznają równoważne zaświadczenia instytucji mających siedzibę w innych Państwach Członkowskich. Instytucje zamawiające przyjmują także inne dowody równoważnych środków poświadczających jakość, od usługodawców nie mających dostępu do zaświadczeń sporządzonych przez niezależne instytucje zajmujące się poświadczaniem zgodności usługi z niektórymi normami jakościowymi lub nie mających możliwości uzyskania ich w odpowiednim terminie.

Artykuł 34

W granicach art. 29-32, instytucje zamawiające mogą wezwać usługodawców do uzupełnienia przedłożonych zaświadczeń i dokumentów lub o ich wyjaśnienie.

Artykuł 35

1. Państwa Członkowskie prowadzące urzędowe wykazy uznawanych usługodawców, muszą dostosować je do przepisów art. 29 lit. a)-d) i g) oraz art. 30-32.

2. Usługodawcy, wpisani w urzędowych wykazach mogą, w przypadku każdego zamówienia, przedłożyć instytucji zamawiającej zaświadczenie o wpisie, wydane przez właściwy organ. Zaświadczenie to określa dokumenty, które stanowiły podstawę wpisu do wykazu oraz klasyfikację zawartą w tym wykazie.

3. Poświadczony przez właściwą instytucję wpis do urzędowego wykazu usługodawców, stwarza dla instytucji zamawiających innych Państw Członkowskich domniemanie, że usługodawca jest odpowiedni do wykonania usług odpowiadających jego klasyfikacji, jedynie odnośnie do art. 29 lit. a)-d), g), art. 30 i 31 lit. b)-c) oraz art. 32 lit. a).

Informacje, które wynikają z wpisu do wykazu urzędowego, nie mogą być kwestionowane. Jednak w odniesieniu do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne można wymagać od każdego wpisanego usługodawcy dodatkowego zaświadczenia za każdym razem, gdy zamówienie jest ogłaszane.

Instytucje zamawiające innych Państw Członkowskich stosują powyższe przepisy jedynie wobec usługodawców, mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim prowadzącym wykaz urzędowy.

4. W przypadku wpisu usługodawców z innych Państw Członkowskich do wykazu urzędowego, nie można wymagać żadnych innych dowodów i oświadczeń poza tymi, których wymaga się od krajowych usługodawców oraz, w żadnym przypadku, innych niż wymagane w art. 29-33.

5. Państwa Członkowskie, prowadzące urzędowy wykaz zobowiązane są powiadamiać inne Państwa Członkowskie o adresie instytucji, do której można należy przesyłać wnioski o dokonanie wpisu.

ROZDZIAŁ 3

Kryteria udzielania zamówień

Artykuł 36

1. Bez uszczerbku dla krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących wynagrodzenia za określone usługi, kryteriami, na których instytucja zamawiająca opiera się udzielając zamówień, są:

- a) w przypadku, gdy udzielenie zamówienia jest dokonywane na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, różne kryteria odnoszące się do zamówienia, na przykład: jakość, wartość techniczna, estetyka, użyteczność, pomoc techniczna i serwis po sprzedaży, data zrealizowania usługi, okres bądź termin realizacji usługi, cena, albo
- b) wyłącznie najniższa cena.

2. W przypadku zamówień udzielanych w oparciu o ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie, instytucje zamawiające zamieszczają w dokumentacji zamówienia lub w ogłoszeniu o przetargu wszystkie kryteria, które zamierzają zastosować, w miarę możliwości, w kolejności przyznanego im znaczenia.

Artykuł 37

Jeżeli w przypadku danego zamówienia, oferty są nienormalnie niskie w stosunku do usługi, która ma być świadczona, instytucja zamawiająca, przed odrzuceniem tych ofert, zwraca się na piśmie do oferenta o podanie szczegółów, dotyczących tych składowych elementów ofert,

które uważa za istotne, oraz kontroluje składowe elementy uwzględniając otrzymane wyjaśnienia.

Instytucja zamawiająca może uwzględnić wyjaśnienia, które są uzasadnione w odniesieniu do celowości włączając gospodarność metody świadczenia usługi, wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo sprzyjających warunków dostępnych dla oferenta przy świadczeniu usługi lub oryginalności usługi proponowanej przez oferenta.

Jeśli dokumenty dotyczące zamówienia przewidują udzielenie go na podstawie najniższej oferowanej ceny, instytucja zamawiająca musi powiadomić Komisję o odrzuceniu ofert, które uznaje za zbyt niskie.

TYTUŁ VII

Przepisy końcowe

Artykuł 38

Obliczanie terminów następuje zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r. określającym reguły stosowane do okresów, dat i terminów¹¹.

Artykuł 39

1. W celu umożliwienia oceny skutków stosowania dyrektywy, Państwa Członkowskie przesyłają Komisji sprawozdanie statystyczne w sprawie zamówień na usługi udzielonych przez instytucje zamawiające, najpóźniej do dnia 31 października 1995 r. za rok poprzedni i następnie co dwa lata odpowiednio do dnia 31 października.

2. Sprawozdanie to określa, co najmniej liczbę i wartość zamówień powyżej progu, udzielonych przez każdą instytucję zamawiającą lub grupy instytucji zamawiających, w podziale, zależnie od możliwości, na procedury, kategorie usług i przynależność państwową usługodawcy, któremu udzielono zamówienia, oraz w wypadku procedur negocjacyjnych, w podziale zgodnym z art. 11, wykazującym liczbę i wartość zamówień, udzielonych każdemu Państwu Członkowskiemu lub państwom trzecim.

3. Komisja, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 40 ust. 3, określi charakter wszelkich informacji statystycznych, wymaganych zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 40

1. Komisja jest wspomagana przez Komitet Doradczy ds. zamówień publicznych ustanowiony decyzją 71/306/EWG.

2. W odniesieniu do usług telekomunikacyjnych objętych kategorią 5 załącznika I A Komisja jest wspomagana również przez Komitet Doradczy ds. zamówień telekomunikacyjnych, ustanowiony dyrektywą 90/531/EWG.

3. W przypadku, gdy jest dokonane odniesienie do procedury określonej w niniejszym

¹¹ Dz.U. nr L 124 z 8.06.1971, str. 1.

ustępie, przedstawiciel Komisji przedkłada Komitetowi projekt środków, które należy podjąć. Komitet wydaje swoją opinię dotyczącą projektu przyjętą, jeśli to konieczne, w głosowaniu, w terminie określonym przez przewodniczącego, zgodnie z pilnością sprawą.

Opinia jest odnotowana w protokole, ponadto, każde Państwo Członkowskie ma prawo wnioskowania o odnotowanie w protokole swojego stanowiska.

Komisja uwzględni w jak najszerszym zakresie opinię wydaną przez Komitet, oraz powiadamia Komitet o sposobie, w jaki jego opinia została uwzględniona.

4. Komitety, wymienione w ust. 1 i 2, z inicjatywy Komisji lub na wniosek Państwa Członkowskiego, badają wszelkie kwestie dotyczące stosowania dyrektywy.

Artykuł 41

Art. 1 ust. 1 dyrektywy Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i zamówień publicznych na roboty budowlane¹², otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby decyzje podejmowane przez instytucje zamawiające odnośnie do procedur udzielania zamówień publicznych objętych zakresem dyrektyw 71/305/EWG, 77/62/EWG i 92/50/EWG*, mogły być skutecznie i przede wszystkim możliwie szybko, zgodnie z warunkami określonymi w poniższych artykułach, w szczególności art. 2 ust. 7, mogły podlegać odwołaniu na podstawie tego, że takie decyzje naruszyły prawo wspólnotowe w dziedzinie zamówień publicznych albo krajowe przepisy, wykonujące to prawo.

* Dz.U. nr L 209 z 24.07.1992, str. 1.”

Artykuł 42

1. Art. 5 ust. 1 lit. c) dyrektywy 77/62/EWG otrzymuje brzmienie:

„c) Wartość progów w walutach krajowych oraz próg Układu GATT wyrażony w ecu zasadniczo podlega przeglądowi co dwa lata, ze skutkiem od dnia 1 stycznia 1988 r. Obliczenie tych wartości jest oparte o średnie dzienne wartości tych walut wyrażonych w ecu oraz ecu wyrażonego w SDR w okresie 24 miesięcy, kończących się ostatniego dnia sierpnia, poprzedzającego przegląd z dnia 1 stycznia. Wartości te zostaną opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* na początku listopada”.

2. Art. 4a ust. 2 dyrektywy 71/305/EWG otrzymuje brzmienie:

„2 a) Wartość progu w walutach krajowych zwykle podlega przeglądowi co dwa lata, ze skutkiem od dnia 1 stycznia 1992 r. Obliczenie tej wartości jest oparte o średnie dzienne wartości tych walut wyrażonych w ecu w okresie 24 miesięcy, kończących się ostatniego dnia sierpnia, poprzedzającego przegląd z dnia 1 stycznia. Wartości te zostaną opublikowane w *Dzienniku*

¹² Dz.U. nr L 395 z 30.12.1989, str. 33.

Urzędowym Wspólnot Europejskich na początku listopada.

- b) Metoda obliczania określona w lit. a) podlega, na wniosek Komisji, przeglądowi Komitetu Doradczego ds. zamówień publicznych, „po dwóch latach od jej pierwszego zastosowania”.

Artykuł 43

Nie później niż trzy lata po terminie wykonania niniejszej dyrektywy, Komisja działając w ścisłej współpracy z Komitetami, określonymi w art. 40 ust. 1 oraz 2 dokonuje przeglądu sposobu funkcjonowania niniejszej dyrektywy, włączając skutki stosowania dyrektywy do zamówień na usługi wymienione w załączniku I A oraz przepisy dotyczące norm technicznych. Komisja w szczególności ocenia perspektywy pełnego stosowania dyrektywy do zamówień na inne usługi, wymienione w załączniku I B oraz skutków wykonywania usług w ramach relacji pomiędzy instytucjami zamawiającymi usług na efektywne otwarcie rynku zamówień w tej dziedzinie. Komisja odpowiednio przedstawia niezbędne wnioski do dostosowania dyrektywy.

Artykuł 44

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne, niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy przed dniem 1 lipca 1993 r. oraz niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierać będą odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to będzie towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą.

Artykuł 45

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 18 czerwca 1992 r.

W imieniu Rady

Vitor MARTINS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I A

Usługi, w rozumieniu art. 8

Numer kategorii	Usługi	Numer CPC
1.	Usługi konserwacyjne i naprawcze	6112, 6122, 633, 886
2.	Usługi transportu lądowego ¹ , w tym usługi samochodów opancerzonych oraz usługi posłańców z wyjątkiem przewozu poczty	712 (z wyj. 71235), 7512, 87304
3.	Usługi transportu lotniczego pasażerów i towarów z wyjątkiem transportu poczty	73 (z wyj. 7321)
4.	Transport poczty drogą lądową i lotniczą	71235, 7321
5.	usługi telekomunikacyjne ²	752
6.	usługi finansowe a) usługi ubezpieczeniowe, b) usługi bankowe i inwestycyjne ³	ex 81 812, 814
7.	Usługi komputerowe i z nimi związane	84
8.	Usługi badawczo – rozwojowe ⁴	85
9.	Usługi w dziedzinie księgowości, rachunkowości, kontroli finansowej i prowadzenia ksiąg rachunkowych	862
10.	Usługi badania rynku i opinii publicznej	864
11.	Usługi konsultacyjne w zakresie zarządzania ⁵ i związane z nimi usługi	865, 866
12.	Usługi architektoniczne, inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne; usługi urbanistyczne, architektury krajobrazu, związane z nimi usługi konsultacji naukowych i technicznych; usługi badań i analiz technicznych;	867
13.	Usługi reklamowe	871
14.	Usługi sprzątnięcia budynków i usługi zarządzania mieniem	874, 822201 do 82206
15.	Usługi polegające na publikowaniu i drukowaniu – wykonywane z tytułu wynagrodzenia lub umowy	88442
16.	Usługi w dziedzinie odprowadzania ścieków i wywozu nieczystości; usługi sanitarne i podobne	94

¹ Z wyjątkiem usług transportu kolejowego objętego kategorią 18.

² Z wyjątkiem usług telefonicznych, telexowych, radiotelefonicznych, przywoławczych a także satelitarnych.

³ Z wyjątkiem usług finansowych związanych z emisją, sprzedażą, nabyciem i przelewem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych oraz usług banku centralnego.

⁴ Z wyjątkiem zamówień na usługi badawcze i rozwojowe innych niż te, z których korzyści przypadają wyłącznie instytucji zamawiającej do wykorzystania w prowadzeniu działalności własnej pod warunkiem, że usługa jest w całości opłacana przez tą instytucję zamawiającą.

⁵ Z wyjątkiem usług arbitrażowych i koncyliacyjnych

ZAŁĄCZNIK I B

Usługi, w rozumieniu art. 9

Numer kategorii	Usługi	Numer CPC
17.	Usługi hotelarskie i restauracyjne	64
18.	Usługi transportu kolejowego	711
19.	Usługi transportu wodnego	72
20.	Usługi transportowe towarzyszące i wspierające	74
21.	Usługi prawnicze	861
22.	Usługi polegające na rekrutacji i rozmieszczaniu pracowników	872
23.	Usługi detektywistyczne i bezpieczeństwa z wyjątkiem usług samochodów opancerzonych	873 (z wyjątkiem 87304)
24.	Usługi edukacyjne i szkoleniowe	92
25.	Usługi społeczne i zdrowotne	93
26.	Usługi rekreacyjne, kulturalne i sportowe	96
27.	Inne usługi	

ZAŁĄCZNIK II

Definicje niektórych specyfikacji technicznych

Do celów niniejszej dyrektywy następujące pojęcia są określone następująco:

- 1) *Specyfikacje techniczne*: całość wszystkich wymagań technicznych, zawartych w szczególności w dokumentacji oferty, określających wymagane cechy roboty budowlanej, materiału, produktu lub dostawy, które pozwalają na takie określenie roboty budowlanej, materiału, produktu lub dostawy, aby odpowiadała ona jego przeznaczeniu, zamierzonemu przez instytucję zamawiającą. Te specyfikacje techniczne obejmują poziom jakości, wykonania, bezpieczeństwa lub rozmiarów, w tym wymagania stosowane do materiału, produktu lub dostawy odnośnie do jakości, terminologii, symboli, badania i jego metod, pakowania, znakowania lub etykietowania. Specyfikacje techniczne obejmują również reguły dotyczące warunków projektowania i kosztorysowania, badania, inspekcji i przyjęcia obiektów budowlanych, jak też metod lub technik budowlanych oraz wszystkich innych warunków technicznych, które instytucja zamawiająca może określić na mocy przepisów ogólnych lub szczegółowych w odniesieniu do ukończonych obiektów budowlanych oraz do materiałów lub elementów, które je tworzą.;
- 2) *Normy*: specyfikacje techniczne zatwierdzone przez uznany organ normalizacyjny w celu powtarzalnego i stałego stosowania, których wykonanie zasadniczo nie jest obowiązkowe.
- 3) *Norma europejska*: norma zatwierdzona przez Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) oraz przez Europejski Komitet Normalizacji Elektrotechnicznej (CENELEC) jako „norma europejska (EN)” lub „dokument harmonizacyjny (HD)” zgodnie ze wspólnymi regułami tych organizacji lub przez Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ETSI) jako „europejska norma telekomunikacyjna (ETS)”;
- 4) *Europejska aprobatą techniczną*: aprobująca ocena techniczna zdatności produktu do użycia, oparta o wymogi zasadnicze w zakresie robót budowlanych, przy użyciu własnej charakterystyki produktu oraz określonych warunków jego zastosowania i użycia. Europejska aprobatą wydawana jest przez organ zatwierdzający, wyznaczony do tego celu przez Państwo Członkowskie.
- 5) *Wspólna specyfikacja techniczna*: specyfikacja techniczna, opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, ustanowiona zgodnie z procedurą uznaną przez Państwa Członkowskie w celu zapewnienia jednolitego jej stosowania we wszystkich Państwach Członkowskich.
- 6) *Wymogi zasadnicze*: wymogi dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i niektórych innych aspektów interesu ogólnego, jakim muszą odpowiadać te roboty budowlane.

ZAŁĄCZNIK III

Wzory ogłoszeń o zamówieniach

A. Informacja wstępna

1. Nazwa, adres, adres telegraficzny, numer telefonu, numer teleksu i faksu instytucji zamawiającej oraz, jeśli są różne, urzędu, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Zamierzone całkowite zamówienie każdej kategorii usług wymienionych w załączniku I A.
3. Przybliżona data otwarcia procedury udzielania zamówienia, według kategorii.
4. Inne informacje.
5. Data wysłania ogłoszenia.
6. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

B. Procedura otwarta

1. Nazwa, adres, adres telegraficzny, numer telefonu, numer teleksu i faksu instytucji zamawiającej.
2. Kategoria usługi i jej opis. Numer referencyjny CPC.
3. Miejsce dostawy.
4.
 - a) Wskazanie, czy wykonanie usługi jest zastrzeżone przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi dla określonych zawodów.
 - b) Odniesienia do przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych.
 - c) Wskazanie, czy osoby prawne powinny wskazać nazwiska i kwalifikacje zawodowe pracowników odpowiedzialnych za wykonanie usługi.
5. Wskazanie czy usługodawcy mogą składać oferty dotyczące części usług, których to dotyczy.
6. W stosownych przypadkach, nie przyjęcie wariantów.
7. Czas trwania zamówienia lub termin zakończenia usługi.
8.
 - a) Nazwa i adres urzędu, do którego można składać wnioski o niezbędne dokumenty.
 - b) Ostateczny termin składania takich wniosków.

- c) W stosownych przypadkach, kwota i warunki płatności jakiegokolwiek kwoty płaconej za takie dokumenty.
- 9. a) Osoby upoważnione do obecności przy otwarciu ofert.
b) Dzień, czas i miejsce otwarcia ofert.
- 10. W stosownych przypadkach, wymagane wadium i gwarancje.
- 11. Główne warunki dotyczące finansowania i płatności i/lub odniesień do odpowiednich przepisów.
- 12. W stosownych przypadkach, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa usługodawców, której udzielono zamówienia.
- 13. Informacje dotyczące sytuacji usługodawcy oraz informacje i formalności niezbędne do oceny minimalnych ekonomicznych i technicznych norm, wymaganych od usługodawcy.
- 14. Okres, przez który oferent związany jest swoją ofertą.
- 15. Kryteria udzielania zamówienia, oraz, w miarę możliwości, ich kolejność według ważności. Kryteria inne niż najniższa cena są wymienione, jeżeli nie podano ich w dokumentacji zamówienia.
- 16. Inne informacje.
- 17. Data wysłania ogłoszenia.
- 18. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

C. Procedury ograniczone

- 1. Nazwa, adres, numer telefonu, adres telegraficzny, numer teleksu i faksu instytucji zamawiającej.
- 2. Kategoria usługi i jej opis. Numer referencyjny CPC.
- 3. Miejsce dostawy.
- 4. a) Wskazanie, czy wykonanie usługi jest zastrzeżone przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi dla określonych zawodów.
b) Odniesienia do przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych.
c) Wskazanie, czy osoby prawne powinny wskazać nazwiska i kwalifikacje zawodowe pracowników odpowiedzialnych za wykonanie usługi.
- 5. Wskazanie czy usługodawcy mogą składać oferty dotyczące części usług, których to

dotyczy.

6. Przewidywana liczba lub grupa usługodawców, którzy zostaną zaproszeni do składania ofert.
7. W stosownych przypadkach, nie przyjęcie wariantów.
8. Czas trwania zamówienia lub termin zakończenia usługi.
9. W stosownych przypadkach, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa usługodawców, której udzielono zamówienia.
10. a) W stosownych przypadkach, uzasadnienie wykorzystania procedury przyspieszonej.
b) Ostateczny termin przyjmowania wniosków o dopuszczenie do udziału.
c) Adres, pod który należy przysłać wnioski.
d) Język lub języki, w których należy je sporządzać.
11. Ostateczny termin wysyłania zaproszeń do składania ofert.
12. W stosownych przypadkach, wymagane wadium i gwarancje.
13. Informacje dotyczące sytuacji usługodawcy oraz informacje i formalności niezbędne do oceny minimalnych ekonomicznych i technicznych norm, wymaganych od usługodawcy.
14. Kryteria udzielania zamówienia, oraz, w miarę możliwości, ich kolejność według ważności, o ile nie zostały one podane w zaproszeniu do składania ofert.
15. Inne informacje.
16. Data wysłania ogłoszenia.
17. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

D. Procedury negocjacyjne

1. Nazwa, adres, numer telefonu, adres telegraficzny, numer teleksu i faksu instytucji zamawiającej.
2. Kategoria usługi i jej opis. Numer referencyjny CPC.
3. Miejsce dostawy.
4. a) Wskazanie, czy wykonanie usługi jest zastrzeżone przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi dla określonych zawodów.

- b) Odniesienia do przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych.
 - c) Wskazanie, czy osoby prawne powinny wskazać nazwiska i kwalifikacje zawodowe pracowników odpowiedzialnych za wykonanie usługi.
5. Wskazanie czy usługodawca może składać oferty dotyczące części usług, których to dotyczy.
 6. Przewidywana liczba lub grupa usługodawców, którzy zostaną zaproszeni do składania ofert.
 7. W stosownych przypadkach, nie przyjęcie wariantów.
 8. Czas trwania zamówienia lub termin zakończenia usługi.
 9. W stosownych przypadkach, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa usługodawców, której udzielono zamówienia.
 10. a) W stosownych przypadkach, uzasadnienie wykorzystania procedury przyspieszonej.
 - b) Ostateczny termin przyjmowania wniosków o dopuszczenie do udziału.
 - c) Adres, na który należy przesyłać wnioski.
 - d) Język lub języki, w których należy je sporządzać.
 11. W stosownych przypadkach, wymagane wadium i gwarancje.
 12. Informacje dotyczące sytuacji usługodawcy oraz informacje i formalności niezbędne do oceny minimalnych ekonomicznych i technicznych norm, wymaganych od usługodawcy.
 13. W stosownych przypadkach, nazwy i adresy usługodawców już wybranych przez instytucję zamawiającą.
 14. Inne informacje.
 15. Data wysłania ogłoszenia.
 16. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.
 17. Daty poprzedniej lub poprzednich publikacji w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

E. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia

1. Nazwa i adres instytucji zamawiającej.

2. Wybrana procedura udzielenia zamówienia. W przypadku procedury negocjacyjnej bez wcześniejszej publikacji ogłoszenia o przetargu, uzasadnienie (art. 6 ust. 3).
3. Kategoria usługi i jej opis. Numer referencyjny CPC.
4. Data udzielenia zamówienia.
5. Kryteria udzielenia zamówienia.
6. Liczba otrzymanych ofert.
7. Nazwa i adres usługodawcy lub usługodawców.
8. Cena lub rozpiętość zapłaconych cen (minimum/ maksimum).
9. W stosownych przypadkach, wartość oraz część zamówienia, która może być zlecona do wykonania stronom trzecim.
10. Inne informacje.
11. Data publikacji ogłoszenia o zamówieniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.
12. Data wysłania ogłoszenia.
13. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.
14. W przypadku zamówień na usługi wymienione w załącznik I B, zgoda instytucji zamawiającej na opublikowanie ogłoszenia (art. 16 ust. 3)

ZAŁĄCZNIK IV

A. Ogłoszenie o konkursie na projekt

1. Nazwa, adres, numer telefonu, adres telegraficzny, numer teleksu i faksu instytucji zamawiającej lub urzędu, od którego można otrzymać dodatkowe dokumenty.
2. Opis projektu.
3. Charakter konkursu na projekt: otwarty lub ograniczony.
4. W przypadku otwartego konkursu na projekt: ostateczny termin składania projektów.
5. W przypadku ograniczonego konkursu na projekt:
 - a) przewidywana liczba uczestników;
 - b) w stosownych przypadkach, nazwiska już wybranych uczestników;
 - c) kryteria wyboru uczestników;
 - d) ostateczny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału.
6. W stosownych przypadkach, wskazanie, czy uczestnictwo jest ograniczone do określonego zawodu.
7. Kryteria stosowane przy ocenianiu projektów.
8. W stosownych przypadkach, nazwiska wybranych członków komisji konkursowej.
9. Wskazanie, czy decyzja komisji konkursowej jest wiążąca dla instytucji zamawiającej.
10. W stosownych przypadkach, ilość i wartość nagród.
11. W stosownych przypadkach, szczegóły dotyczące zapłat dla wszystkich uczestników.
12. Wskazanie, czy zdobywcy nagrody mogą uzyskać dodatkowe zamówienia.
13. Inne informacje.
14. Data wysłania ogłoszenia.
15. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

B. Wyniki konkursu na projekt

1. Nazwa, adres, numer telefonu, adres telegraficzny, numer teleksu i faksu podmiotu zamawiających.

2. Opis projektu.
3. Całkowita liczba uczestników.
4. Liczba uczestników zagranicznych.
5. Zwycięzca lub zwycięzcy konkursu na projekt.
6. W stosownych przypadkach, nagroda lub nagrody.
7. Inne informacje.
8. Odniesienie do ogłoszenia o konkursie na projekt.
9. Data wysłania ogłoszenia.
10. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

DYREKTYWA RADY 93/36/EWG

z dnia 14 czerwca 1993 r.

koordynująca procedury udzielania zamówień publicznych na dostawy

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 100a,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

we współpracy z Parlamentem Europejskim²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

dyrektywa Rady 77/62/EWG z dnia 21 grudnia 1976 r. koordynująca procedury udzielania zamówień publicznych na dostawy⁴ była wielokrotnie zmieniana; w związku z kolejnymi zmianami wspomniana dyrektywa powinna być, dla jasności, przepracowana;

istotne jest w szczególności dostosowanie w najszerszym możliwym zakresie tekstu niniejszej dyrektywy do przepisów odnoszących się do zamówień publicznych zawartych w dyrektywie Rady 93/37/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane⁵ oraz dyrektywy Rady 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnoszącej się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi⁶;

wprowadzone dostosowania dotyczą w szczególności: wprowadzenia funkcjonalnej definicji instytucji zamawiających, możliwości odwołania się do procedury otwartej lub ograniczonej, wymogu uzasadnienia niedopuszczenia kandydatów lub oferentów, reguł sporządzania sprawozdań w sprawie realizacji różnych procedur udzielania zamówień, warunków odwoływania się do wspólnych reguł w dziedzinie technicznej, publikacji i uczestnictwa, wyjaśnień dotyczących kryteriów udzielania zamówień oraz wprowadzenia procedury Komitetu Doradczego;

niezbędne jest również wprowadzenie pewnych zmian redakcyjnych mających na celu poprawę przejrzystości istniejących przepisów;

¹ Dz.U. nr C 277 z 26.10.1992, str. 1.

² Dz.U. nr C 72 z 15.03.1993, str. 73. decyzja z 26.05.1993 (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

³ Dz.U. nr C 332 z 16.12.1992, str. 72.

⁴ Dz.U. nr L 13 z 15.01.1977, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 92/50/EWG (Dz.U. nr L 209 z 24.07.1992, str. 1).

⁵ Dz.U. nr L 199 z 9.08.1993, str. 54.

⁶ Dz.U. nr L 209 z 24.07.1992, str. 1.

osiągnięcie swobody przepływu towarów w odniesieniu do zamówień publicznych na dostawy, udzielanych w Państwach Członkowskich w imieniu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych podmiotów prawa publicznego, wymaga nie tylko zniesienia ograniczeń lecz również koordynacji krajowych procedur udzielania zamówień publicznych na dostawy;

koordynacja ta powinna uwzględniać w najszerszym możliwym zakresie procedury i praktyki administracyjne obowiązujące w każdym Państwie Członkowskim;

Wspólnota jest stroną Porozumienia w sprawie Zamówień Rządowych ⁷, zwanego dalej „Porozumieniem GATT”;

załącznik I do niniejszej dyrektywy ustanawia wykazy instytucji zamawiających, objętych Porozumieniem GATT; niezbędne jest uaktualnienie tego załącznika zgodnie ze zmianami przedstawionymi przez Państwa Członkowskie;

niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do niektórych zamówień na dostawy w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji, objętych dyrektywą 90/531/EWG⁸;

bez uszczerbku dla stosowania progu określonego dla zamówień na dostawy, objętych Porozumieniem GATT, zamówienia na dostawy o wartości mniejszej niż 200 000 ECU mogą być zwolnione z konkurencji, jak przewidziano na mocy niniejszej dyrektywy i właściwe jest zapewnienie ich wyłączenia z zakresu stosowania środków koordynujących;

należy ustanowić przepisy odnoszące się do wyjątkowych przypadków, w których środki dotyczące koordynacji procedur nie muszą być konieczne stosowane; przypadki te muszą być wyraźnie ograniczone;

procedura negocjacyjna powinna być uznawana za wyjątkową, zatem stosowaną jedynie w ograniczonych przypadkach;

niezbędne jest ustanowienie wspólnych reguł w dziedzinie technicznej uwzględniających wspólnotową politykę w zakresie norm i specyfikacji;

w celu zapewnienia rozwoju efektywnej konkurencji w dziedzinie zamówień publicznych, niezbędne jest, aby ogłoszenia o zamówieniach sporządzane przez instytucje zamawiające Państw Członkowskich były ogłaszane w całej Wspólnocie; informacje zawarte w tych ogłoszeniach muszą umożliwiać dostawcom mającym przedsiębiorstwo we Wspólnocie określenie, czy są zainteresowani proponowanymi zamówieniami; do tego celu właściwe jest podanie im odpowiednich informacji o towarach, będących przedmiotem dostaw i o warunkach związanych z ich dostawą; szczególnie w ramach procedur ograniczonych ogłoszenie ma na celu umożliwienie dostawcom z Państw Członkowskich wyrażenie zainteresowania zamówieniami poprzez ubieganie się u instytucji zamawiających o zaproszenia do składania ofert, zgodnie ze wymaganymi warunkami;

dodatkowe informacje dotyczące zamówień muszą być w formie przyjętej zwyczajowo w Państwach Członkowskich podane w dokumentach zamówienia lub w inny sposób w

⁷ Dz.U. nr L 71 z 17.03.1980, str. 44 oraz Dz.U. nr L 345 z 9.12.1987, str. 24.

⁸ Dz.U. nr L 297 z 29.10.1990, str. 1.

równoważnym dokumentcie;

niezbędne jest ustanowienie wspólnych reguł odnośnie do udziału w zamówieniach publicznych na dostawy, włączając zarówno jakościowe kryteria wyboru, jak i kryteria udzielania zamówień;

właściwe byłoby umożliwienie dostosowania niektórych warunków technicznych dotyczących ogłoszeń i sprawozdań statystycznych wymaganych na mocy niniejszej dyrektywy, w świetle zmieniających się wymagań technicznych; załącznik II do niniejszej dyrektywy odnosi się do nomenklatury; Wspólnota może odpowiednio, w razie potrzeby, zrewidować lub zastąpić wspólną nomenklaturę oraz niezbędne jest ustanowienie w konsekwencji przepisów umożliwiających dostosowanie dokonywanych odniesień do nomenklatury;

niniejsza dyrektywa nie narusza zobowiązań Państw Członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego oraz ich stosowania, wskazanego w załączniku V,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Dla celów niniejszej dyrektywy:

- a) „*zamówieniami publicznymi na dostawy*” są umowy o charakterze odpłatnym, zawierane na piśmie między dostawcą (osobą fizyczną lub prawną) a jedną z instytucji zamawiających, określonych w lit. b) poniżej, których przedmiotem jest kupno, leasing, dzierżawa, najem lub kupno na raty, z opcją lub bez opcji zakupu towarów. Dostawa tych produktów może ponadto obejmować czynności montażu i instalacji;
- b) „*instytucjami zamawiającymi*” są Państwo, jednostki samorządu terytorialnego, podmioty prawa publicznego lub związki zawarte przez co najmniej jedną taką jednostkę lub podmiot prawa publicznego.

„*Podmiot prawa publicznego*” oznacza każdy podmiot:

- ustanowiony w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, który nie ma charakteru przemysłowego lub handlowego, oraz
- posiadający osobowość prawną, oraz
- finansowany w przeważającej części przez Państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub przez inne podmioty prawa publicznego; lub jeżeli jego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych instytucji; lub jeżeli ponad połowę składu jego organu administracji, zarządu lub nadzoru stanowią osoby mianowane przez Państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub przez inne podmioty prawa publicznego;

Wykazy podmiotów prawa publicznego lub kategorii takich podmiotów spełniających kryteria, określone w drugim akapicie niniejszej litery są określone w załączniku I do dyrektywy 93/37/EWG. Wykazy te są tak wyczerpujące, na ile to możliwe i mogą być poddawane przeglądowi zgodnie z procedurą określoną w art. 35 dyrektywy 93/37/EWG;

- c) dostawca składający ofertę jest oznaczony pojęciem „oferent”, zaś ubiegający się o zaproszenie do udziału w procedurze ograniczonej, pojęciem „kandydat”;
- d) „*procedurami otwartymi*” są te krajowe procedury, w ramach których każdy zainteresowany dostawca może złożyć ofertę;
- e) „*procedurami ograniczonymi*” są te krajowe procedury, w ramach których oferty mogą składać tylko dostawcy zaproszeni przez instytucje zamawiające;
- f) „*procedurami negocjacyjnymi*” są te krajowe procedury, w ramach których instytucje zamawiające zwracają się według swojego wyboru do dostawców i negocjują warunki zamówienia z jednym lub kilkoma z nich.

Artykuł 2

1. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:
 - a) zamówień udzielanych w dziedzinach określonych w art. 2, 7, 8 oraz 9 dyrektywy 90/531/EWG lub spełniających warunki określone w art. 6 ust. 2 tej dyrektywy;
 - b) zamówień na dostawy, które są określone jako tajne lub które są określone jako objęte tajemnicą lub których realizacji muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi obowiązującymi w zainteresowanym Państwie Członkowskim, albo gdy wymaga tego ochrona podstawowych interesów bezpieczeństwa tego Państwa Członkowskiego.
2. Jeśli instytucja zamawiająca, w rozumieniu art. 1 lit. b), przyznaje podmiotowi, innemu niż instytucja zamawiająca-niezależnie od jego statusu prawnego- szczególne lub wyłączone prawa w zakresie świadczenia usług użyteczności publicznej, akt przyznający takie prawo zawiera zastrzeżenie, że podmiot, którego to dotyczy, udzielając stronom trzecim zamówień publicznych na dostawy w zakresie wspomnianej działalności, musi przestrzegać zasady niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową.

Artykuł 3

Bez uszczerbku dla art. 2, 4 oraz art. 5 ust. 1 niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wszystkich produktów, których dotyczy art. 1 lit. a), włącznie z tymi, objętymi zamówieniami udzielanymi przez instytucje zamawiające w dziedzinie obronności, z wyjątkiem produktów, do których stosuje się art. 223 ust. 1 lit. b) Traktatu EWG.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień publicznych na dostawy, które podlegają innym regułom proceduralnym i są udzielane:

- a) na podstawie umowy międzynarodowej, zawartej zgodnie z Traktatem, między Państwem Członkowskim a jednym lub wieloma państwami trzecimi, obejmującej dostawy, mające na celu wspólną realizację lub użytkowanie projektu przez państwa - sygnatariuszy; wszystkie umowy należy podać do wiadomości Komisji, która może skonsultować się z Komitetem Doradczym ds. zamówień publicznych, ustanowionym decyzją 71/306/EWG⁹;
- b) przedsiębiorstwom w Państwie Członkowskim lub w państwie trzecim, na podstawie umowy międzynarodowej odnoszącej się do stacjonowania wojsk;
- c) na podstawie szczególnej procedury organizacji międzynarodowej.

Artykuł 5

1. a) Tytuły II-IV oraz art. 6 i 7 mają zastosowanie do zamówień publicznych na dostawy:
 - udzielanych przez instytucje zamawiające określone w art. 1 lit. b), w tym do zamówień na dostawy, udzielonych przez instytucje zamawiające wymienione w załączniku I w dziedzinie obronności w zakresie, w jakim nie dotyczą one produktów, objętych załącznikiem II, pod warunkiem, że ich szacunkowa wartość, bez podatku VAT, jest nie mniejsza niż 200 000 ECU;
 - udzielanych przez instytucje zamawiające wymienione w załączniku I, jeżeli szacunkowa wartość zamówienia, bez podatku VAT, jest nie mniejsza niż próg ustalony na podstawie Porozumienia GATT; w przypadku instytucji zamawiających w dziedzinie obronności, stosuje się to jedynie do zamówień dotyczących produktów objętych załącznikiem II;
 - b) niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do zamówień publicznych na dostawy, których szacunkowa wartość jest równa lub przekracza próg obowiązujący w chwili publikacji ogłoszenia, zgodnie z art. 9 ust. 2;
 - c) wartość progów w walutach krajowych oraz próg Porozumienia GATT wyrażony w ecu zasadniczo podlega rewizji co dwa lata, ze skutkiem od dnia 1 stycznia 1988 r. Obliczenie tych wartości jest oparte o średnie dzienne wartości tych walut wyrażonych w ecu oraz ecu wyrażonego w SDR w okresie 24 miesięcy, kończących się ostatniego dnia sierpnia, poprzedzającego rewizję z dnia 1 stycznia;
- metoda obliczania określona w niniejszej literze jest, z inicjatywy Komisji, badana przez Komitet Doradczy ds. zamówień publicznych, po dwóch latach od jej pierwszego zastosowania;

⁹ Dz.U. nr L 185 z 16.08.1971, str. 15. Decyzja zmieniona decyzją 77/63/EWG (Dz.U. L 13 z 15.01.1977, str. 15).

- d) Progi określone w lit. c) oraz wartość progów wyrażona w walutach krajowych oraz, w odniesieniu do progu ustalonego w Porozumieniu GATT, jego wartość wyrażona w ecu, są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* na początku listopada następującego po rewizji określonej w pierwszej części lit. c).
2. W przypadku umów kupna, leasingu, dzierżawy, najmu lub kupna na raty, podstawą obliczania szacunkowej wartości zamówienia jest:
- w przypadku umów zawieranych na czas określony, gdy ich czas trwania wynosi 12 miesięcy lub mniej, całkowita wartość zamówienia w okresie jego trwania, lub, gdy ich czas trwania przekracza 12 miesięcy, całkowita wartość zamówienia łącznie z szacowaną pozostałą wartością,
 - w przypadku umów zawieranych na czas nieokreślony lub umów, których czas trwania jest trudny do określenia, wartość miesięczna pomnożona przez 48.
3. W przypadku zamówień powtarzających się lub podlegających odnowieniu w oznaczonym czasie, wartość zamówienia ustalana jestna podstawie:
- rzeczywistej łącznej wartości podobnych zamówień zawartych w ciągu poprzedniego roku podatkowego, dostosowanej, tam gdzie to możliwe, do przewidywanych zmian w ilości lub w wartości w ciągu 12 miesięcy następujących po pierwotnej umowie,
 - albo szacunkowej łącznej wartości przez 12 miesięcy następujących po pierwszej dostawie lub przez okres umowy w przypadku, gdy jest on dłuższy niż 12 miesięcy.

Wybór metody szacowania wartości nie jest wykorzystywany z zamiarem uniknięcia stosowania niniejszej dyrektywy.

4. Jeżeli proponowane zamówienie na dostawy tego samego rodzaju może doprowadzić do udzielenia zamówienia jednocześnie w odrębnych częściach, szacunkowa wartość całkowitej sumy tych części musi być przyjmowana za podstawę stosowania ust. 1 i 2.

5. W przypadku, gdy planowane zamówienie na dostawy przewiduje klauzule dotyczące opcji, podstawą obliczania szacunkowej wartości zamówienia jest najwyższy możliwy całkowity zakres umów nabycia, leasingu, najmu lub kupna na raty, łącznie z klauzulami dotyczącymi opcji.

6. Zamówienie na określoną ilość dostaw nie może być dzielone z zamiarem uniknięcia stosowania niniejszej dyrektywy.

Artykuł 6

1. Przy udzielaniu zamówień publicznych na dostawy instytucje zamawiające stosują procedury określone w art. 1 lit. d), e) orazf), w przypadkach wskazanych poniżej.

2. Instytucje zamawiające mogą udzielać zamówień na dostawy w procedurze negocjacyjnej, jeżeli w toku realizacji procedury otwartej lub ograniczonej wpłynęły nieprawidłowe oferty albo wpłynęły oferty, które nie mogą być przyjęte na mocy przepisów

krajowych, zgodnych z przepisami zawartymi w tytule IV, o ile początkowe warunki zamówienia nie zostały istotnie zmienione. Instytucje zamawiające publikują w takich wypadkach ogłoszenie o zamówieniu, chyba że włączą do tej procedury negocjacyjnej wszystkie przedsiębiorstwa, spełniające kryteria art. 20–24, które w toku uprzedniej procedury otwartej lub ograniczonej złożyły oferty zgodne z formalnymi wymogami procedury przetargowej.

3. Instytucje zamawiające mogą udzielać zamówień publicznych na dostawy w procedurze negocjacyjnej, bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o przetargu, w następujących przypadkach:

- a) jeżeli w toku procedury otwartej lub ograniczonej oferty nie wpłynęły lub wpłynęły jedynie oferty nieprawidłowe pod warunkiem, że początkowe warunki zamówienia nie zostały w sposób istotny zmienione a sprawozdanie zostało przekazane Komisji ;
- b) jeżeli przedmiotem zamówienia są produkty wytwarzane jedynie do celów badań, eksperymentów, studiów lub rozwoju; przepis ten nie obejmuje produkcji seryjnej mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokrycie kosztów badań i rozwoju;
- c) jeżeli z przyczyn technicznych, artystycznych, lub z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, produkty będące przedmiotem dostawy mogą być wytworzone lub dostarczone jedynie przez określonego dostawcę;
- d) w zakresie, w jakim jest to ściśle niezbędne, ze względu na wyjątkowo pilny charakter sprawy związanej z wydarzeniami, których zainteresowane instytucje zamawiające nie mogły przewidzieć, nie mogą być przestrzegane terminy, przewidziane dla procedur otwartej, ograniczonej lub negocjacyjnej, określone w ust. 2. Okoliczności, na które można się powoływać w celu uzasadnienia wyjątkowo pilnego charakteru sprawy nie mogą być w żadnym przypadku wywołane przez instytucje zamawiające;
- e) w przypadku dodatkowych dostaw dokonywanych przez pierwotnego dostawcę, których celem jest częściowe zastąpienie dostaw lub instalacji bieżącego użytku, rozszerzenie istniejących dostaw lub instalacji w przypadku, gdy zmiana dostawcy zobowiązywałaby instytucję zamawiającą do nabywania materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu. Okres realizacji takich zamówień, a także zamówień odnawialnych nie może zasadniczo przekraczać trzech lat.

4. We wszystkich innych przypadkach, instytucje zamawiające udzielają zamówień na dostawy w procedurze otwartej lub ograniczonej.

Artykuł 7

1. Instytucja zamawiająca powiadamia każdego z niedopuszczonych kandydatów lub oferentów, który o to wystąpi, o przyczynach odrzucenia jego kandydatury lub oferty, w terminie piętnastu dni od daty otrzymania wniosku i w przypadku odrzucenia oferty podaje nazwę oferenta, któremu udzielono zamówienia.

2. Instytucja zamawiająca powiadamia kandydatów lub oferentów, którzy o to wystąpią, o przyczynach podjęcia decyzji o nieudzieleniu zamówienia, w odniesieniu do którego uprzednio dokonano zaproszenia do ubiegania się o zamówienie lub o decyzji o ponownym wszczęciu procedury. O podjętej decyzji instytucja zamawiająca powiadamia również Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

3. Instytucja zamawiająca, w przypadku każdego udzielonego zamówienia, sporządza pisemne sprawozdanie, zawierające co najmniej:

- nazwę i adres instytucji zamawiającej, przedmiot i wartość zamówienia,
- nazwy dopuszczonych kandydatów lub oferentów oraz powody ich wyboru,
- nazwy odrzuconych kandydatów lub oferentów oraz powody ich odrzucenia,
- nazwę oferenta, któremu udzielono zamówienia oraz powody wyboru jego oferty, a także, o ile jest to wiadome, wskazanie tej części zamówienia, którą oferent, któremu udzielono zamówienia, zamierza zlecić do wykonania stronom trzecim,
- w wypadku procedur negocjacyjnych, okoliczności określone w art. 6, uzasadniające zastosowanie tych procedur.

Niniejsze sprawozdanie albo jego główne elementy są przekazywane Komisji na jej wniosek.

TYTUŁ II

WSPÓLNE REGUŁY W DZIEDZINIE TECHNICZNEJ

Artykuł 8

1. Specyfikacje techniczne, określone w załączniku III, zamieszczone są w ogólnych dokumentach lub w dokumentach jej odnoszących się do każdego zamówienia.

2. Bez uszczerbku dla prawnie wiążących krajowych norm technicznych i w zakresie, w jakim są one zgodne z prawem wspólnotowym, specyfikacje techniczne określone są przez instytucje zamawiające poprzez odniesienie do norm krajowych wdrażających normy europejskie lub do europejskich aprobat technicznych lub do wspólnych specyfikacji technicznych.

3. Instytucja zamawiająca może odstąpić od ust. 2, jeżeli:

- a) normy, europejskie aprobaty techniczne lub wspólne specyfikacje techniczne nie zawierają żadnych przepisów w zakresie ustanawiania zgodności lub jeżeli nie istnieją techniczne sposoby do zadowalającego ustanowienia zgodności produktu z tymi normami, europejskimi aprobatami technicznymi lub wspólnymi specyfikacjami technicznymi;
- b) stosowanie ust. 2 naruszyłoby stosowanie dyrektywy Rady 86/361/EWG z dnia 24 lipca 1986 r. w sprawie wstępnego etapu wzajemnego uznawania homologacji końcowych

urządzeń telekomunikacyjnych¹⁰, lub decyzji Rady 87/95/EWG z dnia 22 grudnia 1986 r. w sprawie normalizacji w dziedzinie technologii informatycznych i telekomunikacji¹¹, lub innych instrumentów wspólnotowych w szczególnych dziedzinach usług lub towarów;

- c) stosowanie tych norm, europejskich aprobat technicznych lub wspólnych specyfikacji technicznych zobowiązywałoby instytucje zamawiające do nabywania dostaw niekompatybilnych z urządzeniami już używanymi, pociągałoby za sobą nieproporcjonalnie duże koszty lub nieproporcjonalne trudności techniczne, jednak tylko w ramach wyraźnie określonej i opisanej strategii, przewidującej przestawienie się w określonym czasie na normy europejskie, europejskie aprobaty techniczne lub wspólne specyfikacje techniczne;
- d) projekt, którego to dotyczy, jest rzeczywiście innowacyjny i stosowanie wobec niego istniejących europejskich norm, europejskich aprobat technicznych lub wspólnych specyfikacji technicznych nie byłoby właściwe.

4. Instytucje zamawiające, powołując się na ust. 3 odnotowują, o ile to możliwe, przyczyny takiego postępowania w ogłoszeniu o przetargu publikowanym w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* lub w dokumentach zamówienia, oraz w każdym przypadku wskazują te przyczyny w swej wewnętrznej dokumentacji i przekazują te informacje Państwom Członkowskim oraz Komisji na ich wniosek.

5. W razie braku norm europejskich, europejskich aprobat technicznych lub wspólnych specyfikacji technicznych, specyfikacje techniczne:

- a) są określane poprzez odniesienie do krajowych specyfikacji technicznych, uznanych za zgodne z podstawowymi wymaganiami wymienionymi w dyrektywach wspólnotowych w sprawie harmonizacji technicznej, zgodnie z procedurami określonymi w tych dyrektywach, w szczególności zgodnie z procedurami przewidzianymi w dyrektywie Rady 89/106/EWG¹²;
- b) mogą być określone przez odniesienie do krajowych specyfikacji technicznych, dotyczących projektowania, metod obliczania oraz wykonywania robót budowlanych i używania materiałów;
- c) mogą być określane przez odniesienie do innych dokumentów. W takim przypadku właściwe jest odniesienie się do norm w następującej kolejności:
 - (i) normy krajowe, wdrażające normy międzynarodowe przyjęte przez kraj instytucji zamawiającej;
 - (ii) inne krajowe normy i krajowe aprobaty techniczne kraju instytucji zamawiającej;
 - (iii) wszelkie inne normy.

¹⁰ Dz.U. nr L 217 z 5.08.1986, str. 21. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 91/263/EWG (Dz.U. nr L 128 z 23.05.1991, str. 1).

¹¹ Dz.U. nr L 36 z 7.02.1987, str. 31.

¹² Dz.U. nr L 40 z 11.02.1989, str. 12.

6. Państwa Członkowskie zakazują wprowadzania do klauzul umownych dotyczących danego zamówienia takich specyfikacji technicznych, które, odnosząc się do towarów określonej produkcji lub pochodzących ze szczególnego źródła lub wytwarzanych w określony sposób, skutkują uprzywilejowaniem lub wykluczeniem niektórych dostawców lub produktów, chyba że jest to uzasadnione ze względu na przedmiot zamówienia. W szczególności zakazane jest: wskazywanie znaków towarowych, patentów, typów lub szczególnego pochodzenia lub produkcji. Jednakże, jeżeli takiemu wskazaniu towarzyszą wyrazy „lub równoważne” jest to dopuszczalne w przypadkach, gdy instytucje zamawiające nie mogą określić przedmiotu zamówienia przy użyciu specyfikacji wystarczająco dokładnych i zrozumiałych dla wszystkich zainteresowanych stron.

TYTUŁ III

WSPÓLNE REGUŁY DOTYCZĄCE OGŁOSZEŃ

Artykuł 9

1. Instytucje zamawiające informują w ogłoszeniu informacyjnym, najszybciej jak to możliwe po rozpoczęciu ich roku budżetowego, o całkowitych zamówieniach w podziale na grupy produktów, których zamierzają udzielić w ciągu następnych 12 miesięcy w przypadku, gdy ich całkowita wartość szacunkowa, z uwzględnieniem przepisów art. 5, jest równa lub większa niż 750 000 ECU.

Grupy produktów są ustalane przez instytucje zamawiające poprzez odniesienie do nomenklatury „Classification of Products According to Activities (CPA)”. Komisja określa warunki odniesienia w ogłoszeniu do poszczególnych pozycji nomenklatury zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 32 ust. 2.

2. Instytucje zamawiające, które zamierzają udzielić zamówienia publicznego na dostawy w procedurze otwartej, ograniczonej lub negocjacyjnej w przypadkach określonych w art. 6 ust. 2, informują o swoim zamiarze w ogłoszeniu.

3. Instytucje zamawiające, które udzieliły zamówienia, informują o wyniku postępowania w ogłoszeniu. Jednakże niektóre informacje o udzieleniu zamówienia nie muszą w pewnych przypadkach być publikowane, jeśli ich ujawnienie utrudniłoby egzekwowanie prawa, byłoby sprzeczne z interesem publicznym, naruszałoby uprawnione interesy gospodarcze określonych przedsiębiorstw publicznych lub prywatnych albo mogłoby naruszyć uczciwą konkurencję między dostawcami.

4. Ogłoszenia są sporządzane zgodnie ze wzorami podanymi w załączniku IV i zawierają informacje wymagane w tych wzorach. Instytucje zamawiające nie mogą wymagać spełnienia jakichkolwiek warunków innych niż te określone w art. 22 i 23, przy żądaniu informacji dotyczących wymogów ekonomicznych i technicznych, które stawiają dostawcom przy ich wyborze (załącznik IV B sekcja 11, załącznik IV C sekcja 9 oraz załącznik IV D sekcja 8).

5. Instytucje zamawiające przesyłają ogłoszenia, tak szybko jak to możliwe i w najbardziej odpowiedni sposób, do Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich. W przypadku procedury przyspieszonej, określonej w art. 12, ogłoszenie przesyła się teleksem, telegraficznie lub telefaksem.

Ogłoszenie określone w ust. 1, przesyła się tak szybko jak to możliwe po rozpoczęciu każdego roku budżetowego.

Ogłoszenie określone w ust. 3, przesyła się najpóźniej w terminie 48 dni od daty udzielenia zamówienia, którego to dotyczy.

6. Ogłoszenia, określone w ust. 1 i 3, zostają opublikowane w całości w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* oraz w bazie danych TED, w urzędowych językach Wspólnot, przy czym autentyczny jest jedynie tekst w języku oryginału.

7. Ogłoszenie, określone w ust. 2, zostają opublikowane w całości w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* oraz w bazie danych TED w języku oryginału. Streszczenie ważniejszych elementów każdego ogłoszenia zostaje opublikowane w językach urzędowych Wspólnoty, przy czym autentyczny jest jedynie tekst w języku oryginału.

8. Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich publikuje ogłoszenia nie później niż po 12 dniach od daty ich wysłania. W przypadku procedury przyspieszonej, określonej w art. 12, termin ten ulega skróceniu do pięciu dni.

9. Ogłoszenia nie zostają opublikowane w Dziennikach Urzędowych lub w prasie kraju instytucji zamawiającej przed datą wysłania do Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich; przy publikacji należy podać tę datę. Ogłoszenia nie zawierają informacji innych niż te opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*

10. Instytucje zamawiające muszą być w stanie udowodnić datę wysłania.

11. Koszty publikacji zamówień w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ponoszą Wspólnoty. Tekst ogłoszenia nie przekracza jednej strony *Dziennika Urzędowego* lub około 650 wyrazów. Każde wydanie *Dziennika Urzędowego* zawierające jedno albo więcej ogłoszeń, odtwarza wzór ogłoszenia lub wzory, według których publikowane ogłoszenie jest sporządzane.

Artykuł 10

1. W procedurach otwartych termin składania ofert ustalony przez instytucje zamawiające nie jest krótszy niż pięćdziesiąt dwa dni od daty wysłania ogłoszenia.

2. Pod warunkiem, że w odpowiednim czasie o to wnioskowano, dokumenty zamówienia i dokumenty towarzyszące muszą zostać przesłane dostawcom przez instytucje zamawiające lub właściwe departamenty w terminie sześciu dni od daty otrzymania wniosku.

3. Pod warunkiem, że w odpowiednim czasie o to wnioskowano, informacje dodatkowe dotyczące dokumentów zamówienia są przekazywane przez instytucje zamawiające nie później niż sześć dni przed końcowym terminem składania ofert.

4. W przypadku, gdy dokumenty zamówienia, dokumenty towarzyszące lub informacje dodatkowe z powodu ich znacznej objętości nie mogą być dostarczone w terminach określonych w ust. 2 lub 3 lub w przypadku, gdy oferty mogą zostać złożone po wizycie na miejscu albo po dokonaniu na miejscu sprawdzenia dokumentów towarzyszących

dokumentom zamówienia, termin określony w ust. 1 jest odpowiednio przedłużony.

Artykuł 11

1. W procedurach ograniczonych i negocjacyjnych, w rozumieniu art. 6 ust. 2, ustalony przez instytucje zamawiające termin zgłaszania wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu nie jest krótszy niż trzydzieści siedem dni od daty wysłania ogłoszenia.
2. Instytucje zamawiające równocześnie oraz na piśmie zapraszają wybranych kandydatów do złożenia ofert. Do zaproszenia dołącza się dokumenty zamówienia i dokumenty towarzyszące. Zaproszenie takie zawiera co najmniej następujące informacje:
 - a) tam gdzie to stosowne, adres instytucji, do której można zwrócić się z wnioskiem o dokumenty zamówienia i dokumenty towarzyszące oraz termin zgłaszania takich wniosków, również wysokość i warunki płatności kwot uiszczanych ewentualnie za te dokumenty;
 - b) ostateczny termin składania ofert, adres, na który muszą być wysłane oraz język albo języki, w jakich muszą być sporządzone;
 - c) odniesienie do opublikowanego ogłoszenia o zamówieniu;
 - d) wskazanie dokumentów, które trzeba ewentualnie załączyć w celu potwierdzenia możliwych do zweryfikowania oświadczeń złożonych przez kandydata, zgodnie z art. 9 ust. 4, albo w celu uzupełnienia informacji przewidzianych w tym artykule, na tych samych warunkach jak te określone w art. 22 i 23;
 - e) kryteria udzielenia zamówienia, jeżeli nie są podane w ogłoszeniu.
3. W procedurach ograniczonych ustalony przez instytucje zamawiające termin składania ofert nie może być krótszy niż 40 dni od daty wysłania pisemnego zaproszenia.
4. Wnioski o dopuszczenie do udziału w procedurach udzielania zamówień można składać listownie, telegraficznie, telexem, faksem lub telefonicznie. W razie zastosowania jednego z czterech ostatnich środków, wniosek taki musi być potwierdzony pismem wysłanym przed upływem terminu określonego w ust. 1.
5. Pod warunkiem, że w odpowiednim czasie o to wnioskowano, dodatkowe informacje dotyczące dokumentów zamówienia są przekazywane przez instytucje zamawiające nie później niż sześć dni przed końcowym terminem składania ofert.
6. W przypadku, gdy oferty mogą zostać złożone wyłącznie po wizycie na miejscu albo po dokonaniu na miejscu sprawdzenia dokumentów towarzyszących dokumentom zamówienia, termin określony w ust. 3 jest odpowiednio przedłużony.

Artykuł 12

1. W przypadku, gdy ze względu na pilny charakter sprawy, terminy określone w art. 11 nie mogą być zachowane, instytucje zamawiające mogą ustalić następujące terminy:

- a) termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, wynoszący nie mniej niż piętnaście dni od daty wysłania ogłoszenia;
- b) termin składania ofert wynoszący nie mniej niż dziesięć dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

2. Pod warunkiem, że w odpowiednim czasie o to wnioskowano, dodatkowe informacje dotyczące dokumentów zamówienia muszą być przekazane przez instytucje zamawiające nie później niż cztery dni przed ostatecznym terminem składania ofert.

3. Wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oraz zaproszenia do składania ofert, muszą być przekazywane najszybszymi środkami komunikacji. Jeżeli wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu są przekazywane telegraficznie, telexem, faksem lub telefonicznie, muszą być potwierdzone pismem wysłanym przed wygaśnięciem terminu określonego w ust. 1.

Artykuł 13

Instytucje zamawiające mogą opublikować w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ogłoszenia dotyczące zamówień publicznych na dostawy, które nie podlegają wymogowi publikacji ustanowionemu w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 14

Warunki dotyczące sporządzania, przekazywania, otrzymywania, tłumaczenia, gromadzenia i dystrybucji ogłoszeń, określonych w art. 9, oraz sprawozdań statystycznych przewidzianych w art. 31, jak również nomenklatury, przewidzianej w art. 9 oraz w załącznikach II i IV, mogą być zmieniane zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 32 ust. 2. Warunki odesłań do określonych pozycji nomenklatury w ogłoszeniach mogą być określone na podstawie tej samej procedury.

TYTUŁ IV

ROZDZIAŁ 1

Wspólne reguły dotyczące uczestnictwa

Artykuł 15

1. Zamówienie jest udzielane na podstawie kryteriów, określonych w rozdziale 3 niniejszego tytułu, uwzględniając art. 16, po sprawdzeniu przez instytucje zamawiające, zgodnie z kryteriami sytuacji ekonomicznej i finansowej oraz technicznych możliwości określonymi w art. 22 i 23 oraz 24, odpowiedniości dostawców, którzy nie zostali wyłączeni na mocy art. 20.

2. Instytucje zamawiające w pełni uwzględniają poufny charakter wszystkich informacji przedstawionych przez dostawców.

Artykuł 16

1. W przypadku, gdy kryterium udzielenia zamówienia jest oferta najkorzystniejsza ekonomicznie, instytucje zamawiające mogą uwzględnić warianty przedstawione przez oferenta spełniające minimalne wymogi stawiane przez instytucje zamawiające. Instytucje zamawiające określają w dokumentach zamówienia minimalne wymogi, które muszą spełniać warianty oraz wszelkie szczególne wymagania dotyczące ich przedstawienia. Jeśli warianty nie są dozwolone, instytucje zamawiające wskazują to w ogłoszeniu o zamówieniu.

Instytucje zamawiające nie mogą odrzucić przedłożenia wariantu wyłącznie na podstawie tego, iż sporządzono go w oparciu o specyfikację techniczną, określoną przez odniesienie do norm krajowych transponujących normy europejskie, do europejskich aprobat technicznych lub do wspólnych specyfikacji technicznych, określonych w art. 8 ust. 2, lub nawet przez odniesienie do krajowych specyfikacji technicznych, określonych w art. 8 ust. 5 lit. a) oraz b).

2. Instytucje zamawiające, które dopuściły warianty na podstawie ust. 1, nie mogą odrzucić wariantu wyłącznie na podstawie tego, że prowadziłyby to do udzielenia zamówienia na usługi, a nie zamówienia publicznego na dostawę w rozumieniu niniejszej dyrektywy.

Artykuł 17

W dokumentach zamówienia instytucja zamawiająca może wezwać oferenta do wskazania w jego ofercie tej części zamówienia, której wykonanie zamierza on zlecić stronom trzecim.

Wskazanie takie pozostaje bez uszczerbku dla kwestii odpowiedzialności głównego dostawcy.

Artykuł 18

Oferty mogą być składane przez grupy dostawców. Od takich grup nie można wymagać, aby przybrały w celu złożenia oferty określoną formę prawną; można jednak tego wymagać od wybranej grupy, której udzielono zamówienia, w zakresie, w jakim taka zmiana jest niezbędna do zadowalającej realizacji zamówienia.

Artykuł 19

1. W procedurach ograniczonych i negocjacyjnych instytucje zamawiające, na podstawie informacji dotyczących sytuacji dostawcy, jak również informacji i formalności niezbędnych do oceny, czy spełnia on minimalne wymogi ekonomiczne i techniczne, wybierają spośród kandydatów mających kwalifikacje wymagane w art. 20-24 tych, których zapraszają do złożenia oferty lub do negocjacji.

2. W przypadku, gdy instytucje zamawiające udzielają zamówienia w procedurze ograniczonej, mogą ustalić zakres, w którym będzie się mieścić liczba zaproszonych dostawców. W takim przypadku informację o zakresie wskazuje się w ogłoszeniu o zamówieniu. Zakres ten określa się z uwzględnieniem charakteru dostarczanych towarów. Zakres ten musi obejmować przynajmniej pięciu i nie więcej niż dwudziestu dostawców.

W każdym przypadku liczba kandydatów zaproszonych do składania ofert jest wystarczająca do zapewnienia rzeczywistej konkurencji.

3. W przypadku, gdy instytucja zamawiająca udziela zamówienia w procedurze

negocjacyjnej, określonej w art. 6 ust. 2, liczba kandydatów dopuszczonych do negocjacji nie może być mniejsza niż trzech, pod warunkiem, że liczba odpowiednich kandydatów jest wystarczająca.

4. Każde Państwo Członkowskie zapewnia, aby instytucje zamawiające zapraszały do udziału w procedurze, bez dyskryminacji, tych przedsiębiorców z innych Państw Członkowskich, którzy spełniają konieczne wymagania oraz na tych samych warunkach jak swoich obywateli.

ROZDZIAŁ 2

Kryteria wyboru jakościowego

Artykuł 20

1. Z udziału w postępowaniu można wykluczyć każdego dostawcę, który:
 - a) jest w stanie upadłości lub likwidacji, którego działalność jest objęta zarządem sądowym, zawarł umowę z wierzycielami, zawiesił działalność gospodarczą albo znajduje się w analogicznej sytuacji, wynikającej z podobnej procedury zgodnej z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi;
 - b) jest przedmiotem postępowania o ogłoszenie upadłości, o wydanie nakazu przymusowej likwidacji, o ustanowienie zarządu sądowego, postępowania układowego z wierzycielami lub innego podobnego postępowania zgodnego z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi;
 - c) został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo związane z jego działalnością zawodową;
 - d) jest winny poważnego wykroczenia zawodowego, udowodnionego za pomocą jakichkolwiek środków przez instytucje zamawiające;
 - e) nie wypełnił zobowiązań dotyczących opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, zgodnie z przepisami prawnymi kraju, w którym ma przedsiębiorstwo lub zgodnie z przepisami prawnymi kraju instytucji zamawiającej;
 - f) nie wypełnił zobowiązań dotyczących płatności podatków, zgodnie z przepisami prawnymi kraju, w którym ma przedsiębiorstwo lub zgodnie z przepisami prawnymi kraju instytucji zamawiającej;
 - g) jest winny poważnego wprowadzenia w błąd w zakresie przekazania lub nieprzekazania informacji, które mogą być wymagane na mocy niniejszego rozdziału.
2. W przypadku, gdy instytucja zamawiająca zobowiązuje dostawcę do udowodnienia, że nie stosuje się do niego żaden z przypadków wymienionych w ustępie 1 lit. a), b), c), e) lub f), przyjmuje ona za wystarczający dowód:
 - w przypadku lit. a), b) lub c) wyciąg z rejestru sądowego, a w przypadku jego braku równoważny dokument wykazujący, że wymogi te zostały spełnione, wydany przez

właściwy organ sądowy lub administracyjny kraju pochodzenia lub w kraju, z którego ta osoba przybywa,

- w przypadku lit. e) lub f) – zaświadczenie wydane przez właściwe organy zainteresowanego Państwa Członkowskiego.

3. W przypadku, gdy kraj, którego to dotyczy, nie wydaje dokumentów lub zaświadczeń, określonych w ust. 2 lub w przypadku, gdy nie obejmują one wszystkich przypadków wymienionych w ust. 1 lit. a), b) lub c), można je zastąpić oświadczeniem złożonym pod przysięgą lub, w Państwie Członkowskim, w którym nie ma przepisów dotyczących składania oświadczeń pod przysięgą, oświadczeniem złożonym przed właściwym organem sądowym lub administracyjnym, notariuszem albo przed właściwą organizacją zawodową lub gospodarczą kraju pochodzenia lub kraju, z którego ta osoba przybywa.

4. Państwa Członkowskie wyznaczają organy i podmioty właściwe do wydawania tych dokumentów, zaświadczeń lub oświadczeń, określonych w ust. 2 i 3, i niezwłocznie powiadamiają o tym inne Państwa Członkowskie oraz Komisję.

Artykuł 21

1. Każdy dostawca, zamierzający wziąć udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na dostawy, może zostać wezwany do udowodnienia, że jest wpisany zgodnie z przepisami kraju, w którym ma przedsiębiorstwo, do jednego z rejestrów zawodowych lub gospodarczych albo do przedstawienia oświadczenia pod przysięgą lub zaświadczenia, jak określono w ust. 2 poniżej.

2. Odpowiednimi rejestrami zawodowymi i gospodarczymi albo oświadczeniami lub zaświadczeniami są:

- w Belgii: „Registre du commerce” / „Handelsregister”,
- w Danii: „Aktieselskabsregistret”, „Foreningsregistret” oraz „Handelsregistret”,
- w Niemczech: „Handelsregister” oraz „Handwerksrolle”,
- w Grecji: Βιοτεχνικο η Βιομηχανικο η Εμπορικο Επιμελητηριο;
- w Hiszpanii: „Registro Mercantil”, albo w wypadku osób nie wpisanych do rejestru, zaświadczenie potwierdzające złożenie pod przysięgą oświadczenia o wykonywaniu danego zawodu”
- we Francji: „Registre du commerce” oraz „répertoire des métiers”,
- we Włoszech: Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato” oraz „Registro delle Commissioni provinciali per l`artigianato”;
- w Luksemburgu: „Registre aux firmes” oraz „Rôle de la chambre des métiers”,
- w Niderlandach: „Handelsregister”,

- w Portugalii: „Registo Nacional das Pessoas Colectivas”,
- w Zjednoczonym Królestwie i Irlandii dostawca może być zobowiązany do przedstawienia zaświadczenia z „Registrar of Companies” lub z „Registrar of Friendly Societies”, stwierdzającego, że dana osoba jest wpisana do rejestru lub jest członkiem korporacji zawodowej albo zaświadczenia stwierdzającego, że dana osoba zaświadczyła pod przysięgą, że wykonuje dany zawód w kraju, w którym ma przedsiębiorstwo, w określonym miejscu pod określoną firmą lub pod szczególną nazwą handlową.

Artykuł 22

1. Dowodem sytuacji finansowej i ekonomicznej dostawcy może zasadniczo być jeden z następujących dokumentów:
 - a) odpowiednie oświadczenia banków;
 - b) bilans lub wyciągi z bilansów dostawców w przypadku, gdy opublikowanie bilansów jest wymagane na mocy prawa kraju, w którym dostawca ma przedsiębiorstwo;
 - c) oświadczenie o ogólnym obrocie przedsiębiorstwa oraz o obrocie w odniesieniu do produktów, których zamówienie dotyczy w trzech poprzednich latach obrotowych.
2. Instytucje zamawiające określają w ogłoszeniu o zamówieniu lub zaproszeniu do składania ofert, który lub które spośród dokumentów wymienionych w ust. 1 wybrały, a także które dokumenty, inne niż te wymienione w ust. 1, mają zostać przedstawione.
3. Jeżeli, z jakiegokolwiek uzasadnionej przyczyny, dostawca nie może przedstawić dokumentów, wymaganych przez instytucję zamawiającą, może udowodnić swą sytuację ekonomiczną i finansową za pomocą każdego innego dokumentu, który instytucja zamawiająca uzna za odpowiedni.

Artykuł 23

1. Dowodem możliwości technicznych dostawcy zgodnie z charakterem, ilością i celem dostarczanych produktów, może być jeden lub kilka spośród wymienionych poniżej środków:
 - a) wykaz głównych dostaw, zrealizowanych w ciągu ostatnich trzech lat, z podaniem kwot, dat wykonania oraz odbiorców, publicznych lub prywatnych:
 - w przypadku dostaw dla władz publicznych dowód przedstawiany jest w formie zaświadczeń wydanych lub poświadczonych przez właściwe organy;
 - w przypadku dostaw dla nabywców prywatnych, realizację potwierdza zaświadczenie wystawione przez nabywcę, a w razie braku takiego zaświadczenia, wystarczy oświadczenie dostawcy;
 - b) opis urządzeń technicznych dostawcy, jego środków zapewniających jakość oraz opis możliwości naukowych i badawczych dostawcy;
 - c) wskazanie pracowników technicznych lub instytucji technicznych, niezależnie od tego,

czy należą one bezpośrednio do dostawcy, w szczególności tych, odpowiedzialnych za kontrolę jakości;

- d) próbki, opisy i/lub fotografie produktów, które mają być dostarczone, autentyczność tych materiałów musi zostać poświadczona na wniosek instytucji zamawiającej,
- e) zaświadczenia sporządzone przez urzędowe instytucje kontroli jakości lub agencje o zatwierdzonych uprawnieniach potwierdzające, iż poprzez odpowiednie odniesienia dokładnie oznaczone produkty odpowiadają określonym specyfikacjom lub normom;
- f) w przypadku, gdy produkty, będące przedmiotem dostawy, są złożone lub, wyjątkowo, są wymagane do szczególnego celu, kontrola dotycząca zdolności produkcyjnych dostawcy, a w razie konieczności także jego możliwości naukowych i badawczych oraz środków kontroli jakości dokonywana jest przez instytucję zamawiającą albo w jej imieniu przez właściwy organ urzędowy kraju, w którym dostawca ma przedsiębiorstwo, z zastrzeżeniem zgody tego organu.

2. Instytucja zamawiająca określa w ogłoszeniu lub w zaproszeniu do składania ofert, które z tych dokumentów ma otrzymać.

3. Zakres informacji, określony w art. 22 oraz w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu musi być ograniczony do przedmiotu zamówienia; instytucja zamawiająca uwzględnia uzasadnione interesy dostawców, w odniesieniu do ochrony ich tajemnic technicznych i handlowych.

Artykuł 24

W granicach art. 20-23, instytucje zamawiające mogą wezwać dostawców do uzupełnienia przedłożonych zaświadczeń i dokumentów lub o ich wyjaśnienie.

Artykuł 25

1. Państwa Członkowskie prowadzące urzędowe wykazy uznawanych dostawców, muszą dostosować je do przepisów art. 20 ust. 1 lit. a)-d) i g) oraz art. 21-23.

2. Dostawcy, wpisani w urzędowych wykazach mogą, w przypadku każdego zamówienia, przedłożyć instytucji zamawiającej zaświadczenie o wpisie, wydane przez właściwą władzę. Zaświadczenie to określa dokumenty, które stanowią podstawę wpisu do wykazu oraz klasyfikację zawartą w tym wykazie.

3. Poświadczony przez właściwą instytucję wpis do urzędowego wykazu dostawców, stwarza dla instytucji zamawiających innych Państw Członkowskich domniemanie, że dostawca jest odpowiedni do wykonania dostaw odpowiadających jego klasyfikacji, jedynie odnośnie do art. 20 ust. 1 lit. a)-d) i g), art. 21, art. 22 ust. 1 lit. b), c) oraz art.23 ust. 1 lit. a).

Informacje, które wynikają z wpisu do wykazu urzędowego, nie mogą być kwestionowane. Jednak w odniesieniu do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne można wymagać od każdego wpisanego dostawcy dodatkowego zaświadczenia za każdym razem, gdy zamówienie jest ogłaszane.

Instytucje zamawiające innych Państw Członkowskich stosują pierwszy i drugi akapit jedynie

wobec dostawców mających przedsiębiorstwo w Państwach Członkowskich, które prowadzą wykaz urzędowy.

4. Dla celów wpisu dostawców z innych Państw Członkowskich do wykazu urzędowego, nie można wymagać kolejnych dowodów i oświadczeń poza tymi, których wymaga się od krajowych dostawców oraz, w żadnym przypadku, innych niż te przewidziane w art. 20-23.

5. Państwa Członkowskie, prowadzące wykaz urzędowy przekazują innym Państwom Członkowskim i Komisji adres instytucji, do której można zwracać się z wnioskiem o dokonanie wpisu; Komisja zapewnia rozpowszechnienie tego adresu.

ROZDZIAŁ 3

Kryteria udzielania zamówień

Artykuł 26

1. Kryteriami, na których instytucja zamawiająca opiera się udzielając zamówień, są:
 - a) albo wyłącznie najniższa cena;
 - b) albo, gdy udzielenie zamówienia jest dokonywane na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, różne kryteria zgodnie z danym zamówieniem, na przykład: cena, czas realizacji dostawy, koszty bieżące, opłacalność, jakość, estetyka, funkcjonalność, wartość techniczna, serwis po sprzedaży i pomoc techniczna.
2. W przypadku określonym w ust.1 lit. b), instytucja zamawiająca zamieszcza w dokumentach zamówienia lub w ogłoszeniu o zamówieniu wszystkie kryteria, które zamierza zastosować, w miarę możliwości, w kolejności przyznanego im znaczenia.

Artykuł 27

Jeżeli w przypadku danego zamówienia, oferty są nienormalnie niskie w stosunku do towarów, które mają być dostarczone, instytucja zamawiająca, przed odrzuceniem tych ofert, zwraca się na piśmie do oferenta o podanie szczegółów, dotyczących tych składowych elementów ofert, które uważa za istotne, oraz kontroluje składowe elementy uwzględniając otrzymane wyjaśnienia.

Instytucja zamawiająca może uwzględnić wyjaśnienia odnoszące się do ekonomiki procesu wytwarzania, do wybranych rozwiązań technicznych, do wyjątkowo sprzyjających warunków dostaw, dostępnych oferentowi lub do oryginalności dostaw proponowanych przez oferenta.

Jeśli dokumenty dotyczące zamówienia przewidują udzielenie go na podstawie najniższej oferowanej ceny, instytucja zamawiająca musi powiadomić Komisję o odrzuceniu ofert, które uznaje za zbyt niskie.

TYTUŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 28

Do celów udzielania zamówień publicznych przez instytucje zamawiające, określone w załączniku I oraz w zakresie poprawek, modyfikacji lub zmian dokonanych w tym Załączniku, oraz przez podmioty będące ich następcami prawnymi, Państwa Członkowskie stosują we wzajemnych stosunkach warunki równie korzystne jak te, które przyznały państwom trzecim w ramach wykonania Porozumienia GATT, w szczególności te w art. V i VI tego Porozumienia, odnośnie do procedury ograniczonej oraz informacji i przeglądu. W tym celu Państwa Członkowskie w ramach Komitetu Doradczego ds. zamówień publicznych konsultują się wzajemnie w sprawie środków, jakie należy podjąć na podstawie tego Porozumienia.

Artykuł 29

1. Komisja bada stosowanie niniejszej dyrektywy, w konsultacji z Komitetem Doradczym ds. zamówień publicznych, a tam gdzie to stosowne, przedkłada Radzie nowe propozycje, zmierzające w szczególności do zharmonizowania środków podjętych przez Państwa Członkowskie w celu wykonania niniejszej dyrektywy.

2. Komisja dokonuje przeglądu niniejszej dyrektywy oraz wszelkich nowych środków, które mogą być przyjęte na mocy ust. 1, uwzględniając wyniki dalszych negocjacji przewidzianych w art. IX ust. 6 Porozumienia GATT oraz, w razie konieczności, przedkłada Radzie stosowne propozycje.

3. Komisja uaktualnia załącznik I na podstawie poprawek, modyfikacji lub zmian określonych w art. 28 oraz publikuje zaktualizowaną wersję w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 30

Obliczanie terminów następuje zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r. określającym reguły stosowane do okresów, dat i terminów¹³.

Artykuł 31

1. W celu umożliwienia oceny skutków stosowania niniejszej dyrektywy, Państwa Członkowskie przesyłają Komisji sprawozdanie statystyczne dotyczące udzielonych zamówień na dostawy:

- a) nie później niż do dnia 31 października każdego roku za rok poprzedni, w odniesieniu do instytucji zamawiających wymienionych w załączniku I;
- b) nie później niż do dnia 31 października 1991 r., a w wypadku Republiki Greckiej, Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej do dnia 31 października 1995 r., a następnie co dwa lata do dnia 31 października za rok poprzedni, w odniesieniu do innych instytucji zamawiających w rozumieniu art.1.

2. Sprawozdanie statystyczne określa co najmniej:

¹³ Dz.U. L 124 z 8.06.1971, str. 1.

- a) liczbę i wartość zamówień powyżej progu, udzielonych przez każdą instytucję zamawiającą, a w przypadku instytucji zamawiających wymienionych w załączniku I, wartość poniżej progu;
 - b) liczbę i wartość zamówień powyżej progu, udzielonych przez każdą instytucję zamawiającą, w podziale na procedury, produkty i przynależność państwową dostawcy, któremu udzielono zamówienia, w wypadku procedur negocjacyjnych, w podziale zgodnym z art. 6, wykazującym liczbę i wartość zamówień, udzielonych każdemu Państwu Członkowskiemu lub państwom trzecim, a w wypadku instytucji zamawiających określonych w załączniku I, liczbę i wartość zamówień udzielonych każdemu sygnatariuszowi Porozumienia GATT.
3. Komisja, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 32 ust. 2, określi charakter wszelkich dodatkowych informacji statystycznych, wymaganych zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 32

1. Komisja jest wspomagana przez Komitet Doradczy ds. zamówień publicznych, ustanowiony decyzją 71/306/EWG.
2. W przypadku, gdy jest dokonane odniesienie do procedury przewidzianej w niniejszym ustępie, przedstawiciel Komisji przedkłada Komitetowi projekt środków, które należy podjąć. Komitet wydaje swoją opinię dotyczącą projektu przyjętą, jeśli to konieczne, w głosowaniu, w terminie określonym przez przewodniczącego, zgodnie z pilnością sprawy.

Opinia jest odnotowana w protokole, ponadto, każde Państwo Członkowskie ma prawo wnioskowania o odnotowanie w protokole swojego stanowiska.

Komisja uwzględni w jak najszerszym zakresie opinię wydaną przez Komitet, oraz powiadamia Komitet o sposobie, w jaki jego opinia została uwzględniona.

3. Komitet, wymieniony w ust. 1, z inicjatywy Komisji lub na wniosek Państwa Członkowskiego, bada wszelkie kwestie dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy.

Artykuł 33

1. Dyrektywa 77/62/EWG¹⁴ traci moc, bez uszczerbku dla zobowiązań Państw Członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego oraz stosowania, wskazanych w załączniku V.
2. Odniesienia do uchylonych dyrektyw interpretowane są jako odniesienie do niniejszej dyrektywy oraz powinny być odczytywane zgodnie z tabelą korelacji wymienioną w załączniku VI.

Artykuł 34

¹⁴ Włącznie z przepisami, które zostały zmienione, to znaczy:

- dyrektywa ~~77/62~~ EWG (Dz.U. nr L 215 z 18.08.1980, str. 1),
- dyrektywa ~~77/62~~ EWG (Dz.U. nr L 127 z 20.05.1988, str. 1),
- art. 35 ust. 1 dyrektywy 90/531/EWG (Dz.U. nr L 297 z 20.10.1990, str. 1)
- art. 42 ust. 1 dyrektywy 92/50/EWG (Dz.U. nr L 209 z 24.07.1992, str. 1).

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy przed dniem 14 czerwca 1994 r. oraz niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 35

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 14 czerwca 1993 r.

W imieniu Rady

J. TRØJBORG

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

WYKAZ INSTYTUCJI ZAMAWIAJĄCYCH, DO KTÓRYCH MA ZASTOSOWANIE POROZUMIENIE GATT W SPRAWIE ZAMÓWIEŃ RZĄDOWYCH

BELGIA

<p>A. L'État, exception faite pour les marchés passés dans le cadre de coopération au développement qui, en vertu d'accords internationaux conclus avec des pays tiers et se rapportant à la passation de marchés, sont soumis à d'autres dispositions, incompatibles avec les dispositions du présent arrêté¹⁵:</p> <ul style="list-style-type: none">— la Régie des postes¹⁶,— la Régie des bâtiments;— le Fonds des routes.	<p>De Staat, met uitzondering van de opdrachten inzake ontwikkelingssamenwerking die, krachtens internationale overeenkomsten met derde landen inzake het plaatsen van opdrachten, andere bepalingen behelzen die niet verenigbaar zijn met de bepalingen van dit besluit¹⁵:</p> <ul style="list-style-type: none">— de Regie der Posterijen¹⁶;— de Regie der Gebouwen;— het Wegenfonds
<p>B. Le Fonds général des bâtiments scolaires de l'État</p> <p>Le Fonds de construction d'institutions hospitalières et médico-sociales</p> <p>La Société nationale terrienne</p> <p>L'Office national de sécurité sociale</p> <p>L'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants</p> <p>L'Institut national d'assurance maladie-invalidité</p> <p>L'Institut national de crédit agricole</p> <p>L'Office national des pensions</p> <p>L'Office central de crédit hypothécaire</p> <p>L'Office national du ducroire</p> <p>La Caisse auxiliaire d'assurance maladie-invalidité</p> <p>Le Fonds des maladies professionnelles</p> <p>La Caisse nationale de crédit professionnel</p>	<p>Het Algemeen Gebouwenfonds voor de rijksscholen</p> <p>Het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen</p> <p>De Nationale Landmaatschappij</p> <p>De Rijksdienst voor sociale zekerheid</p> <p>Het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen</p> <p>Het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering</p> <p>Het Nationaal Instituut voor landbouwkrediet</p> <p>De Rijksdienst voor pensioenen</p> <p>Het Centraal Bureau voor hypothecair krediet</p> <p>De Nationale Delcrederedienst</p> <p>De Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering</p> <p>Het Fonds voor de beroepsziekten</p> <p>De Nationale Kas voor beroepskrediet</p>

¹⁵ Materiały niewojskowe zawarte w załączniku II.

¹⁶ Tylko działalność pocztowa.

L'Office national des débouchés agricoles
et horticoles

L'Office national du lait et de ses dérivés

L'Office national de l'emploi

Régie des voies aériennes

De Nationale Dienst voor afzet van
land- en tuinbouw-produkten

De Nationale Zuiveldienst

De Rijkdienst voor
arbeidsvoorziening

De Regie der Luchtwegen

DANIA

1.	Statsministeriet	—	to departementer
2.	Arbejdsministeriet	—	fem direktorater og institutioner
3.	Udenrigsministeriet (tre departementer)	—	
4.	Boligministeriet	—	fem direktorater og institutioner
5.	Energiministeriet	—	ét direktorat og Forsøgsanlæg Risø
6.	Finansministeriet (to departementer)	—	fire direktorater og institutioner inklusive Direktoratet for Statens Indkøb
		—	fem andre institutioner
7.	Ministeriet for Skatter og Afgifter (to departementer)	—	fem direktorater og institutioner
8.	Fiskeriministeriet	—	fire institutioner
9.	Industriministeriet (Fulde navn: Ministeriet for Industri, Handel, Håndværk og Skibsfart)	—	ni direktorater og institutioner
10.	Indenrigsministeriet	—	Civilforsvarsstyrelsen
		—	ét direktoratet
11.	Justitsministeriet	—	Rigspolitichefen
		—	fem andre direktorater og institutioner
12.	Kirkeministeriet		
13.	Landbrugsministeriet	—	19 direktorater og institutioner
14.	Miljøministeriet	—	fem direktorater
15.	Kultur- og Kommunikationsministeriet ¹⁷	—	tre direktorater og adskillige statsejede museer og højere uddannelsesinstitutioner
16.	Socialministeriet	—	fire direktorater
17.	Undervisningsministeriet	—	seks direktorater
		—	12 universiteter og andre højere læreanstalter
18.	Økonomiministeriet (tre departementer)		
19.	Ministeriet for Offentlige Arbejder ¹⁸	—	statshavne og statslufthavne
		—	fire direktorater og adskillige institutioner
20.	Forsvarsministeriet ¹⁹		
21.	Sundhedsministeriet	—	adskillige institutioner inklusive Statens Seruminstitut og Rigshospitalet

¹⁷ Z wyjątkiem usług telekomunikacyjnych „Post- og Telegrafvæsenet”.

¹⁸ Z wyjątkiem „Danske Statsbaner”.

¹⁹ Materiały niewojskowe zawarte w załączniku II.

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC

1. Auswärtiges Amt
2. Bundesministerium für Arbeit und Sozialordnung
3. Bundesministerium für Bildung und Wissenschaft
4. Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten
5. Bundesministerium der Finanzen
6. Bundesministerium für Forschung und Technologie
7. Bundesministerium des Inneren (nur ziviles Material)
8. Bundesministerium für Gesundheit
9. Bundesministerium für Frauen und Jugend
10. Bundesministerium für Familie und Senioren
11. Bundesministerium der Justiz
12. Bundesministerium für Raumordnung, Bauwesen und Städtebau
13. Bundesministerium für Post- und Telekommunikation²⁰
14. Bundesministerium für Wirtschaft
15. Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit
16. Bundesministerium der Verteidigung²¹
17. Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit

Notabene: Według istniejących zobowiązań krajowych, podmioty umieszczone w niniejszym wykazie muszą, zgodnie ze szczególnymi procedurami, udzielić zamówień pewnym grupom w celu usunięcia trudności spowodowanych ostatnią wojną.

²⁰ Z wyjątkiem urzędów telekomunikacyjnych.

²¹ Materiały niewojskowe zawarte w załączniku II.

FRANCJA

I. Główny podmiot zamawiający:

A. *Budżet ogólny*

- Premier ministre
- Ministère d'Etat, ministère de l'éducation nationale de la jeunesse et des sports
- Ministère d'Etat. ministère de l'économie, des finances et du budget
- Ministère d'Etat, ministère de l'équipement, du logement, des transports et de la mer
- Ministère d'Etat, ministère des affaires étrangères
- Ministère de la justice
- Ministère de la défense²²
- Ministère de l'intérieur et de la centralisation
- Ministère de l'industrie et de l'aménagement du territoire
- Ministère des affaires européennes
- Ministère d'Etat, ministère de la fonction publique et des réformes administratives
- Ministère du travail, de l'emploi et de la formation professionnelle
- Ministère de la coopération et du développement
- Ministère de la culture- de la communication, des grands travaux et du bicentenaire
- Ministère des départements et territoires d'outre-mer
- Ministère de l'agriculture et de la forêt
- Ministère des postes- des télécommunications et de l'espace²³
- Ministère chargé des relations avec le Parlement
- Ministère de la solidarité, de la santé et de la protection sociale

²² Materiały niewojskowe zawarte w załączniku II.

²³ Tylko działalność pocztowa.

- Ministère de la recherche et de la technologie
- Ministère du commerce extérieur
- Ministère délégué auprès du ministère d'Etat, ministère de l'économie, des finances et du budget, chargé du budget
- Ministère délégué auprès du ministère d'Etat, ministère des affaires étrangères, chargé de la francophonie
- Ministère délégué auprès du ministère d'Etat, ministère des affaires étrangères
- Ministère délégué auprès du ministère de l'industrie et de l'aménagement du territoire- chargé de l'aménagement du territoire et des reconversions
- Ministère délégué auprès du ministère de l'industrie et de l'aménagement du territoire, chargé du commerce et de l'artisanat
- Ministère délégué auprès du ministère de l'industrie et de l'aménagement du territoire, chargé du tourisme
- Ministère délégué auprès du ministère de l'équipement, du logement, des transports et de la mer, chargé de la mer
- Ministère délégué auprès du ministère de la culture, de la communication, des grands travaux et du Bicentenaire, chargé de la communication
- Ministère délégué auprès du ministère de la solidarité, de la santé et de la protection sociale, chargé des personnes âgées
- Secrétariat d'Etat chargé des droits des femmes
- Secrétariat d'Etat chargé des anciens combattants et des victimes de guerre
- Secrétariat d'Etat chargé de la prévention des risques technologiques et naturels majeurs.
- Secrétariat d'Etat auprès du premier ministre-chargé du plan
- Secrétariat d'Etat auprès du premier ministre, chargé de l'environnement
- Secrétariat d'Etat auprès du premier ministre
- Secrétariat d'Etat auprès du premier ministre chargé de l'action humanitaire
- Secrétariat d'Etat auprès du ministère d'Etat, ministère de l'éducation nationale de la jeunesse et des sports, chargé de l'enseignement technique

- Secrétariat d'Etat auprès du ministère d'Etat, ministère de l'éducation nationale de la jeunesse et des sports- chargé de la jeunesse et des sports
- Secrétariat d'Etat auprès du ministère d'Etat, ministère de l'économie, des finances et du budget, chargé de la consommation
- Secrétariat d'Etat auprès du ministère des affaires étrangères, chargé des relations culturelles internationales
- Secrétariat d'Etat auprès du ministère de l'intérieur, chargé des collectivités territoriales
- Secrétariat d'Etat auprès du ministère de l'équipement- du logement. des transports et de la mer, chargé des transports routiers et fluviaux
- Secrétariat d'Etat auprès du ministère du travail, de l'emploi et de la formation professionnelle, chargé de la formation professionnelle
- Secrétariat d'Etat auprès du ministère de la culture- de la communication. des grands travaux et du bicentenaire, chargé des grands travaux
- Secrétariat d'Etat auprès du ministère de la solidarité- de la santé et de la protection sociale- chargé de la famille
- Secrétariat d'Etat auprès du ministère de la solidarité, de la santé et de la protection sociale, chargé des handicapés et des accidentés de la vie

B. *Załącznik do budżetu*

W szczególności:

- Imprimerie nationale

C. *Szczególne rachunki Skarbu Państwa*

W szczególności:

- Fonds forestier national
- Soutien financier de l'industrie cinématographique et de l'industrie des programmes audiovisuels
- Fonds national d'aménagement foncier et d'urbanisme
- Caisse autonome de la reconstruction

2. Podmioty państwowej administracji publicznej:

- Académie de France à Rome

- Académie de marine
- Académie des sciences d'outre-mer
- Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)
- Agences financières de bassins
- Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT)
- Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH)
- Agence nationale pour l'emploi (ANPE)
- Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM)
- Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA)
- Bibliothèque nationale
- Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg
- Bureau d'études des postes et télécommunications d'outre-mer (BEPTOM)
- Caisse d'aide à l'équipement des collectivités locales (CAECL)
- Caisse des dépôts et consignations
- Caisse nationale des allocations familiales (CNAF)
- Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (CNAM)
- Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés (CNAVTS)
- Caisse nationale des autoroutes (CNA)
- Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS)
- Caisse nationale des monuments historiques et des sites
- Caisse nationale des télécommunications²⁴
- Caisse de garantie du logement social
- Casa de Velasquez
- Centre d'enseignement zootechnique de Rambouillet

²⁴ Tylko działalność pocztowa.

- Centre d'études du milieu et de pédagogie appliquée du ministère de l'agriculture
- Centre d'études supérieures de sécurité sociale
- Centres de formation professionnelle agricole
- Centre national d'art et de culture Georges Pompidou
- Centre national de la cinématographie française
- Centre national d'études et de formation pour l'enfance inadaptée
- Centre national d'études et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts
- Centre national et de formation pour l'adaptation scolaire et l'éducation spécialisée (CNEFASES)
- Centre national de formation et de perfectionnement des professeurs d'enseignement ménager agricole
- Centre national des lettres
- Centre national de documentation pédagogique
- Centre national des oeuvres universitaires et scolaires (CNOUS)
- Centre national d'ophtalmologie des quinze-vingts
- Centre national de préparation au professorat de travaux manuels éducatifs et d'enseignement ménager
- Centre national de promotion rurale de Marmilhat
- Centre national de la recherche scientifique (CNRS)
- Centre régional d'éducation populaire d'Île-de-France
- Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS)
- Centres régionaux des oeuvres universitaires (CROUS)
- Centres régionaux de la propriété forestière
- Centre de sécurité sociale des travailleurs migrants
- Chancelleries des universités
- Collèges d'Etat

- Commission des opérations de bourse
- Conseil supérieur de la pêche
- Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres
- Conservatoire national des arts et métiers
- Conservatoire national supérieur de musique
- Conservatoire national supérieur d'art dramatique
- Domaine de Pompadour
- Ecole centrale - Lyon
- Ecole centrale des arts et manufactures
- Ecole française d'archéologie d'Athènes
- Ecole française d'Extrême-Orient
- Ecole française de Rome
- Ecole des hautes études en sciences sociales
- Ecole nationale d'administration
- Ecole nationale de l'aviation civile (ENAC)
- Ecole nationale des Chartes
- Ecole nationale d'équitation
- Ecole nationale du génie rural des eaux et des forêts (ENGREF)
- Ecoles nationales d'ingénieurs
- Ecole nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires
- Ecoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles
- Ecole nationale des ingénieurs des travaux ruraux et des techniques sanitaires
- Ecole nationale des ingénieurs des travaux des eaux et forêts (ENITF)
- Ecole nationale de la magistrature
- Ecoles nationales de la marine marchande

- Ecole- nationale de la santé publique (ENSP)
- Ecole nationale de ski et d'alpinisme
- Ecole nationale supérieure agronomique - Montpellier
- Ecole nationale supérieure agronomique - Rennes
- Ecole nationale supérieure des arts décoratifs
- Ecole nationale supérieure des arts et industries - Strasbourg
- Ecole nationale supérieure des arts et industries textiles - Roubaix
- Ecoles nationales supérieures d'arts et métiers
- Ecole nationale supérieure des beaux-arts
- Ecole nationale supérieure des bibliothécaires
- Ecole nationale supérieure de céramique industrielle
- Ecole nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA)
- Ecole nationale supérieure d'horticulture
- Ecole nationale supérieure des industries agricoles alimentaires
- Ecole nationale supérieure du paysage (rattachée à l'école nationale supérieure d'horticulture)
- Ecole nationale supérieure des sciences agronomiques appliquées (ENSSA)
- Ecoles nationales vétérinaires
- Ecole nationale de voile
- Ecoles normales d'instituteurs et d'institutrices
- Ecoles normales nationales d'apprentissage
- Ecoles normales supérieures
- Ecole polytechnique
- Ecole technique professionnelle agricole et forestière de Meymac (Corrèze)
- Ecole de sylviculture - Croigny (Aube)
- Ecole de viticulture et d'oenologie de la Tour Blanche (Gironde)

- Ecole de viticulture - Avize (Marne)
- Etablissement national de convalescents de Saint-Maurice
- Etablissement national des invalides de la marine (ENIM)
- Etablissement national de bienfaisance Koenigs-Wazter
- Fondation Camegie
- Fondations Singer-Polignac
- Fonds d'action sociale pour les travailleurs immigrés et leurs familles
- Hôpital-hospice national Dufresne-Sommeiller
- Institut de l'élevage et de médecine vétérinaire des pays tropicaux (IEMVPT)
- Institut français d'archéologie orientale du Caire
- Institut géographique national
- Institut industriel du Nord
- Institut international d'administration publique (IIAP)
- Institut national agronomique de Paris-Grignon
- Institut national des appellations d'origine des vins et eaux-de-vie (INAOVEV)
- Institut national d'astronomie et de géophysique (INAG)
- Institut national de la consommation (INC)
- Institut national d'éducation populaire (INEP)
- Institut national d'études démographiques (INED)
- Institut national des jeunes aveugles - Paris
- Institut national des jeunes sourds - Bordeaux
- Institut national des jeunes sourds - Chambéry'
- Institut national des jeunes sourds - Metz
- Institut national des jeunes sourds – Paris
- Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N2.P3)

- Institut national de promotion supérieure agricole
- Institut national de la propriété industrielle
- Institut national de la recherche agronomique (INRA)
- Institut national de recherche pédagogique (INRP)
- Institut national de la santé et de la recherche médicale (INSERM)
- Institut national des sports
- Instituts nationaux polytechniques
- Instituts nationaux des sciences appliquées
- Institut national supérieur de chimie industrielle de Rouen
- Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA)
- Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS)
- Instituts régionaux d'administration
- Institut supérieur des matériaux et de la construction mécanique de Saint-Ouen
- Lycées d'Etat
- Musée de l'armée
- Musée Gustave Moreau
- Musée de la marine
- Musée national J.J- Henner
- Musée national de la Légion d'honneur
- Musée de la poste
- Muséum national d'histoire naturelle
- Musée Auguste Rodin
- Observatoire de Paris
- Office de coopération et d'accueil universitaire
- Office français de protection des réfugiés et apatrides

- Office national des anciens combattants
- Office national de la chasse
- Office national d'information sur les enseignements et les professions (ONISEP)
- Office national d'immigration (ONI)
- ORSTOM - Institut français de recherche scientifique pour le développement et coopération
- Office universitaire et culturel français pour l'Algérie
- Palais de la découverte
- Parcs nationaux
- Réunion des musées nationaux
- Syndicat des transports parisiens
- Thèrmes nationaux - Aix-les-Bains
- Universités

3. Inne państwowe podmioty publiczne:

Union des groupements d'achats publics (UGAP)

IRLANDIA

1. Główne podmioty zamawiające:

- Office of Public Works

2. Inne departamenty.

- President's Establishment
- Houses of the Oireachtas (Parliament)
- Department of the Taoiseach (Prime Minister)
- Central Statistics Office
- Department of the Gaeltacht (Irish-speaking areas)
- National Gallery of Ireland
- Department of Finance
- State Laboratory
- Office of the Controller and Auditor General
- Office of the Attorney general
- Office of the Director of Public Prosecutions
- Valuation Office
- Civil Service Commission
- Office of the Ombudsman
- Office of the Revenue Commissioners
- Department of Justice
- Commissioners of Charitable Donations and Bequests for Ireland
- Department of the Environment
- Department of Education
- Department of the Marine
- Department of Agriculture and Food

- Department of Labour
- Department of Industry and Commerce
- Department of Tourism and Transport
- Department of Communications
- Department of Defence²⁵
- Department of Foreign Affairs
- Department of Social Welfare
- Department of Health
- Department of Energy

²⁵ Materiały niewojskowe zawarte w załączniku II.

WŁOCHY

1. Ministero del tesoro²⁶
2. Ministero delle finanze²⁷
3. Ministero di grazia e giustizia
4. Ministero degli affari esteri
5. Ministero della pubblica istruzione
6. Ministero dell'interno
7. Ministero dei lavori pubblici
8. Ministero dell' agricoltura e delle foreste
9. Ministero dell'industria- del commercio e dell'artigianato
10. Ministero del lavoro e della previdenza sociale
11. Ministero della sanità
12. Ministero per i beni culturali e ambientali
13. Ministero della difesa²⁸
14. Ministero del bilancio e della programmazione economica
15. Ministero delle partecipazioni statali
16. Ministero del turismo e dello spettacolo
17. Ministero del commercio con l'estero
18. Ministero delle poste e delle telecomunicazioni²⁹
19. Ministero dell'ambiente
20. Ministero dell'università e della ricerca scientifica e tecnologica

Notabene: Niniejsze Porozumienie nie stoi na przeszkodzie wykonywaniu przepisów zawartych we włoskiej ustawie nr 835 z dnia 6 października 1950 r. (Dziennik Urzędowy Republiki Włoskiej nr 245 z dnia 24 października 1950 r.) oraz jej

²⁶ Działając jako centralny podmiot nabywający dla większości innych ministerstw lub podmiotów.

²⁷ Z wyłączeniem zakupów dokonywanych przez monopole tytoniowe i solne.

²⁸ Materiały niewojskowe zawarte w załączniku II.

²⁹ Tylko działalność pocztowa.

modyfikacjom, obowiązującej w chwili przyjmowania niniejszego porozumienia.

LUKSEMBURG

1. Ministère d'Etat: service central des imprimés et des fournitures de l'Etat
2. Ministère de l'agriculture: administration des services techniques de l'agriculture
3. Ministère de l'éducation nationale: lycées d'enseignement secondaire et d'enseignement secondaire technique
4. Ministère de la famille et de la solidarité sociale: maisons de retraite
5. Ministère de la force publique: armée³⁰ - gendarmerie - police
6. Ministère de la justice: établissements pénitentiaires
7. Ministère de la santé publique: hôpital neuropsychiatrique
8. Ministère des travaux publics: bâtiments publics - ponts et chaussées
9. Ministère des communications: postes et telecommunications³¹
10. Ministère de l'énergie: centrales électriques de la Haute et Basse Sûre
11. Ministère de l'environnement: commissariat général à la protection des eaux

³⁰ Materiały niewojskowe zawarte w załączniku II.

³¹ Tylko działalność pocztowa.

NIDERLANDY

A. Ministerstwa i organy administracji centralnej

1. Ministerie van Algemene Zaken
2. Ministerie van Buitenlandse Zaken
3. Ministerie van Justitie
4. Ministerie van Binnenlandse Zaken
5. Ministerie van Financien
6. Ministerie van Economische Zaken
7. Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen
8. Ministerie van volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
9. Ministerie van Verkeer en Waterstaat
10. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
11. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
12. Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
13. Kabinet voor Nederlands Antilliaanse en Arubaanse Zaken
14. Hogere Colleges van Staat

B. Centralne urzędy zamówień publicznych

Podmioty wymienione powyżej w lit. A zasadniczo same dokonują swoich szczególnych zamówień: inne zamówienia o charakterze ogólnym są dokonywane przez podmioty wymienione poniżej:

1. Directoraat-generaal Rijkswaterstaat
2. Directoraat-generaal voor de Koninklijke Landmacht³²
3. Directoraat-generaal voor de Koninklijke Luchtmacht³²
4. Directoraat-generaal voor de Koninklijke Marine³²

³² Materiały niewojskowe zawarte w załączniku II.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Cabinet Office

Civil Service College

Civil Service Commission

Civil Service Occupational Health Service

Office of the Minister for the Civil Service

Parliamentary Counsel Office

Central Office of Information

Charity Commission

Crown Prosecution Service

Crown Estate Commissioners

Customs and Excise Department

Department for National Savings

Department of Education and Science

University Grants Committee

Department of Employment

Employment Appeals Tribunal

Industrial Tribunals

Office of Manpower Economics

Department of Energy

Department of Health

Central Council for Education and Training in Social Work

Dental Estimates Board

English National Board for Nursing, Midwifery and Health Visitors

Medical Boards and Examining Medical Officers (War Pensions)

National Health Service Authorities

Prescriptions Pricing Authority

Public Health Laboratory Service Board

Regional Medical Service

United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting

Department of Social Security

Attendance Allowance Board

Occupational Pensions Board

Social Security Advisory Committee

Supplementary Benefits Appeal Tribunals

Department of the Environment

Building Research Establishment

Commons Commissioners

Countryside Commission

Fire Research Station (Boreham Wood)

Local Valuation Panels

Historic Buildings and Monuments Commission

Property Services Agency

Rent Assessment Panels

Royal Commission on Environmental Pollution

Royal Commission on Historical Monuments of England

Royal Fine Art Commission (England)

Department of the Procurator General and Treasury Solicitor

Legal Secretariat to the Law Officers

Department of Trade and Industry

Laboratory of the Government Chemist

National Engineering Laboratory

National Physical Laboratory

Warren Spring Laboratory

National Weights and Measures Laboratory

Domestic Coal Consumers Council

Electricity Consultative Councils for England and Wales

Gas Consumers Council

Transport Users Consultative Committee

Monopolies and Mergers Commission

Patent Office

Department of Transport

Coastguard Services

Transport and Road Research Laboratory

Transport Tribunal

Export Credits Guarantee Department

Foreign and Commonwealth Office

Government Communications Headquarters

Wilton Park Conference Centre

Government Actuary's Department

Home Office

Boundary Commission for England

Gaming Board for Great Britain

Inspectors of Constabulary

Parole Board and Local Review Committees

House of Commons

House of Lords

Inland Revenue, Board of Intervention

Board for Agricultural Produce

Lord Chancellor's Department

 Council on Tribunals

 County Courts (England and Wales)

 Immigration Appellate Authorities

 Immigration Adjudicators

 Immigration Appeals Tribunal

 Judge Advocate-General and Judge Advocate of the Fleet

 Lands Tribunal

 Law Commission

 Legal Aid Fund (England and Wales)

 Pensions Appeals Tribunals

 Public Trustee Office

 Office of the Social Security Commissioners

 Special Commissioners for Income Tax (England and Wales)

 Supreme Court (England and Wales)

 Court of Appeal: Civil and Criminal Divisions

 Courts Martial Appeal Court

 Crown Court

 High Court

 Value Added Tax Tribunals

Ministry of Agriculture, Fisheries and Food

Advisory Services

Agricultural Development and Advisory Service

Agricultural Dwelling House Advisory Committees Agricultural Land Tribunals

Agricultural Science Laboratories

Agricultural Wages Board and Committees

Cattle Breeding Centre

Plant Variety Rights Office

Royal Botanic Gardens, Kew

Ministry of Defence³³

Meteorological Office

Procurement Executive

National Audit Office

National Investment Loans Office

Northern Ireland Court Service

Coroners Courts

Count Courts

Crown Courts

Enforcement of Judgements Office

Legal Aid Fund

Magistrates Court

Pensions Appeals Tribunals

Supreme Court of Judicature and Courts of Criminal Appeal

Northern Ireland, Department of Agriculture

Northern Ireland- Department for Economic Development

³³ Materiały niewojskowe zawarte w załączniku II.

Northern Ireland- Department of Education

Northern Ireland- Department of the Environment

Northern Ireland- Department of Finance and Personnel

Northern Ireland- Department of Health and Social Services

Northern Ireland Office

Crown Solicitor's Office

Department of the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland

Northern Ireland Forensic Science Laboratory

Office of Chief Electoral Officer for Northern Ireland

Police Authority for Northern Ireland

Probation Board for Northern Ireland

State Pathologist Service

Office of Arts and Libraries

British Library

British Museum

British Museum (Natural History)

Imperial War Museum

Museums and Galleries Commission

National Gallery

National Maritime Museum

National Portrait Gallery

Science Museum

Tate Gallery

Victoria and Albert Museum

Wallace Collection

Office of Fair Trading

Office of Population Censuses and Surveys

National Health Service Central Register

Office of the Parliamentary Commissioner for Administration and Health

Service Commissioners

Overseas Development Administration

Overseas Development and National Research Institute

Paymaster General's Office

Postal Business of the Post Office

Privy Council Office

Public Record Office

Registry of Friendly Societies

Royal Commission on Historical Manuscripts

Royal Hospital, Chelsea

Royal Mint

Scotland, Crown Office and Procurator

Fiscal Service

Scotland, Department of the Registers of Scotland

Scotland, General Register Office

National Health Service Central Register

Scotland, Lord Advocate's Department

Scotland, Queen's and Lord Treasurer's Remembrancer

Scottish Courts Administration

Accountant of Court's Office

Court of Justiciary

Court of Session

Lands Tribunal for Scotland

Pensions Appeal Tribunals

Scottish Land Court

Scottish Law Commission

Sheriff Courts

Social Security Commissioners' Office

Scottish Office

Central Services

Department of Agriculture and Fisheries for Scotland

Artificial Insemination Service

Crofters Commission

Red Deer Commission

Royal Botanic Garden, Edinburgh

Industry Department for Scotland

Scottish Electricity Consultative Councils

Scottish Development Department

Rent Assessment Panel and Committees

Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Scotland

Royal Fine Art Commission for Scotland

Scottish Education Department

National Galleries of Scotland

National Library of Scotland

National Museums of Scotland

Scottish and Health Departments

HM Inspectorate of Constabulary

Local Health Councils

Mental Welfare Commission for Scotland

National Board for Nursing, Midwifery and Health Visiting for Scotland

Parole Board for Scotland and Local Review Committees

Scottish Antibody Production Unit

Scottish Council for Postgraduate Medical Education

Scottish Crime Squad

Scottish Criminal Record Office

Scottish Fire Service Training School

Scottish Health Boards

Scottish Health Service - Common Services Agency

Scottish Health Service Planning Council

Scottish Police College

Scottish Record Office

HM Stationery Office

HM Treasury

Central Computer and Telecommunications Agency

Chessington Computer Centre

Civil Service Catering Organization

National Economic Development Council

Rating of Government Property Department

Welsh Office

Ancient Monuments (Wales) Commission

Council for the Education and Training of Health Visitors

Local Government Boundary Commission for Wales

Local Valuation Panels and Courts

National Health Service Authorities

Rent Control Tribunals and Rent Assessment Panels and Committees

GRECJA

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
2. Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων
3. Υπουργείο Εμπορίου
4. Υπουργείο Βιομηχανίας-Ενέργειας-Τεχνολογίας
5. Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας
6. Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης
7. Υπουργείο Αιγαίου
8. Υπουργείο Εξωτερικών
9. Υπουργείο Δικαιοσύνης
10. Υπουργείο Εξωτερικών
11. Υπουργείο Εργασίας
12. Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών
13. Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων
14. Υπουργείο Οικονομικών
15. Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών
16. Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων
17. Υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης
18. Γενικό Επιτελείο Στρατού³⁴
19. Γενικό Επιτελείο Ναυτικού³⁴
20. Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας³⁴
21. Υπουργείο Γεωργίας
22. Γενική Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών
23. Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς

³⁴ Materiały niewojskowe zawarte w załączniku II.

24. Γενικό Χημείο του Κράτους
25. Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης
26. Γενική Γραμματεία Ισότητας των Δύο Φύλων
27. Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
28. Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού
29. Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας
30. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
31. Γενική Γραμματεία Αθλητισμο
32. Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων
33. Εθνική Στατιστική Υπηρεσία
34. Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας
35. Οργανισμός Εργατικής Εστίας
36. Εθνικό Τυπογραφείο
37. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας
38. Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας
39. Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
40. Πανεπιστήμιο Αιγαίου
41. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
42. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
43. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
44. Πανεπιστήμιο Πατρών
45. Πολυτεχνείο Κρήτης
46. Σιβιτανίδειος Σχολή
47. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Οικονομικές & Κοιν/κες Επιστήμες)
48. Αιγινήτειο Νοσοκομείο

49. Αρεταίειο Νοσοκομείο
50. Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης
51. Ελληνικά Ταχυδρομεία
52. Οργανισμός Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού
53. Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
54. Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων

HISZPANIA

1. Ministerio de Asuntos Exteriores
2. Ministerio de Justicia
3. Ministerio de Defensa³⁵
4. Ministerio de Economía y Hacienda
5. Ministerio del Interior
6. Ministerio de Obras Públicas y Transportes
7. Ministerio de Educación y Ciencia
8. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social
9. Ministerio de Industria, Comercio y Turismo
10. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación
11. Ministerio para las Administraciones Públicas
12. Ministerio de Cultura
13. Ministerio de Relaciones con las Cortes y de la Secretaría del Gobierno
14. Ministerio de Sanidad y Consumo
15. Ministerio de Asuntos Sociales
16. Ministerio del portavoz del Gobierno

³⁵ Materiały niewojskowe zawarte w załączniku II.

PORTUGALIA

Presidencia do Conselho de Minisiros

1. Auditoria Jurídica da Presidencia do Conselho de Ministros
2. Centro de Estudos e Formação Autárquica
3. Centro de Estudos Técnicos e Apoio Legislativo
4. Centro de Gestão da Rede Informatica do Governo
5. Conselho Nacional de Planeamento Civil de Emergência
6. Conselho Permanente de Concertação Social
7. Departamento de Formação e Aperfeiçoamento Profissional
8. Gabinete de Macau
9. Gabinete do Serviço Cívico dos Objectores de Consciência
10. Instituto da Juventude
11. Instituto Nacional de Administração
12. Secretaria-Geral da Presidência do Conselho de Ministros
13. Secretariado para a Modernização Administrativa
14. Serviço Nacional de Protecção Civil
15. Serviços Sociais da Presidência do Conselho de Ministros

Ministério da Administração Interna

1. Direcção-Geral de Viação
2. Gabinete de Estudos e Planeamento de Instalações
3. Governos Cívicos
4. Guarda Fiscal
5. Guarda Nacional Republicana
6. Polícia de Segurança Pública
7. Secretaria-Geral

8. Secretariado Técnico dos Assuntos para o Processo Eleitoral
9. Serviço de Estrangeiros e Fronteiras
10. Serviço de Informação e Segurança
11. Serviço Nacional de Bombeiros

Ministério da Agricultura

1. Agência do Controlo das Ajudas Comunitárias ao Sector do Azeite
2. Direcção-Geral da Hidráulica e Engenharia Agrícola
3. Direcção-Geral da Pecuária
4. Direcção-Geral das Florestas
5. Direcção-Geral de Planeamento e Agricultura
6. Direcção-Geral dos Mercados Agrícolas e da Industria Agro-alimentar
7. Direcção Regional de Agricultura da Beira Interior
8. Direcção Regional de Agricultura da Beira Litoral
9. Direcção Regional de Agricultura de Entre Douro e Minho
10. Direcção Regional de Agricultura de Trás-os-Montes
11. Direcção Regional de Agricultura do Alentejo
12. Direcção Regional de Agricultura do Algarve
13. Direcção Regional de Agricultura do Ribatejo e Oeste
14. Gabinete para os Assuntos Agrícolas Comunitarios
15. Inspeção Geral e Auditoria de Gestão
16. Instituto da Vinha e do Vinho
17. Instituto de Qualidade Alimentar
18. Instituto Nacional de Investigação Agrária
19. Instituto Regulador Orientador dos Mercados Agrícolas
20. Obra Social - Secretaria Grcal

21. Rede de Informação de Contabilidades Agrícolas
22. Secretaria Geral
23. IFADAP - Instituto Financeiro de Apoio ao Desenvolvimento da Agricultura e Pescas
24. INGA - Instituto Nacional de Intervenção e Garantia Agrícola

Ministério do Ambiente e Recursos Naturais

1. Direcção-Geral da Qualidade do Ambiente
2. Direcção-Geral dos Recursos Naturais
3. Gabinete dos Assuntos Europeus
4. Gabinete de Estudos e Planeamento
5. Gabinete de Protecção e Segurança Nuclear
6. Instituto Nacional do Ambiente
7. Instituto Nacional de Defesa do Consumidor
8. Instituto Nacional de Meteorologia e Geofísica
9. Secretaria-Geral
10. Serviço Nacional de Parques, Reservas e Conservação da Natureza
11. Gabinete do Saneamento Básico da Costa do Estoril
12. Delegações Regionais
13. Instituto Nacional da Água

Ministério do Comércio e Turismo

1. Comissão de Aplicação de Coimas em Matéria Económica
2. Direcção-Geral de Concorrência e Preços
3. Direcção-Geral de Inspeção Económica
4. Direcção-Geral do Comércio Externo
5. Direcção-Geral do Comércio Interno
6. Direcção-Geral do Turismo

7. Fundo de Turismo
8. Gabinete para os Assuntos Comunitários
9. ICEP - Instituto do Comércio Externo de Portugal
10. Inspecção Geral de Jogos
11. Instituto de Promoção Turística
12. Instituto Nacional de Formação Turística
13. Regiões de turismo
14. Secretaria-Geral
15. ENATUR - Empresa Nacional de Turismo. EP
16. AGA - Administração-Geral do Açúcar e do Alcool. EP

Ministerio da Defesa Nacional³⁶

1. Estado-Maior General das Forças Armadas
2. Estado-Maior da Força Aérea
3. Comando Logístico-Administrativo da Força Aérea
4. Estado-Maior do Exército
5. Estado-Maior da Armada
6. Direcção-Geral do Material Naval
7. Direcção das Infra-Estruturas Navais
8. Direcção de Abastecimento
9. Fábrica Nacional de Cordoaria
10. Hospital da Marinha
11. Arsenal do Alfeite
12. Instituto Hidrográfico
13. Direcção-Geral de Armamento

³⁶ Materiały niewojskowe zawarte w załączniku II.

14. Direcção-Geral de Pessoal e Infra-estruturas
15. Direcção-Geral de Política de Defesa Nacional
16. Instituto de Defesa Nacional
17. Secretaria-Geral

Ministério da Educação

1. Auditoria Jurídica
2. Direcção-Geral da Administração Escolar
3. Direcção-Geral da Extensão Educativa
4. Direcção-Geral do Ensino Superior
5. Direcção-Geral dos Desportos
6. Direcção-Geral dos Ensinos Básico e Secundário
7. Direcção Regional de Educação de Lisboa
8. Direcção Regional de Educação do Algarve
9. Direcção Regional de Educação do Centro
10. Direcção Regional de Educação do Norte
11. Direcção Regional de Educação do Sul
12. Editorial do Ministério da Educação
13. Gabinete Coordenador do Ingresso no Ensino Superior
14. Gabinete de Estudos e Planeamento
15. Gabinete de Gestão Financeira
16. Gabinete do Ensino Tecnológico, Artístico e Profissional
17. Inspeção Geral de Educação
18. Instituto de Cultura da Língua Portuguesa
19. Instituto de Inovação Educacional
20. Instituto dos Assuntos Sociais da Educação

21. Secretaria-Geral

Ministério do Emprego e Segurança Social

1. Auditoria Jurídica
2. Caixa Nacional de Seguros e Doenças Profissionais
3. Caixas de Previdência Social
4. Casa Pia de Lisboa
5. Centro Nacional de Pensões
6. Centros Regionais de Segurança Social
7. Comissão para a Igualdade e Direitos das Mulheres 8: Departamento de Estatística
9. Departamento de Estudos e Planeamento
10. Departamento de Relações Internacionais e Convencões da Segurança Social
11. Departamento para Assuntos do Fundo Social Europeu
12. Departamento para os Assuntos Europeus e Relações Externas
13. Direcção-Geral da Acção Social
14. Direcção-Geral da Família
15. Direcção-Geral das Replações de Trabalho
16. Direcção-Geral de Apoio Técnico à Gestão
17. Direcção-Geral de Higiene e Segurança no Trabalho
18. Direcção-Geral do Emprego e Formação Profissional
19. Direcção-Geral dos Regimes de Segurança Social
20. Fundo de Estabilização Financeira da Segurança Social
21. Inspeção Geral da Segurança Social
22. Inspeção Geral do Trabalho
23. Instituto de Gestão Financeira da Segurança Social
24. Instituto do Emprego e Formação Profissional

25. Instituto Nacional para o Aproveitamento dos Tempos Livres dos Trabalhadores
26. Secretaria-Geral
27. Secretariado Nacional de Reabilitação
28. Serviços Sociais do MESS
29. Santa Casa da Misericórdia de Lisboa

Ministério das Finanças

- 1 ADSE - Direcção-Geral de Protecção aos Funcionários e Agentes da Administração Pública
2. Auditoria Jurídica
3. Direcção-Geral da Administração Pública
4. Direcção-Geral da Contabilidade Pública e Intendência Geral do Orçamento
5. Direcção-Geral da Junta de Crédito Público
6. Direcção-Geral das Alfândegas
7. Direcção-Geral das Contribuições e Impostos
8. Direcção Geral do Património do Estado
9. Direcção-Geral do Tesouro
10. Gabinete de Estudos Económicos
11. Gabinete dos Assuntos Europeus
12. GAFEPP - Gabinete para a análise do Financiamento do Estado e das Empresas Públicas
13. Inspeção Geral de Finanças
14. Instituto de Informática
15. Junta de Crédito Público
16. Secretaria-Geral
17. SOFE - Serviços Sociais do Ministério das Finanças

Ministério da Indústria e Energia

1. Delegação Regional da Indústria e Energia de Lisboa e Vale do Tejo
2. Delegação Regional da Indústria e Energia do Alentejo
3. Delegação Regional da Indústria e Energia do Algarve
4. Delegação Regional da Indústria e Energia do Centro
5. Delegação Regional da Indústria e Energia do Norte
6. Direcção-Geral da Indústria
7. Direcção-Geral da Energia
8. Direcção-Geral de Geologia e Minas
9. Gabinete de Estudos e Planeamento
10. Gabinete para a Pesquisa e Exploração do Petróleo
11. Gabinete para os Assuntos Comunitários
12. Instituto Nacional da Propriedade Industrial
13. Instituto Português da Qualidade
14. LNETI - Laboratório Nacional de Engenharia e Tecnologia Industrial
15. Secretaria-Geral

Ministério da Justiça

1. Centro de Estudos Judiciários
2. Centro de Identificação Civil e Criminal
3. Centros de Observação e Acção Social
4. Conselho Superior de Magistratura
5. Conservatória dos Registos Centrais
6. Direcção-Geral dos Registos e Notariado
7. Direcção-Geral dos Serviços de Informática
8. Direcção-Geral dos Serviços Judiciários
9. Direcção-Geral dos Serviços Prisionais

10. Direcção-Geral dos Serviços Tutelares de Menores
11. Estabelecimentos Prisionais
12. Gabinete de Direito Europeu
13. Gabinete de Documentação e Direito Comparado
14. Gabinete de Estudos e Planeamento
15. Gabinete de Gestão Financeira
16. Gabinete de Planeamento e Coordenação do Combate à Droga
17. Hospital-prisão de S. João de Deus
18. Instituto Corpus Christi
19. Instituto da Guarda
20. Instituto de Reinserção Social
21. Instituto de S. Domingos de Benfica
22. Instituto Nacional da Política e Ciências Criminais
23. Instituto Navarro Paiva
24. Instituto Padre António Oliveira
25. Instituto S.Fiel
26. Instituto S.José
27. Instituto Vila Fernando
28. Instituto de Criminologia
29. Instituto de Medicina Legal
30. Polícia Judiciária
31. Secretaria-Geral
32. Serviços Sociais

Ministério das Obras Públicas, Transportes e Comunicações

1. Conselho de Mercados de Obras Públicas e Particulares

2. Direcção-Geral de Aviação Civil
3. Direcção-Geral dos Edifícios e Monumentos Nacionais
4. Direcção-Geral dos Transportes Terrestres
5. Gabinete da Travessia do Tejo
6. Gabinete de Estudos e Planeamento
7. Gabinete do Nó Ferroviario de Lisboa .
8. Gabinete do Nó Ferroviario do Porto
9. Gabinete para a Navegabilidade do Douro
10. Gabinete para as Comunidades Europeias
11. Inspeção Geral de Obras Públicas. Transportes e Comunicações
12. Junta Autónoma das Estradas
13. Laboratório Nacional de Engenharia Civil
14. Obra Social do Ministério das Obras Públicas, Transportes e Comunicações
15. Secretaria-Geral

Ministério dos Negócios Estrangeiros

1. Direcção-Geral dos Assuntos Consulares e Administração Financeira
2. Direcção-General das Comunidades Europeias
3. Direcção-General da Cooperação
4. Instituto de Apoio à Emigração e às Comunidades Portuguesas
5. Instituto de Cooperação Económica
6. Secretaria-Geral

Ministério do Planeamento e Administração do Território

1. Academia das Ciências
2. Auditoria Jurídica
3. Centro Nacional de Informação Geográfica

4. Comissão Coordenadora da Região Centro
5. Comissão Coordenadora da Região de Lisboa e Vale de Tejo
6. Comissão Coordenadora da Região do Alentejo
7. Comissão Coordenadora da Região do Algarve
8. Comissão Coordenadora da Região Norte
9. Departamento Central de Planeamento
10. Direcção-Geral da Administração Autárquica
11. Direcção-Geral do Desenvolvimento Regional
12. Direcção-Geral do Ordenamento do Território
13. Gabinete Coordenador do projecto do Alqueva
14. Gabinete de Estudos e Planeamento da Administração do Território
15. Gabinete para os Aeroportos da Região Autónoma da Madeira
16. Inspeção Geral de Administração do Território
17. Instituto Nacional de Estatísticas
18. Instituto António Sérgio de Sector Cooperativo
19. Instituto de Investigação Científica e Tropical
20. Instituto Geográfico e Cadastral
21. Junta Nacional de Investigação Científica e Tecnológica
22. Secretaria-Geral

ZAŁĄCZNIK II

WYKAZ PRODUKTÓW, OKREŚLONYCH W ART. 5 DOTYCZĄCYM UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PRZEZ INSTYTUCJE ZAMAWIAJĄCE W DZIEDZINIE OBRONNOŚCI

- Rozdział 25: Sól; siarka; ziemia i kamienie; materiały gipsowe, wapno i cement
- Rozdział 26: Rudy metali, żużel i popiół
- Rozdział 27: Paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji; substancje bitumiczne; woski mineralne
- z wyjątkiem:*
- ex 2710: benzyna specjalna
- Rozdział 28: Chemikalia nieorganiczne; organiczne i nieorganiczne związki metali szlachetnych, metali ziem rzadkich, pierwiastków promieniotwórczych i izotopów
- Z wyjątkiem:*
- ex 2809: materiały wybuchowe
- ex 2813: materiały wybuchowe
- ex 2814: gaz łzawiący
- ex 2828: materiały wybuchowe
- ex 2832: materiały wybuchowe
- ex 2839: materiały wybuchowe
- ex 2850: produkty toksyczne
- ex 2851: produkty toksyczne
- ex 2854: materiały wybuchowe
- Rozdział 29: Chemikalia organiczne
- z wyjątkiem:*
- ex 2903: materiały wybuchowe
- ex 2904: materiały wybuchowe

ex 2907: materiały wybuchowe

ex 2908: materiały wybuchowe

ex 2911: materiały wybuchowe

ex 2912: materiały wybuchowe

ex 2913: produkty toksyczne

ex 2914: produkty toksyczne

ex 2915: produkty toksyczne

ex 2921: produkty toksyczne

ex 2922: produkty toksyczne

ex 2923: produkty toksyczne

ex 2926: materiały wybuchowe

ex 2927: produkty toksyczne

ex 2929: materiały wybuchowe

Rozdział 30: produkty farmaceutyczne

Rozdział 31: Nawozy

Rozdział 32: Ekstrakty garbników i środków barwiących; garbniki i ich pochodne; barwniki, pigmenty, farby i lakiery; kit i inne masy uszczelniające; atramenty

Rozdział 33: Olejki eteryczne i resinoidy; preparaty perfumeryjne, kosmetyczne i toaletowe

Rozdział 34: Mydło, organiczne środki powierzchniowo czynne, preparaty piorące, preparaty smarowe, woski syntetyczne, woski preparowane, preparaty do czyszczenia i szorowania, świece i artykuły podobne, pasty modelarskie i „woski dentystyczne”

Rozdział 35: Substancje białkowe; kleje; enzymy

Rozdział 37: Materiały fotograficzne i kinematograficzne

Rozdział 38: Produkty chemiczne różne

z wyjątkiem:

- ex 3819: produkty toksyczne
- Rozdział 39: Tworzywa sztuczne, żywice syntetyczne, estry celulozowe i etery; wyroby z nich
- z wyjątkiem:*
- ex 3903: materiały wybuchowe
- Rozdział 40: Kauczuk, kauczuk syntetyczny, faktysa i wyroby z kauczuku
- z wyjątkiem:*
- ex 4011: opony kuloodporne
- Rozdział 41: Skóry i skórki surowe (z wyjątkiem skór futerkowych) oraz skóry wyprawione
- Rozdział 42: Wyroby ze skóry; wyroby siodlarskie i rymarskie; artykuły podróżne, torby ręczne i podobne pojemniki; artykuły z wnętrzości zwierzęcych (z wyjątkiem wnętrzości jedwabników)
- Rozdział 43: Skóry futerkowe i skóry sztuczne; wyroby z nich
- Rozdział 44: Drewno i wyroby z drewna; węgiel drzewny
- Rozdział 45: Korek i wyroby z korka
- Rozdział 46: Wyroby ze słomy, z esparto i innych materiałów do wyplatania; wyroby koszykarskie i wyroby z wikliny
- Rozdział 47: Materiały do produkcji papieru
- Rozdział 48: Papier i tektura; wyroby z masy papierniczej, papieru lub tektury
- Rozdział 49: Książki, gazety, obrazki i pozostałe wyroby przemysłu poligraficznego; rękopisy, maszynopisy i plany
- Rozdział 65: Nakrycia głowy i ich części
- Rozdział 66: Parasole, parasole przeciwsłoneczne, laski, bicze, szpicruty i ich części
- Rozdział 67: Preparowane pióra i puch oraz wyroby z piór lub puchu; sztuczne kwiaty; wyroby z włosów ludzkich
- Rozdział 68: Wyroby z kamieni, gipsu, cementu, azbestu, miki lub podobnych materiałów
- Rozdział 69: Wyroby ceramiczne

- Rozdział 70: Szkło i wyroby ze szkła
- Rozdział 71: Perły, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem szlachetnym i wyroby z nich; sztuczna biżuteria
- Rozdział 73: Żelazo i stal i wyroby z nich
- Rozdział 74: Miedź i wyroby z miedzi
- Rozdział 75: Nikiel i wyroby z niklu
- Rozdział 76: Aluminium i wyroby z aluminium
- Rozdział 77: Magnez i beryl i wyroby z nich
- Rozdział 78: Ołów i wyroby z ołowiu
- Rozdział 79: Cynk i wyroby z cynku
- Rozdział 80: Cyna i wyroby z cyny
- Rozdział 81: Pozostałe metale nieszlachetne wykorzystywane w przemyśle hutniczym i wyroby z nich
- Rozdział 82: Narzędzia, przybory, noże, łyżki i widelce i inne sztucce z metali nieszlachetnych; ich części z metali nieszlachetnych
- z wyjątkiem:*
- ex 8205: narzędzia
- ex 8207: narzędzia, części
- Rozdział 83: Wyroby różne z metali nieszlachetnych
- Rozdział 84: Kotły grzewcze, maszyny i urządzenia mechaniczne; części do nich
- z wyjątkiem:*
- ex 8406: silniki
- ex 8408: inne silniki
- ex 8445: maszyny
- ex 8453: maszyny automatycznie przetwarzające dane
- ex 8455: części do maszyn wymienione w pozycji nr 8453
- ex 8459: reaktory jądrowe

Rozdział 85: Maszyny i urządzenia elektryczne; ich części

z wyjątkiem:

ex 8513: urządzenia telekomunikacyjne

ex 8515: aparatura nadawcza

Rozdział 86: Lokomotywy pojazdów szynowych, tabor szynowy i jego części; osprzęt i elementy torów kolejowych wraz z ich częściami; komunikacyjne urządzenia sygnalizacyjne wszelkich typów (mechaniczne)

z wyjątkiem:

ex 8602: lokomotywy opancerzone zasilane energią elektryczną

ex 8603: pozostałe lokomotywy opancerzone

ex 8605: wagony opancerzone

ex 8606: wagony warsztatowe

ex 8607: wagony

Rozdział 87: Pojazdy nieszynowe i ich części

z wyjątkiem:

ex 8708: czołgi i inne pojazdy opancerzone

ex 8701: traktory

ex 8702: pojazdy wojskowe

ex 8703: ciężarówki ratunkowe

ex 8709: motocykle

ex 8714: przyczepy

Rozdział 89: Statki, łodzie i konstrukcje pływające

z wyjątkiem:

ex 8901 A: okręty wojenne

Rozdział 90: Przyrządy narzędzia i aparaty optyczne, fotograficzne, kinematograficzne, pomiarowe, kontrolne, precyzyjne, medyczne i chirurgiczne; ich części

z wyjątkiem:

ex 9005: lornetki

ex 9013: różnorodne przyrządy, lasery

ex 9014: dalmierze

ex 9028: elektryczne i elektroniczne instrumenty pomiarowe

ex 9011: mikroskopy

ex 9017: narzędzia i przyrządy medyczne

ex 9018: sprzęt do mechanoterapii

ex 9019: sprzęt i aparaty ortopedyczne

ex 9020: aparatura wykorzystująca promieniowanie rentgenowskie

Rozdział 91: Zegary i zegarki oraz ich części

Rozdział 92: Instrumenty muzyczne; urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku; urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania dźwięków; części i wyposażenie dodatkowe do tych urządzeń

Rozdział 94: Meble i ich części; pościel, materace, stelaże pod materace, poduszki i temu podobne wyroby wypychane

z wyjątkiem:

ex 9401 A: siedzenia lotnicze

Rozdział 95: Obrobione materiały rzeźbiarskie i formowane oraz wyroby z tych materiałów

Rozdział 96: Miotły, szczotki, pędzle do nakładania kosmetyków i sita

Rozdział 98: Różnorodne wyroby gotowe

ZAŁĄCZNIK III

DEFINICJE NIEKTÓRYCH SPECYFIKACJI TECHNICZNYCH

Do celów niniejszej dyrektywy następujące pojęcia są określone następująco:

- 1) Specyfikacje techniczne: całość wszystkich wymagań technicznych, zawartych w szczególności w dokumentach zamówienia, określających wymagane cechy materiału, produktu lub dostawy, które pozwalają na takie określenie materiału, produktu lub dostawy, aby odpowiadały one ich przeznaczeniu, zamierzonemu przez instytucję zamawiającą. Te specyfikacje techniczne obejmują poziom jakości, wykonania, bezpieczeństwa lub rozmiarów, w tym wymagania stosowane do materiału, produktu lub dostawy odnośnie do jakości, terminologii, symboli, badania i jego metod, opakowania, oznakowania lub etykietowania;
- 2) Norma: specyfikacja techniczna zatwierdzona przez uznany organ normalizacyjny w celu powtarzalnego i stałego stosowania, której wykonanie zasadniczo nie jest obowiązkowe.
- 3) Norma europejska: norma zatwierdzona przez Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) lub przez Europejski Komitet Normalizacji Elektrotechnicznej (Cenelec) jako „norma europejska (EN)” lub „dokument harmonizacyjny (HD)” zgodnie ze wspólnymi regułami tych organizacji”;
- 4) Europejska aprobata techniczna: aprobującą ocenę techniczną zdatności produktu do użycia, opartą o wymogi zasadnicze w zakresie robót budowlanych, przy użyciu własnej charakterystyki produktu oraz określonych warunków jego zastosowania i użycia. Europejska aprobata wydawana jest przez organ zatwierdzający, wyznaczony do tego celu przez Państwo Członkowskie.
- 5) Wspólna specyfikacja techniczna: specyfikacja techniczna, opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, ustanowiona zgodnie z procedurą uznaną przez Państwa Członkowskie w celu zapewnienia jednolitego ich stosowania we wszystkich Państwach Członkowskich.

ZAŁĄCZNIK IV

WZORY OGŁOSZEŃ O ZAMÓWIENIACH NA DOSTAWY

A. Informacja wstępna

1. Nazwa, adres, adres telegraficzny, numer telefonu, numer teleksu i faksu instytucji zamawiającej oraz, jeśli są różne, urzędu, w którym można uzyskać dodatkowe informacje.
2. Rodzaj i ilość lub wartość towarów, które mają być dostarczone. Numer referencyjny CPA.
3. Przybliżona data otwarcia procedury udzielania zamówienia lub zamówień (jeśli jest znana)
4. Inne informacje.
5. Data wysłania ogłoszenia.
6. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

B. Procedury otwarte.

1. Nazwa, adres, adres telegraficzny, numer telefonu, numer teleksu i faksu instytucji zamawiającej.
2.
 - a) Wybrana procedura udzielania zamówienia.
 - b) Rodzaj zamówienia będącego przedmiotem składanych ofert.
3.
 - a) Miejsce realizacji dostawy.
 - b) Rodzaj i ilość towarów, które mają być dostarczone. Numer referencyjny CPA.
 - c) Wskazanie czy dostawcy mogą składać oferty dotyczące części wymaganych towarów.
4. Termin dostawy, jeżeli istnieje.
5.
 - a) Nazwa i adres urzędu, do którego można składać wnioski o niezbędne dokumenty.
 - b) Ostateczny termin składania takich wniosków.
 - c) W stosownych przypadkach, kwota i warunki płatności jakiegokolwiek kwoty płaconej za takie dokumenty.
6.
 - a) Ostateczny termin przyjmowania ofert.

- b) Adres, na który należy wysłać ofertę.
- c) Język lub języki, w jakich należy sporządzać oferty.
- 7. a) Osoby upoważnione do obecności przy otwarciu ofert.
- b) Dzień, czas i miejsce tego otwarcia ofert.
- 8. W stosownych przypadkach, wymagane wadium i gwarancje.
- 9. Główne warunki dotyczące finansowania i płatności i/lub odniesień do przepisów, w których są one zawarte.
- 10. W stosownych przypadkach, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa dostawców, której udzielono zamówienia.
- 11. Informacje dotyczące sytuacji dostawcy oraz informacje i formalności niezbędne do oceny minimalnych ekonomicznych i technicznych norm, wymaganych od dostawcy.
- 12. Okres, w jakim oferent związany jest ofertą.
- 13. Kryteria udzielania zamówienia. Kryteria inne niż najniższa cena są wymienione, jeżeli nie podano ich w dokumentach zamówienia.
- 14. W stosownych przypadkach, zakaz wariantów
- 15. Inne informacje.
- 16. Data publikacji w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* wstępnego ogłoszenia informacyjnego lub odniesień do jej niepublikowania.
- 17. Data wysłania ogłoszenia.
- 18. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

C. Procedury ograniczone

- 1. Nazwa, adres, numer telefonu, adres telegraficzny, numer teleksu i faksu instytucji zamawiającej.
- 2. a) Wybrana procedura udzielenia zamówienia
- b) W stosownych przypadkach, uzasadnienie wykorzystania procedury przyspieszonej.
- c) Rodzaj zamówienia będącego przedmiotem składanych ofert.
- 3. a) Miejsce realizacji dostawy.

- b) Rodzaj i ilość towarów, które mają być dostarczone. Numer referencyjny CPA.
 - c) Wskazanie czy dostawcy mogą składać oferty dotyczące części wymaganych towarów.
4. Termin dostawy, jeżeli istnieje.
 5. W stosowanych przypadkach, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa dostawców, której udzielono zamówienia.
 6. a) Ostateczny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.
b) Adres, na który należy przesyłać wnioski.
c) Język lub języki, w których należy je sporządzać.
 7. Ostateczny termin wysyłania zaproszeń do składania ofert.
 8. W stosownych przypadkach, wymagane wadium i gwarancje.
 9. Informacje dotyczące sytuacji dostawcy oraz informacje i formalności niezbędne do oceny minimalnych ekonomicznych i technicznych norm, wymaganych od dostawcy.
 10. Kryteria udzielania zamówienia w przypadku, gdy zostały wymienione w zaproszeniu do składania ofert.
 11. Przewidywana liczba lub grupa dostawców, którzy zostaną zaproszeni do składania ofert.
 12. W stosownych przypadkach, zakaz wariantów
 13. Inne informacje.
 14. Data publikacji w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* wstępnego ogłoszenia informacyjnego lub odniesień do jej niepublikowania.
 15. Data wysłania ogłoszenia.
 16. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

D. Procedury negocjacyjne

1. Nazwa, adres, numer telefonu, adres telegraficzny, numer teleksu i faksu instytucji zamawiającej.
2. a) Wybrana procedura udzielenia zamówienia
b) W stosownych przypadkach, uzasadnienie wykorzystania procedury

przyspieszonej.

- c) W stosownych przypadkach, rodzaj zamówienia będącego przedmiotem składanych ofert.
3.
 - a) Miejsce realizacji dostawy.
 - b) Rodzaj i ilość towarów, które mają być dostarczone. Numer referencyjny CPA.
 - c) Wskazanie czy dostawcy mogą składać oferty dotyczące części wymaganych towarów.
4. Termin dostawy, jeżeli istnieje.
5. W stosownych przypadkach, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa dostawców, której udzielono zamówienia.
6.
 - a) Ostateczny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.
 - b) Adres, na który należy przesyłać wnioski.
 - c) Język lub języki, w których należy je sporządzać.
7. W stosownych przypadkach, wymagane wadium i gwarancje.
8. Informacje dotyczące sytuacji dostawcy oraz informacje i formalności niezbędne do oceny minimalnych ekonomicznych i technicznych norm, wymaganych od dostawcy.
9. Przewidywana liczba lub grupa dostawców, którzy zostaną zaproszeni do składania ofert.
10. W stosownych przypadkach, zakaz wariantów
11. W stosownych przypadkach, nazwiska i adresy dostawców już wybranych przez podmiot udzielający zamówienia.
12. W stosownych przypadkach, data lub daty wcześniejszych publikacji w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.
13. Inne informacje.
14. Data wysłania ogłoszenia.
15. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

E. Udzielenie zamówień.

1. Nazwa i adres podmiotu udzielającego zamówienia.

2. Wybrana procedura udzielenia zamówienia. W przypadku procedury negocjacyjnej bez publikacji ogłoszenia o przetargu, uzasadnienie (art. 6 ust. 3).
3. Data udzielenia zamówienia.
4. Kryteria przyznania zamówienia.
5. Liczba otrzymanych ofert.
6. Nazwa i adres dostawcy lub dostawców.
7. Rodzaj i ilość produktów, które mają być dostarczone, w stosownych przypadkach, przez dostawcę. Numer referencyjny CPA.
8. Cena lub rozpiętość zapłaconych cen (minimum/ maksimum).
9. W stosownych przypadkach, wartość oraz część zamówienia, która może być zlecona do wykonania stronom trzecim.
10. Inne informacje.
11. Data publikacji ogłoszenia o przetargu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.
12. Data wysłania ogłoszenia.
13. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

ZAŁĄCZNIK V

TERMINY STOSOWANIA ŚRODKÓW TRANSPOZYCJI

Dyrektywa 77/62/EWG ¹	Zmieniona dyrektywą				Zmieniona Aktami Przystąpienia	
	80/767/EW G ²	88/295/EW G ³	90/531/EW G ⁴	92/50/EWG ⁵	GR ⁶	ES/PO ⁷
art. 1 lit. a)		zmieniony				
art. 1 lit. b) i c)						
art. 1 lit. d)-f)		zmieniony				
art. 2 ust. 1		skreślony				
art. 2 ust. 2		zmieniony	zmieniony			
art. 2 ust. 3						
art. 2a		dodany				
art. 3						
art. 4		skreślony				
art. 5		zmieniony				
art. 5 ust. 1 lit. c)				zmieniony		
art. 6		zmieniony				
art. 7		zmieniony				
art. 8						
art. 9		zmieniony				
art. 10 ust. 1		zmieniony				
art. 10 ust. 2-4						
art. 11 ust. 1-3		zmieniony				
art. 11 ust. 4-6						
art. 12 ust. 1		zmieniony				
art. 12 ust. 2-3		zmieniony				
art. 13		skreślony				
art. 14		skreślony				

Dyrektywa 77/62/EWG ¹	Zmieniona dyrektywą				Zmieniona Aktami Przystąpienia	
	80/767/EW G ²	88/295/EW G ³	90/531/EW G ⁴	92/50/EWG ⁵	GR ⁶	ES/PO ⁷
art. 15		skreślony				
art. 16						
art. 17						
art. 18						
art. 19 ust. 1		zmieniony				
art. 19 ust. 2						
art. 20						
art. 21 ust. 1						
art. 21 ust. 2		zmieniony				
art. 22						
art. 23						
art. 24						
art. 25						
art. 26		zmieniony				
art. 27						
art. 28						
art. 29		zmieniony				
art. 30						
art. 31						
art. 32						
załącznik I		zmieniony				
załącznik II		zmieniony			zmieniony	zmieniony
załącznik III		zmieniony				
	art. 1					
	art. 1					
	art. 2	skreślić				

Dyrektywa 77/62/EWG ¹	Zmieniona dyrektywą				Zmieniona Aktami Przystąpienia	
	80/767/EW G ²	88/295/EW G ³	90/531/EW G ⁴	92/50/EWG ⁵	GR ⁶	ES/PO ⁷
	art. 3	skreślić				
	art. 4	skreślić				
	art. 5	skreślić				
	art. 6	skreślić				
	art. 7					
	art. 8					
	art. 9					
	art. 10					
	art. 11					
	załącznik I					
	załącznik II					

¹ WE-9: 24.06.1978
GR: 1.01.1983
ES, PO: 1.01.1986

³ WE-9: 1.01.1989
GR, ES, PO: 1.03.1992

⁵ WE-12: 1.07.1993

⁶ WE-10: 1.01.1983

² WE-9: 1.01.1981
GR: 1.01.1983
ES, PO: 1.01.1986

⁴ WE-9: 1.01.1983
ES: 1.01.1996
GR, PO: 1.01.1998

⁷ WE-12: 1.01.1986

ZALĄCZNIK VI

TABELA KORELACJI

Niniejsza dyrektywa	77/62/EWG	80/767/EWG	88/295/EWG	90/53/EWG	92/50/EWG
art. 1	art. 1				
art. 2 ust. 1	art. 2 ust. 2			art. 35 ust. 1	
art. 2 ust. 2	art. 2 ust. 3				
art. 3	art. 2a				
art. 4	art. 3				
art. 5 ust. 1 lit a) i b)	art. 5 ust. 1 lit. a) i b)				
art. 5 ust. 1 lit. c) akapit pierwszy	art. 5 ust. 1 lit. c)				art. 42 ust. 1
art. 5 ust. 1 lit. c) akapit drugi	art. 5 ust. 1 lit. d)				
art. 5 ust. 1 lit. d)	—				
art. 5 ust. 2-6	art. 5 ust. 2-6				
art. 6 ust. 1	art. 6 ust. 1				
—	art. 6 ust. 2				
art. 6 ust. 2	art. 6 ust. 3				
art. 6 ust. 3 lit. a)-e)	art. 6 ust. 4 lit. a)-e)				
art. 6 ust. 4	art. 6 ust. 5				
art. 7 ust 1-2	-				
art. 7 ust. 3	art. 6 ust. 6				
art. 8 ust. 1-4	art. 7 ust 1-4				
art. 8 ust. 5 lit. a) i b)	-				
art. 8 ust. 5 lit. c)	art. 7 ust. 5 lit. a)-c)				
art. 8 ust. 6	art. 7 ust. 6				
art. 9 ust. 1 akapit pierwszy	art. 9 ust. 1 akapit pierwszy				
-	art. 9 ust. 1 akapit drugi				
art. 9 ust. 1 akapit drugi	-				
art. 9 ust. 2 i 3	art. 9 ust. 2 i 3				
art. 9 ust. 4	art. 9 ust. 5				
art. 9 ust. 5	art. 9 ust. 4				
art. 9 ust. 6 i 7	art. 9 ust. 6				

Niniejsza dyrektywa	77/62/EWG	80/767/EWG	88/295/EWG	90/53/EWG	92/50/EWG
art. 9 ust. 8	akapit pierwszy art. 9 ust. 6				
art. 9 ust. 9	akapit drugi art. 9 ust. 7				
art. 9 ust. 10	art. 9 ust. 8				
art. 9 ust. 11	art. 9 ust. 9				
art. 10	art. 10				
art. 11 ust. 1	art. 11 ust. 1				
art. 11. ust. 2	art. 11 ust. 2				
art. 11 ust. 2 lit. a)- e)	-				
art. 11 ust. 3	art. 11 ust. 3				
art. 11 ust. 4	art. 11 ust. 5				
art. 11 ust. 5	art. 11 ust. 4				
art. 11 ust. 6	art. 11 ust. 6				
art. 12	art. 12				
art. 13	art. 16				
art. 14	-				
art. 15	art. 17				
art. 16 ust. 1	art. 8				
art. 16 ust. 2	-				
art. 17	-				
art. 18	art. 18				
art. 19 ust. 1	art. 19 ust. 1				
art. 19 ust. 2 i 3	-				
art. 19 ust. 4	art. 19 ust. 2				
art. 20	art. 20				
art. 21 ust. 1 i 2	art. 21				
art. 22	art. 22				
art. 23	art. 23				
art. 24	art. 24				
art. 25	-				
art. 26 ust. 1 i 2	art. 25 ust 1 i 2				
-	art. 25 ust. 3 i 4				
art. 27	art. 25 ust. 5-7				
-	art. 26				
-	art. 27				
art. 28		art. 1 ust. 1 i 7			
art. 29 ust. 1 i 2		art. 8 ust. 1 i 2			
art. 29 ust. 3		art. 1 ust. 2			

Niniejsza dyrektywa	77/62/EWG	80/767/EWG	88/295/EWG	90/53/EWG	92/50/EWG
art. 30	art. 28				
art. 31	art. 29				
art. 32	-				
art. 33	art. 30 i 31	art. 9 i 10	art. 20 i 21		
art. 34	-				
art. 35	-				
-	załącznik I				
załącznik I		załącznik I			
załącznik II		załącznik II			
załącznik III	załącznik II				
pkt 1	pkt 1				
pkt 2	pkt 2				
pkt 3	pkt 3				
pkt 4	-				
pkt 5	pkt 4				
załącznik IV	załącznik III				
pkt A	pkt D				
pkt B	pkt A				
pkt C	pkt B				
pkt D	pkt C				
pkt E	pkt E				
załącznik V	-				
załącznik VI	-				

Art.. 2 ust. 2	art. 2 ust. 3				
art. 3	art. 2a				
art. 4	art. 3				
art. 5 ust. 1 lit. a) i b)	art. 5 ust. 1 lit. a) i b)				art. 42 ust. 1
art. 5 ust. 1 lit c) akapit pierwszy	art. 5 ust. 1 lit. c)				
art. 5 ust. 1 lit. c) akapit drugi	art. 5 ust. 1 lit. d)				
art. 5 ust. 1 lit. d)					
art. 5 ust. 2-6	(-)				
art. 6 ust. 1	art. 5 ust. 2-6				
(-)					
art. 6 ust. 2	art. 6 ust. 1				
art. 6 ust. 3 lit. a)-e)	art. 6 ust. 2				
art. 6 ust. 4	art. 6 ust. 3				
art. 7 ust. 1-2	art. 6 ust. 4 lit. a)-e)				
art. 7 ust. 3	art. 6 ust. 5				
art. 8 ust. 1-4	-				
art. 8 ust. 5 lit. a) i b)	art. 6 ust. 6				
art. 8 ust. 5 lit. c)	art. 7 ust. 1-4				
art. 8 ust. 6	(-)				
art. 9 ust. 1 akapit pierwszy	art. 7 ust. 5 lit. a)-c)				
(-)	art. 7 ust. 6				
art. 9 ust. 1 akapit drugi	art. 9 ust. 1 akapit pierwszy				
art. 9 ust. 2-3	art. 9 ust. 1 akapit drugi				
art. 9 ust. 4	(-)				
art. 9 ust. 5	art. 9 ust. 2-3				
art. 9 ust. 6-7	art. 9 ust. 5				
art. 9 ust. 8	art. 9 ust. 6				
art. 9 ust. 9	art. 9 ust. 7				
art. 9 ust. 10	art. 9 ust. 8				
art. 9 ust. 11	art. 9 ust. 9				
art. 10	art. 10				
art. 11 ust. 1	art. 11 ust. 1				
art. 11 ust. 2	art. 11 ust. 2				
art. 11 ust. 2 lit. a)-e)	(-)				
art. 11 ust. 3	art. 11 ust. 3				
art. 11 ust. 4	art. 11 ust. 5				
art. 11 ust. 5	art. 11 ust. 4				
art. 11 ust. 6	art. 11 ust. 6				
art. 12	art. 11 ust. 7				
art. 13	art. 11 ust. 8				
art. 14	art. 11 ust. 9				
art. 15	art. 11 ust. 10				
art. 16 ust. 1	art. 11 ust. 11				
art. 16 ust. 2	art. 11 ust. 12				
art. 17	(-)				

DYREKTYWA RADY 93/37/EWG

z dnia 14 czerwca 1993 r.

dotycząca koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 57 ust. 2, art. 66 i 100a,

uwzględniając propozycję Komisji¹,

we współpracy z Parlamentem Europejskim²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego³,

a także mając na uwadze co następuje:

dyrektywa Rady 71/305/EWG z dnia 26 lipca 1971 r. dotycząca koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane⁴ została zmieniona w znaczący sposób i w wielu sytuacjach; dla jasności i większej zrozumiałości wspomniana dyrektywa powinna zostać skonsolidowana;

jednoczesne osiągnięcie swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług w stosunku do zamówień publicznych na roboty budowlane, udzielonych w Państwach Członkowskich w imieniu Państwa, lub jednostek samorządu terytorialnego lub innych podmiotów prawa publicznego, zakłada nie tylko zniesienie ograniczeń, ale także koordynację krajowych procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane;

taka koordynacja powinna uwzględniać w możliwie największym zakresie procedury i praktyki ad

niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do pewnych zamówień na roboty budowlane w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji objętych dyrektywą 90/531/EWG;

w związku z rosnącym znaczeniem koncesji w dziedzinie robót budowlanych i ich szczególnym charakterem, zasady dotyczące ich ogłaszania powinny zostać włączone do niniejszej dyrektywy;

zamówienia na roboty budowlane o wartości mniejszej niż 5 000 000 ECU mogą być wyłączone z konkurencji jak przewidziano w niniejszej dyrektywie i właściwe jest

¹ Dz.U. nr. C 46 z 20.02.1992, str. 79.

² Dz.U. nr. C 125 z 18.05.1992, str. 171. oraz

Dz.U. nr C 305 z 23.11.1992, str. 73.

³ Dz.U. nr. C 106 z 27.04.1992, str. 11.

⁴ Dz.U. nr. L 185 z 16.08. 1971, str. 15. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 93/4/EWG (Dz.U. nr. L 38 z 16.2.1993, str. 31.).

zapewnienie wyłączenia ich z działań koordynujących;

należy uwzględnić wyjątkowe przypadki, w których nie trzeba stosować środków dotyczących koordynacji procedur, ale przypadki te należy wyraźnie ograniczyć;

procedura negocjacyjna powinna zostać uznana za wyjątkową i z tego względu mającą zastosowanie jedynie w niektórych, ograniczonych wypadkach;

niezbędne jest zapewnienie wspólnych zasad w dziedzinie technicznej, uwzględniających wspólnotową politykę w zakresie norm i specyfikacji;

w celu zapewnienia rozwoju rzeczywistej konkurencji w dziedzinie zamówień publicznych, niezbędne jest, aby ogłoszenia o zamówieniach, sporządzone przez instytucje zamawiające z Państw Członkowskich, były ogłaszane w całej Wspólnocie; informacje zawarte w tych ogłoszeniach muszą umożliwiać wykonawcom mającym swoje przedsiębiorstwo we Wspólnocie ocenę, czy są zainteresowani przewidzianymi zamówieniami; właściwe jest udzielenie im odpowiednich informacji w sprawie podjętych robót budowlanych oraz warunków z nimi związanych; w ramach procedur ograniczonych, ogłoszenie ma w szczególności umożliwić wykonawcom z Państw Członkowskich wyrażanie zainteresowania zamówieniami przez ubieganie się u instytucji zamawiających o zaproszenia do składania ofert, zgodnie ze stawianymi warunkami;

dotatkowe informacje dotyczące zamówień muszą w sposób zwyczajowo przyjęty w Państwach Członkowskich być podane w dokumentach każdego zamówienia lub w równoważnym dokumencie;

niezbędne jest zapewnienie wspólnych zasad, dotyczących uczestnictwa w zamówieniach publicznych na roboty budowlane, obejmujących zarówno kryteria wyboru jakościowego, jak i kryteria udzielenia zamówienia;

właściwym byłoby umożliwienie stosowania niektórych warunków technicznych, dotyczących ogłoszeń i sprawozdań statystycznych wymaganych przez przepisy niniejszej dyrektywy; załącznik II do niniejszej dyrektywy odnosi się do Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnotach Europejskich (NACE); Wspólnota może w razie potrzeby zmienić swoją wspólną nomenklaturę lub zastąpić ją nową oraz odpowiednio niezbędne jest ustanowienie przepisów dotyczących możliwości dostosowania odesłań do nomenklatury NACE w załączniku II;

niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań Państw Członkowskich, dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego oraz stosowania wskazanych w załączniku VII;

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „zamówieniami publicznymi na roboty budowlane” są umowy o charakterze odpłatnym, zawierane na piśmie między wykonawcą a instytucją zamawiającą, określoną w lit. b), których przedmiotem jest albo wykonanie, albo zarówno wykonanie jak i zaprojektowanie robót budowlanych, związanych z jedną z działalności określonych w załączniku II lub obiektu budowlanego, określonego poniżej w lit. c), albo wykonanie, za pomocą jakichkolwiek środków, obiektu budowlanego odpowiadającego wymogom określonym przez instytucję zamawiającą;
- b) „instytucje zamawiające” oznaczają Państwo, jednostki samorządu terytorialnego, podmioty prawa publicznego, związki zawarte przez co najmniej jedną taką jednostkę lub podmiot prawa publicznego.

„Podmiot prawa publicznego” oznacza każdy podmiot:

- ustanowiony w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, który nie ma charakteru przemysłowego lub handlowego, oraz
- posiadający osobowość prawną, oraz
- finansowany w przeważającej części przez Państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub przez inne podmioty prawa publicznego; lub jeżeli jego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych instytucji; lub jeżeli ponad połowę składu jego organu administracji, zarządu lub rady nadzorczej stanowią osoby mianowane przez Państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub przez inne podmioty prawa publicznego;

Wykazy podmiotów i kategorii podmiotów prawa publicznego spełniających kryteria określone w akapicie drugim są określone w załączniku I. Wykazy te są tak wyczerpujące, na ile to możliwe i mogą być poddawane przeglądowi zgodnie z procedurą określoną w art. 35. W tym celu Państwa Członkowskie zobowiązane są regularnie informować Komisję o zmianach w swoich wykazach.

- c) „obiekt budowlany” oznacza wynik całości robót budowlanych w zakresie budownictwa lub inżynierii lądowej i wodnej, który może samoistnie spełniać funkcję gospodarczą lub techniczną;
- d) „koncesja na roboty budowlane” jest zamówieniem, tego samego typu, jak to wskazane w lit. a) z wyjątkiem faktu, że wynagrodzeniem za roboty budowlane, które mają być wykonane, jest albo wyłącznie prawo do eksploatacji obiektu budowlanego, albo takie prawo wraz z płacnością;
- e) „procedurami otwartymi” są te procedury krajowe, w ramach których oferty mogą składać wszyscy zainteresowani wykonawcy;
- f) „procedurami ograniczonymi” są te procedury krajowe, w ramach których oferty mogą składać tylko wykonawcy zaproszeni przez instytucję zamawiającą;
- g) „procedurami negocjacyjnymi” są te procedury krajowe, w ramach których instytucje zamawiające zwracają się według swojego wyboru do wykonawców i negocjują

warunki zamówienia z jednym lub kilkoma z nich;

- h) wykonawca składający ofertę, jest oznaczony pojęciem „oferent” zaś ubiegający się o zaproszenie do udziału w procedurze ograniczonej lub negocjacyjnej, pojęciem „kandydat”

Artykuł 2

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki celem zapewnienia, że instytucje zamawiające stosują lub zapewniają stosowanie niniejszej dyrektywy w przypadku, gdy subsydują one bezpośrednio ponad 50% zamówienia na roboty budowlane, udzielanego przez podmiot inny niż one same.

2. Ust. 1 dotyczy wyłącznie zamówień objętych klasą 50, grupa 502 Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnotach Europejskich (NACE), a także zamówień dotyczących robót budowlanych w zakresie budowy szpitali, obiektów sportowych, rekreacyjnych i wypoczynkowych, budynków szkolnych i uniwersyteckich oraz budynków wykorzystywanych do celów administracyjnych.

Artykuł 3

1. Jeżeli instytucje zamawiające zawierają umowę dotyczącą koncesji na roboty budowlane, reguły dotyczące ogłoszeń, określone w art. 11 ust. 3, 6, 7 i 9-13 oraz w art. 15, mają zastosowanie do tej umowy, gdy jej wartość jest nie mniejsza niż 5 000 000 ECU.

2. Instytucja zamawiająca może:

- albo wymagać, aby koncesjonariusz udzielił stronom trzecim zamówień ,o wartości reprezentującej co najmniej 30% całkowitej wartości robót budowlanych stanowiących przedmiot koncesji na roboty budowlane, jednocześnie stwarzając kandydatom możliwość zwiększenia tego udziału procentowego. Niniejszy minimalny udział procentowy określany jest w umowie dotyczącej koncesji na roboty budowlane,
- albo wezwać kandydatów ubiegających się o koncesję, aby określili w swych ofertach procent całkowitej wartości robót budowlanych, stanowiących przedmiot koncesji na roboty budowlane, który zamierzają zlecić stronom trzecim w przypadku, jeżeli przewidują tego typu zlecenie.

3. Jeżeli sam koncesjonariusz jest instytucją zamawiającą w rozumieniu art. 1 lit. b), to jest zobowiązany do stosowania przepisów niniejszej dyrektywy w przypadku robót budowlanych, które mają być wykonane przez strony trzecie.

4. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki, celem zapewnienia, że koncesjonariusz, który sam nie jest instytucją zamawiającą, stosuje do zamówień udzielanych stronom trzecim przepisy dotyczące ogłoszeń zawarte w art. 11 ust. 4, 6, 7 i 9-13 oraz w art. 16, w stosunku do zamówień, których wartość jest nie mniejsza niż 5 000 000 ECU. Ogłoszenie nie jest jednakże wymagane w odniesieniu do zamówień na roboty budowlane, które spełniają warunki określone w art. 7 ust. 3.

Przedsiębiorstwa, które utworzyły grupę w celu uzyskania koncesji na roboty budowlane lub

przedsiębiorstwa z nimi powiązane, nie są uważane za strony trzecie.

„Przedsiębiorstwo powiązane” oznacza przedsiębiorstwo, na które koncesjonariusz może wywierać, bezpośrednio lub pośrednio, dominujący wpływ, lub przedsiębiorstwo, które może wywierać dominujący wpływ na koncesjonariusza, lub przedsiębiorstwo, które wspólnie z koncesjonariuszem podlega dominującemu wpływowi innego przedsiębiorstwa z uwagi na własność, zaangażowanie finansowe lub reguły określające jego działanie. Domniemywa się istnienie dominującego wpływu ze strony przedsiębiorstwa wobec innego przedsiębiorstwa, jeżeli to pierwsze przedsiębiorstwo, bezpośrednio lub pośrednio:

- posiada większość kapitału udziałowego tego przedsiębiorstwa, lub
- kontroluje większość głosów przypadających na akcje emitowane przez to przedsiębiorstwo, lub
- może powołać ponad połowę członków organu administracji, zarządu lub nadzoru tego przedsiębiorstwa.

Wyczerpujący wykaz takich przedsiębiorstw jest załączany do wniosku o udzielenie koncesji. Wykaz ten jest uaktualniany po zaistnieniu wszelkich zmian w stosunkach między przedsiębiorstwami.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:

- a) zamówień udzielanych w dziedzinach określonych w art. 2, 7, 8 i 9 dyrektywy 90/531/EWG oraz spełniających warunki określone w art. 6 ust. 2 tej dyrektywy;
- b) zamówień na roboty budowlane, które są określone jako objęte tajemnicą lub których realizacji muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi obowiązującymi w zainteresowanym Państwie Członkowskim, albo gdy wymaga tego ochrona podstawowych interesów w zakresie bezpieczeństwa tego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 5

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień publicznych, które podlegają innym regułom proceduralnym i są udzielane:

- a) na podstawie umowy międzynarodowej, zawartej zgodnie z Traktatem, między Państwem Członkowskim a jednym lub wieloma państwami trzecimi, obejmującej roboty budowlane, mające na celu wspólną realizację lub użytkowanie projektu przez państwa - sygnatariuszy; wszystkie umowy należy podać do wiadomości Komisji, która może skonsultować się z Komitetem Doradczym ds. zamówień publicznych, powołanym decyzją Rady 71/306/EWG⁵
- b) przedsiębiorstwom w Państwie Członkowskim lub w państwie trzecim, na podstawie umowy międzynarodowej odnoszącej się do stacjonowania wojsk;

⁵ Dz.U nr L 185 z 16.08.1971, str. 15; Decyzja ostatnio zmieniona decyzją 77/63/EWG (Dz.U. nr L 13 z 15.01.1977, str. 15).

- c) na podstawie szczególnej procedury organizacji międzynarodowej.

Artykuł 6

1. Przepisy niniejszej dyrektywy mają zastosowanie do zamówień publicznych na roboty budowlane, których szacunkowa wartość, bez podatku VAT, jest nie mniejsza niż 5 000 000 ECU;

2. a) Próg, wyrażony w walutach krajowych, podlega rewizji dokonywanej, co do zasady, co dwa lata, począwszy od dnia 1 stycznia 1992 r. Obliczenie tej wartości następuje w oparciu o średnie dzienne kursy tych walut w ecu, wg średniego kursu dnia danej waluty, w okresie 24 miesięcy kończących się ostatniego dnia sierpnia, poprzedzającego dzień 1 stycznia, będący datą kolejnej rewizji. Wartości kursów publikowane są w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* na początku listopada.
- b) Metoda obliczania ustanowiona w lit. a) podlega na wniosek Komisji przeglądowi dokonywanemu przez Komitet Doradczy ds. zamówień publicznych, po dwóch latach od dnia jej pierwszego zastosowania.

3. W przypadku gdy obiekt budowlany jest podzielony na kilka części, z których każda stanowi przedmiot odrębnego zamówienia, wartość każdej z tych części jest uwzględniana przy obliczaniu wartości, określonej w ust. 1. W przypadku gdy łączna wartość części jest nie mniejsza niż wartość określona w ust. 1, przepis tego ustępu ma zastosowanie do wszystkich części. Instytucje zamawiające mogą odstąpić od stosowania przepisu ust. 1 w odniesieniu do tych części, których szacunkowa wartość, bez podatku VAT, jest mniejsza niż 1 000 000 ECU, pod warunkiem, że całkowita wartość szacunkowa tych części nie przekracza 20% całkowitej wartości wszystkich części.

4. Żaden obiekt budowlany ani żadne zamówienie, nie mogą być dzielone z zamiarem uniknięcia stosowania niniejszej dyrektywy.

5. Przy obliczaniu wartości określonych w ust. 1 oraz w art. 7, uwzględniana jest nie tylko wartość zamówienia publicznego na roboty budowlane, lecz także szacunkowa wartość dostaw, potrzebnych do wykonania robót budowlanych, udostępnionych wykonawcy przez instytucje zamawiające.

Artykuł 7

1. Przy udzielaniu zamówień publicznych na roboty budowlane instytucje zamawiające stosują procedury, określone w art. 1 lit. e), f) i g), dostosowane do niniejszej dyrektywy.

2. Instytucje zamawiające mogą udzielać zamówienia na roboty budowlane w ramach procedury negocjacyjnej z uprzednią publikacją ogłoszenia o zamówieniu oraz po dokonaniu wyboru kandydatów zgodnie z opublikowanymi kryteriami jakościowymi, w następujących przypadkach:

- a) jeżeli w toku realizacji procedury otwartej lub ograniczonej wpłynęły nieprawidłowe oferty albo wpłynęły oferty, które nie mogą być przyjęte na mocy przepisów krajowych, zgodnych z przepisami tytułu IV o ile początkowe warunki zamówienia nie zostały istotnie zmienione. Instytucje zamawiające w takich wypadkach nie publikują

ogłoszenia o zamówieniu, jeżeli procedura negocjacyjna obejmuje wszystkie przedsiębiorstwa spełniające kryteria art. 24-29, które złożyły w toku uprzedniej procedury otwartej lub ograniczonej oferty zgodne z formalnymi wymogami procedury przetargowej;

- b) gdy roboty budowlane wykonywane są wyłącznie w celach badawczych, eksperymentalnych lub rozwojowych a nie w celu osiągnięcia rentowności rynkowej lub pokrycia poniesionych kosztów badań i rozwoju;
- c) w wyjątkowych przypadkach, gdy charakter robót budowlanych lub związane z nimi ryzyka nie pozwalają na dokonanie wcześniejszej ogólnej wyceny.

3. Instytucja zamawiająca może udzielić zamówienia na roboty budowlane w procedurze negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia w następujących przypadkach:

- a) jeżeli w toku procedury otwartej lub ograniczonej oferty nie wpłynęły lub wpłynęły jedynie oferty nieprawidłowe pod warunkiem, że początkowe warunki zamówienia nie zostały w istotny sposób zmienione a sprawozdanie zostało przekazane Komisji na jej wniosek;
- b) jeżeli z przyczyn technicznych, artystycznych lub z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych roboty budowlane mogą być wykonane tylko przez określonego wykonawcę;
- c) w zakresie, w jakim jest to ściśle niezbędne, ze względu na wyjątkowo pilny charakter sprawy związanej z wydarzeniami, których zainteresowane instytucje zamawiające nie mogły przewidzieć, nie mogą być dotrzymane terminy, przewidziane dla procedur: otwartej, ograniczonej lub negocjacyjnej, o których mowa w ust. 2. Okoliczności, na które można się powoływać w celu uzasadnienia wyjątkowo pilnego charakteru sprawy nie mogą być w żadnym przypadku wywołane przez instytucje zamawiające;
- d) w przypadku dodatkowych robót budowlanych, nie przewidzianych ani w projekcie pierwotnie rozważanym, ani w pierwotnie zawartej umowie, które jednak z uwagi na nieprzewidziane wydarzenia, stały się niezbędne do wykonania określonego w nich obiektu budowlanego, pod warunkiem, że zamówienie jest udzielone wykonawcy wykonującemu taki obiekt budowlany:
 - -gdy takie roboty budowlane ze względów technicznych i ekonomicznych nie mogą być oddzielone od głównego zamówienia bez istotnej uciążliwości dla instytucji zamawiających, lub
 - gdy takie roboty budowlane mogą być oddzielone od wykonania pierwotnego zamówienia, lecz są ściśle niezbędne do jego zakończenia, .

Jednakże, łączna wartość udzielonych zamówień na dodatkowe roboty budowlane nie może przekroczyć 50% wartości głównego zamówienia;

- e) w przypadku nowych robót budowlanych polegających na powtórzeniu podobnych obiektów budowlanych powierzonych przedsiębiorstwu, któremu te

same instytucje zamawiające udzieliły zamówienia pod warunkiem, że roboty te są zgodne z zasadniczym projektem, stanowiącym przedmiot pierwszego zamówienia, udzielonego zgodnie z procedurami określonymi w ust. 4.

Możliwość zastosowania tej procedury musi być wskazana w zaproszeniu do ubiegania się o realizację pierwszego projektu a całkowita wartość zamówienia na kolejne roboty budowlane jest uwzględniana przez instytucję zamawiającą w zakresie stosowania przez nią przepisów art. 6. Procedura ta może być stosowana wyłącznie w okresie trzech lat od chwili udzielenia pierwotnego zamówienia.

4. We wszystkich innych przypadkach instytucje zamawiające udzielają zamówień na roboty budowlane w procedurze otwartej lub ograniczonej.

Artykuł 8

1. Instytucja zamawiająca powiadamia każdego z niedopuszczonych kandydatów lub oferentów, który o to wystąpi, o przyczynach odrzucenia jego wniosku lub oferty, w terminie piętnastu dni od daty otrzymania wniosku, a w przypadku oferty, podaje nazwę oferenta, któremu udzielono zamówienia.

2. Instytucja zamawiająca powiadamia kandydatów lub oferentów, którzy o to wystąpią, o przyczynach podjęcia decyzji o nieudzieleniu zamówienia, w odniesieniu do którego dokonano zaproszenia do ubiegania się o zamówienie lub decyzji o ponownym wszczęciu procedury. O podjętej decyzji instytucja zamawiająca powiadamia również Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

3. Instytucja zamawiająca, w przypadku każdego udzielonego zamówienia, sporządza pisemne sprawozdanie, zawierające co najmniej:

- nazwę i adres instytucji zamawiającej, przedmiot i wartość zamówienia,
- nazwy dopuszczonych kandydatów lub oferentów oraz powody ich wyboru,
- nazwy odrzuconych kandydatów lub oferentów oraz powody ich odrzucenia,
- nazwę oferenta, któremu udzielono zamówienia oraz powody wyboru jego oferty a także, jeśli to wiadome, wskazanie tej części zamówienia, którą oferent, któremu udzielono zamówienia, zamierza zlecić do wykonania stronom trzecim,
- w wypadku procedur negocjacyjnych, okoliczności określone w art. 7, uzasadniające zastosowanie tych procedur.

Sprawozdanie to albo jego główne elementy należy przekazać Komisji na jej wniosek.

Artykuł 9

W przypadku zamówień związanych z projektowaniem i wykonaniem robót budowlanych w ramach programu publicznego budownictwa mieszkaniowego, jeżeli rozmiary i stopień złożoności, a także przewidywany czas wykonania od samego początku wymagają planowania opartego na ścisłej współpracy w ramach zespołu złożonego z przedstawicieli instytucji zamawiających, rzeczoznawcy i wykonawcy odpowiedzialnego za przeprowadzenie

prac - można zastosować procedurę specjalną w celu wybrania wykonawcy najbardziej odpowiedniego do włączenia do takiego zespołu.

W szczególności, instytucje zamawiające w ogłoszeniu o zamówieniu zawierają możliwie najbardziej dokładny opis prac, które mają być wykonane, aby umożliwić zainteresowanym wykonawcom sformułowanie właściwych koncepcji realizacji projektu. Ponadto, zgodnie z art. 24-29, instytucja zamawiająca przedstawia w ogłoszeniu warunki podmiotowe, techniczne i finansowe, które powinni spełniać kandydaci.

W przypadku przyjęcia takiej procedury instytucja zamawiająca stosuje wspólne zasady dotyczące ogłoszeń dotyczących procedury ograniczonej oraz zasady dotyczące jakościowych kryteriów wyboru.

TYTUŁ II

WSPÓLNE REGUŁY W DZIEDZINIE TECHNICZNEJ

Artykuł 10

1. Specyfikacje techniczne, określone w załączniku III, zamieszczane są w.
2. Bez uszczerbku dla prawnie wiążących krajowych norm technicznych, oraz w zakresie w jakim są one zgodne z prawem wspólnotowym, specyfikacje techniczne określone są przez instytucje zamawiające poprzez odniesienie do norm krajowych wdrażających normy europejskie lub do europejskich aprobat technicznych lub poprzez odniesienie do wspólnych specyfikacji technicznych.
3. Instytucja zamawiająca może odstąpić od ust. 2, jeżeli:
 - a) normy, europejskie aprobaty techniczne lub wspólne specyfikacje techniczne nie zawierają żadnych przepisów w zakresie ustanawiania zgodności lub jeżeli nie istnieją techniczne sposoby do zadowalającego ustanowienia zgodności produktu z tymi normami, europejskimi aprobatami technicznymi lub wspólnymi specyfikacjami technicznymi;
 - b) te normy, europejskie aprobaty techniczne lub wspólne specyfikacje techniczne zobowiązywałyby instytucje zamawiające do używania produktów lub materiałów niekompatybilnych z urządzeniami już używanymi lub pociągałyby za sobą nieproporcjonalnie duże koszty lub trudności techniczne, jednak tylko w ramach wyraźnie określonej i opisanej strategii, przewidującej przestawienie się, w określonym czasie, na normy europejskie, europejskie aprobaty techniczne lub wspólne specyfikacje techniczne;
 - c) projekt, którego to dotyczy, jest rzeczywiście innowacyjny i stosowanie wobec niego istniejących norm europejskich, europejskich aprobat technicznych lub wspólnych specyfikacji technicznych nie byłoby właściwe.
4. Instytucje zamawiające, powołując się na ust. 3 odnotowują, jeśli to możliwe, przyczyny takiego postępowania w ogłoszeniu o zamówieniu opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* lub w dokumentach zamówienia, oraz w każdym

przypadku wskazują te przyczyny w swej wewnętrznej dokumentacji przekazują te informacje Państwom Członkowskim oraz Komisji na ich wniosek.

5. W razie braku norm europejskich, europejskich aprobat technicznych lub wspólnych specyfikacji technicznych, specyfikacje techniczne:

- a) są określane poprzez odniesienie do krajowych specyfikacji technicznych, uznanych za zgodne z podstawowymi wymaganiami wymienionymi w dyrektywach wspólnotowych w sprawie harmonizacji technicznej, zgodnie z procedurami określonymi w tych dyrektywach, w szczególności zgodnie z procedurami określonymi w dyrektywie Rady 89/106/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do wyrobów budowlanych ⁶;
- b) mogą być określone poprzez odniesienie do krajowych specyfikacji technicznych, dotyczących projektowania, metod obliczania oraz wykonywania obiektów budowlanych oraz używania materiałów;
- c) mogą być określone przez odniesienie do innych dokumentów.

W takim przypadku właściwe jest odniesienie się do norm w następującej kolejności:

- (i) normy krajowe, wdrażające normy międzynarodowe przyjęte przez kraj instytucji zamawiającej;
- (ii) inne krajowe normy i krajowe aprobaty techniczne kraju instytucji zamawiającej;
- (iii) wszelkie inne normy.

6. Państwa Członkowskie zakazują wprowadzania do klauzul umownych, dotyczących danego zamówienia takich specyfikacji technicznych, które, odnosząc się do produktów określonej produkcji lub pochodzących ze szczególnego źródła lub wytwarzanych w określony sposób, skutkują uprzywilejowaniem lub wykluczeniem niektórych usługodawców, chyba że jest to uzasadnione ze względu na przedmiot zamówienia. W szczególności, zakazane jest wskazywanie znaków towarowych, patentów, typów lub szczególnego pochodzenia lub produkcji. Jednakże, jeżeli takiemu wskazaniu towarzyszą wyrazy: „lub równoważne”, jest to dopuszczalne w przypadkach, gdy instytucje zamawiające nie mogą określić przedmiotu zamówienia przy użyciu specyfikacji wystarczająco dokładnych i zrozumiałych dla wszystkich zainteresowanych stron.

TYTUŁ III

WSPÓLNE REGUŁY DOTYCZĄCE OGŁOSZEŃ

Artykuł 11

1. Instytucje zamawiające informują w drodze ogłoszenia informacyjnego o podstawowych cechach zamówień na roboty budowlane, których zamierzają udzielić, oraz szacunkową wartość, która jest nie mniejsza niż próg ustanowiony w art. 6 ust. 1.

⁶ Dz.U. nr L 40 z 11.02.1989, str. 12.

2. Instytucje zamawiające, które zamierzają udzielić zamówienia publicznego na roboty budowlane w procedurze otwartej, ograniczonej lub negocjacyjnej, określonych w art. 7 ust. 2, informują o swym zamiarze w ogłoszeniu.

3. Instytucje zamawiające, które zamierzają udzielić koncesji na roboty budowlane, informują o swym zamiarze w ogłoszeniu.

4. Koncesjonariusze robót budowlanych, inni niż instytucje zamawiające, którzy pragną udzielić zamówień na roboty budowlane stronie trzeciej w rozumieniu art. 3 ust. 4, informują o swym zamiarze w drodze ogłoszenia.

5. Instytucje zamawiające, które udzieliły zamówienia, informują o wyniku w drodze ogłoszenia. Jednakże, niektóre informacje o udzieleniu zamówienia, w pewnych okolicznościach nie muszą być opublikowane, jeśli ich ujawnienie utrudniłoby stosowanie prawa, byłoby sprzeczne z interesem publicznym, naruszyłoby uprawnione interesy gospodarcze poszczególnych przedsiębiorstw publicznych lub prywatnych albo mogłoby naruszać uczciwą konkurencję między wykonawcami.

6. Ogłoszenia, o których mowa w ust. 1-5, są sporządzone zgodnie ze wzorami określonymi w załącznikach IV, V i VI i zawierają informacje wymagane w tych wzorach.

Instytucje zamawiające nie mogą wymagać spełnienia jakichkolwiek warunków innych niż te, o których mowa w art. 26 i 27, przy żądaniu informacji dotyczących standardów ekonomicznych i technicznych, których wymagają od wykonawców przy ich wyborze (załącznik IV B pkt 11, załącznik IV C pkt 10 oraz załącznik IV D pkt 9).

7. Instytucje zamawiające przesyłają ogłoszenia, określone w ust. 1-5, tak szybko jak to możliwe i w najbardziej odpowiedni sposób, do Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich. W przypadku procedury przyspieszonej, określonej w art. 14, ogłoszenie przesyła się teleksem, telegraficznie lub telefaksem.

Ogłoszenie, określone w ust. 1, powinno być wysłane niezwłocznie po podjęciu decyzji zatwierdzającej planowanie zamówień na roboty budowlane, których instytucje zamawiające zamierzają udzielić.

Ogłoszenie określone w ust. 5, wysyła się nie później, niż w ciągu czterdziestu ośmiu dni od daty udzielenia danego zamówienia.

8. Ogłoszenia, określone w ust. 1 i 5 zostają opublikowane w całości w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* oraz w bazie danych TED, w językach urzędowych Wspólnot, przy czym autentyczny jest jedynie tekst w języku oryginału.

9. Ogłoszenia określone w ust. 2, 3 oraz 4 zostają opublikowane w całości w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* oraz w bazie danych TED, w językach oryginału. Streszczenie ważniejszych elementów każdego ogłoszenia zostaje opublikowane w językach urzędowych Wspólnoty, przy czym autentyczny jest jedynie tekst w języku oryginału.

10. Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich publikuje ogłoszenia nie później niż po dwunastu dniach od daty ich wysłania. W przypadku procedury przyspieszonej,

określonej w art. 14, termin ten ulega skróceniu do pięciu dni.

11. Ogłoszenia nie są publikowane w dziennikach urzędowych lub w prasie kraju instytucji zamawiającej przed datą wysłania do Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich; przy publikacji należy podać tę datę. Ogłoszenie nie zawiera informacji innych niż te opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

12. Instytucje zamawiające muszą być w stanie udowodnić datę wysłania.

13. Koszty publikacji ogłoszeń w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ponoszą Wspólnoty. Tekst ogłoszenia nie przekracza jednej strony Dziennika Urzędowego lub około 650 wyrazów. Każde wydanie Dziennika Urzędowego zawierające jedno albo więcej ogłoszeń, odtwarza wzór ogłoszenia lub wzory, według których publikowane ogłoszenie jest sporządzane.

Artykuł 12

1. W procedurach otwartych termin składania ofert ustalony przez instytucje zamawiające nie może być krótszy niż pięćdziesiąt dwa dni od daty wysłania ogłoszenia.

2. Termin składania ofert przewidziany w ust. 1, może zostać skrócony do trzydziestu sześciu dni, gdy instytucje zamawiające opublikowały w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ogłoszenie o zamówieniu przewidziane w art. 11 ust. 1, sporządzone zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku IV A,.

3. Pod warunkiem że w odpowiednim czasie o to wnioskowano, dokumenty zamówienia i dokumenty towarzyszące są przesyłane wykonawcom przez instytucje zamawiające lub właściwe departamenty w terminie sześciu dni od daty otrzymania ich wniosku.

4. Pod warunkiem że w odpowiednim czasie o to wnioskowano, dodatkowe informacje dotyczące dokumentów zamówienia są przekazywane przez instytucje zamawiające nie później niż sześć dni przed końcowym terminem składania ofert.

5. W przypadku gdy dokumenty zamówienia, dokumenty towarzyszące lub dodatkowe informacje z powodu ich znacznej objętości nie mogą być dostarczone w terminach określonych w ust. 3 lub 4 lub w przypadku, gdy oferty mogą zostać złożone tylko po wizycie na miejscu albo po dokonaniu na miejscu sprawdzenia dokumentów towarzyszących dokumentom zamówienia, terminy określone w ust. 1 oraz 2 są odpowiednio przedłużone.

Artykuł 13

1. W procedurach ograniczonych i negocjacyjnych, w rozumieniu art. 7 ust. 2, ustalony przez instytucje zamawiające termin zgłaszania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu nie jest krótszy niż trzydzieści siedem dni od daty wysłania ogłoszenia.

2. Instytucje zamawiające równocześnie oraz na piśmie zapraszają wybranych kandydatów do złożenia ofert. Do zaproszenia dołącza się dokumenty zamówienia i dokumenty towarzyszące. Zaproszenie takie zawiera co najmniej:

a) tam, gdzie to stosowne, adres instytucji, do której można zwrócić się z wnioskiem o

dokumenty zamówienia i dokumenty towarzyszące oraz termin zgłaszania takich wniosków, również wysokość i warunki płatności kwot uiszczanych ewentualnie za te dokumenty;

- b) termin składania ofert, adres, na który muszą być wysłane oraz język albo języki, w jakich muszą być sporządzone;
- c) odniesienie do opublikowanego ogłoszenia o zamówieniu;
- d) wskazanie wszelkich dokumentów, które trzeba załączyć w celu potwierdzenia możliwych do zweryfikowania oświadczeń złożonych przez kandydata, zgodnie z art. 11 ust. 7, albo w celu uzupełnienia informacji przewidzianych w tym artykule, na tych samych warunkach jak te określone w art. 26 i 27;
- e) kryteria udzielenia zamówienia, jeżeli nie są zawarte w ogłoszeniu.

3. W procedurach ograniczonych ustalony przez instytucje zamawiające termin składania ofert nie może być krótszy niż czterdzieści dni od daty wysłania pisemnego zaproszenia.

4. Termin składania ofert ustanowiony w ust. 3 może być skrócony do dwudziestu sześciu dni w przypadku, gdy instytucje zamawiające, opublikowały ogłoszenie o zamówieniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, przewidzianym w art. 11 ust. 1, sporządzonym zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku IV A.

5. Wnioski o dopuszczenie do udziału w procedurach udzielania zamówień można składać listownie, telegraficznie, telexem, faksem lub telefonicznie. W razie zastosowania jednego z czterech ostatnich środków, wniosek taki musi być potwierdzony pismem wysłanym przed upływem terminu ustanowionego w ust. 1.

6. Pod warunkiem, że w odpowiednim czasie o to wnioskowano, dodatkowe informacje dotyczące dokumentów zamówienia są przekazywane przez instytucje zamawiające nie później niż sześć dni przed końcowym terminem składania ofert.

7. W przypadku, gdy oferty mogą zostać złożone wyłącznie po wizycie na miejscu albo po dokonaniu na miejscu sprawdzenia dokumentów towarzyszących dokumentom zamówienia, terminy określone w ust. 3 oraz 4 są odpowiednio przedłużone.

Artykuł 14

1. W przypadku, gdy ze względu na pilny charakter sprawy, terminy ustanowione w art. 13 nie mogą być zachowane, instytucje zamawiające mogą ustalić następujące terminy:

- a) termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału, wynoszący nie mniej niż piętnaście dni od daty wysłania ogłoszenia;
- b) końcowy termin składania ofert wynoszący nie mniej niż dziesięć dni od daty wysłania zaproszenia do składania ofert.

2. Pod warunkiem, że w odpowiednim czasie o to wnioskowano, dodatkowe informacje dotyczące dokumentów zamówienia muszą być przekazane przez instytucje zamawiające nie

później niż cztery dni przed końcowym terminem składania ofert.

3. Wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, jak również zaproszenia do składania ofert, muszą być przekazywane najszybszymi środkami komunikacji. Jeżeli wnioski o dopuszczenie do udziału są przekazywane telegraficznie, telexem, faksem lub telefonicznie, muszą być potwierdzone pismem wysłanym przed wygaśnięciem terminu przewidzianego w ust. 1.

Artykuł 15

Instytucje zamawiające, pragnące udzielić koncesji na roboty budowlane, wyznaczają termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału, który nie może być krótszy niż pięćdziesiąt dwa dni od daty wysłania ogłoszenia.

Artykuł 16

W zamówieniach na roboty budowlane udzielonych przez koncesjonariuszy innych niż instytucje zamawiające, termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału ustalony przez koncesjonariusza jest nie krótszy niż trzydzieści siedem dni, a termin składania ofert jest nie krótszy niż czterdzieści dni od daty wysłania ogłoszenia lub zaproszenia do składania ofert.

Artykuł 17

Instytucje zamawiające mogą opublikować w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ogłoszenia dotyczące zamówień publicznych na roboty budowlane, które nie podlegają wymogowi publikacji ustanowionemu w niniejszej dyrektywie.

TYTUŁ IV

WSPÓLNE REGUŁY DOTYCZĄCE UCZESTNICTWA

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Artykuł 18

Zamówienie jest udzielane na podstawie kryteriów, określonych w rozdziale 3 niniejszego Tytułu, przy uwzględnieniu przepisów art. 19, po sprawdzeniu odpowiedniości wykonawców przez instytucje zamawiające, którzy nie zostali wyłączeni na mocy art. 24, zgodnie z kryteriami sytuacji ekonomicznej i finansowej oraz wiedzy i możliwości technicznych określonych w art. 26-29.

Artykuł 19

W przypadku, gdy kryterium udzielenia zamówienia jest oferta najkorzystniejsza ekonomicznie, instytucje zamawiające mogą uwzględnić warianty przedstawione przez oferenta, jeżeli spełniają one minimalne wymogi instytucji zamawiających.

Instytucje zamawiające określają w dokumentach zamówienia minimalne wymogi, które

muszą spełniać warianty oraz wszelkie szczególne wymagania ich prezentacji. Jeśli warianty nie są dozwolone, instytucje zamawiające wskazują to w ogłoszeniu o zamówieniu.

Instytucje zamawiające nie mogą odrzucić przedłożenia wariantu wyłącznie na podstawie tego, iż sporządzono go w oparciu o specyfikacje techniczne, określone przez odniesienie do norm krajowych wdrażających normy europejskie, do europejskich aprobat technicznych lub do wspólnych specyfikacji technicznych, określonych w art. 10 ust. 2 lub nawet przez odniesienie do krajowych specyfikacji technicznych, określonych w art. 10 ust. 5) lit. a) i b).

Artykuł 20

W dokumentach zamówienia, instytucja zamawiająca może wezwać oferenta do wskazania w jego ofercie tej części zamówienia, której wykonanie zamierza ona zlecić stronom trzecim.

Wskazanie takie pozostaje bez uszczerbku dla kwestii odpowiedzialności głównego wykonawcy.

Artykuł 21

Oferty mogą być składane przez grupy wykonawców. Od takich grup nie można wymagać, aby przybrały w celu złożenia oferty określoną formę prawną; można jednak tego wymagać od grupy, której udzielono zamówienia.

Artykuł 22

1. W procedurach ograniczonych i negocjacyjnych instytucje zamawiające, na podstawie informacji dotyczących sytuacji wykonawcy, jak również informacji i formalności niezbędnych do oceny, czy spełnia on minimalne wymagania ekonomiczne i techniczne, wybierają spośród kandydatów mających kwalifikacje wymagane w art. 24-29 tych, których zapraszają do złożenia oferty lub do negocjacji.

2. W przypadku, gdy instytucje zamawiające udzielają zamówienia w procedurze ograniczonej, mogą ustalić przedział, w którym będzie się mieścić liczba zaproszonych wykonawców. W takim przypadku informację o przedziale wskazuje się w ogłoszeniu o zamówieniu. Przedział ten jest określany z uwzględnieniem charakteru wykonywanej roboty budowlanej. Przedział ten musi obejmować przynajmniej pięciu i nie więcej niż dwudziestu wykonawców.

W każdym przypadku liczba kandydatów zaproszonych do składania ofert jest wystarczająca do zapewnienia rzeczywistej konkurencji.

3. W przypadku, gdy instytucja zamawiająca udziela zamówienia w procedurze negocjacyjnej, określonej w art. 7 ust. 2, liczba kandydatów dopuszczonych do negocjacji nie może być mniejsza niż trzech, pod warunkiem, że liczba odpowiednich kandydatów jest wystarczająca.

4. Każde Państwo Członkowskie zapewnia, aby instytucje zamawiające zapraszały do udziału w procedurze, bez dyskryminacji, tych przedsiębiorców z innych Państw Członkowskich, którzy spełniają konieczne wymagania oraz na tych samych warunkach jak

swoich obywateli.

Artykuł 23

1. Instytucja zamawiająca może określić w dokumentach zamówienia lub zostać zobowiązana przez Państwo Członkowskie do określenia, podmiotu lub podmiotów, od których oferent może uzyskać stosowne informacje odnośnie obowiązków związanych z przepisami dotyczącymi ochrony zatrudnienia oraz warunków pracy, obowiązującymi w Państwie Członkowskim, regionie lub miejscowości, w którym roboty budowlane mają być wykonane i które mają zastosowanie do robót budowlanych wykonywanych na miejscu podczas realizacji zamówienia.

2. Instytucja zamawiająca, która przekazuje informacje określone w ust. 1, zobowiązuje oferentów lub uczestników procedury udzielania zamówień do wskazania, że, sporządzając swoje oferty, uwzględnili obowiązki związane z przepisami dotyczącymi ochrony zatrudnienia oraz warunków pracy, obowiązującymi w miejscu, w którym roboty budowlane mają być wykonywane. Pozostaje to bez uszczerbku dla stosowania przepisów art. 30 ust. 4 odnoszących się do badania nienormalnie niskich ofert.

Rozdział 2

Kryteria wyboru jakościowego

Artykuł 24

Z udziału w zamówieniu można wykluczyć każdego wykonawcę, który:

- a) jest w stanie upadłości lub likwidacji, którego działalność jest objęta zarządzeniem sądowym, zawarł umowę z wierzycielami, zawiesił działalność gospodarczą albo znajduje się w analogicznej sytuacji, wynikającej z podobnej procedury zgodnej z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi;
- b) jest przedmiotem postępowania o ogłoszenie upadłości, o wydanie nakazu przymusowej likwidacji, o ustanowienie zarządu sądowego, postępowania układowego z wierzycielami lub innego podobnego postępowania zgodnego z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi;
- c) został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo związane z jego działalnością zawodową;
- d) jest winny poważnego wykroczenia zawodowego, udowodnionego za pomocą jakichkolwiek środków przez instytucje zamawiające;
- e) nie wypełnił zobowiązań dotyczących opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, zgodnie z przepisami prawnymi kraju, w którym ma przedsiębiorstwo lub zgodnie z przepisami prawnymi kraju instytucji zamawiającej;
- f) nie wypełnił zobowiązań odnośnie obowiązku płatności podatków, zgodnie z przepisami prawnymi kraju, w którym ma przedsiębiorstwo lub zgodnie z przepisami prawnymi kraju instytucji zamawiającej,

- g) jest winny poważnego wprowadzenia w błąd w zakresie przekazania lub nieprzekazania informacji, które mogą być wymagane na mocy niniejszego rozdziału.

W przypadku, gdy instytucja zamawiająca zobowiązuje usługodawcę do udowodnienia, że nie dotyczy go żaden z przypadków wymienionych w lit. a), b), c), e) lub f), przyjmuje za wystarczający dowód:

- w przypadku lit. a), b) lub c) wyciąg z rejestru sądowego, a w przypadku jego braku równoważny dokument wykazujący, że wymogi te zostały spełnione, wydany przez właściwy organ sądowy lub administracyjny kraju pochodzenia lub kraju, z którego ta osoba przybywa,
- w przypadku lit. e) lub f) - zaświadczenie wydane przez właściwy organ Państwa Członkowskiego, którego to dotyczy.

W przypadku, gdy kraj, którego to dotyczy, nie wydaje takich dokumentów lub zaświadczeń, mogą być one zastąpione oświadczeniem złożonym pod przysięgą przed organem sądowym lub administracyjnym, notariuszem albo przed właściwą organizacją zawodową lub gospodarczą, w kraju pochodzenia lub w kraju, z którego ta osoba przybywa.

Państwa Członkowskie wyznaczają organy i instytucje właściwe do wydawania takich dokumentów lub zaświadczeń i niezwłocznie powiadamiają o tym inne Państwa Członkowskie oraz Komisję.

Artykuł 25

Każdy wykonawca, który pragnie wziąć udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia na roboty budowlane, może zostać wezwany do udowodnienia, że jest wpisany do rejestru zawodowego lub gospodarczego na warunkach określonych przez prawo Państwa Członkowskiego, w którym ma przedsiębiorstwo:

- w Belgii „Registre du Commerce – Handelsregister”,
- w Danii „Handelsregistret, Aktieselskabsregistret” oraz „Erhvervsregistret”,
- w Niemczech „Handelsregister” oraz „Handwerksrolle”,
- w Grecji „Μητρώο Εργοληπτικών επιχειρήσεων” rejestr przedsiębiorstw Ministerstwa Środowiska, Gospodarki Przestrzennej i Robót Publicznych,
- w Hiszpanii „Registro Oficial de Contratistas del Ministerio de Industria y Turismo”,
- we Francji „Registre du commerce oraz Répertoire des Métiers”,
- we Włoszech „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato”,
- w Luksemburgu „Registre aux firmes oraz Rôle de la Chambre des métiers”

- w Niderlandach „Handelsregister”,
- w Portugalii „Commissao de Alvaras de Empresas de Obras Publicas e Particulares (CAEOPP)”,
- w Zjednoczonym Królestwie i Irlandii wykonawca może być zobowiązany do przedstawienia zaświadczenia z „Registrar of Companies” lub z „Registrar of Friendly Societes”, albo zaświadczenia stwierdzającego, że dana osoba zaświadczyła pod przysięgą, że wykonuje dany zawód w kraju, w którym ma przedsiębiorstwo, w określonym miejscu i pod określoną nazwą handlową.

– *Artykuł 26*

1. Dowodem sytuacji finansowej i ekonomicznej wykonawcy może być jeden lub więcej spośród następujących dokumentów:

- a) odpowiednie oświadczenia banków;
- b) bilans lub wyciągi z bilansów firmy, w przypadku, gdy opublikowanie bilansów jest wymagane na mocy prawa spółek w kraju, w którym wykonawca ma przedsiębiorstwo;
- c) oświadczenie o ogólnym obrocie przedsiębiorstwa oraz o obrocie w odniesieniu do robót budowlanych w trzech poprzednich latach obrotowych.

2. Instytucje zamawiające określają w ogłoszeniu lub zaproszeniu do składania ofert, który lub które spośród dokumentów wybrały, a także jakie dokumenty powinny zostać przedstawione poza wymienionymi w ust. 1 lit. a), b) lub c).

3. Jeżeli, z jakiegokolwiek uzasadnionej przyczyny, wykonawca nie może przedstawić dokumentów, wymaganych przez instytucję zamawiającą, może udowodnić swą sytuację ekonomiczną i finansową za pomocą każdego innego dokumentu, który instytucja zamawiająca uzna za odpowiedni.

Artykuł 27

1. Dowodem możliwości technicznych wykonawcy mogą być:

- a) wykształcenie i kwalifikacje zawodowe wykonawcy i/lub personelu zarządzającego firmą, a także, w szczególności, osoby lub osób odpowiedzialnych za wykonanie robót budowlanych;
- b) wykaz robót budowlanych wykonanych w ciągu ostatnich pięciu lat wraz z zaświadczeniami należytego wykonania najważniejszych robót. Zaświadczenia wskazują wartość, datę i miejsce robót, oraz określają, czy roboty zostały wykonywane zgodnie z zasadami sztuki i prawidłowo ukończone. W razie konieczności właściwy organ powinien przedłożyć takie zaświadczenie bezpośrednio instytucji zamawiającej;
- c) oświadczenie dotyczące wyposażenia, sprzętu i urządzeń technicznych dostępnych wykonawcy podczas wykonywania robót budowlanych;

- d) oświadczenie, z którego wynika roczne średnie zatrudnienie u wykonawcy oraz liczebność personelu zarządzającego w ostatnich trzech latach;
 - e) oświadczenie dotyczące pracowników technicznych lub instytucji technicznych, jakimi wykonawca może się posłużyć wykonując zamówienie, niezależnie od tego, czy należą one do przedsiębiorstwa wykonawcy.
2. Instytucja zamawiająca określi w ogłoszeniu lub w zaproszeniu do składania ofert, które z tych dokumentów należy przedstawić.

Artykuł 28

W granicach art. 24-27 instytucja zamawiająca może wezwać wykonawcę do uzupełnienia przedłożonych zaświadczeń i dokumentów lub o ich wyjaśnienie.

Artykuł 29

1. Państwa Członkowskie prowadzące urzędowe wykazy uznawanych wykonawców muszą dostosować je do przepisów art. 24 lit. a) d) i g) oraz art. 25, 26 i 27.
2. Wykonawcy wpisani do urzędowych wykazów mogą, w przypadku każdego zamówienia, przedłożyć instytucji zamawiającej zaświadczenie o wpisie, wydane przez właściwy organ. Zaświadczenie to określa dokumenty, które stanowiły podstawę wpisu do wykazu oraz klasyfikację zawartą w tym wykazie.
3. Poświadczony przez właściwą instytucję wpis do urzędowych wykazów, stanowi dla instytucji zamawiających innych Państw Członkowskich domniemanie, że wykonawca jest odpowiedni do wykonania robót budowlanych odpowiadających jego klasyfikacji jedynie w odniesieniu do art. 24 lit. a)-d) i g), art. 25, art. 26 lit. b) i c) oraz art. 27 lit. b) i d).

Informacje, które wynikają z wpisu do wykazu urzędowego, nie mogą być kwestionowane. Jednak w odniesieniu do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne można wymagać od każdego wpisanego usługodawcy dodatkowego zaświadczenia za każdym razem, gdy zamówienie jest ogłaszane.

Instytucje zamawiające innych Państw Członkowskich stosują powyższe przepisy jedynie wobec wykonawców mających przedsiębiorstwo w Państwie Członkowskim prowadzącym wykaz urzędowy.

4. W przypadku wpisu wykonawców z innych Państw Członkowskich do wykazu urzędowego, nie można wymagać żadnych innych dowodów i oświadczeń poza tymi, których wymaga się od krajowych wykonawców oraz, w żadnym przypadku, innych niż przewidziane w art. 24-27.
5. Państwa Członkowskie, prowadzące urzędowe wykazy zobowiązane są powiadamiać inne Państwa Członkowskie o adresie instytucji, do której można składać wnioski o dokonanie wpisu.

Rozdział 3

Kryteria udzielania zamówień

Artykuł 30

1. Kryteriami na podstawie, których instytucja zamawiająca udziela zamówienia, są:
 - a) albo wyłącznie najniższa cena,
 - b) albo, w przypadku, gdy udzielenie zamówienia jest dokonywane na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, różne kryteria odnoszące się do zamówienia, na przykład: jakość, koszty bieżące, opłacalność, wartość techniczna.
2. W przypadku określonym w ust. 1 lit. b) instytucje zamawiające zamieszczają w dokumentach zamówienia lub w ogłoszeniu o zamówieniu wszystkie kryteria, które zamierzają zastosować, w miarę możliwości, w kolejności przyznanego im znaczenia.
3. Ust. 1 nie ma zastosowania, gdy Państwo Członkowskie opiera udzielanie zamówień na innych kryteriach w ramach regulacji, obowiązującej w chwili przyjęcia niniejszej dyrektywy i gwarantującej preferencje dla pewnych oferentów, o ile stosowana regulacja jest zgodna z Traktatem.
4. Jeżeli w przypadku danego zamówienia, oferty są nienormalnie niskie w stosunku do robót budowlanych, instytucja zamawiająca, przed odrzuceniem tych ofert, zwraca się na piśmie do oferenta o podanie szczegółów, dotyczących tych składowych elementów ofert, które uważa za istotne oraz weryfikuje składowe elementy uwzględniając otrzymane wyjaśnienia.

Instytucja zamawiająca może uwzględnić wyjaśnienia oparte na obiektywnych przesłankach odnoszących się do oszczędności metody budowlanej, wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo sprzyjających warunków dostępnych dla oferenta przy wykonywaniu robót budowlanych, lub oryginalności rozwiązania proponowanego przez oferenta.

Jeśli dokumenty dotyczące zamówienia przewidują udzielenie go na podstawie najniższej oferowanej ceny, instytucja zamawiająca musi powiadomić Komisję o odrzuceniu ofert, które uznaje za zbyt niskie.

Jednakże, do końca 1992 r., jeśli pozwala na to obowiązujące w tym czasie prawo krajowe, instytucja zamawiająca może wyjątkowo, bez dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, odrzucić oferty rażąco niskie w stosunku do wartości robót budowlanych, bez obowiązku zastosowania się do procedury przewidzianej w pierwszym akapicie, jeżeli liczba ofert związanych z danym zamówieniem jest tak duża, że zastosowanie tej procedury prowadziłoby do znacznego opóźnienia i zaszkodziłoby interesowi publicznemu, związanemu z wykonaniem danego zamówienia. Informacja o zastosowaniu tej wyjątkowej procedury zawierana jest w ogłoszeniu przewidzianym w art. 11 ust. 5).

Artykuł 31

1. Niniejsza dyrektywa nie zabrania do dnia 31 grudnia 1992 r. stosowania istniejących przepisów krajowych w sprawie udzielania zamówień na roboty budowlane, których celem

jest zmniejszenie różnic między regionami oraz wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy w regionach wolniej rozwijających się, a także w podupadających regionach przemysłowych, o ile odpowiednie przepisy są zgodne z Traktatem, w szczególności z zasadami niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową, swobody przedsiębiorczości i świadczenia usług a także z międzynarodowymi zobowiązaniami Wspólnoty.

2. Przepisy ust. 1 nie naruszają art. 30 ust. 3.

Artykuł 32

1. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o określonych w art. 30 ust. 3 oraz art. 31 przepisach krajowych i o regułach ich stosowania.

2. Zainteresowane Państwa Członkowskie, przekazują Komisji corocznie sprawozdanie opisujące stosowanie środków, określonych w ust. 1. Sprawozdania są przedkładane Komitetowi doradczemu ds. zamówień publicznych.

TYTUŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 33

Obliczanie terminów składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu następuje zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r. określającym zasady mające zastosowanie do okresów, dat i terminów⁷.

Artykuł 34

1. W celu umożliwienia oceny skutków stosowania dyrektywy, Państwa Członkowskie przesyłają Komisji sprawozdanie statystyczne w sprawie zamówień udzielonych przez instytucje zamawiające, najpóźniej do dnia 31 października 1993 r. za rok poprzedni, a następnie co dwa lata odpowiednio do dnia 31 października.

Jednakże w stosunku do Grecji, Hiszpanii i Portugalii wyrazy „dnia 31 października 1993 r.” zastępuje się wyrazami „dnia 31 października 1995 r.”.

2. Sprawozdania statystyczne wskazują co najmniej liczbę i wartość zamówień powyżej progu, udzielonych przez każdą instytucję zamawiającą lub kategorie instytucji zamawiających, w podziale, zależnie od możliwości, na procedury, kategorie robót budowlanych i przynależność państwową wykonawcy, któremu udzielono zamówienia, oraz w przypadku procedur negocjacyjnych, w podziale zgodnym z art. 7, podając liczbę i wartość zamówień udzielonych każdemu Państwu Członkowskiemu i państwom trzecim.

3. Komisja, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 35 ust. 3, określi charakter wszelkich dodatkowych informacji statystycznych wymaganych zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 35

⁷ Dz.U. nr L 124 z 8.06.1971, str. 1.

1. Komisja dokonuje zmian w załączniku I, zgodnie z procedurą ustanowioną w ust. 3, jeśli, w szczególności na podstawie notyfikacji otrzymanych od Państw Członkowskich, niezbędne wydaje się:

- a) usunięcie z tego załącznika podmiotów prawa publicznego, które już nie spełniają kryteriów ustanowionych w art. 1 lit. b);
- b) włączenie do tego załącznika podmiotów prawa publicznego, które spełniają te kryteria.

2. Warunki dotyczące sporządzania, przekazywania, otrzymywania, tłumaczenia, gromadzenia i dystrybucji ogłoszeń określonych w art. 11 oraz sprawozdań statystycznych przewidzianych w art. 34, nomenklatury przewidzianej w załączniku II jak również odniesienia w ogłoszeniach do poszczególnych pozycji nomenklatury, mogą być zmieniane zgodnie z procedurą ustanowioną w ust. 3.

3. Przewodniczący Komitetu Doradczego ds. zamówień publicznych przedkłada Komitetowi projekty wszelkich środków, które należy podjąć. Komitet wydaje swoją opinię dotyczącą projektu przyjętą, jeśli to konieczne, w głosowaniu, w terminie określonym przez przewodniczącego, zgodnie z pilnością sprawy.

Opinia jest odnotowana w protokole, ponadto, każde Państwo Członkowskie ma prawo wnioskowania o odnotowanie w protokole swojego stanowiska.

Komisja uwzględnia w jak najszerszym zakresie opinię wydaną przez Komitet, oraz powiadamia Komitet o sposobie, w jaki jego opinia została uwzględniona.

4. Zmienione wersje załączników I i II oraz warunków określonych w ust. 2 są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 36

1. Dyrektywa 71/305/EWG⁸ traci moc, bez uszczerbku dla zobowiązań Państw Członkowskich wskazanych w załączniku VII, dotyczących terminów jej stosowania oraz transpozycji do prawa krajowego.

2. Odniesienia do uchylonej dyrektywy są interpretowane jako odniesienia do niniejszej dyrektywy i rozumiane zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku VIII.

Artykuł 37

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

⁸ uwzględniając przepisy zmieniające niniejszą dyrektywę, mianowicie:

- dyrektywę 78/669/EWG (Dz.U. nr L 225 z 16.08.1978, str. 41),
- dyrektywę 89/440/EWG (Dz.U. nr L 210 z 21.07.1989, str. 1),
- decyzję Komisji 90/380/EWG (Dz.U. nr L 187 z 19.07.1990, str. 55),
- art. 35 ust. 2 dyrektywy 90/531/EWG (Dz.U. nr L 297 z 29.10.1990, str. 1), oraz
- dyrektywę 93/4/EWG (Dz.U. nr L 38 z 16.02.1993, str. 31).

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 14 czerwca 1993 r.

W imieniu Rady

J. TRØJBORG

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

WYKAZY PODMIOTÓW ORAZ KATEGORII PODMIOTÓW PRAWA PUBLICZNEGO, OKREŚLONYCH W ARTYKULE 1(b)

I. BELGIA

Podmioty

- Archives générales du Royaume et Archives de l'État dans les Provinces - Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën,
- Conseil autonome de l'enseignement communautaire - Autonome Raad van het Gemeenschapsonderwijs,
- Radio et télévision belges, émissions néerlandaises - Belgische Radio en Televisie, Nederlandse uitzendingen,
- Belgisches Rundfunk - und Fernsehzentrum der Deutschsprachigen Gemeinschaft (Centre de radio et télévision belge de la Communauté de langue allemande - Centrum voor Belgische Radio en Televisie voor de Duitstalige Gemeenschap),
- Bibliothèque royale Albert Ier - Koninklijke Bibliotheek Albert I,
- Caisse auxiliaire de paiement des allocations de chômage - Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen,
- Caisse auxiliaire d'assurance maladie - invalidité - Hulpkas voor Ziekte - en Invaliditeitsverzekeringen,
- Caisse nationale des pensions de retraite et de survie - Rijkskas voor Rust - en Overlevingspensioenen,
- Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge - Hulp- en Voorzorgskas voor Zeevarenden onder Belgische Vlag,
- Caisse nationale des calamités - Nationale Kas voor de Rampenschade,
- Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs de l'industrie diamantaire - Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van de Arbeiders der Diamantnijverheid,
- Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs de l'industrie du bois - Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van Arbeiders in de Houtnijverheid,
- Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs occupés dans les entreprises de batellerie - Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van Arbeiders der Ondernemingen voor Binnenscheepvaart,

- Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs occupés dans les entreprises de chargement, déchargement et manutention de marchandises dans les ports débarcadères, entrepôts et stations (appelée habituellement „Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales des régions maritimes“) - Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van de Arbeiders gebezigd door Ladings- en Lossingsondernemingen en door de Stuwadoors in de Havens, Losplaatsen, Stapelplaatsen en Stations (gewoonlijk genoemd: „Bijzondere Compensatiekas voor kindertoeslagen van de zeevaartgewesten”),
- Centre informatique pour la Région bruxelloise - Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest,
- Commissariat général de la Communauté flamande pour la coopération internationale - Commissariaat-generaal voor Internationale Samenwerking van de Vlaamse Gemeenschap,
- Commissariat général pour les relations internationales de la Communauté française de Belgique - Commissariaat-generaal bij de Internationale Betrekkingen van de Franse Gemeenschap van België,
- Conseil central de l'économie - Centrale Raad voor het Bedrijfsleven,
- Conseil économique et social de la Région wallonne - Sociaal-economische Raad van het Waals Gewest,
- Conseil national du travail - Nationale Arbeidsraad,
- Conseil supérieur des classes moyennes - Hoge Raad voor de Middenstand,
- Office pour les travaux d'infrastructure de l'enseignement subsidié - Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs,
- Fondation royale - Koninklijke Schenking,
- Fonds communautaire de garantie des bâtiments scolaires - Gemeenschappelijk Waarborgfonds voor Schoolgebouwen,
- Fonds d'aide médicale urgente - Fonds voor Dringende Geneeskundige Hulp,
- Fonds des accidents du travail - Fonds voor Arbeidsongevallen,
- Fonds des maladies professionnelles - Fonds voor Beroepsziekten,
- Fonds des routes - Wegenfonds,
- Fonds d'indemnisation des travailleurs licenciés en cas de fermeture d'entreprises - Fonds tot Vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen Ontslagen Werknemers,

- Fonds national de garantie pour la réparation des dégâts houillers - Nationaal Waarborgfonds inzake Kolenmijnschade,
- Fonds national de retraite des ouvriers mineurs - Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers,
- Fonds pour le financement des prêts à des États étrangers - Fonds voor Financiering van de Leningen aan Vreemde Staten,
- Fonds pour la rémunération des mousses enrôlés à bord des bâtiments de pêche - Fonds voor Scheepsjongens aan Boord van Vissersvaartuigen,
- Fonds wallon d'avances pour la réparation des dommages provoqués par des pompages et des prises d'eau souterraine - Waals Fonds van Voorschotten voor het Herstel van de Schade veroorzaakt door Grondwaterzuiveringen en Afpompingen,
- Institut d'aéronomie spatiale - Instituut voor Ruimte-aëronomie,
- Institut belge de normalisation - Belgisch Instituut voor Normalisatie,
- Institut bruxellois de l'environnement - Brussels Instituut voor Milieubeheer,
- Institut d'expertise vétérinaire - Instituut voor Veterinaire Keuring,
- Institut économique et social des classes moyennes - Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand,
- Institut d'hygiène et d'épidémiologie - Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie,
- Institut francophone pour la formation permanente des classes moyennes - Franstalig Instituut voor Permanente Vorming voor de Middenstand,
- Institut géographique national - Nationaal Geografisch Instituut,
- Institut géotechnique de l'État - Rijksinstituut voor Grondmechanica,
- Institut national d'assurance maladie-invalidité - Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering,
- Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants - Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen,
- Institut national des industries extractives - Nationaal Instituut voor de Extractiebedrijven,
- Institut national des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre - Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers,

- Institut pour l'amélioration des conditions de travail - Instituut voor Verbetering van de Arbeidsvoorwaarden,
- Institut pour l'encouragement de la recherche scientifique dans l'industrie et l'agriculture - Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw,
- Institut royal belge des sciences naturelles - Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen,
- Institut royal belge du patrimoine artistique - Koninklijk Belgisch Instituut voor het Kunstpatrimonium,
- Institut royal de météorologie - Koninklijk Meteorologisch Instituut,
- Enfance et famille - Kind en Gezin,
- Compagnie des installations maritimes de Bruges - Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtingen,
- Mémorial national du fort de Breendonck - Nationaal Gedenkteken van het Fort van Breendonck,
- Musée royal de l'Afrique centrale - Koninklijk Museum voor Midden-Afrika,
- Musées royaux d'art et d'histoire - Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis,
- Musées royaux des beaux-arts de Belgique - Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België,
- Observatoire royal de Belgique - Koninklijke Sterrenwacht van België,
- Office belge de l'économie et de l'agriculture - Belgische Dienst voor Bedrijfsleven en Landbouw,
- Office belge du commerce extérieur - Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel,
- Office central d'action sociale et culturelle au profit des membres de la communauté militaire - Centrale Dienst voor Sociale en Culturele Actie ten behoeve van de Leden van de Militaire Gemeenschap,
- Office de la naissance et de l'enfance - Dienst voor Borelingen en Kinderen,
- Office de la navigation - Dienst voor de Scheepvaart,
- Office de promotion du tourisme de la Communauté française - Dienst voor de Promotie van het Toerisme van de Franse Gemeenschap,

- Office de renseignements et d'aide aux familles des militaires - Hulp- en Informatiebureau voor Gezinnen van Militairen,
- Office de sécurité sociale d'outre-mer - Dienst voor Overzeese Sociale Zekerheid,
- Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés - Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers,
- Office national de l'emploi - Rijksdienst voor de Arbeidsvoorziening,
- Office national des débouchés agricoles et horticoles - Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwprodukten,
- Office national de sécurité sociale - Rijksdienst voor Sociale Zekerheid,
- Office national de sécurité sociale des administrations provinciales et locales - Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten,
- Office national des pensions - Rijksdienst voor Pensioenen,
- Office national des vacances annuelles - Rijksdienst voor de Jaarlijkse Vakantie,
- Office national du lait - Nationale Zuiveldienst,
- Office régional bruxellois de l'emploi - Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling,
- Office régional et communautaire de l'emploi et de la formation - Gewestelijke en Gemeenschappelijke Dienst voor Arbeidsvoorziening en Vorming,
- Office régulateur de la navigation intérieure - Dienst voor Regeling der Binnenvaart,
- Société publique des déchets pour la Région flamande - Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest,
- Orchestre national de Belgique - Nationaal Orkest van België,
- Organisme national des déchets radioactifs et des matières fissiles - Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Splijtstoffen,
- Palais des beaux-arts - Paleis voor Schone Kunsten,
- Pool des marins de la marine marchande - Pool van de Zeelieden ter Koopvaardij,
- Port autonome de Charleroi - Autonome Haven van Charleroi,
- Port autonome de Liège - Autonome Haven van Luik,

- Port autonome de Namur - Autonome Haven van Namen,
- Radio et télévision belges de la Communauté française - Belgische Radio en Televisie van de Franse Gemeenschap,
- Régie des bâtiments - Regie der Gebouwen,
- Régie des voies aériennes - Regie der Luchtwegen,
- Régie des postes - Regie der Posterijen,
- Régie des télégraphes et des téléphones - Regie van Telegraaf en Telefoon,
- Conseil économique et social pour la Flandre - Sociaal-economische Raad voor Vlaanderen,
- Société anonyme du canal et des installations maritimes de Bruxelles - Naamloze Vennootschap „Zeekanaal en Haveninrichtingen van Brussel”,
- Société du logement de la Région bruxelloise et sociétés agréées - Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij en erkende maatschappijen,
- Société nationale terrienne - Nationale Landmaatschappij,
- Théâtre royal de la Monnaie - De Koninklijke Muntchouwburg,
- Universités relevant de la Communauté flamande - Universiteiten afhangende van de Vlaamse Gemeenschap,
- universités relevant de la Communauté française - Universiteiten afhangende van de Franse Gemeenschap,
- Office flamand de l’emploi et de la formation professionnelle - Vlaamse Dienst voor Arbeidsvoorziening en Beroepsopleiding,
- Fonds flamand de construction d’institutions hospitalières et médico-sociales - Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen,
- Société flamande du logement et sociétés agréées - Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en erkende maatschappijen,
- Société régionale wallonne du logement et sociétés agréées - Waalse Gewestelijke Maatschappij voor de Huisvesting en erkende maatschappijen,
- Société flamande d’épuration des eaux - Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering,
- Fonds flamand du logement des familles nombreuses - Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen.

Kategorie

- les centres publics d'aide sociale,
- les fabriques d'église (rady kościelne).

II. DANIA

Podmioty

Koebenhavns Havn,

- Danmarks Radio,
- TV 2/Danmark,
- TV2 Reklame A/S,
- Danmarks Nationalbank,
- A/S Storebaeltsforbindelsen,
- A/S Øresundsforbindelsen (alene tilslutningsanlaeg i Danmark),
- Koebenhavns Lufthavn A/S,
- Byfornyelsesselskabet København,
- Tele Danmark A/S with subsidiaries:
- Fyns Telefon A/S,
- Jydsk Telefon Aktieselskab A/S,
- Kjøbenhavn's Telefon Aktieselskab,
- Tele Sønderjylland A/S,
- Telecom A/S,
- Tele Danmark Mobil A/S.

Kategorie

- De kommunale havne (porty komunalne),
- Andre Forvaltningssubjekter (inne publiczne organy administracyjne)

III. NIEMCY

1. **Osoby prawne prawa publicznego**

Organy, przedsiębiorstwa i fundacje prawa publicznego i utworzone zwłaszcza przez władze federalne, państwowe lub lokalne w szczególności w następujących sektorach:

1.1. **Podmioty**

- Wissenschaftliche Hochschulen und verfasste Studentenschaften (uniwersytety i ustanowione organizacje studenckie),
- berufsstaendige Vereinigungen (Rechtsanwalts-, Notar-, Steuerberater-, Wirtschaftsprüfer-, Architekten-, Ärzte- und Apothekerkammern) (organizacje zawodowe reprezentujące prawników, notariuszy, doradców podatkowych, księgowych, architektów, lekarzy i farmaceutów),
- Wirtschaftsvereinigungen (Landwirtschafts-, Handwerks-, Industrie- und Handelskammern, Handwerksinnungen, Handwerkerschaften) (stowarzyszenia gospodarcze i handlowe: rolnicze i rzemieślnicze, izby handlowe i przemysłowe, cechy rzemieślnicze, zrzeszenia handlowców),
- Sozialversicherungen (Krankenkassen, Unfall- und Rentenversicherungstraeger) (instytucje zabezpieczenia społecznego: fundusze ubezpieczeń zdrowotnych, wypadkowych i rentowych),
- kassenärztliche Vereinigungen (stowarzyszenie lekarzy kas (panel doctors)),
- Genossenschaften und Verbaende (spółdzielnie i pozostałe stowarzyszenia).

1.2. *Przedsiębiorstwa i fundacje*

Przedsiębiorstwa nieprzemysłowe i niehandlowe podlegające kontroli państwa i działające w ogólnym interesie, w szczególności w następujących dziedzinach:

- Rechtsfähige Bundesanstalten (instytucje federalne posiadające zdolność prawną),
- Versorgungsanstalten und Studentenwerke (organizacje emerytów i związki studenckie),
- Kultur-, Wohlfahrts- und Hilfsstiftungen (fundacje kultury, zabezpieczenia i pomocy społecznej).

2. **Osoby prawne prawa prywatnego**

Przedsiębiorstwa nieprzemysłowe i niehandlowe podlegające kontroli państwa i działające interesie ogółu (łącznie z „kommunale Versorgungsunternehmen” – przedsiębiorstwa komunalne użyteczności publicznej), w szczególności w następujących dziedzinach:

- Gesundheitswesen (Krankenhäuser, Kurmittelbetriebe, medizinische Forschungseinrichtungen, Untersuchungs- und Tierkörperbeseitigungsanstalten) (zdrowie: szpitale, uzdrowiska, medyczne instytuty badawcze, zakłady przeprowadzające badania oraz utylizację),
- Kultur (öffentliche Bühnen, Orchester, Museen, Bibliotheken, Archive, zoologische und botanische Gärten) (kultura: teatry publiczne, orkiestry, muzea, biblioteki, archiwa, ogrody zoologiczne i botaniczne),
- Soziales (Kindergärten, Kindertagesheime, Erholungseinrichtungen, Kinder- und Jugendheime, Freizeiteinrichtungen, Gemeinschafts- und Bürgerhäuser, Frauenhäuser, Altersheime, Obdachlosenunterkünfte) (opieka społeczna: żłobki, przedszkola, place zabaw dla dzieci, domy wypoczynkowe, domy dziecka, internaty dla młodzieży, ośrodki rekreacji, ośrodki środowiskowe i obywatelskie, domy dla maltretowanych żon, domy starców, noclegownie dla bezdomnych),
- Sport (Schwimmbäder, Sportanlagen und -einrichtungen) (sport: baseny kąpielowe, kompleksy sportowe),
- Sicherheit (Feuerwehren, Rettungsdienste) (bezpieczeństwo: straż pożarna, inne służby ratownicze),
- Bildung (Umschulungs-, Aus-, Fort- und Weiterbildungseinrichtungen, Volkshochschulen) (edukacja: szkolenie, instytucje kształcące, szkolenie wieczorowe dla dorosłych),
- Wissenschaft, Forschung und Entwicklung (Grossforschungseinrichtungen, wissenschaftliche Gesellschaften und Vereine, Wissenschaftsförderung) (nauka, badanie i rozwój: instytuty badawcze o dużej skali, stowarzyszenia i zrzeszenia naukowe, instytucje popularyzacji wiedzy),
- Entsorgung (Strassenreinigung, Abfall- und Abwasserbeseitigung) (usługi usuwania odpadów i śmieci: czyszczenie ulic i usuwanie ścieków i odpadów),
- Bauwesen und Wohnungswirtschaft (Stadtplanung, Stadtentwicklung, Wohnungsunternehmen, Wohnraumvermittlung) (budownictwo, inżynieria lądowa i wodna i mieszkalnictwo: planowanie przestrzenne miast, urbanizacja, przedsiębiorstwa budownictwa mieszkaniowego, usługi agencji nieruchomości),
- Wirtschaft (Wirtschaftsförderungs-gesellschaften) (gospodarka: organizacje wspierania rozwoju gospodarczego),
- Friedhofs- und Bestattungswesen (cmentarze i usługi pogrzebowe),
- Zusammenarbeit mit den Entwicklungsländern (Finanzierung, technische Zusammenarbeit, Entwicklungshilfe, Ausbildung) (współpraca z krajami

rozwijającymi się: finansowanie, współpraca techniczna, pomoc rozwojowa, szkolenie).

III. GRECJA

Kategorie

Pozostałe osoby prawne prawa publicznego, których zamówienia publiczne na roboty budowlane podlegają kontroli państwa.

V. HISZPANIA

Kategorie

- Entidades Gestoras y Servicios Comunes de la Seguridad Social (podmioty administracyjne i usługi o charakterze powszechnym w zakresie opieki zdrowotnej i socjalnej)
- Organismos Autónomos de la Administración del Estado (niezależne organy administracji krajowej)
- Organismos Autónomos de las Comunidades Autónomas (niezależne organy wspólnot autonomicznych)
- Organismos Autónomos de las Entidades Locales (niezależne organy władz lokalnych)
- Otras entidades sometidas a la legislación de contratos del Estado español (pozostałe podmioty podlegające hiszpańskiemu ustawodawstwu krajowemu dotyczącemu zamówień publicznych).

VI. FRANCJA

Podmioty

1. Krajowe organy publiczne:
 - 1.1. o charakterze naukowym, kulturalnym i zawodowym:
 - Collège de France,
 - Conservatoire national des arts et métiers,
 - Observatoire de Paris.
 - 1.2. Naukowe i technologiczne:
 - Centre national de la recherche scientifique (CNRS),
 - Institut national de la recherche agronomique,

- Institut national de la santé et de la recherche médicale,
- Institut français de recherche scientifique pour le développement en coopération (ORSTOM).

1.3. o charakterze administracyjnym:

- Agence nationale pour l'emploi,
- Caisse nationale des allocations familiales,
- Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés,
- Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés,
- Office national des anciens combattants et victimes de la guerre,
- Agences financières de bassins.

Kategorie

1. Krajowe organy publiczne:

- universités (uniwersytety),
- écoles normales d'instituteurs (studia nauczycielskie).

2. Organes administracji publicznej na poziomie regionalnym, departamentalnym i lokalnym:

- collèges (szkoły średnie),
- lycées (licea),
- établissements publics hospitaliers (szpitale publiczne),
- offices publics d'habitations à loyer modéré (OPHLM) (urzędy publiczne taniego budownictwa mieszkaniowego).

3. Zrzeszenia władz samorządu terytorialnego:

- syndicats de communes (zrzeszenia władz lokalnych),
- districts (okręgi),
- communautés urbaines (samorząd miejski),
- institutions interdépartementales et interrégionales (instytucje wspólne dla więcej niż jednego departamentu oraz instytucje międzyregionalne).

VII. IRLANDIA

Podmioty

- Shannon Free Airport Development Company Ltd,
- Local Government Computer Services Board,
- Local Government Staff Negotiations Board,
- Córas Tráchtála (Irish Export Board),
- Industrial Development Authority,
- Irish Goods Council (Promotion of Irish Goods),
- Córas Beostoic agus Feola (CBF) (Irish Meat Board),
- Bord Fáilte Éireann (Irish Tourism Board),
- Údarás na Gaeltachta (Development Authority for Gaeltacht Regions),
- An Bord Pleanála (Irish Planning Board).

Kategorie

- Third level Educational Bodies of a Public Character,
- National Training, Cultural or Research Agencies,
- Hospital Boards of a Public Character,
- National Health & Social Agencies of a Public Character,
- Central & Regional Fishery Boards.

VIII. WŁOCHY

Podmioty

- Agenzia per la promozione dello sviluppo nel Mezzogiorno.

Kategorie

- Enti portuali e aeroportuali (władze portów żeglugowych i lotniczych),
- Consorzi per le opere idrauliche (konsorcja inżynierii wodnej),

- Le università statali, gli istituti universitari statali, i consorzi per i lavori interessanti le università (Uniwersytety państwowe, instytuty przy uniwersytetach państwowych, konsorcja działające na rzecz rozwoju działalności uniwersyteckiej),
- Gli istituti superiori scientifici e culturali, gli osservatori astronomici, astrofisici, geofisici o vulcanologici (wyższe instytuty naukowe i kulturalne, obserwatoria astronomiczne, astrofizyczne, geofizyczne lub wulkanologiczne),
- Enti di ricerca e sperimentazione (organizacje prowadzące prace badawcze i eksperymentalne),
- Le istituzioni pubbliche di assistenza e di beneficenza (publiczne instytucje opieki społecznej i instytucje dobroczynne),
- Enti che gestiscono forme obbligatorie di previdenza e di assistenza (agencje zarządzające obowiązkowymi systemami zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej),
- Consorzi di bonifica (konsorcja zajmujące się rekultywacją gruntów),
- Enti di sviluppo o di irrigazione (agencje rozwoju lub nawadniania),
- Consorzi per le aree industriali (zrzeszenia stref przemysłowych),
- Comunità montane (ugrupowania miejskich władz samorządowych obszarów górskich),
- Enti preposti a servizi di pubblico interesse (organizacje świadczące usługi dla interesie ogółu),
- Enti pubblici preposti ad attività di spettacolo, sportive, turistiche e del tempo libero (organy publiczne zaangażowane w rozrywkę, sport, turystykę oraz organizowanie wypoczynku),
- Enti culturali e di promozione artistica (organizacje wspierające działalność kulturalną i artystyczną)

IX. LUKSEMBURG

Kategorie

- Les établissements publics de l'État placés sous la surveillance d'un membre du gouvernement (publiczne przedsiębiorstwa państwowe podlegające nadzorowi członka rządu),
- Les établissements publics placés sous la surveillance des communes (przedsiębiorstwa publiczne podlegające nadzorowi gmin),

- Les syndicats de communes créés en vertu de la loi du 14 février 1900 telle qu'elle a été modifiée par la suite (zrzeszenia gminne powołane na mocy ustawy z dnia 14 lutego 1900 r. z późniejszymi zmianami).

X. NIDERLANDY

Podmioty

- De Nederlandse Centrale Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO) en de daaronder ressorterende organisaties.

Kategorie

- De waterschappen (zarządzanie pracami z dziedziny inżynierii wodnej),
- De instellingen van wetenschappelijk onderwijs vermeld in artikel 8 van de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs (1985), de academische ziekenhuizen (Instytuty edukacji naukowej, określone w art. 8 Scientific Education Act (1985)) wet op het Wetenschappelijk Onderwijs (1985) (szpitale o profilu kształcącym).

XI. PORTUGALIA

Kategorie

- Estabelecimentos públicos de ensino investigação científica e saúde (publiczne instytucje edukacyjne, naukowo-badawcze oraz ochrony zdrowia),
- Institutos públicos sem carácter comercial ou industrial (instytucje publiczne inne niż o charakterze handlowym lub przemysłowym),
- Fundações públicas (fundacje publiczne),
- Administrações gerais e juntas autónomas (organy administracji ogólnej oraz niezależne rady).

XII. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Podmioty

- Central Blood Laboratories Authority,
- Design Council,
- Health and Safety Executive,
- National Research Development Corporation,
- Public Health Laboratory Services Board,
- Advisory, Conciliation and Arbitration Service,

- Commission for the New Towns,
- Development Board For Rural Wales,
- English Industrial Estates Corporation,
- National Rivers Authority,
- Northern Ireland Housing Executive,
- Scottish Enterprise,
- Scottish Homes,
- Welsh Development Agency.

Kategorie

- Universities and polytechnics, maintained schools and colleges (uniwersytety, politechniki, szkoły oraz szkoły wyższe otrzymujące dotacje)
- National Museums and Galleries(narodowe muzea i galerie),
- Research Councils (rady zajmujące się promocją działań badawczych),
- Fire Authorities (organy straży pożarnej),
- National Health Service Authorities (krajowe organy służby zdrowia),
- Police Authorities (organy policji),
- New Town Development Corporations (korporacje rozwoju nowych miast),
- Urban Development Corporations (korporacje rozwoju obszarów miejskich).

ZAŁĄCZNIK II

**WYKAZ DZIAŁALNOŚCI ZAWODOWYCH ODPOWIADAJĄCYCH
KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ WE WSPÓLNOTACH
EUROPEJSKICH (NACE)**

Klasy	Grupy	Podgrupy i punkty	Opis
50	500		BUDOWNICTWO I INŻYNIERIA LĄDOWA I WODNA Roboty w zakresie budownictwa ogólnego oraz inżynierii lądowej i wodnej (bez szczegółowej specyfikacji) oraz rozbiórka
		500.1	Roboty w zakresie budownictwa ogólnego oraz inżynierii lądowej i wodnej (bez szczegółowej specyfikacji)
		500.2	Rozbiórka
	501		Budowa mieszkań, budynków biurowych, szpitali i innych budynków mieszkalnych i niemieszkalnych
		501.1	Budownictwo ogólne
		501.2	Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych
		501.3	Budowa kominów, piecyków i pieców
		501.4	Zakładanie izolacji wodnych
		501.5	Odnawianie i konserwacja ścian zewnętrznych (spoinowanie, czyszczenie itp.)
		501.6	Wznoszenie i rozbieranie rusztowań
		501.7	Inne specjalistyczne działalności związane z pracami budowlanymi (wraz z pracami stolarskimi)
	502		Inżynieria lądowa i wodna: budowa dróg, mostów, linii kolejowych itd.
		502.1	Ogólne roboty z zakresu inżynierii lądowej i wodnej
		502.2	Roboty ziemne
		502.3	Budowa mostów, tuneli, szybów; odwierty
		502.4	Inżynieria wodna (rzeki, kanały, porty, potoki, jeziora, zapory)
		502.5	Budownictwo drogowe (włączając specjalistyczne konstrukcje lotnisk i pasów startowych)
		502.6	Specjalistyczne roboty budowlane związane z wodą (nawadniające, odwadniające, wodociągi, odprowadzanie ścieków, kanalizacja itd.)
		502.7	Inna specjalistyczna działalność w zakresie inżynierii lądowej i wodnej

	503		<p>Instalacje</p> <p>503.1 Ogólne prace instalacyjne</p> <p>503.2 Instalacje gazowe i hydrauliczne, instalacje sanitarne</p> <p>503.3 Instalacje grzewcze i urządzenia wentylacyjne (centralne ogrzewanie, klimatyzacja, wentylacja)</p> <p>503.4 Izolacje dźwiękochłonne i ciepłne oraz izolacje antywibracyjne</p> <p>Instalacje elektryczne</p> <p>503.5 Instalacja anten , piorunochronów, linii telefonicznych itp.</p> <p>503.6</p>
	504		<p>Wykończeniowe roboty budowlane</p> <p>504.1 Ogólne wykończeniowe roboty budowlane</p> <p>504.2 Tynkowanie</p> <p>504.3 Stolarka, stosowana głównie po złożeniu i/lub instalacji (włączając w to układanie parkietów)</p> <p>504.4 Malowanie, szklenie i tapetowanie</p> <p>504.5 Układanie ceramiki i wszelkie inne sposoby pokrywania podłóg i murów</p> <p>504.6 Inne wykończeniowe roboty budowlane (szpachlowanie kominków, itd.)</p>

ZAŁĄCZNIK III

DEFINICJE NIEKTÓRYCH SPECYFIKACJI TECHNICZNYCH

Do celów niniejszej dyrektywy, następujące wyrazy definiuje się jako:

1. „Specyfikacje techniczne” całość wszystkich wymagań technicznych, zawartych w szczególności w dokumentach zamówienia, określających wymagane cechy roboty budowlanej, materiału, produktu lub dostawy, które pozwalają na takie określenie roboty budowlanej, materiału, produktu lub dostawy, aby odpowiadała ona jego przeznaczeniu, zamierzonemu przez instytucję zamawiającą. Te specyfikacje techniczne obejmują poziom jakości, wykonania, bezpieczeństwa lub rozmiarów, w tym wymagania stosowane do materiału, produktu lub dostawy odnośnie do jakości, terminologii, symboli, badania i jego metod, pakowania, znakowania lub etykietowania. Specyfikacje techniczne obejmują również reguły dotyczące warunków projektowania i kosztorysowania, badania, inspekcji i przyjęcia obiektów budowlanych, jak też metod lub technik budowlanych oraz wszystkich innych warunków technicznych, które instytucja zamawiająca może określić na mocy przepisów ogólnych lub szczegółowych w odniesieniu do ukończonych obiektów budowlanych oraz do materiałów lub elementów, które je tworzą;2. „Norma” specyfikacja techniczna zatwierdzona przez uznany organ normalizacyjny w celu powtarzalnego i stałego stosowania, których wypełnianie zasadniczo nie jest obowiązkowe;
3. „Norma europejska”: norma zatwierdzona przez Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) lub przez Europejski Komitet Normalizacji Elektrotechnicznej (CENELEC) jako „norma europejska (EN)” lub „dokument harmonizacyjny (HD)” zgodnie ze wspólnymi regułami tych organizacji;
4. „Europejska aprobatą techniczną” aprobuje ocenę techniczną zdolności produktu do użycia, oparta o wymogi zasadnicze w zakresie robót budowlanych, przy użyciu własnej charakterystyki produktu oraz określonych warunków jego zastosowania i użycia. Europejska aprobatą wydawana jest przez organ zatwierdzający, wyznaczony do tego celu przez Państwo Członkowskie;5. „Wspólna specyfikacja techniczna”: specyfikacja techniczna, opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, ustanowiona zgodnie z procedurą uznaną przez Państwa Członkowskie w celu zapewnienia jednolitego jej stosowania we wszystkich Państwach Członkowskich..
6. „Wymogi zasadnicze” wymogi dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i niektórych innych aspektów interesu ogólnego, jakie muszą odpowiadać te roboty budowlane.

ZAŁĄCZNIK IV

WZORY OGŁOSZEŃ O ZAMÓWIENIACH NA ROBOTY BUDOWLANE

A. Informacje wstępna

1. Nazwa, adres, numer telefonu, adres telegraficzny, numer teleksu i faksu instytucji zamawiającej.
2.
 - a) Miejsce realizacji.
 - b) Rodzaj oraz zakres robót, jakie mają być wykonane, a tam gdzie wykonanie obiektu budowlanego jest podzielone na części, główne cechy każdej części w odniesieniu do obiektu budowlanego.
 - c) Jeśli informacje te są dostępne, szacunek skali kosztów oferowanych usług.
3.
 - a) Przybliżona data otwarcia procedury udzielania zamówienia lub zamówień.
 - b) Jeśli jest znana, przybliżona data rozpoczęcia robót budowlanych.
 - c) Jeśli jest znany, przybliżony harmonogram zakończenia robót budowlanych.
4. Jeśli są znane, warunki finansowania robót budowlanych oraz zmiany ceny i/lub odniesienia do przepisów, w których je zawarto.
5. Inne informacje.
6. Data wysłania ogłoszenia.
7. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

B. Procedury otwarte

1. Nazwa, adres, numer telefonu, adres telegraficzny, numery teleksu i faksu instytucji zamawiającej.
2.
 - a) Wybrana procedura udzielania zamówień.
 - b) Rodzaj zamówienia, w odniesieniu do którego wnioskuje się o składanie ofert
3.
 - a) Miejsce realizacji
 - b) Rodzaj i zakres usług jakie mają być świadczone oraz ogólny charakter obiektu budowlanego.
 - c) Jeśli obiekt budowlany lub zamówienie podzielono na kilka części, wielkość poszczególnych części oraz możliwość składania oferty na jedną, kilka lub na wszystkie części.

- d) Informacje dotyczące przeznaczenia obiektu budowlanego lub zamówienia, jeśli zamówienie obejmuje również sporządzanie projektów.
4. Ewentualnie wyznaczony termin zakończenia.
 5.
 - a) Nazwa i adres instytucji, od której można żądać dokumentów zamówienia oraz dokumentów towarzyszących.
 - b) W stosownych przypadkach, wysokość i warunki płatności kwoty płaconej za takie dokumenty.
 6.
 - a) Ostateczny termin składania ofert.
 - b) Adres, na który należy przesyłać oferty.
 - c) Język lub języki, w których należy je sporządzić.
 7.
 - a) W stosownych przypadkach, osoby upoważnione do obecności przy otwieraniu ofert.
 - b) Data, godzina oraz miejsce otwarcia ofert.
 8. Wszelkie wymagane wadia i gwarancje.
 9. Główne warunki dotyczące finansowania oraz płatności i/lub odniesienia do przepisów, w których je zawarto.
 10. W stosownych przypadkach forma prawna, jaką musi przyjąć grupa wykonawców, której udzielono zamówienia.
 11. minimalne wymagania ekonomiczne i techniczne stawiane wykonawcy,.
 12. Okres, w którym oferent jest związany utrzymaniem otwartej oferty.
 13. Kryteria udzielania zamówienia. W przypadku gdy w dokumentach zamówienia nie występują kryteria inne niż te dotyczące najniższej ceny, należy je wymienić.
 14. W stosownych przypadkach, zakaz wprowadzania zmian.
 15. Inne informacje.
 16. Data opublikowania wstępnego ogłoszenia informacyjnego w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* lub odniesienie do jego nieopublikowania.
 17. Data wysłania ogłoszenia.
 18. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

C. Procedury ograniczone

1. Nazwa, adres, numer telefonu, adres telegraficzny, numery teleksu i faksu instytucji zamawiającej.
2.
 - a) Wybrana procedura udzielania zamówień publicznych.
 - b) W stosownych przypadkach, uzasadnienie zastosowania procedury przyspieszonej.
 - c) Rodzaj zamówienia w odniesieniu, do którego wnioskuje się o składanie ofert.
3.
 - a) Miejsce realizacji
 - b) Rodzaj i zakres robót, jakie mają być wykonane oraz ogólny charakter robót budowlanych.
 - c) Jeśli roboty budowlane lub zamówienie podzielono na kilka części, wielkość poszczególnych części oraz możliwość składania oferty na jedną, kilka lub na wszystkie części.
 - d) Informacje dotyczące celu robót budowlanych lub zamówienia, jeśli zamówienie obejmuje również sporządzanie projektów
4. Każdy termin zakończenia.
5.
 - a) Nazwa i adres instytucji, od której można żądać dokumentów przetargowych oraz dokumentów dodatkowych.
 - b) W stosownych przypadkach, wysokość i warunki płatności kwoty płaconej za takie dokumenty.
6.
 - a) Ostateczny termin przyjmowania wniosków o udział w procedurze.
 - b) Adres, na który należy przysyłać wnioski.
 - c) Język lub języki, w których należy sporządzić wnioski.
7. Ostateczny termin wysłania zaproszeń do składania ofert.
8. Wszelkie wymagane wadia i gwarancje.
9. Główne warunki dotyczące finansowania oraz płatności i/lub odniesienia do przepisów, w których je zawarto.
10. Informacje dotyczące sytuacji wykonawcy oraz minimalne wymagania ekonomiczne i techniczne stawiane wykonawcy,.
11. Kryteria udzielania zamówień, w przypadku gdy nie podano ich w zaproszeniu do składania ofert.

12. W stosownych przypadkach, zakaz wprowadzania zmian.
13. Inne informacje.
14. Data opublikowania wstępnego ogłoszenia informacyjnego w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* lub odniesienie do jego nieopublikowania.
15. Data wysłania ogłoszenia.
16. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

D. procedury negocjacyjne

1. Nazwa, adres, numer telefonu, adres telegraficzny, numery teleksu i faksu instytucji zamawiającej
2.
 - a) Wybrana procedura udzielania zamówień publicznych.
 - b) W stosownych przypadkach, uzasadnienie zastosowania procedury przyspieszonej.
 - c) Rodzaj zamówienia w odniesieniu, do którego wnioskuje się o składanie ofert.
3.
 - a) Miejsce realizacji.
 - b) Rodzaj i zakres robót, jakie mają być wykonane oraz ogólny charakter robót budowlanych. .
 - c) Jeśli roboty budowlane lub zamówienie podzielono na kilka części, wielkość poszczególnych części oraz możliwość składania oferty na jedną, kilka lub na wszystkie części.
 - d) Informacje dotyczące celu robót budowlanych lub zamówienia, jeśli zamówienie obejmuje również sporządzanie projektów.
4. Każdy termin.
5. W stosownych przypadkach forma prawna, jaką musi przyjąć grupa wykonawców, której udzielono zamówienia.
6.
 - a) Ostateczna termin przyjmowania wniosków o udział w procedurze.
 - b) Adres, na który należy przesyłać wnioski.
 - c) Język lub języki, w których należy sporządzić wnioski.
7. Ostateczny termin wysłania zaproszeń do składania ofert.

8. Wszelkie wymagane wadia i gwarancje.
9. Główne warunki dotyczące finansowania oraz płatności i/lub odniesienia do przepisów, w których je zawarto.
10. Informacje dotyczące sytuacji wykonawcy oraz minimalne wymogi ekonomiczne i techniczne stawiane wykonawcy,.
11. Kryteria udzielania zamówień, w przypadku gdy nie podano ich w zaproszeniu do składania ofert..
12. W stosownych przypadkach, zakaz wprowadzania zmian.
13. Inne informacje.
14. Data opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* lub odniesienia do jego nieopublikowania.
15. Data wysłania ogłoszenia.
16. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

E. Udzielenie zamówienia

1. Nazwa i adres instytucji zamawiającej.
2. Wybrana procedura udzielania zamówień.
3. Data udzielenia zamówienia.
4. Kryteria udzielenia zamówienia.
5. Liczba otrzymanych ofert.
6. Nazwa i adres wykonawcy(ów).
7. Charakter i zakres świadczonych usług, ogólna charakterystyka gotowego obiektu.
8. Cena lub skala zapłaconych cen (minimalna/maksymalna).
9. W stosownych przypadkach, wartość oraz część zamówienia która może być zlecona do wykonania stronom trzecim.
10. Inne informacje.
11. Data publikacji ogłoszenia o zamówieniu publicznym w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.
12. Data wysłania ogłoszenia.

13. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

ZAŁĄCZNIK V

WZÓR OGŁOSZENIA O KONCESJI NA ROBOTY BUDOWLANE

1. Nazwa, adres, numer telefonu, adres telegraficzny, numery teleksu i faksu instytucji zamawiającej.
2.
 - a) Miejsce realizacji.
 - b) Przedmiot koncesji, rodzaj i zakres robót, jakie mają być wykonane.
3.
 - a) Ostateczny termin zgłaszania kandydatur.
 - b) Adres, na który należy przesyłać zgłoszenia kandydatur.
 - c) Język lub języki, w których należy sporządzić zgłoszenia.
4. Warunki osobowe, techniczne i finansowe, które muszą spełnić kandydaci.
5. Kryteria udzielania zamówienia.
6. W stosownych przypadkach, minimalny udział procentowy zamówień publicznych na roboty budowlane udzielonych stronom trzecim.
7. Inne informacje.
8. Data wysłania ogłoszenia.
9. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

ZAŁĄCZNIK VI

WZÓR OGŁOSZENIA O ZAMÓWIENIACH NA ROBOTY BUDOWLANE UDZIELANYCH PRZEZ KONCESJONARIUSZA

1. a) Miejsce realizacji
- b) rodzaj i zakres robót, jakie mają być wykonane oraz ogólny charakter robót budowlanych.
2. Każdy termin zakończenia robót budowlanych.
3. Nazwa i adres instytucji, od której można żądać dokumentów dotyczących zamówienia oraz dokumentów dodatkowych.
4. a) Ostateczna data przyjmowania wniosków o udział w procedurze i/lub otrzymywania ofert przetargowych.
- b) Adres, na który należy przesyłać wnioski.
- c) Język lub języki, w których należy sporządzić wnioski.
5. Wszelkie wymagane wadia i gwarancje.
6. Określone w zamówieniu wymogi ekonomiczne oraz techniczne.
7. Kryteria udzielania zamówień.
8. Inne informacje.
9. Data wysłania ogłoszenia.
10. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.

ZAŁĄCZNIK VII

TERMINY TRANSPOZYCJI DO PRAWA KRAJOWEGO I STOSOWANIA

dyrektywa 71/305/EWG ¹	zmieniona dyrektywami			zmieniona Aktem Przystąpienia		
	78/669/EWG ²	89/440/EWG ³	90/531/EWG ⁴	DK, IRL, UK ⁵	GR ⁶	E, P ⁷
art. 1		zmieniony				
art. 1 a		zmieniony				
art. 1 b		zmieniony				
art. 2		zmieniony				
art. 3 ust. 1		skreślony				
art. 3 ust. 2		skreślony				
art. 3 ust. 3		skreślony				
art. 3 ust. 4 i 5, lit. a)		skreślony				
lit. b)		zmieniony				
art. 3, ust. 4 i 5 lit. c)		zmieniony				
art. 4		zmieniony				
art. 4a		zmieniony				
art. 5		zmieniony				
art. 5a		zmieniony				
art. 6		zmieniony				
art. 7 ust. 1	zmieniony	skreślony				
art. 7 ust. 2		skreślony				
art. 8		skreślony				
art. 9		skreślony				
art. 10		zmieniony				
art. 11		skreślony				
art. 12		zmieniony				
art. 13		zmieniony				
art. 14		zmieniony				
art. 15		zmieniony				
art. 15a		zmieniony				
art. 15b		zmieniony				
art. 16		skreślony				
art. 17		skreślony				
art. 18		skreślony				
art. 19	zmieniony	zmieniony				
art. 20		zmieniony				
art. 20a		zmieniony				
art. 20b		zmieniony				
art. 21						
art. 22		zmieniony				
art. 22a		zmieniony				
art. 23						
art. 24		zmieniony		zmieniony	zmieniony	zmieniony
art. 25						
art. 26						
art. 27						
art. 28						
art. 29 ust. 1						
art. 29 ust. 2						
art. 29 ust. 3		skreślony				
art. 29 ust. 4		zmieniony				

dyrektywa 71/305/EWG ¹	zmieniona dyrektywami			zmieniona Aktem Przystąpienia		
	78/669/EWG ²	89/440/EWG ³	90/531/EWG ⁴	DK, IRL, UK ⁵	GR ⁶	E, P ⁷
art. 29 ust. 5 art. 29a art. 29b art. 30 art. 30a art. 30b art. 31 art. 32 art. 33 art. 34 załączniki I-VI		zmieniony zmieniony zmieniony zmieniony zmieniony skreślony				
		I-VI		I	I	II

¹ WE-6: 30.07.1972. ² WE-9: 16.02.1979. ³ WE-9: 19.07.1990 ⁴ WE-9: 1.01.1993.
DK, IRL, UK: 1.01.1973. GR: 1.01.1981. GR, E, P: 1.03.1992 E.: 1.01.1996.
GR: 1.01.1981. E, P: 1.01.1986. GR, P: 1.01.1998.
E, P: 1.01.1986.

⁵ WE-9: 1.01.1973.
⁶ WE-10: 1.01.1981.
⁷ WE-12: 1.01.1986.

ZAŁĄCZNIK VIII

TABELA KORELACJI

dyrektywa 71/305/EWG	niniejsza dyrektywa
art. 1	art. 1
art. 1a	art. 2
art. 1b	art. 3
art. 2	—
art. 3 ust. 1	—
art. 3 ust. 2	—
art. 3 ust. 3	—
art. 3 ust. 4 i 5, lit. a) i b)	art. 4, lit. a)
art. 3 ust. 4 i 5, lit. c)	art. 4, lit. b)
art. 4	art. 5
art. 4a	art. 6
art. 5	art. 7
art. 5a	art. 8
art. 6	art. 9
art. 7	—
art. 8	—
art. 9	—
art. 10	art. 10
art. 11	—
art. 12	art. 11
art. 13	art. 12
art. 14	art. 13
art. 15	art. 14
art. 15a	art. 15
art. 15b	art. 16
art. 16	—
art. 17	—
art. 18	—
art. 19	art. 17

dyrektywa 71/305/EWG	niniejsza dyrektywa
art. 20	art. 18
art. 20a	art. 19
art. 20b	art. 20
art. 21	art. 21
art. 22	art. 22
art. 22a	art. 23
art. 23	art. 24
art. 24	art. 25
art. 25	art. 26
art. 26	art. 27
art. 27	art. 28
art. 28	art. 29
art. 29 ust. 1	art. 30 ust. 1
art. 29 ust. 2	art. 30 ust. 2
art. 29 ust. 3	—
art. 29 ust. 4	art. 30 ust. 3
art. 29 ust. 5	art. 30 ust. 4
art. 29a	art. 31
art. 29b	art. 32
art. 30	art. 33
art. 30a	art. 34
art. 30b	art. 35
art. 31	—
—	art. 36
art. 32	—
art. 33	—
—	art. 37
art. 34	art. 38
załączniki I-VI	załączniki I-VI
—	załączniki VII i VIII